

MOKRONOŠKA ISKRA POVEČUJE IZVOZ

MOKRONOG — 220-članski delovni kolektiv mokronoške Iskre se je ob koncu lanskega leta okreplil za 20 novih delavcev. Napete proizvodne in izvozne načrte nameravajo v Iskri vsekakor izpolniti. Že lani so iztržili okoli 1,5 milijona dolarjev na tujih trgih, za letos pa pričakujejo vsaj 2,6 milijona dolarjev od prodanih elektrolitov. Delavsketrežejo nekaterim strojem dan in noč, zato so prve pošiljke za Sovjetsko zvezo, s katero so sklenili pogodbo za 2 milijona dolarjev, že lahko pravočasno odpremi.

PREMALO IZVOZNIKOV IZ BREŽIC

BREŽICE — Tovarna pohištva se z vrednostjo lanskega izvoza izdelkov na konvertibilno področje uvrstila na 4. mesto v regiji. Natuje prodala za 662 milijonov din pohištva. Pomemben izvoznik je tudi IMV, vendar zbornica za Tovarno prikolic še nima podatkov. Največ deviz prisluži Posavju Celuloza Krško, ki jih je lani prigrisodirala nekaj nad 8 milijard dinarjev. Sledijo ji Lisca z vsemi tozidi z 1,4 milijarde in SOP Krško z 834 milijoni dinarjev. Izvoz Brežičanov je upoštevan še pri Jutrjanji in Gozdnem gospodarstvu. Nova imena izvoznikov kljub vztrajnim priporočilom občinske skupščine ne vznikajo.

GRADNJA DOMA UPOKOJENCEV DOBRO NAPREDUJE

ČRNOMELJ — Julija naj bi bil zgrajen črnomaljski dom počitka, v katerem bo 187 postelj. Investitor tega sodobnega objekta je metliški dom počitka. Medtem ko je lani spomladi predračunska vrednost znašala 590 milijonov dinarjev, je že skoraj gotovo, da 1,36 milijarde, kolikor jih je zagotovljenih sedaj, ne bo zadostovalo. Če bodo gradbena dela končana v zastavljenem roku, bodo črnomaljski dom slovesno odprli novembra. Z novim domom ob Bela krajina s prostorom v obeh domovih počitka zadostno preskrbljena za nekaj let.

TEDEN DOMAČEGA FILMA

ČRNOMELJ — Ob praznovanju črnomaljskega občinskega praznika pripravila Zavod za izobraževanje in kulturo letos že 10. teden jugoslovanskega filma. Od 21. do 27. februarja bodo predstavili šest filmov, ki so bili lani nagrajeni v Pulju. Abonmajske vstopnice je moč kupiti pri Zavodu za izobraževanje in kulturo na Župančičevi 1. Vsak film, ki bo prvega dne na sporedu ob 19. uri, si bo moč ogledati še naslednji dan ob 16. uri. Teden filma bodo pričeli v soboto, 21. februarja, s filmom Srečno novo leto 1949, potem pa bodo v naslednjih dneh sledili filmi v takšnem zaporedju: Večerni zvonovi, Lepota pregrehe, Sanje o roži. Za srečo so potrebni trije in Kormoran.

URE PRAVLJIC

KRŠKO — Delavski kulturni dom Edvarda Kardelja začenja v ponedeljek, 23. februarja, ob 16. uri popoldne s urami pravljic, ki so namenjene najmlajšim. Poslej bodo ure pravljic vsak ponedeljek.

Zaklonišča so in niso

Na prste ene roke bi lahko prešteli občine, ki se lahko pohvalijo, da pri gradnji zaklonišč vsaj malo ne zaostajajo za načrti in potrebami. Ravno to, da je še vedno treba marsikoga prepričevati, da je zaklonišče potreba in ne nekaj, kar so si zamislili tisti, ki se grede vojne igre, je pri vsej zadevi kaj žalostno. Ob tem, da so bilance o žrtvah civilnega prebivalstva v sodobnih vojnah vse bolj grozljive, bi bilo zanimivo vedeti, kakšni so tisti vodilni možje, ki se navse pretege branijo, oziroma skušajo na različne načine odložiti gradnjo zaklonišča, ker bi to pač za toliko in toliko podražilo že tako komaj pokrito naložbo. Drugo, nič manj zaskrbljujoče poglavje pa je, da že tako maloštevilna zaklonišča propadajo in niso primerno vzdrževana za primer vojne nevarnosti. Skoraj povsod se odločajo za večnamenska zaklonišča, kar je gotovo bolj smotrno, nikakor pa ne bi smeli zamegliti osnovnega namena, za kar so bili ti dragi objekti postavljeni. Pa še to: nič ne bi škodilo, če bi odgovorni tovaristi od civilne zaščite in drugi poskrbeli, da bi ljudje vsaj zvedeli, kje je najbližje zaklonišče. Tudi eno izgubljenost človeško življenje bi bilo previsoka cena za nemarnost, ki bi izvirala iz tovrstne nevednosti.

PAVEL PERC

MAG. JANEZ GABRIJELEČIČ: »Pionirika je izraz iskanja nove identitete Pionirja, ki mora okvir svojega delovanja postaviti na raven evropskih oziroma svetovnih standardov, normativov in kriterijev.«

Pionirika za korak pred drugimi

Pionir pripravil prvo razstavo inovacij

NOVO MESTO — Pri GIP Pionir vse do leta 1975 ni nihče skrbel za registriranje inventivne dejavnosti. Takrat sta bila prijavitelja prva dva predloga, šteto pa je vsako leto raslo. Izredno odzivna je bila akcija »Imaš idejo, na dan z njo!«, ki so jo prvi organizirali 1984 z željo, da bi opazili prav vsako idejo, predlog ali pravo inovacijo in jo ustrezno nagradili.

V četrtek so v avli upravne stavbe v Bršljanu odprli prvo razstavo vseh inventivnih dosežkov v GIP Pionir. V vitrinah so predstavili vseh osemdeset predlogov, ki jih je komisija ocenila kot tehnične izboljšave oziroma racionalizacije v delovnih postopkih. Prav takšno število predlogov pa je bilo ocenjeno kot koristne ideje in nagrajeno. Za 160 inventivnih predlogov so v desetih letih pri GIP Pionir izplačali za 30 milijonov dinarjev nagrad. Komisija je tudi izračunala, da je pričakovana letna gospodarska korist vseh predlogov in idej vsaj še desetkrat večja. Razstava naj bi znova spodbudila razvoj te dejavnosti, ki dobiva s programom Pionirika pomembno mesto. »Pionirika je zivizem vsem Pionirjem strokovnjakom in delavcem, da sprostitjo svoje inovacijske sposobnosti, da se vključijo v kreativno delo, da dokažejo svoje znanje in stopijo naprej, korak pred drugimi.« je ob otvoritvi razstave povedal zbranim mag. Janez Gabrijelečič, direktor službe za organizacijo in razvoj.

J. P.

Nismo za socializem revežev

Zvezni sekretar za ljudsko obrambo admiral flote Branko Mamula na dvodnevem obisku v krški občini — Pohvalil je prizadevanja za boljše gospodarjenje

KRŠKO — Prejšnji teden je krško občino obiskal zvezni sekretar za ljudsko obrambo admiral flote Branko Mamula, ki je kot član CK ZKJ dolžan spremljati delo občinske organizacije ZK Krško. Najprej je obiskal Kostanjevico, v četrtek pa si je dopoldne ogledal JE Krško in TCP Djuro Salaj, popoldne pa je na razširjeni seji občinskega komiteja ZK Krško govoril o varnostno-političnih razmerah po svetu in doma.

V JE Krško so Branka Mamulo seznanili z uspehi in težavami naše prve jedrske elektrarne. Med drugim so mu omenili, da pri nas za sedaj vključno z zveznim komitejem za energetiko ni več takega zanimanja za jedrski program. Admiral Mamula si je ogledal tudi elektrarno in kasneje v neformalnem pogovoru z delavci elektrarne menil, da bi treba z jedrskim programom nadaljevati tudi v Jugoslaviji.

V TCP Djuro Salaj so ga seznanili s svojimi proizvodnimi in poslovnimi rezultati v lanskem letu. Posebej so poudarili, da so se pri svojem delu zavzemali za krepitev delovanja gospodarskih mehanizmov. V tej smeri so uresničili vrsto ukrepov, nekatere pa še nameravajo. Admiral Mamula se je zanimal, kako je z izvajanjem varnostnih načrtov, z usposabljanjem delavcev za te naloge in kakšen je interes mladih za vstopanje v vrste ZK.

Na razširjeni seji občinskega komiteja ZK je Branko Mamula spregovoril o razmerah v svetu. Teso še vedno zelo zapletene, znakov za popuščanje napetosti pa ni. Možno krizna žarišča so tudi blizu naših meja, zato je treba poskrbeti, da bodo varnostne razmere doma čim boljše. Ker slabše ekonomske razmere nedvomno vplivajo na razpoloženje ljudi, bo treba tudi zaradi tega narediti vse, da bi se izboljšale.

»Kakšno družbo hočemo? Ali bomo ostali pri socializmu enakih in revežev ali pa se bomo bolj zavzemali za uvelja-

● Na seji so admiralu Mamuli postavili tudi vprašanja o smiselnosti ukrepa, po katerem morajo srednješolci takoj po šoli v JLA, s čimer se prekine zaporednost šolanja. Postavljeno je bilo tudi vprašanje o civilnem služenju vojaškega roka. Mamula je dejal, da v vojski skrbno proučujejo ta vprašanja, ker z 18-letniki nimajo najboljših izkušenj. V kratkem ni pričakovati spremembe. O civilnem služenju vojaškega roka pa je dejal, da doslej še nihče ni natančno razložil, kaj to je. Izrazil je bojazn, da bi se potem našlo vsaj 100 tisoč mladih ljudi — o tem govore tudi izkušnje nekaterih drugih vojska — ki bi hoteli služiti civilni vojaški rok. Menil je, da se je treba najprej usposobiti za obrambo, šele potem so taki lahko premeščeni v kuhinje, bolnišnice itd.

vljanje ekonomskih zakonitosti? Tih pa seveda ne bomo uveljavili, če ne bomo zmanjšali inflacije, če ne bomo spoštovali dogovorjenega. Nekateri se

BRANKO MAMULA V JEDRSKI ELEKTRARNI — Vodstvo JE Krško je admiralu flote Branka Mamulo podrobno seznanilo s svojim delom in uspehi. Mamula je menil, da mora Jugoslavija še naprej slediti tehnološkemu napredku v svetu. (Foto: J. Simčič)

Ljudem bodo izplavili PCB

S pospešenim izločanjem ali izplavljanjem PCB iz telesa bodo začeli pri najbolj ogroženih ljudeh — Pripravili obsežen zdravstveni program

ČRNOMELJ — V Črnomlju so se pretekli teden znova sestali strokovnjaki na različnih, predvsem zdravstvenih ustanovah iz Ljubljane, ki sodelujejo pri ugotavljanju in odpravljanju posledic, nastalih v okolju zaradi zastrupitve s polikloriranimi bifenili (PCB).

Strokovnjaki so ponovili nekaj že večkrat omenjenih dejstev, da so pri 21 najbolj ogroženih delavcih-impregnerjih v Iskri sicer odkrili PCB v krvi, pri nekaterih tudi kronične okvare jeter in kože, da pa ni bilo akutnih znamenj obolenj ali raka. Na kontrolnih pregledih so

ugotovili, da se je vsebnost nizko kloriranih PCB v krvi zmanjšala, delež visoko kloriranih PCB, ki sene

● Ker prebivalci Hrvaške upravičeno sprašujejo, kako je v reki Kolpi z ribolovom, kopianjem in vodovodnim zajetjem, je dr. Albin Pečavar z Zavoda za socialno medicino in higieno v Novem mestu pojasnil, da Kolpa ni ogrožena. Sicer pa kljub dveletnemu odvzemanju vzorcev na osmih mestih še niso mogli ugotoviti nobenih zakonitosti, toliko sprememb je. Z zviševanjem gladine Krupe koncentracija PCB naraste. Ne vedo namreč, koliko PCB je še v podzemlju, kajti zaradi zgraditve deponije pri Iskri je namreč le en vir onesnaženosti manj.

izločajo po naravni poti, pa povečal. Enake znake so odkrili pri prebivalcih, le da je bila koncentracija PCB v krvi manjša. Priznavajo pa, da pri pregledih niso bili pozorni na pozne posledice, kot so rak ali posledice na otrocih, ki pa jih doslej še niso odkrili. Zato pa so na gastroenterološki kliniki pregledali kromosome v krvi 48 ljudem. 40 od njih jih ima velik odstotek okvarjenih kromosomov. Strokovnjaki na osnovi dosedanjih izsledkov ne morejo zanesljivo reči, ali so le posledica delovanja PCB. Predvsem bodo morali najprej

ugotoviti, kolikšna je pri ljudeh vsebnost PCB v maščevju, kjer se najbolj nabirajo visoko klorirani PCB, šele nato bodo začeli izplavljati PCB iz telesa.

V zdravstvenem programu, ki so ga pripravili, predvidevajo, da bodo v letošnjem letu med drugim pregledali še nepregledane delavce Iskre, pregledali ljudi, ki živijo ob tovarni, opravili kromosomske raziskave vzorca delavcev in prebivalcev, izbrali kandidata za pospešeno izločanje PCB, naredili zdravstveno-ekološko raziskavo okolja v primerjavi s kontrolnimi območji v Sloveniji. Ugotovili pa bodo tudi, ali je ogroženo širše področje in ljudje, ki živijo na tem območju.

Strokovnjaki predvidevajo, da bi morali do polletja končati s pospešenim izločanjem ali izplavljanjem PCB iz telesa vsaj za 2 skupini ljudi. Gre za metodo zdravljenja, ki je, razen izločanja PCB po naravni poti, edina, v svetu pa je že uveljavljena! Treba pa je omeniti, da ljudje — v prvi skupini bo okrog 30 najbolj ogroženih — nikakor ne bodo poskusni zajčki, kajti zdravljenje je do-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Le stare tožbe o »otroških bolezni«

Z regijskega posveta o delegatskem odločanju

NOVO MESTO — Kam bomo prišli, če bo dosti ljudi, ki malo vedo, dosti modrovalo ali pa, kar je morda še slabše, o družbenih zadevah odločalo celo brez razprave? Daleč naprej zagotovo ne, zato si uspešnega delegatskega sistema sploh ni mogoče predstavljati brez znanja, poznavanja javnih zadev, tvornega odnosa do njih in vsestranskega sodelovanja. To je — kolikokrat že? — potrdil tudi regijski posvet delegatov v zvezni in republiški skupščini, ki ga je prejšnji teden v Novem mestu sklical medobčinski svet SZDL za Dolenjsko.

Dolenjsko delegatsko odločanje še dajejo znane »otroške bolezni«. Prava pravzaprav se od prejšnjega tovrstnega posvetovanja ni bistveno nič spremenilo, še naprej je slišati stare tožbe, da delegatski sistem ne zaživi, kot je bil teoretično zamišljen. Posledica tega je, da dolenjski delegatski glas v republiški in zvezni skupščini ne pride do izraza tako, kot bi pokrajina zaslužila. Velika razlika je, ali je delegatski na-

● Milan Jakopin iz Medobčinske gospodarske zbornice za Dolenjsko je delegate seznanil z rezultati lanskega gospodarjenja, četudi še niso dokončani sklepi računski. Spodbudno je, da je lani močnejše oživila proizvodnja (razen v kmetijstvu), da se je povečal izvoz in hkrati zmanjšale zaloge. Najhujšo skrb pa zbuja podivjana inflacija, zmanjšanje akumulacije, večanje družbenih obveznosti in zvečanje izgub, ki so so pojavile v Novolesu, Gorjancih, Elektru, IMV — Proizv. prikolic, Trimu, premogovniku v Kanižarici in na družbenem posestvu v Slovenski vasi. Predvidene letošnje naložbe (89 naložb v skupni vrednosti 5,4 milijarde dinarjev) niso tolikšne, da bi lahko mirno pričakovali prihodnje čase.

stop vsestransko dobro pripravljen in med dolenjskimi občinami usklajen, ali pa predstavlja zgolj osebno stališče posameznika ali manjše skupine ljudi.

Zaradi mlačnega odnosa na primer romsko vprašanje v republiški skupščini ni dobilo ustrezne teže in zakonske rešitve, četudi gre za problem celotne republike. Priporočilo samoupravnim interesnim skupnostim, ki je nadomestilo predvidene zakon, ne daje pravih sadov in očitno bo treba iti v novo akcijo. Podobno bo potreben odločnejši in dobro usklajen nastop v pripravah na graditev avtomobilske ceste. Štajerski delegati so lahko zgled, kaj je moč doseči, če se ljudje znajo potegniti za svoj konec in če strokovno dobro pripravijo ter branijo svoja stališča.

M. LEGAN

DR. CIRIL RIBIČIČ NA TENIŠKEM IGRIŠČU

KRŠKO — Na pobudo posavskih teniških klubov iz Krškega, Brežic in Sevnice bo v soboto, 21. februarja, ob 14. uri v športni dvorani v Leskovcu teniški turnir dvojic. Na turnirju bosta sodelovala tudi predsednik in sekretar Teniške zveze Slovenije dr. Ciril Ribičič in Bojan Požar. Hkrati s turnirjem bodo potekali tudi razgovori, na katerih bodo potekali tudi razgovori, na katerih bodo govorili o prihodnosti tenisa v Posavju.

BERITE DANES!

na 4. strani:

● V Mercatorju so vrnili kuverte

na 5. strani:

● Rešena tovarna na Račjem selu

na 8. strani:

● Še: Napak veliko, krivca pa ni

na 9. strani:

● Metlika v kadrovskem močvirju

na 16. strani:

● Otroci stopajo na kriva pota

na 17. strani:

● Iz Beograda s petimi medaljami

na 24. strani:

● V gradu Gradac kraljuje beda

NOVA SAMOPOSTREŽNICA — V času, ko je v mestu vse manj novih stvari, in ko gradijo le še lepe in drage finančne upravne stavbe, je za meščana zanimiva že otvoritev prenovljene trgovine. Mnogi so prav navdušeni nad malo samopostrežno trgovino, ki jo je v prostorih nekdanje mesarije na Glavnem trgu odprla KZ Krka. Seveda bodo Novomeščani lahko še naprej sanjali o bogato založeni fotogeni hiši — in hodili nakupovat v Ljubljano, Zagreb, Brežice ali Krško. (Foto: J. Pavlin)

VREME
V drugi polovici tedna se bo nadaljevalo oblačno vreme z občasnimi manjšimi padavinami.

Ljudem bodo izplavili PCB

Kje so delovne organizacije?

Na račun za atomski absorber je zaenkrat 2.269.820 dinarjev

NOVO MESTO — Akcija zbiranja denarja za nakup atomskega absorberja, ki jo vodi medobčinski sklad za nakup dragih medicinskih instrumentov pri OO RK Novo mesto in naš list, se je kar dobro začela, sedaj pa kaže, kot da ji je malo pošla sapa. Pa menda ne bo odpovedala daleč znana darežljivost dolenskih ljudi? Organizatorji upajo, da ne bo tako in da se bodo bolj odzvali tudi naše delovne organizacije. Navsezadnje gre za aparat, ki bo v tih časih, ko je onesnaževanje okolja tudi na tem koščku slovenske dežele vse večje, koristil vsem. Že nekajkrat smo povedali, da je z njim mogoče natančno določiti prisotnost težkih kovin v rekah, potokih, podtalnici, živilih in seveda v organizmu. Za absorber bi morali v akciji zbrati 10 milijonov dinarjev, kar je polovica potrebnega denarja zanj.

V preteklem tednu so za absorber prispevali: Anica Pšeničnik iz Kapel 2.000 dinarjev; člani izvršnega odbora krajevne organizacije RK Dolenskej Toplice 14.000 dinarjev; Zavarovalna skupnost Triglav Novo mesto 30.000 dinarjev (namesto vencev za pokojna Leopolda Morelo in Nataša Medic); Rozi in Stojan Šonc iz Črnomlja, Kajuhovala ulica, 5.000 dinarjev; delavci Geodetske uprave Novo mesto 22.500 dinarjev (namesto cvetja na grob Jakoba Pretnarja); Jože in Milena Bučar iz Novega mesta, Kettejev drevored 32, 10.000 dinarjev (namesto cvetja na grob Ive Gruden). Vsem darovalcem iskrena hvala!

V Emoni bo prva skrb kakovost

Z novinarske konference pred 40-letnico sozda Emona — Projekt za kakovost — Sanacija farme v Ihanu — Za 38 milijard dinarjev naložb

LJUBLJANA — V minulih 40 letih je današnja Emona zrasla iz majhne, nepomembne trgovine na debelo z 28 delavci in s 35 kvadratnih metrov veliko upravno pisarno, v sodobno, veliko, sestavljeno organizacijo združenega dela z nad 12.000 delavci in s široko razvejeno dejavnostjo po vsej Jugoslaviji in tudi v tujini. Ukvarja se s kmetijstvom, saj v njenem sestavu dela nekdanji Agrokombinat Emona, trgovino na drobno in debelo, gostinstvom, hotelirstvom, zunanjo trgovino in inženirsko dejavnostjo. Svoje samopostrežne trgovine ima tudi na Dolenskem in v Posavju, Emonina pa je tudi ribogojnica na Dvoru.

Ko je prejšnji teden predsednik poslovnega odbora sozda Borut Snuderl sklical novinarsko konferenco in seznanil udeležence s pripravami na počastitev 40-letnice, ki bo 10. aprila, je poudaril, da mora jubilej miniti v znamenju kakovosti izdelkov in storitev Emone. V sozdu so sprejeli poseben projekt in izostri-

(Nadaljevanje s 1. strani)

kaj preprosto. Gre za savnanje. Ker pa bodo izvajali tovrstno izplavljanje PCB iz telesa pri nas prvič, so se odločili, da ga bodo opravili v združenju Rogaška Slatina. Pogoj pa je, da ljudje pred izplavljanjem nimajo akutnega obolenja, raka, sladkorne bolezni, slabokrvnosti, ki ni pojasnjena, ter okvare ledvic, morajo pa imeti zdrava pljuča in srce, da bodo zmogli fizično naporno zdravljenje, ki bo trajalo 30 dni.

Program zdravljenja, ki so ga pripravili strokovnjaki, bo veljal 150 milijonov dinarjev, vendar občinska zdravstvena skupnost, ki ni likvidna

Maistrov spomenik jeseni?

V skladu že za okrog 7 milijonov dinarjev prispevkov — Člani sklada upajo še na nove prispevke

Zveza prostovoljcev-borcev za severno mejo 1918/19 v Mariboru je v začetku aprila 1986 objavila v vseh glasilih SZDL poziv in prošnjo vsem domoljubom, da bi vplačali prostovoljne prispevke na žiro račun 51800-678-95822, ki ga ima zveza pri SDK Maribor, za postavitev dostojnega spomenika narodnemu junaku, pesniku, generalu Rudoflu Maistru.

V ta spomeniški sklad se je do letošnjega januarja nateklo več kot 7 milijonov dinarjev; kar priča o veliki domoljubni zavesti naših ljudi. Tudi prispevke iz Amerike, Avstralije in Anglije smo že dobili. Med darovalci je do sedaj okrog 800 domoljubov, pričakujemo, da jih bo še več. Mnogi delavski sveti od 200 zaprosenih so nam sporočili, da bodo zaradi izčrpanosti ustreznih skladov nakazali prispevek v začetku leta 1987. Zahvale za prispevke izrekamo sproti. Dnevni tisk je že objavil slike osnutka Maistrovega spomenika. Avtorica,

(lansko leto je zaključila s 100 milijoni dinarjev izgube), ne bo mogla poravnati vseh računov. Zato bodo morale pri financiranju pomagati Republiška zdravstvena skupnost, Iskra, Raziskovalna skupnost, računajo pa tudi na sredstva solidarnosti. Vendar se bodo o financiranju morali dogovoriti predhodno, kajti Črnomalci ne verjamejo več le obljubam o denarni pomoči, ker jih je bilo doslej že veliko, uresničilo pa se jih je bore malo. Za odpravljanje posledic, ki jih je povzročil PCB, pa so morali doslej odšteti skoraj 5 milijard dinarjev. Deponija odpadnih kondenzatorjev pri Iskri je veljala 900 milijonov, vodovod milijardo, oprema

akademski kiparka Vlasta Zorko, sedaj že izdeluje kip v mavcu v naravni velikosti 270 cm, nato ga bodo strokovnjaki ulili v bron.

Z veseljem sporočamo, da nam je tonu bronu za Maistrov spomenik velikodušno poklonila mariborska Surovina. Kamniti podstavek, na katerem bo spomenik stal, bo izdelalo in nam ga podarilo podjetje Gradbeni finalist iz Maribora. Med darovalce se uvršča tudi Gradis, ki bo spomenik dokončno postavil na izbrani prostor na Leninovem trgu. Okolje bodo brezplačno uredili delavci mariborskega Cestnega podjetja, osvetlitev spomenika pa Elektro Maribor.

Upamo, da bodo delavski sveti, ki so to obljubili, nakazali prispevke. Tako bo spomenik, ki naj bi ga odkrili jeseni, resnično stvaritev vseh slovenskih ljudi, ki jim je kar težko izreči prave besede zahvale in priznanja za izkazano visoko narodno zavest.

SPOMENIŠKI SKLAD

in objekti za zaščito vodnih virov 710 milijonov, sprememba tehnologije in izpad proizvodnje zaradi opustitve izdelave kondenzatorjev, polnjenih s PCB, 2.02 milijarde dinarjev ter zdravstveni program 150 milijonov.

M. BEZEK-JAKŠE

Podpis zaveže

V novomeški občini čakajo na denar po 15 sprejetih samoupravnih sporazumih

NOVO MESTO — Za srednjeročno obdobje 1986 do 1990 so delovni ljudje novomeške občine sprejeli 15 samoupravnih sporazumov o združevanju sredstev, in sicer 8 za družbene dejavnosti, 4 za sise gospodarskih dejavnosti, sporazum za financiranje potreb ljudske obrambe, za investicije v družbenih dejavnostih in za krajevne skupnosti ter pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč.

Po teh sporazumih gre za obveznosti iz bruto osebnih dohodkov, ki jih plačujejo v združenem delu vsak mesec, prispevke iz čistega dohodka pa naj bi nakazali ob sprejemanju zaključnih računov. Ker so obravnave zaključnih računov v združenem delu tik pred zdajci, bodo te dni povsod iz komiteja za družbeni razvoj dobili ljubko pisemce, da ne bi sprejetih obveznosti pozabili.

Glede na izplačane osebne dohodke v preteklem letu bi zavezanci prispevkov iz čistega dohodka morali plačati preko 2 milijardi dinarjev. Kolikor več bo takih delovnih organizacij, ki ne bodo izkazale čistega dohodka in obveznosti ne bodo mogle plačati, toliko večji bo izpad del pri načrtovanih investicijah.

Praksa zadnjih let namreč kaže, da so naložbe v dejavnosti, ki jih občani zahtevajo, sicer predvidene, ker pa nikdar ni toliko sredstev, kot je planiranih, se načrti podirajo kot hišice iz kart. Družbeni standard je v novomeški občini na marsikaterem področju v primeri s slovenskim podprežen, zato so delovni ljudje bili »za«, ko so sporazume za nove investicije sprejemali, ampak zdaj je napočil čas, ko bo potrebno pocijgljati tudi z novci.

R. B.

STRELSKO TEKMOVANJE OB OBČINSKEM PRAZNIKU

ČRNOMELJ — Pred kratkim je bilo v Črnomlju v počastitev občinskega praznika medobčinsko tekmovanje v streljanju z zračno puško. Pomerili so se strelci iz Črnomlja, Metlike, Novega mesta, Trebnjega in Duge Rese. Pričelnih so ekipno zmagali domačini (531 krogov) nad strelniki družinami iz Trebnjega, Novega mesta in Metlike. Posamezno so bili najboljši: Jože Ivanetič (188 k.), Tomislav Stonič (177 k.) in Milojko Pavlovič, vsi člani strelske družine Črnomelj. Pri mladincih sta se pomerili le dve ekipi, zmagala pa je Duga Resa, drugo je bilo Novo mesto. Med posamezniki pa sta imela največ uspeha Mirko Bele iz Novega mesta (175 k.) in Gorazd Vidic iz Črnomlja (175 k.).

SMUČARSKI TEČAJ

METLIKA — Med zimskimi počitnicami je smučarski klub Metlika organiziral smučarski tečaj na Gačah pri Črmošnjicah. Udeležilo se ga je 55 šolarjev, od tega 20 začetnikov, pod vodstvom devetih mentorjev. Nekateri so vzeli dopust, da so lahko utelili otroke. Tečaj je trajal šest dni, poskrbljeno je bilo za vsakodnevni prevoz in topli obrok. Zadnji dan so se vsi tečajniki preizkusili v veleslanomu. Vsi najboljši so dobili čokolade, vsi ostali pa lizike. Za uspešno organizacijo in izvedbo smučarskega tečaja se tečajniki in ŠSD Metlika zahvaljujejo vsem vadiтелям smučarskega kluba Metlika in predsedniku kluba Jožetu Mihelčiču.

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 31 z dne 16. februarja 1987

država	valuta	tečaj valja za	nakupni za devize	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	3614,80	3620,23	3625,66
Belgija	frank/C	100	1228,04	1229,88	1231,72
Belgija	frank/F	100	1212,92	1214,74	1216,56
Danska	krona	100	6735,87	6745,99	6756,11
Finska	marka	100	10186,79	10202,09	10217,39
Francija	frank	100	7639,88	7651,36	7662,84
Nizozemska	gulden	100	22545,84	22579,71	22613,58
Italija	lira	100	35,75	35,80	35,85
Norveška	krona	100	6625,06	6635,01	6644,96
Portugalska	escudo	100	325,77	326,26	326,75
ZR Nemčija	marka	100	25448,78	25487,01	25525,24
Španija	pezeta	100	326,81	327,30	327,79
Švica	frank	100	30061,12	30106,28	30151,44
Švedska	krona	100	7122,84	7133,54	7144,24
V. Britanija	funt	1	707,14	708,20	709,26
Japonska	jen	100	301,10	301,55	302,00
Kuvajt	kv. dinar	1	1668,49	1671,00	1673,51
Kanada	dolar	1	345,60	346,12	346,64
ZDA	dolar	1	463,09	463,79	464,49
Avstralija	a. dolar	1	308,05	308,51	308,97
	ECU	1	525,51	526,30	527,09

Naša anketa

In vendar se vrti

Zadnji božič oziroma javna božična voščila predsednika slovenske SZDL Jožeta Smoleta in ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja so izvali najrazličnejše odmeve. Mnogi, tudi neverni, so voščila za praznik precejšnemu delu Socialistične zveze sprejeli in pozdravili kot lepo gesto, tudi kot dokaz demokratizacije družbe, bilo pa je tudi veliko različnih ostrih odmevov in obsodb tega dejanja. Vse to ponovno sproža tudi razmišljanja o položaju vernikov v naši družbi. Deklarativno ta ni sporen, verniki zaradi tega svojega prepričanja naj ne bi bili drugorazredni, kakorkoli manjverni ali zapostavljeni, ampak povsem enakopravni člani družbe. Mnogi mislijo, pa celo raziskave kažejo, da je praksa kljub velikim spremembam, boljšemu vzdušju in večji toleranci kdaj pa kdaj še v razkoraku z deklariranim.

FRANCI KONCILIJA, referent v Komunalni Novo mesto: »Nekateri ljudje v naši družbi so zaradi vere še vedno preplašeni in zaradi svojega prepričanja živijo v negotovosti, okrnjeno, manj polno življenje. V bistvu gre za razklanost v ljudeh, ki je odvisna predvsem od okolja. Zadnje čase se odnos med verniki in neverniki izboljšuje. Menim, da je različnost v edinstvo tista kategorija medčloveških odnosov v naši družbi, na kateri bi morali graditi vsi, da bi se lažje razumeli in predvsem medsebojno sprejemali.«

ALBIN ŽNIDARIČ, metliški prost: »Mislim, da je položaj vernikov pri nas kar dober. Še vedno pa se nekateri bojijo nazven pokazati svojo vernost, kar je gotovo tudi posledica preteklih razmer. Se pa stvari izboljšujejo. Število vernikov je v preteklih letih malo upadalo, sedaj se je ustalilo, ostala je, kot pravimo, kvaliteta. Vernost ni samo stvar tradicije, ampak vse bolj osebne prepričanja. Da bi imel kdo težave zato, ker je veren, tega pri nas ni in tudi pri verski vzgoji otrok nimamo težav. Vzdušje je bolj tolerantno in zadeve bolj urejene.«

STANE ŠIMEC, sekretar občinske konference SZDL Črnomelj: »Verniki niso drugorazredni ljudje. Pravzaprav vernost ali nevernost sploh ni pomembna, ampak delo. V delovnih organizacijah v naši občini so verniki celo na pomembnih vodilnih mestih. V SZDL razmišljamo, da bi vernike vključili tudi v naše pomembne organe. Zadnje novosti v odnosih med verskimi skupnostmi pa ne bi smele pomeniti triumfalizma na eni strani niti sektašenja na drugi.«

DUŠAN DEŽMAN, samostojni kulturni delavec iz Kočevja: »Na nesrečo našega naroda in vseh Slovanov so verniki povsod zapostavljeni. O tem imamo 40-letne izkušnje. Nisem verski fanatik, a menim, da je sramota, da se lahko to dogaja v civilizirani Evropi. Ali si naš mali narod lahko privoščijo razkošje, da se še 40 let po vojni deli na verne in neverne, na rdeče in bele, in to v kritičnem času, ko gre za naše preživetje? Zavedati se moramo, da smo sinovi ene matere in da smo drug drugemu potrebni tako, kot smo bili v času OF in NOB.«

STANKA PODPADEC, lastnica frizerskega salona »Stanka« v Sevnici: »Kot vernik se ne počutim drugorazredno. Moti me le, da smo toliko časa potrebovali, da smo vsaj v Sloveniji tudi v javnih obličih nehali ovinkariti okrog poimenovanja raznih praznikov. Zame so bili vedno tudi božični in ne le noveletni prazniki. Menim, da je božič lep družinski praznik, ki ima pri nas tako tradicijo, da bi lahko bil celo dela prost dan. Veseli me, da je ljubljanski metropolit lahko govoril po ljubljanskem radiu in da sem slišala spodbudne besede predsednika SZDL Slovenije.«

JANI LONGO, profesor telesne vzgoje, ZTKO Krško: »Kot otrok sem hodil v cerkev, ker so me domači silili v to, potem sem s tem nehal. Dokler sem hodil v cerkev, zaradi tega nisem bil delžen sikan. Seveda je odnos do vernikov od okolja do okolja različen. Ponekod so bolj tolerantni, drugje manj. Mislim, da bi morali svobodo veroizpovedi dosledno spoštovati. Vendar je res, da verniki težje pridejo na vodilne položaje kot neverni.«

ANICA MAHKOVEC, vodja delovne enote Pletenina v Sodražici: »Menim, da je najbolj prav, če se vsak briga zase, da si verniki in neverniki ne nagajajo med seboj. V naši delovni enoti vernost ni nikakršna ovira za sprejem in službo. Tudi pri volitvah v samoupravne organe ne delamo razlik, čeprav je zaželeno, ne pa obvezno, da je v svetu enote vsaj en član ZK.«

DARKO KRIŠTOF, upokojenec z Mirne: »Sem še bolj starega kova, zato morda drugače razmišljam o odnosih med družbo in Cerkvijo kot mnogi drugi. Mislim, da so ti odnosi pri nas dobri. Tudi cerkvam je zdaj v socializmu veliko bolje. Med vojno je cerkev izgubila veliko zaupanja ljudi, ker so se nekateri cerkveni dostojanstveniki udinjali in odkrito sodelovali z okupatorjem. Ta madež se ne da kartako zbrisati, kot bi nekateri danes radi.«

Ljubljansko pismo

Smo sploh dovzetni za nasvete OECD?

Jugoslovska gospodarska karavana gre dalje — Samo kam?

LJUBLJANA — Vse kaže, da niti dosedanje spremembe v gospodarskem sistemu niti sprejeti ukrepi ekonomske politike ne vodijo k izhodu iz krize. To dokazujejo podatki o gibanju družbenega proizvoda od leta 1980 do danes (povprečna letna stopnja je naraščala po odstotek), o obsegu zunanjetrgovinske menjave, ki prav tako zaostaja, produktivnosti, ki upada, in inflaciji, ki vse bolj narašča.

Dokler se gospodarski subjekti ne bodo osamosvojili z vključitvijo rizika v gospodarski sistem, dokler država pripravljala koncepte tehnološkega razvoja, razvojne in izvorne programe, dokler je razvoj drobnega gospodarstva predvsem politično vprašanje in ne ekonomsko, ne bo niti naglega gospodarskega razvoja niti nove kakovosti.

In kako se kljub vsemu izkopliti iz krize? Pomembni predstavniki v zvezni skupščini npr. pravijo, da moramo najprej zmanjšati inflacijo, potem pa uveljaviti realen tečaj dinarja. »Če to zahtevajo drug od drugega, potem se bojim, da ne dojemajo resnih razmer v gospodarstvu in ne poznajo dovolj posledic takšnih odločitev,« je med drugim poudaril predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc v intervjuju za »Dugo«.

Opozoril je, da se bo čez leto dni iztekel odlog za odplačila naših dolgov tujini in da je leto 1987 zadnje leto, v katerem lahko dokažemo, da smo med predahom nekaj storili. Če ne bomo napravili preobrata, se nam slabo piše. Četvariški, ki o tem odločajo, tega ne razumejo, potem se zastavljajo vprašanje, če je njihovo mesto res tam, kjer se odloča o naši prihodnosti.

Če se razmere ne bodo naglo spremenile, Slovenija ne bo mogla zdržati dveh ustavnih zahtev: da sama skrbi za svoj razvoj in da je soodgovorna za razvoj Jugoslavije. Zato bi bilo dobro, če bi jugoslovska javnost, zlasti kadar gre za dialog med razvitimi, to vedela.

Da se nam ne obetajo rožnati časi, je razvidno tudi iz najnovejšega poročila OECD. Tam piše:

V nasprotju z drugimi državami OECD Jugoslavija ni užila sadov deflacije kot druge države OECD; nasprotno, »inflacija ostaja najbolj pereče vprašanje«. Poglavitni vzroki za to boleče dejstvo v Jugoslaviji pa so: visoka stopnja razdrobljenosti trga, odsotnost finančne discipline v podjetjih in s tem njihova nizka gospodarska učinkovitost ter napačna monetarna in kreditna politika.

V tem smislu sodijo pri OECD, da je treba odpraviti sedanji sistem sporazumevanja o cenah pa tudi sporazume, ki ovirajo prost pretok blaga in storitev, ter dati večja poudarila zveznemu zavodu za cene. Večja učinkovitost v gospodarstvu je pogoj za zmanjšanje inflacije, potrebne pa so tudi spremembe v davčnem sistemu (v zveznem merilu), ki bodo pomagale povezati razdrobljeno gospodarstvo. Tudi oblikovanje osebnih dohodkov v gospodarstvu je vir inflacije, poudarjajo v OECD, kjer podpirajo zakonske predloge o osebnem dohodku zvezne vlade iz lanskega leta. Toda viri inflacije niso le notranji, temveč tudi zunanji, med drugimi stanovitno devalviranje dinarja, ki bolj spodbuja inflacijo kot izvoz.

VINKO BLATNIK

Avtocesta naj ne bo tujek

Četudi so potrebne nagle rešitve, morajo biti temeljito pretehtane

NOVO MESTO — Prvi informativni sestanek s predstavitvijo študije trase nove avtoceste, ki bo najbolj spremenjena prav na območju novomeške občine, je bil 11. februarja v prostorih kmetijske šole Grm.

Načrtovalci študije o novi avtocesti so morali pojasnjevati, zakaj sploh sprememba trase, predvsem od Karteljevega do Kronovega, kjer novega pasu ceste nikakor ni mogoče graditi ob zdajšnjem pasu. Predvsem zaradi novih prometnih predpisov in tehničnih vidikov, ki jim mora zadostiti mednarodna prometna žila.

Vrtičkarstvo bo živel

Po vseh ideoloških slalomih, ki jih je preživelo, ima še veliko možnosti za nadaljnji razcvet

Najbrž ni naključje, da si je vrtičkarstvo izmislil zdravnik. Dr. Schreber je pred poldrugim stoletjem od nemških lastnikov tovarna zahteval, da so dolžni preskrbeti svojim delavcem košček zemlje za odih na svežem zraku in za užitek. Zamisel se je naglo prijela, saj je bilo delo v nastajajočih industrijskih obratih nezdravo, revščina proletariata pa velika.

Karl Marx si je seveda bistveno drugače zamišljal odpravo krivic in ni pristajal na tako mile blažitve izkoriščanja. Še mnogo trša je bila uradna politika prve dežele socializma na svetu, Sovjetske zveze. Njeno vodstvo je dolga leta zatiralo in zaviralo vrtičkarstvo, češ da se ob njem krepijo zasebnolastniška miselnost in drobnokapitalistične težnje, ob njih pa muhik pozablja na naloge petletke.

Tega greha pa je bilo svoj čas treba obvarovati tudi naše ljudje. Dušebrižniki so po vojni pisali, da vrtičkarstvo, ki je postalo celo politična žaljivka, odvrta delovnega človeka od aktivističnega dela in mu ponuja primitivno ročno obdelovanje zemlje, kakršno je bilo v kapitalizmu. No, to je zdaj že zgodovina in veselje je spremljati vzpon vrtičkarstva, ki očitno slovenskemu načinu življenja in občutenja še posebej godi.

Zadržati dogmatizem je popustil celo v Sovjetski zvezi. Mihail Gorbačov je o vrtičkarstvu spregovoril kar na partijskem kongresu in obljubil, da bodo ljudem vsako leto razdelili več kot milijon vrtičkarskih parcel. Kakšna kapitalistična tendenca je to, če družina v prostem času obdeluje svoj vrtiček in se giblje na svežem zraku, je vprašal

LETOŠNJI NAČRTI VODNE SKUPNOSTI

KOČEVJE — Iz planskih aktov občinske vodne skupnosti Ljubljana-Sava je razvidno, da bodo namenili za sofinanciranje objektov vodne preskrbe 35 milijonov dinarjev. Denar bodo porabili za gradnjo II. faze vodovoda Loški potok—Draga, Blaževci, gradnjo vodnega rezervarja v Ajblju, vodovoda v Jakšičih in za zaščito vodnega vira v Slovenski vasi pri Stari cervki. Po stopnji onesnaženosti je Rinja uvrščena v 4., to je najslabši razred. Tudi v občini bi morali vodi posvetiti več skrbi. Pri vzdrževalnih delih vodotokov načrtujejo čiščenje požiralnikov pri Livoldu in Črnem potoku ter čiščenje struge Rinže od Kočevja do Livolda. V načrtu imajo tudi vzdrževanje opuščenih jezov na Kolpi. Za dela je določenih nekaj nad 60 milijonov. Del denarja bo namenjen za študije in raziskave.

V. D.

ZNANJE NABIRALI ČEZ ZIMO

NOVO MESTO — Pospesjevalna služba novomeške zadruga je v zimskih mesecih dokaj uspešno uresničila izobraževalni program za svoje kooperante. Z odlično udeležbo se lahko pohvalijo na šentjernejskem in škocjanskem območju, slaba pa je bila v Suhi krajini, kjer bi bilo izobraževanje najbolj potrebno. Že decembra so se začela predavanja na terenu v vseh večjih krajih, zaključena pa bodo konec februarja. Strokovnjaki domače zadruge, Ljubljanskih mlekar in Dolenjskega veterinarskega zavoda so v Šentjerneju, Škocjanu, v vaseh okrog Novoga mesta, v Straži in Žužemberku pripravili predavanja, na katerih so delili slušateljem tudi ciklostirane pismene napotke za vsakdanjo rabo. Poprečno se je predavanj udeleževalo najmanj 30 ljudi. V zadruzi pričakujejo, da bodo izkušnje kmetovalcev, obogatene s teoretičnim znanjem in strokovnimi navodili, dale ob letošnji letini boljše rezultate.

R. B.

ZDRUŽBA ZEMLJIŠČ OB GABERNICI?

BREŽICE — V katastrskih občinah Globoko, Mali vrh, Dečno selo, Bukošek in Črnc naj bi po idejni zasnovi Geodetskega zavoda iz Ljubljane letos začeli komasacijski postopek, ki ga predlaga Agraria TOK Brežice. Površina za združbo obsega okoli 900 ha zemljišč. S komasacijo naj bi na melioriranih površinah vpeljali sodobnejše obdelovanje zemlje in zasadili nove, donosnejše kulture. O uvedbi komasacijskega postopka bo občinska skupščina sklepala prihodnji teden.

● Ljudje najbolj trpijo zaradi pomanjkanja kruha in ljubezni. (Japonski pregovor)

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 240 pujskov, starih do 3 mesece, in 16 pujskov, starih nad 3 mesece. Lastnika je menjalo 152 mlajših in 6 starejših živali. Za kilogram žive teže mlajših je bilo treba odšteti 1.200 din, starejših pa 900 din.

Kmetijski nasveti

Škrobna vrednost zastareva

Vsak rejec ve, kako se lahko krma od krme razlikuje. Bistvena je njena hranilna oz. njena energetska vrednost. Človek je tudi dokaj zgodaj spoznal, da zmorejo posamezne snovi v krmi druga drugo nadomestiti, in sicer sorazmerno z energijo, ki je v njih. Dokler ni imel ustreznih naprav, tako imenovanih respiracijskih aparatov, pa kaj dlje v skrivnost prehrane domačih živali, ki ima izjemen gospodarski pomen, ni prodril. Potem pa se je stvari lotil Oskar Kellner (1851—1911) na poskusni postaji Mückern pri Leipzigu.

Kellnerju in njegovim poskušnikom gre za sluzga, da se je živinoreja začela razvijati na znanstveni osnovi. On je določil osnovno enoto za oceno hranilne vrednosti krme in jo imenoval škrobna vrednost. Da ponovimo: škrobna vrednost je število kilogramov škroba, ki ima enak rejski učinek kot 100 kg nekega krmila. Primer: če ima krompir škrobna vrednost 20, to pomeni, da ima 100 kg krompirja enak učinek kot 20 kg čistega škroba.

Kratek šolski poduk je potreben zato, ker so se v svetu pojavili novi načini vrednotenja voluminozne krme. To sicer ni nič posebnega, saj so se drugačne enote pojavljale že prej (ječmenova ali skandinavka, ovsena ali ruska, ocena v neto kalorijah ipd.), vendar so senovinarčni vrednotenja v več deželah zahodne Evrope zdaj že prijeli in jih bo treba bolj poznati.

● Tako so raziskovalci predlagali, naj bi za ocenjevanje krme uvedli NEF enoto (neto energija — maščoba). Z raziskavami so namreč ugotovili, da je izkoristek energije surovih maščob iz krme večji kakor iz maščob čiste sestave. Prav tako so energijo surovih beljakovin iz krme živali izkoristile za petino slabše kot energijo iz čistih beljakovin. Zaradi vsega tega so potrebni popravki v energetskem ocenjevanju krme.

Za prirejo mleka predlagajo tudi popravljene merilne vrednosti, t. i. NEL sistem (neto energija — laktacija). Tudi to merilo je natančnejše in upošteva različno izkoristljivost energije v krmi, ki je pri mleku večja kot pri pitju. Novost bo morala živinoreja prejeti ali slej osvojiti, če bo hotela slediti znanstvenemu napredku.

Inž. M. L.

deputate.

Torej ni prav nikakršnega zadržka, da ne bi pri nas še kaj več naredili za razmah te dejavnosti. Možnosti so velike, policentrični razvoj Slovenije jih še povečuje. Izostreno varstvo narave gre tudi vse bolj na roke. Obdelovanje zemlje okrog bivališč in sajenje drevoja bi lahko postalo vsesplošno gibanje, koristno iz več razlogov. Washingtonske parke sestavljajo česnjevi nasadi in bogati Amerikani nerodno, da je tako pridobitno izrabila mestne in vrtičkarske površine. Zakaj bi bilo nam?

M. LEGAN

Pavletu zaupajo

NOVO MESTO — Ni dolgo tega, ko smo na tej strani pisali o rezultatih ankete, ki so jo pripravili med slovenskimi kmeti in vrtičkarji. Rezultati so bili zastrašujoči: le vsak peti vprašani je vedel, kaj je to fungicid,

Dolenjska je bila v anketi iz neznanih vzrokov izpuščena, zato smo o stanju in razmerah na tem področju vprašali kar trgovca v najbolj specializirani trgovini za zaščitnimi sredstvi v Novem mestu, ki je last KZ Krka. Pavle Košir, kmetijski tehnik in poslovodja te trgovine, je kmetom, vinogradnikom in vrtičkarjem dobro poznan. Prijazno se oglašja iz pulta, svetuje, priporoča, ljudje njegove nasvete upoštevajo in mu zaupajo. »Večji kmetje poslušajo mnenja pospeševalcev in se udeležujejo seminarjev, ki jih vsako leto pripravi kmetijska zadruga. Ti so mi dobro poznani, saj se tudi jaz lahko kaj naučim od njih. Tudi s škropivci se oskrbijo že veliko prej, preden jih rabijo. Ostali so takšni, ki se pojavijo za pultom tedaj, ko bolezen že napada njihovo rastlino. Trgovce hitro spozna, s kakšnim kupcem ima opravka in koliko mu lahko pove, da ne bo premalo ne preveč. Postopek je že utečen. Ljudje imajo najraje, da jim na škatlo napišem kar število jogurtovih kozarčkov pripravka na sto litrov vode. Čeprav jim svetujem, naj kljub temu preberejo navodila, le-ta ponavadi ostajajo na dnu škatle nedotaknjena. Najbolj kritična je uporaba herbicidov. Pretiravajo z dozami, tako, da škropivo ostaja v zemlji in škoduje posevkom tudi še naslednje leto. Posebne težave nastajajo pri uporabi herbicidov za uničevanje plevelov v koruzi, škropiv za uničevanje pa je osem. Danes pa je vsako leto več novih, boljših škropiv na trgu, vendar ker novim stvarim ne zaupajo, tudi ne segajo po njih« je o svojem poklicu povedal prijazen Pavle.

J. PAVLIN

Salonit, tozd OPEKARNA BREŽICE — RUDNIK GLOBOKO VARČUJTE Z ENERGIJO, GRADITE ESTETSKO IN CENEJE!

Nudimo vam silikatne fasadne bloke, fasadne zidake in silikatne fasadne ploščice za zunanje in notranje obloge.

Z našimi proizvodi lahko estetsko in toplotno sanirate stare objekte s 25-odstotnim prihrankom energije, gradite nove stanovanjske in gospodarske objekte 30 odstotkov ceneje na kvadratni meter zidu, ker jih zaradi gladke površine ni potrebno ometavati in finalno opleskati. Podrobna pismena navodila o gradnji z našimi materiali dobite ob prevzemu blaga all po telefonu 068 61-798 v naši Prodaji v Brežicah.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Za bela vina

Za kakovostno belo vino ne zadošča lega in oskrba vinograda ter strokovno kletarjenje, ampak je važna predvsem pravilna izbira sorte. Pri tem moramo upoštevati, da kljub še tako skrbni obdelavi vinograda in strokovnemu kletarjenju iz sort za namizna bela vina, kot so kraljevina, rumeni plavec, ranfol (ki ga na Dolenjskem napačno imenujejo štajerska belina) in druge sorte (belina, lipna, zelenika), ni mogoče pridelati kakovostnega belega vina.

Pri odbiru sort za kakovostna bela vina v jugovzhodnem vinorodnem območju ne moremo ostati le pri eni sorti, laškem rizlingu, ker laškega rizlinga zaradi poznega zorenja ne moremo saditi v vseh vinorodnih legah. Zato bomo v bodoče morali seznaniti bolj sort razširiti. Ker dolenjski vinogradniki te sorte bolj malo poznajo, čeprav smo jih pred vojno več gojili, bo koristno ponovno obnoviti znanje o nekaterih njihovih lastnostih.

Beli burgundec, v zahodnem vinorodnem območju Slovenije znan pod imenom beli pinot, je sorta, ki jo na Dolenjskem, v Beli krajini in na Bizeljskem ponovno uvajamo. Tako popravljamo napako sedanega trsnega izbora, ki ravno v teh krajih ni predvidel te sorte, čeprav jo je priporočil v severovzhodnem in zahodnem vinorodnem območju Slovenije in v šmarsko-virštajnskem vinorodnem okolišju.

Beli burgundec zori v drugi zoritveni dobi (teden dni za portugalko), v drugi polovici septembra. Med belimi sortami pridobi razmeroma največ sladkobe in mošta te sorte praviloma ni treba popravljanja z dosladkanjem. Zaradi pravočasne zrelosti ga lahko

sadimo tudi v nižje, za vinograde manj primerne lege, kakor tudi v manj ugodne, obrobne in severnejše lege. Ko dozori, ga je treba potrgati, ker bi z odlaganjem trgatve do zorenja bolj poznih sort zgubili preveč pridelka, saj je beli burgundec zlasti v deževnih jesenih podvržen močnemu gnitju. V severovzhodni Sloveniji, zlasti v ljutomersko-ormoških gorinah, ga družbena posestva in zasebni vinogradniki puščajo na trti dalj časa in tako pridobijo vrhunsko vino tesorte, pozno trgatve. Beli burgundec rodi redno in srednje bogato.

Proti zimski pezebi je odporen in je v tem pogledu takoj za laškimi in renskimi rizlingom. Zaradi manjšega obsega nasadov te sorte iz zimske pezebe v letu 1985 na Dolenjskem nimamo ustreznih izkušenj. Redki nasadi pri nas in izkušnje iz zimske pezebe iz leta 1929 pa napisano oceno potrjujejo.

Vino belega burgundca praviloma uvrščamo med vrhunsko

● Cepljenke te sorte pod imenom beli pinot pridelujejo v zadnjem času poleg trsničarjev v Juršincih pri Ptuj in v Ormožu tudi dolenjski trsničarji, odbrane cepiče za cepljenje pa dobavljajo v Ormožu. Kvalitetne cepljenke z garancijo so poročilo za uspeh nasada te sorte.

vina, v manj ugodnih razmerah pa vsaj med kakovostna vina z geografskim poreklom. Je zelo prijetnega, milega okusa, z manj kisline. Manjši odstotek nepovečane sladkobe je v tem vinu zaželen, zato pravijo, da je vino belega burgundca priljubljeno zlasti pri nežnem spolu. To vino uporabljajo tudi za predelavo v naravna peneča vina.

T. D.

Lipa nič več žrtev vandalov

V črnomaljski občini bodo z odlokom zaščitili lipo — Omejitev pri nabiranju

ČRNO MELJ — V črnomaljski občini rastele ena lipa na 100 dreves, vendar je vse bolj ogrožena, predvsem zaradi nizke kulturne ravni nabiralcev lipovega cvetja in lubja. Prav ti po ocenah GG Novo mesto poškodujejo 20 do 30 odst. lipovih dreves na leto. To pa je nenadomestljiva gospodarska škoda.

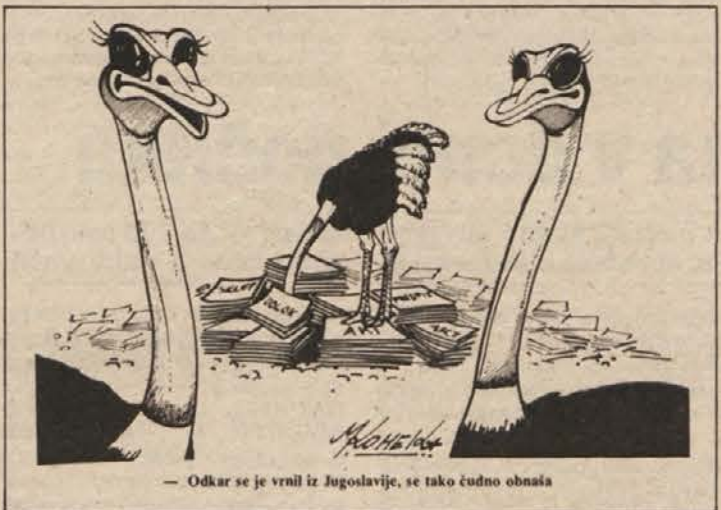
Pri takšnem izkoriščanju drevesne vrste ni zagotovljena niti minimalna reprodukcija, kaj šele dovolj hrane za čebele. Vendar se nabiralci kaj malo ozirajo na vse to, saj zaradi visokih odkupnih cen ne razmišljajo o svojem vandalskem početju. Klestijo in lomijo veje ali celo podirajo drevesa. Zato so v črnomaljski

občinski skupščini pripravili predlog odloka o omejitvi nabiranja lipovega cvetja in pridobivanju lubja. Odslej bo mogoče to cvetje nabirati le s potrdilom, ki ga bo izdalo GG, vendar tako, da ne bodo poškodovane veje ali debla. Na drevesu pa bodo morali nabiralci pustiti

najmanj tretjino cvetja. Prepovedano bo lomljenje in sekanje vej ter podiranje dreves. Lupljenje bo dovoljeno le na podrtih drevesih, ki so bila predhodno odkazana za posek.

Organizacije ali pooblaščenec osebe, ki bodo lipovo cvetje odkupovale, ne bodo smeje odkupiti, če nabiralec ne bo predložil potrdila o nabiranju, kamor bodo odkupovalci vpisali tudi količino nabranega cvetja.

M. B.-J.

— Odkar se je vrnil iz Jugoslavije, se tako čudno obnaša

Kavna usedlina je gnojilo

Ugotovitve raziskave.

Kavna usedlina vsebuje vse, kar godi rastlinam. Po svojih lastnostih je podobna šoti, vendar vsebuje več zelo pomembnih mikroelementov, kot so baker, železo, mangan in cink. Tudi dušika vsebuje znatno več, zato ga priporočamo kot gnojilo, pravi skupina strokovnjakov, ki je proučila gnojilni učinek kavne usedline.

Seveda ne gre za pomembno gnojilo, saj kave kljub vse bolj razširjeni navadi, vendar ne popijemo toliko, da bi z ostanki lahko gnojili njive. Večje količine kavne usedline bi se dalo zbrati v kavarnah in »kafičih«, kjer imajo kavne avtomate in bi se zbiranje izplačalo. Tudi v gospodinjstvih in uradih bi bilo pametneje kavno usedlino zbirati za gnojilo sobnih rastlin na primer, kot pa da z njo mašimo odvodne cevi, kot se pogosto dogaja.

Kavna usedlina je kot gnojilo najbolj uporabna v vrtnarstvu, kjer lahko uspešno nadomesti šoto. Zemljo zrahlja in prezrača, s tem pa izboljša njeno strukturo in poveča sposobnost za zadrževanje vode. Pred uporabo jo je treba zdrobiti in pomešati z zemljo. Podoben učinek ima tudi dodajanje kavne usedline v gojišča lončnic. Posebno ugoden učinek so opazili pri gojenju pelargonij. (Moj mali svet)

Večinoma so bile pritožbe neupravičene

Občinska komisija je rešila vseh 15 lanskih prošenj in pritožb občanov

NOVO MESTO — V novomeški občini je lani število prošenj in pritožb, naslovljenih na občinsko komisijo, precej upadlo. Verjetno zaradi tega, ker so se občani precej posluževali možnosti direktnega pogovora s predsednikom občinske skupščine, ki ima ob sredah popoldne dve uri odprta vrata pisarne za pogovore z občani. Ti še vedno menijo, da bo najbolj zaleglo, če svoj primer razložijo najvišjemu občinskemu funkcionarju.

Poleg 15 primerov, v katerih so se občani novomeške občine pritoževali nad »krivicami« občinski komisiji, je obravnavala še dve pritožbi, naslovljeni na republikanske organe. Kar polovica vseh lanskih pritožb je bila iz gradbeno-komunalnega in urbanističnega področja, dve sta zadevali delovna razmerja, po en primer pa so imeli za spor na vasi, za spor z lovci in za razlastitev.

V komisiji so rešili vse lanske primere, izkazalo pa se je, da niti v enem primeru občanom ne morejo dati povsem prav, ker ni šlo za kršitev materialnih predpisov. Prizadeti so bili sicer prepričani, da se jim godi krivica, v bistvu pa je v mnogih primerih šlo za iskanje stranskih poti za doseg ciljev. Komisija, ki nima izvršne moči, temveč le priporoča ustreznim službam rešitve, navzlic manjšemu obsegu dela ni imela lahke naloge, saj so bili nekateri primeri precej zapleteni.

R. B.

KRKA: SKRB ZA DISCIPLINO

NOVO MESTO — V novomeški tovarni Krka je v minulem letu disciplinska komisija obravnavala 61 zadev proti 67 zaposlenim delavcem. Medtem ko so kar 23 zahtev za uvedbo disciplinskega postopka prešli iz tozda Biokemija, 13 iz Zdravilšč in 10 iz Tehnoservisa, so v tozdu Zdravila in Izolacije poslali le 4 prijave, iz Isisa 3, Marketinga 2, Kozmetike in delovne skupnosti skupnih služb vsega skupaj 1 zahtev, v Zeliščih pa niso imeli niti enega primera kršenja discipline. Disciplinska komisija je v 8 primerih izrekli najhujšo kazen — prenehanje delovnega razmerja.

VELIKA OTROŠKA MAŠKARADA

NOVO MESTO — Društvo prijateljev mladine Center pripravila za pustni torek, 3. marca, veliko tradicionalno pustno maskarado s sprevedom za vse predšolske in šolske otroke. Pustno rajanje se bo pričelo pred grmsko šolo, kjer bo ob 16. uri odhod spreveda vseh maskar in spremstvu gasilske godbe in mažoretik iz Centra za usmerjeno izobraževanje Boris Kidrič. Sprevod, v katerem bo po pričakovanju več kot tisoč našimljenih otrok, se bo potem za nekaj minut ustavil na Glavnem trgu, končal pa v športni dvorani, kjer bo pustno rajanje. Prvi del bosta vodila Mojca Papič in Milan Radivojevič, v drugem pa bo imel besedo ansambel 42. nadstropje, ki bo ob 19. uri igral tudi za vse mlade novomeške občane.

Ni počitka v domu počitka

Zadnje leto je metliški dom počitka stalno povsem zaseden — Za 190 oskrbovancev skrbi le 53 zaposlenih, ki so zelo obremenjeni — Nizke cene in slabe plače

METLIKA — Čeprav so lani na podstrešju metliškega doma počitka uredili mansarde in tako pridobili novih 37 postelj, je treba na sprejem v ta dom čakati, kajti zadnje leto so vse postelje vseskozi zasedene. Sedaj imajo v domu 190 postelj, za sprejem pa se ne zanimajo samo ljudje iz Bele krajine in novomeškega konca, marveč je veliko povpraševanja tudi iz sosednjih hrvaških krajev, ki so tudi sicer tako ali drugače vezani na Metliko.

«Glede na povpraševanje bi takoj potrebovali še kakih 20 novih postelj,» pravi direktor doma Ivan Škof. »V prejšnjih letih je bil večji pritisk za sprejem v dom na jesen in zimo, zadnje leto pa smo vseskozi povsem zasedeni.« Nekaj več kot polovica oskrbovancev doma je samoplačnikov, ostali pa delno sami plačujejo, delno pa svojci ali socialno skrbstvo ali pa jim vse stroške plača skrbstvo. Iz leta v leto je več bolnih oskrbovancev, sedaj je takih, ki so odvisni od pomoči drugih, že trideset.

Seveda to zahteva več naporov osebja, ki ga je že tako ali tako premalo. V domu je zaposlenih 53 ljudi, od tega po ena višja medicinska sestra in višja fizioterapevtka, šest srednjih medicinskih sester itd. V drugih domovih prideta po dva do dva in pol oskrbovanca na zaposlenega, v metliškem pa več kot trije in pol. Da bi zaposlili nove ljudi, pa ni denarja.

Čeprav sodi dom počitka v negospodarsko dejavnost, si dohodek ustvarja kot gospodarstvo.

Za lani je znašala povprečna cena osnovne oskrbe 1.550 din na dan, od

Ivan Škof: Ker imamo premalo denarja, imamo premalo zaposlenih, to pa od njih zahteva večje napore.

Vas denarja nima, v mestu pa ostaja

S konferenc krajevnih organizacij SZDL

NOVO MESTO — Na nedavnih krajevnih konferencah SZDL so v vsej občini odpirali predvsem stare, ponavljajoče se ali nerazrešene težave, pokazalo pa se je, da se krajevne skupnosti v mestu ubadajo z drugačnimi težavami, kot jih imajo podeželske.

Razveseljiva je ugotovitev, da SZDL vse bolj dobiva vlogo pri usklajevanju različnih interesov, manj pa je uspešna pri kontrolni družbeni vlogi. Velik napredek se je pokazal v nekaterih krajevnih skupnostih, ki so ob volitvah dobile nova vodstva.

Medtem ko je za vse podeželske krajevne konference SZDL značilna preobremenjenost s komunalnimi težavami, imajo v mestu sicer tudi komunalne težave, vendar drugačne. V 11 mestnih krajevnih skupnostih v glavnem ni finančnih težav, pesti pa jih inflacija, ki neusmiljeno zajeda dokaj visoke vsote na žiro računih. Mestnim krajevnim skupnostim in njihovim organizacijam SZDL je skupno tudi nezadovoljstvo z delom skupnosti krajevnih skupnosti.

Na zadnjih konferencah SZDL niso več kritizirali oskrbe s kruhom, pač pa oskrbo v ostalih trgovinah, vse bolj pa so opozorjali na ekološke probleme. Za vse programske konference pa je značilna tudi skupna ugotovitev: pogrešajo mladino, zlasti organizirano delovanje ZSMS.

R. B.

Leto neuresničenih sklepov

Novomeška občinska skupščina in skupščina izobraževalne skupnosti pregledali sklepe o proizvodnem delu in praksi — Neuresničeno izpeljati do konca aprila

NOVO MESTO — Novomeška občinska skupščina in skupščina občinske izobraževalne skupnosti sta 12. februarja sprejeli poročilo o uresničenju sklepov in stališč tistih organov iz oktobra 1985 o izvajanju proizvodnega dela in delovne prakse učencev usmerjenega izobraževanja. Takšno poročilo sta oba organa obravnavala na skupni seji že sredi oktobra lani, sprejem pa sta takrat zavrnila. Poročilo so potem v strokovni službi občinske izobraževalne skupnosti preoblikovali in uskladili s pripombami, ki jih na oktobrski seji zares ni manjkalo.

Dejansko je vrsta stvari, zapisanih v poročilu in sklepih iz leta 1985, še vedno aktualnih. Nagrajevanje se ni enotno urejeno, podobno je z ocenjevanjem, pa tudi v samoupravnih aktih tega področja marsikje še niso uredili, čeprav je rok že davno potekel. Število organizacij, ki izvajajo proizvodno delo in delovno prakso, se ne povečuje, pa je to breme, če ga sploh smemo tako imenovati, porazdeljeno le med nekatero. Same delovne organizacije na splošno menijo, da so učence na »prak-

● Delegati obeh skupščin so obravnavali tudi poročilo o preobrazbi vzgoje in izobraževanja, ki bo že v kratkem obravnavala republiška skupščina. Tu je še vrsta odprtih vprašanj. V Novem mestu imajo vrsto pripomb in mnenj, ki jih bodo seveda posredovali naprej in zagovarjali.

si« dobro in pravilno zaposlile. Sprejem učencev je bil po njihovih ocenah ustrezen v 22 primerih od 28-ih. Sodelovanje med šolo in organizatorjem proizvodnega dela v delovni organizaciji pri pripravi, izdelavi in dopolnjevanju izvedbenih načrtov ter pri oblikovanju ocene doseženih rezultatov dela učencev je, prav tako po njihovih ocenah, dobro le v 16 organizacijah, v petih je bilo sodelovanje občasno, v sedmih pa ga sploh ni bilo.

Organizatorji proizvodnega dela in delovne prakse v šolah in delovnih organizacijah so imeli pripombe na kvaliteto izvajanja prakse za učence višjih letnikov, na sodelovanje med učenci, inštruktorji in mentorji ter organizatorji. Menili so, da bi morali učitelji strokovnih predmetov sodelovati pri oblikovanju izvedbenih učnih načrtov ter v zaključnem ocenjevanju učencev in da bi morali povsod posvečati več pozornosti kadrovanju in usposabljanju mentorjev in inštruktorjev in urejanju pogojev za njihovo delo. Na raznih posvetih pa je bilo slišati tudi veliko pripomb na račun pripravnosti, ki vse bolj izgublja vrednost in pomen.

Sklepi in pobude, ki sta jih sprejeli obe skupščini, seveda izhajajo iz vseh teh ugotovitev. Stališča iz oktobra 1985 naj bi povsod, uresničili do konca aprila letos. Do takrat naj bi pripravili predlog enotnega izvajanja sistema nagrajevanja učencev, mentorjev in inštruktorjev ter enotnega sistema ocenjevanja učencev v času proizvodnega dela ali delovne prakse, delovne organizacije pa bodo morale vse to vnesti v svoje akte do začetka septembra letos. Šole so dolžne pripraviti razgovore o uspešnosti proizvodnega dela takoj, ko se učenci vrnejo s takšnega dela, na koncu pa opraviti temeljito analizo. Prav tako morajo tekoče spremljati izvajanje načrtov za posamezni program. Za izvedbeni program

delovne prakse za področje informatike in računalništva so s temi sklepi posebej zadolžili novomeško enoto organizacije Iskra Delta.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

V Mercatorju so vrnili kuverte

Štrajk ali vsaj nekaj podobnega

NOVO MESTO — Splošno nezadovoljstvo trgovcev je pri Mercatorju na izplačilni dan 10. februarja izbrlo sodu dno. 'omala iz vseh Mercatorjevih poslov 'alnic občini so vrnili plačilne kuverte na sedež podjetja, v Blagovnici na Glavnem trgu v Novem mestu pa so za dobro uro zaprli tudi vrata trgovine.

Trgovci so po poročilu, ki ga opravljajo vsake tri mesece, pričakovali znatno večje razlike, saj so za noveletne praznike tudi več delali. Pri mnogih je bila ta razlika-nagrada le 8000 din, osebni dohodek pa tudi ni bil večji od 90.000 din. Pota nezadovoljstva so se tisti torej končala v direktorjevi pisarni, polna miza zavrnjenih kuvert pa je bil signal, da gre za kaj resno stvar.

Po nejljubih dogodkih smo povprašali nekatere trgovce, pogovarjali pa smo se tudi z direktorjem DO Standard-Mercator Cirilom Jarnovičem, ki je dejal: »Mislim, da gre predvsem za slabo obveščenost med našimi delavci. Pozabili so, da ob koncu meseca prejemo le akcijo osebnega dohodka in razliko za IV. trimesečje, vse ostalo pa sledi po zaključnem računu ob koncu meseca. Nič ne moremo pomagati, če so ljudje nezadovoljni. Zato tudi v bodoče osebni dohodki ne bodo nič večji, če ne bo boljšega skupnega dohodka.«

Po direktorjevih besedah so Mercatorjevi trgovci še med tistimi v občini, ki imajo največje prejemke. V lanskem letu so povprečno zaslužili 128.925 din. Med 350 zaposlenimi je bil v lanskem letu najnižji zaslužek 110.000 din. Glavne vzroke za tako nizke osebne dohodke, ki se z ostalimi v združenem delu ne dajo primerjati, gre iskati pri nizkih maržah. Te so pri prehrambenih artiklih že tako majhne, da se jih že skoraj ne spleča obračunavati. Stvari se bo verjetno potrebno lotiti kje drugje, saj bi povečane marže sprožile plaz nezadovoljstva pri kupcih. Lojze Bambič, poslovodja Mercatorjeve blagovnice v Šentjerneju, pa meni, da nas bo vse skupaj pripeljalo do tega, da bomo tudi trgovine, kot nekatera zavožena podjetja, pričeli zapirati.

J. PAVLIN

OBČNI ZBOR DRUŠTVA DIABETIKOV

NOVO MESTO — V četrtek, 26. februarja, bo ob 17. uri v prostorih kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto letni občni zbor društva za boj proti sladkorni bolezni Novo mesto.

Člani društva, diabetiki iz vse novomeške občine, bodo pregledali svoje delo in uresničevanje programa. V novomeški občini je preko 1000 sladkornih bolnikov, vsako leto odkrijejo precej novih, mnoge na sistematskih pregledih zaposlenih. Pri zdravljenju sladkorne bolezni je pomembna zlasti prehrana. Pri tem je predvsem v zadnjem času problem zaradi visokih cen diabetičnih izdelkov. O vsem tem bo tekel pogovor na občnem zboru društva, katerega člani so lahko tudi drugi občani, posebno starši sladkorno bolnih otrok, ki jih je tudi vse več. Po občnem zboru bo predavanje o sami bolezni, o zdravljenju, predvsem pa o novih metodah prehrane.

POROKE, ROJSTVA, SMRTI

METLIKA — Zadnje soboto, 14. februarja, se je Metliko poročil en par: Vesna Petric iz Trnovca in Branko Vidmar iz Ljubljane. Umr-la je Alojzija Horvat iz Metlike, rojena 1908.

Čut za sočloveka še ni zamrl

Lani je 5246 krvodajalcev darovalo 1733 litrov krvi za bolnišnico

NOVO MESTO — Komisija za krvodajalstvo pri občinskem odboru Rdečega križa v Novem mestu ugotavlja, da so v nekaterih delovnih organizacijah z darili krvodajalcev, prostimi dnevi in dodatnimi dnevi letnega dopusta, kar vse imajo zapisano v samoupravnih aktih, zelo uspešni in krvodajalstvu. Žal je še kar precej tudi obratnih primerov, da za tovrstno humanitarno dejavnost ni posluha, zato tudi ni omembe vrednega odziva pri zaposlenih.

Kljub vsem težavam je bilo leto 1986 za krvodajalstvo vendarle us-

pešno, saj je bilo prijavljenih za odvzem krvi celo 155 občanov več, kot je bilo dajalcev krvi, a so jim odvzem krvi zavrnili. Velik napredek pomeni tudi nova aparatura na transfuzijskem oddelku bolnišnice, s pomočjo katere kri avtomat-

DESETINA S SUBVENCIJO

NOVO MESTO — Lani je 365 stanovalec v družbenem stanovanju v novomeški občini prejel delno nadomestitev stanarine, kar je 10,3 odstotka vseh imetnikov stanovanjske pravice v družbenem stanovanju. Delež prejemnikov subvencije stanarine vztrajno narašča, najnižji je bil leta 1981, ko je to pomoč prejemale 1,1 odstotka stanovalec, predlani pa jo je prejemale 7,4 odstotka stanovalec. V ta namen je bilo lani iz solidarnostnega sklada stanovanjske skupnosti porabljenih 14,328 milijona dinarjev.

tično razdelijo v posamezne sestavine. Tako bolnik dobi le tiste sestavine krvi, kakršne potrebuje, odvzem krvi pri posameznem krvodajalcu pa je nekoliko večji.

Kljub temu da je darovalo kri 5246 občanov in da je bilo odvzete 1733 litrov krvi, konzervirane pa celo 2013 litrov (s pomočjo novega aparata), je novomeški bolnišnici občasno primanjkovalo nekaterih krvnih skupin, zato so krvodajalcem pošiljali izredna vabila. Med prstovoljnimi dajalci krvi je bilo lani 4888 zaposlenih, 297 dijakov, 24 upokoencev, 25 gospodinj in 16 kmetov. Prvič je darovalo kri 601 občanov, kar pa je manjše število kot v prejšnjih letih.

Poleg Novomeščanov je darovalo kri še 151 ljudi iz občine Črnomelj, 59 iz Metlike, 162 iz Trebnjega (Dob) in 60 iz Krškega. V krajevnih organizacijah RK v krajevnih skupnostih so povsod, razen v Dol. Toplicah, prispevali nekaj krvodajalcev zasebnikov, najbolj pa so se odrezali v Škocjanu, od koder je prišlo na odvzem krvi 35 ljudi. V Žužemberku

● Med delovnimi organizacijami, ki so v minulem letu znatno presegle svoje krvodajalske plane (20 odst. zaposlenih), so: po tradiciji že Novoteks ter Krka-tovarna zdravil, Iskra-Tenel, Labod, Industrija obute, Opekarna Zalag, Knjigotisk, Elektro, Strešnik, Gorjanci Straža, SDK Novo mesto, kolektivni GG Novo mesto, Straža in Podturn, SIS za zaposlovanje in Javna skladišča.

pa je 152 občanov Suhe krajine darovalo svojo kri za potrebe republiškega transfuzijskega zavoda, kar je že utečena praksa.

R. B.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 21. februarja, bodo od 19. ure odprte naslednje prodajalne z živili:

- v Novem mestu: Market na Kristanovi
 - v Šentjerneju: Dolenjkin Market
 - v Dolenjskih Toplicah: Mercator prodajalna Rog
 - v Žužemberku: KZ Krka
 - v Straži: Dolenjkin Market
- Vse ostale prodajalne z živili bodo na to soboto odprte do 15. ure.

DOLENJSKI LIST — Naš časnik ti skamo ob sredah v Ljubljani, še istega dne, torej dan pred uradnim izidom, imamo v rokah tudi nekaj izvodov. Minuli teden se je zgodilo, da je naš novinar v kavarni prisedel k neznančema in začel brati »jutrišnji« Dolenjski list. Čez minuto ali dve je opazil, da je eden od možakov, ki sta mu dala gostoljubje, otrpnil. Novinar ga je vprašal, če mu je slabo. Revez je izjecljal, da ne, samo v službo je pozabil iti. Dopust je imel do srede, po novem Dolenjcu pa vidi, da je danes že četrtek. Zadeva se je seveda takoj zadovoljivo razjasnila in namočila, mi pa smo veseli spoznanja, da naš časnik ne samo obvešča, ampak tudi meri čas in odreja dopuste.

BENCIN — Govorice, da v reško rafinerijo bolj poredko prihajajo tankerji z nafto, odmevajo tudi na dolenskih bencinskih črpalkah. Petrolovci pravijo, da tankajo do vrha predvsem tisti avtomobilisti, ki se v bencinsko bolj zanesljivih časih komajda odločajo za kaj več kot pet litrov bencina.

OPOZORILO — V Mercatorju so delili trimesečni poračun osebnega dohodka. Povprečna prodajalka, nedvomni steber tetrgovske hiše, je dobila listek za v banko, na katerem je pisalo 9.000 din. Zadeva se je precej zapletla, listina neposrednih proizvajalcev je večina brez besed zavrnila. Ni bila ravno stavka, pove pa prav toliko.

Ena gospa je rekla, da lažejo vsi, ki pravijo, da servisierjev Gorenja tako rekoč ni mogoče videti od blizu. Vsak dan ob 7.30 obratujejo v bifeju na Koštiálovi.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 5. do 11. februarja so v novomeški porodnišnici rodile: Nevenka Rostohar z Goleka — Petro, Martina Jordan iz Grobelj — Judito, Anica Markovič iz Štefana — Mateja, Slavica Vrtin iz Breznika — Branka, Majda Zorič iz Krškega — Anjo, Mara Novosel iz Metlike — Heleno, Anica Cerar iz Črnomlja — Tjašo, Ljubica Mesarič iz Ozaljskega Ilovača — Marjo, Marija Črne iz Vavpce vasi — Mitja, Nataša Hudelja iz Šečjega sela — Gregorja, Antonija Bakšič iz Cirja — Lovra, Jožica Ramuta iz Bojanje vasi — Petro, Ivana Rostohar z Goleka — Mojco, Andreja Flajšman s Kalcnakla — Marka, Danica Butala iz Kanizariče — Danico, Majda Vizler iz Osrežja — Andreja, Andreja Hudorovac z Lokev — Amando, Mojca Jakovič s Krasinca — Igorja, Justina Jordan iz Ostroga — Mateja, Barica Ivančič iz Orljakovega — Ivano, Rafela Repovž iz Šentjanža — Miha in Marija Dajčman iz Zapudja — Danielo. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

ŽE DOLGO NISMO NIČESAR NAPISALI o metliški mestni godbi, kar pa ne pomeni, da dekleta in fantje počivajo. Nedavni sobotni koncert je pokazal, da so pridno vadili, saj so se predstavili z domala novim koncertnim programom. V Kulturnem domu Edvarda Kardelja je bilo slišati moderne, novejšje skladbe, kar gotovo ustreza ansamblu, v katerem je predvsem mladina. Pa tudi vodja in dirigent Stane Križ še zdaleč ni za v staro šaro, je pa za pred matičarja, kamor ga bo kmalu spravilo njegovo dekle.

STARA METLIŠKA KINO DVORANA kaže dokaj žalostno zunanjo podobo: okna so razbita, stene mokre, kajti z razbite strehe pocepa jo njih voda, vhodna vrata so na pol razbita, vogali okrušeni. S to hišo se je že veliko hazardiralo: zasebnik jo je hotel kupiti ali najeti za diskoklub, občinski možje so jo hoteli preurediti za potrebe gasilskega muzeja, morda je obstajala še kakšna inačica. Z bajto bo treba nekaj narediti, sicer se bo pogreznila vase.

MARJAN LIZZI, MAGIK IN HIPNOTIZER S PTUJA, je nastopal te dni po Beli krajini. Ljudje so šlinjeja in njegovo sodelavko radi gledali, kajti Lizzi, imenovan Marlizz, je imel vreden program. Najbolj je »čarovnik« navdušil najmlajše v metliškem otroškem vrtnu, in to s točko, ko je iz prahu naredil denar. Mulci so doma poskušali podobno, vendar še ni slišati glasov, da bi komur koli uspelo. Starši so se ob tem imenitno zabavali, saj iz izkušnje vedo, da je obratna pot kaj lahka.

BREZ DVOMA PO DOŽIVELO metliško kolesarstvo pravi razcvet šele sedaj, ko je postal predsednik kolesarske zveze Slovenije Metličan Jože Mozetič. Resnici na ljubo moramo zapiziti, da je zadnja leta Mozetič na tem področju prizadevno in uspešno delal. Metlika ima kup mladih, nadarjenih kolesarjev, pričakovati pa je, da se bo število še povečalo. Iz dobro obveščanih krogov je slišati, da bo pričel kolesariti tudi Jože Mozetič, saj zadnje čase nima največje sreče za volanom. Naj bo kakor že: Mozetiču čestitamo in mu želimo veliko kolesarskih uspehov.

AVTOBUSI — Semečani se pritožujejo, da so, kar se tiče prometne povezanosti z občinskimi središčem, med najbolj nerazvitimi v občini. Ker je železniška postaja precej oddaljena od kraja, zahtevajo boljše avtobusne zveze, saj razen delavskih avtobusov v kraj ali iz kraja le redko pripelje ali odpelje kakšen avtobus. Zahtevajo, da bi bil vsaj ob uradnih dnevih gostejši avtobusni promet med Semečim in Črnomljem. V Integralovem tozdu Promet in delavnice v Črnomlju pa pravijo, da morajo najprej ugotoviti, če bi bila nova avtobusna linija sploh rentabilna. Kaj pa nekajurno čakanje Semečanov na avtobus v Črnomlju? Očitno je bilo doslej zelo rentabilno, da ni nihče razmišljal o dodatnem avtobusu.

HIŠA — Prebivalce krajevne skupnosti heroja Starihe v Črnomlju (in še marsikoga drugega) pa moti hiša Juleta Pezdircar ob istoimenski cesti, saj ovira promet in kazi okolico. Pezdircar je namreč dobil gradbeno dovoljenje za novo hišo s pogojem, da staro, takoj ko bo gradnja končana, poruši. Čeprav je hiša že zgrajena in so občinski urbanisti večkrat zahtevali, naj izpolni obljubo, so pri Pezdircarju naveli na glava ušesa. Njegov odgovor je bil preprost: hišo bom podrli le za zelo visoko odškodnino. In sedaj, tako pravijo na občini, zbirajo denar, da bodo lahko porušili hišo. Nekateri imajo pa res srečo! Eni težko zberejo denar za gradnjo hiše, drugim pa plačajo celo rušenje!

Drobne iz Kočevja

KMALU ČISTI PLOČNIKI — Če bodo naravne sile še naprej tako krepko poprijemale, kot so minuli teden, bodo že v nekaj tednih očistišeni snega in ledu vsi kočevski pločniki. Seveda s tem ne kritiziramo Komunalne, ki je svoje delo sorazmerno uspešno opravila (čeprav se ji pogosto kvarijo stari stroji) povsod, kjer ji poti do pločnikov niso zapirali parkirani avtomobili.

PO NAJKRAJŠI POTI — Nekateri stanovalci samskega bloka (Trg zbora odposlancev 1) odlagajo smeti v kontejnerje po najkrajši poti — mečejo jih kar skozi okna. Seveda vsi niso Petroviči, zato marsikdo kontejner zgreši. Nekateri smeti pa se razletijo že v zraku in te tudi ne prilete v zabojnik, ampak krase njegovo okolico. Glavna kritika leti potem na komunalce.

NAPACNO SKLEPANJE — Zdaj se bo pa gotovo nekaj pomnilo, ko sam direktor trgovskega podjetja teka okoli prodajal in z nekakšnimi papirji, »so v tork predjšnji teden ugibali Kočevci. Pa so se zmotili. Podražile so se cigarete.

ZDAJ O USTAVNIH SPREMEMBAH

KOČEVJE — Te dni se bodo v kočevski občini začele razprave o ustavnih spremembah. Vodili jo bodo odgovorni predstavniki družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine, SIS in drugih organov, ki prav danes, 19. februarja, sodelujejo na regijskem posvetu, na katerem razpravljajo o ustavnih spremembah.

Ribniški zobotrebci

OBNAVLAJO TRGOVINO — V Sodražici obnavljajo zadržno trgovino. Prenovitvena dela so se začela pretekli teden, predvidoma pa bodo končana do 1. maja. Prenovljena trgovina bo imela tudi samostojni del. Medtem ko trajajo dela, trgovina ni popolnoma zaprta, saj so si uredili prodajalno kar v skladišču.

SODRAŽICA IN SO AVTOSTOPARJI — »Pri rokah« v Zlebiču vsako dopoldne in zgodaj popoldne naletiš na avtostoparje. Od 7.30 pa do 13.50 namreč ni avtobusne zveze od Zlebiča do Sodražice, od 8.30 do 14. ure pa jeni v obratni smeri, tožijo Sodražani. Pravijo pa, da je podobno tudi popoldne od 16.30 pa do večera, ko spet ne morejo z avtobusom ne v Sodražico in ne iz nje. Iz nje se je Sodražancom poridila misel, da če se sanje že ne splača v manj za promet zanimivem času organizirati prevoza z avtobusom, bi ga pa morda lahko s kombijem oziroma manjšim avtobusom. Žal so predlogi baze pogosto nesprejemljivi.

Trebanjske iveri

DIM — Vsa čast Dani in IMV, ki dajeta kruh lepemu številu Mirečanov, toda marsikdo od kranjcev ne bi imel nič proti, če bi Dani uspel vsaj nekoliko zaježiti pošiljke saj iz tovarniškega dimnika, ki zelo učinkovito počrnijo belo perilo, v IMV pa bi verjetno lahko skurili manj plastike in lepil ali karkoli že žgejo, da tako neznozo smrdi.

GEODETI — Ljubljanski geodeti so tako dragi, da pravijo nekateri stranke, da so trebanjski kolegi, čeprav so nedavno povisali cene storitev, prav beraško poceni.

KAZNI — Romske otroke zelo neredno obiskujejo šola, za kar so največkrat krivi njihovi starši. Ko je sezona nabiranja zdravnih zelišč, starši Romčkov praviloma nespustijo v šolo. Kazni (3 do 5 tisočakov) staršev, ki ne poskrbijo, da bi njihovi otroci obiskovali osnovno šolo, ne ustrahujejo, očitno pa niso nitj zvojnje.

IZ NAŠIH OBČIN

Črnomelj danes praznuje

V preteklem letu številne pridobitve v občini

ČRNO MELJ — Črnomaljska občina v spomin na 1. zasedanje SNOS, ki je bilo pred 43 leti v tukajšnjem prosvetnem domu, danes praznuje svoj praznik. Čeprav je občina še na prehodu iz nerazvite v razvito, je skoraj na vsakem koraku čutili razvoj. Tako je bilo lani samo v gospodarstvu za 5 milijard dinarjev naložb, od tega skoraj polovica v Beltu, 1,9 milijarde pa v semiški Iskri.

Naložbe so zaključili tudi v številnih drugih delovnih organizacijah. Tako so v Integralovem tozdu Promet in delavnice sanirali in preuredili karosejske delavnice in kurilnico na trda goriva, v Betinem tozdu so razširili in modernizirali proizvodne prostore. Odprli so tehnično bazo AMZS, v tozdu IMV postavili novoenergetsko postajo, Elektro Črnomelj pa je zgradil 5 transformatorskih postaj, 3 kilometre daljnovidov, obnovili pa so tudi 15 kilometrov nizkonapetostnega omrežja. Z naložbami se lahko pohvalijo tudi v Goku ter tozdu in toku Gozdnega gospodarstva. Mnogo investicij v gospodarstvu, ki so jih pričeli preteklo leto, pa bo končanih letos, tako v Beltu, Iskri, GG, Integralu-tozdu Gostinstvo, Goku, Kmetijski zadrugi.

V negospodarstvu so v preteklem letu v Semeču zgradili stanovanjski blok in prizidek k osnovni šoli ter začeli z delom v delavnicih pod posebnimi pogoji v Črnomlju, v gradnji pa sta domočita in stanovanjski blok v Črnomlju.

S pomočjo sisa za ceste, komunalne, vodnega gospodarstva, samoprispevka in udeležbe občanov v delu in denarju, pa so bile zgrajene oz. rekonstruirane ceste, kanalizacija, vodovod, telefonsko omrežje.

M. B.-J.

KUPITI APARAT ZA ULTRAZVOK

KOČEVJE — Denar, ki ga vsako leto namenjamo ob 8. marcu za obdanitev žena, za noveletne čestitke in za druge podobne izdatke, naj bi letos namenili za nakup aparata za ultrazvok. Pregleds takim aparatom v medicinski praksi vedno bolj nadomešča rentgensko slikanje, ki je zaradi žarčenja tudi škodljivo. Aparate za ultrazvok vedno bolj uporabljajo pri pregledih bolnikov, posebno še otrok in nosečnic. Na take preglede morajo zdaj potovati bolniki iz Kočevja v Ljubljano. Pobudo za zbiranje prispevkov za nakup tega aprata so dali svet za socialno in zdravstveno politiko pri OK SZDL, svet za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk pri OK SZDL in občinski svet Zveze sindikatov Kočevje.

NEDISCIPLINIRANI STAREŠINE

RIBNICA — Na nedavnem občnem zboru krajevne organizacije Zveze rezervnih vojaških starešin Ribnica so bili najbolj kritizirani tisti člani, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti do organizacije. Zato bo potrebno proti takim ukrepiti, nekateri pa tudi izključiti. Lani so poskušali v delovnih organizacijah RIKO in INLES ustanoviti aktivne ZRVS. Zamisel pa ni uspela, ker nihče ni bil pripravljen prevzeti dolžnost predsednika aktivna. Predstavniki krajevnih organizacij ZRVS Loški potok in Dolenja vas so predlagali, naj bi letos organizirali skupno srečanje članov ZRVS, združeno s predavanjem o topografiji in z orientacijskim pohodom. Po možnosti pa naj bi organizirali še tehnični zbor. Predlogi so bili osvojeni.

M. GLAVONJIČ

Rešena tovarna na Račjem selu

Uspešni postopki sanacije proslule tovarne keramičnih ploščic v tovarno ploskovnih elementov za pohištveno industrijo — Sodobna tehnologija

RAČJE SELO — Tovarna keramičnih ploščic na Račjem selu, zgrajena v letu 1975 ob pomoči širše družbenopolitične skupnosti, je dala kruh okoli 100 delavcem. Toda navkljub temu da so računalni na začetne težave z osvajanjem in obvladovanjem zahtevne proizvodnje, tovarna nikakor ni mogla prav zaživeti, zato so se odločili, da jo predajo drugim zainteresiranim delovnim organizacijam, nazadnje Novolesu.

Novoles se je v trebanjski občini s Tovarno akrilnih proizvodov že izkazal kot dober gospodar, dober organizator proizvodnje in poslovanja. Sprva je videl možnost »ozdravitve« tovarne na Račjem selu, kajti proizvodnja keramičnih ploščic naj bi bila dopolnilna dejavnost, ob osnovni pohištveni, še kovinskopredelovalni industriji, izdelavi akrilnih plošč, predelavi le-teh v gradbenozasteklitvene elemente in kopalniški opremi.

Novolesove temeljne organizacije so že v letu 1982 zagotovile večino od

Nagrade Črnomaljskim inovatorjem

Letos prvič razstava inovacijskih dosežkov

ČRNO MELJ — Tukajšnja raziskovalna skupnost ob občinskem prazniku letos že sedmič zapored podeljuje priznanja in nagrade inovatorjem in raziskovalcem v občini za dosežke v preteklem letu. S tem želi pospešiti inventivno dejavnost. Letos je skupnost prejela 13 predlogov. Raziskovalna skupnost je letos prvič pripravila tudi slikovno predstavitev inovacij, ki je bila odprta v sejni sobi občinske skupščine ob podelitvi nagrad pretekli tork, na ogled pa bo do 25. februarja.

Letos so priznanje in 1. nagrado za inovacije prejeli Stane Plut iz Belta za postopek linijskega barvanja zavornih bobnov, Vinko Peščelj, Zdravko Hribljan in Silvo Grdešič iz Belta za izdelavo digitalnega merilnega sistema za obdelovalne stroje, Anton Trgovčič in Breda Tomc iz Iskre za konstrukcijo avtomata za snemanje izolacije in pocinjavanje žičnih izvodov ter Radivoj Vrhlin in Alojz Križan iz Iskre za razvoj metode za umerjanje vibracijskih podajalnikov.

Priznanje in 2. nagrado so prejeli Branko Vrančič iz Belta za več predlogov izboljšav strojev in naprav, Andrej Šober iz Iskre za tehnične izboljšave na stroju za pocinjavanje tiskanih vezij, Ivan Starešinič, Vladimir Mandelc, Jaka Veler, Jože Bahorič, Vladimir Zalec in Jurij Jesih iz Gorenja za generalni remont transferne stikalnice ter Branko Črnič, Janez Plevnik in Stanko Črnič iz Goka za izdelavo naprave za spajanje cevi pri postavljanju vodovoda v kamnitem terenu.

Priznanje in 3. nagrado pa so prejeli Branko Kukič, Alojz Banovec in Jože Regina iz Belsada za zaščito pred povratnim vdorom vode v kotel za kuhanje marmelade, Frančišek Fugina iz Belsada za izboljšavo pri termični obdelavi sadne kaše, Jože Banovec iz Belsada za izdelavo sejalnika za ekspanziran riž ter Rajko Trempus, Dušan Špehar, Boris Sladič, Vinko Kapele, Stepan Lovrinč in Milan Stopar iz Goka za konstrukcijo in izdelavo stroja za proizvodnjo kulir plošč.

M. B.-J.

Razpolovili so organizacijo ZK

Iz ene so v Ribnici ustanovili dve — Obetajo si, da bo poslej delo ribniških komunistov bolj učinkovito — Sekretarja Ivan Gradič in Dušan Lavrič

RIBNICA — Na sestanku komunistov OO ZK Ribnica, ki je bil v začetku februarja, so naredili korak naprej pri prenovi ZK v krajevni skupnosti Ribnica: iz ene osnovne organizacije so ustanovili dve, vsaka pa šteje po 30 do 40 članov. Za tak korak so se odločili, ker so ugotovili, da je bila sedanja OO ZK preštevila, njeni člani so zato težko sodelovali, zaradi tega pa je bila organizacija neučinkovita.

V obeh organizacijah so včlanjeni predvsem upokojevci in komunisti iz delovnih organizacij, kjer je tako malo komunistov, da ne morejo imeti svoje OO ZK. Osnovni organizaciji sta sprejeli tudi svoja delovna programa za letos. Tako je osnovna organizacija za območje Trga Velka Vlahoviča in okolice, ki jo vodi Ivan Gradič, sklenila, da bo nadaljevala delo pri samoupravi in družbeni krepitvi KS Ribnica. Razen tega so zadolžili posamezne člane in skupine za delo v SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacijah in društvih.

Osnovna organizacija za območje Prijateljevega trga in okolice, ki jo vodi Dušan Lavrič, je sklenila, da bodo pregledali, kako delujejo člani v SIS, družbenopolitičnih organizacijah, društvi, predvsem pa v organizaciji KS in občinske skupščine. Spremljali bodo delo mladih in jih pripravljali za sprejem v ZK. Sklenili so, da so rednega prihajanja na sestanke oproščeni bolni člani in člani, stari nad 70 let. V okviru izobraževanja svojih članov bodo organizirali na leto 1 do 2 študijska sestanka, na katerih bodo obravnavali zadeve, ki so aktualne za starejše komuniste. Za

odločili za njeno ukinitve, saj ni imela prave prihodnosti. Odločili so se za preusmeritev v proizvodnjo pohištvenih polizdelkov na osnovi iveric in furnirja, s čimer bi dosegli skoraj za petino višjo raven proizvodnje.

Za naložbo so lani zagotovili preko 1 milijardo dinarjev. Delavci so se na novo tehnologijo privajali v drugih Novolesovih lesnih tozdiš, s čimer je bila zagotovljena tudi socialna varnost delavcev z Račjega sela. Izdelava ploskovnih elementov za potrebe pohištvene finalizacije je že ob koncu lanskega leta dajala pričakovane proizvodne rezultate. Ob preko 100 delavcih načrtujejo še program nadaljnje dograditve tovarne, zaposlili pa bi še okoli 20 delavcev.

P. P.

Nevednost kuje svoje »resnice«

Nekateri črnomaljske komuniste moti, da se večkrat ponavljajo ista vprašanja in naloge — Samo »moramo« še ni dovolj — Zapostavljeno obveščanje

ČRNO MELJ — Na nedavni seji črnomaljskega občinskega komiteja ZKS je beseda tekla predvsem o delu aktivov komunistov v družbenopolitičnih organizacijah, spregovorili pa so tudi o programskih usmeritvah občinskega komiteja ter nalogi komunistov pri obravnavi zaključnih računov. Sicer pa je bila razprava bolj skromna, kot smo navajeni na siceršnjih sejah komiteja.

Pohvalili so aktivne komunistov, češ da so koristna in dobra oblika dela ter da krepijo vlogo družbenopolitičnih organizacij. Sicer pa so se najdlje ustavili pri problemih informiranja. Delegat iz Vinice je potožil, da so na letnih konferencah SZDL sprejeli zaključke o tem, kaj bodo delali, ne vedo pa, kako naj številne ljudi obvestijo, kako se ti zaključki uresničujejo. Prepričani so, da je ljudi tem težje obveščati, čim več jih je vključenih v krajevno samoupravo. Eden od prisotnih je predlagal, naj bi občinsko glasilo Poročevalec, ki sedaj navadno izide le enkrat na leto, ob občinskem prazniku, izhajal

pogosteje. Delovne organizacije pa naj bi se pri izdajanju glasil povezovala med seboj. Postopno naj bi takšna tovarniška glasila postala tudi krajevna, le tako bi lahko prišli do časopisa, ki bi zajel in zanimal širši krog ljudi.

Delegata kmetijske zadruge pa je zbudilo, da se v gradivu prevečkrat ponavlja beseda »moramo«. »Naloge, ki so zapisane v informacijah o delu aktivov komunistov v DPO, smo prebrali že večkrat, a se še vedno ponavljajo, skoraj vedno pa obveznim »moramo«. Če bi bilo rest tako, da bi vse tisto tudi uresničili, bi bila ZK

že skoraj idealna, a ni tako. Nasprotno, problemov je še veliko!« je menil predstavnik kmetijske zadruge. Obregnil se je tudi ob govorice na račun vodilnih, pa naj gre za visoke osebne dohodke, privatizacijo kadrovske politike, privilegije, odnos do družbene lastnine, premajhen stik z bazo in podobno. »Te govorice so posledica neinformiranosti, toda kljub temu da smo se pred nekaj meseci na občinskem komiteju dogovorili, da bodo te informacije, predvsem o osebnih dohodkih vodilnih, prišle v javnost, jih ni bilo. Ker pa ljudje niso obveščeni, skujejo svoje »resnice.«

Sekretar predsedstva občinskega komiteja ZK pa je dejal, da je res veliko vprašanj, ki si jih načeli že pred leti, a jih še vedno ponavljajo. »Je že tako, da je spreminjanje razmer dolgotrajen proces, kakšna je tudi prenova, zato ne bodite razočarani, ker se bo marsikaj še kdaj ponovilo,« je pojasnil.

M. B.-J.

Priznavamo drugačnost

V Črnomlju so pripravili novoletni sprejem za predstavnike verskih in družbenopolitične skupnosti

ČRNO MELJ — Pretekli teden je bilo v Črnomlju tradicionalno novoletno srečanje devetih predstavnikov verskih skupnosti v občini in družbenopolitične skupnosti. Poudarili so, da je v naši družbi potrebna še večja demokratizacija družbenih odnosov, ki pa je lahko uspešna le, če zajame vsa področja življenja in dela. To velja tudi za uveljavljanje svobode vesti in veroizpovedi ter z zakonom zagotovljeno uresničevanje položaja, vloge in dejavnosti verskih skupnosti.

različne poglede na svet in življenje in si ne lastiti monopola nad resnico in moralno-etičnimi vrednotami,« so menili prisotni ter dodali, da v življenju cenimo ljudi po prispevku k razvoju družbe, ne po njihovi vernosti ali nevernosti.

Predstavniki verskih in družbenopolitične skupnosti so ob koncu poudarili, da mora biti med njimi še večje zaupanje, strpnost in dialog ter jasna zavest, da so skupno odgovorni za reševanje vprašanj, ki vplivajo na odnose med vernimi in nevernimi.

Soglašali so, da so verniki enakopravni člani naše družbe, zagotavljanje njihovega svobodnega verskega življenja pa ni le njihova pravica, ampak tudi dolžnost družbe. »Ne moremo se strinjati s tezo o drugozarednosti verujočih, saj njihovo delo v delegacijah, krajevni samoupravi, Socialistični zvezi, družbenih organizacijah in društvi potrjuje ravno nasprotno. Prizadevati si moramo za medsebojno sožitje ter priznavati in spoštovati tudi drugačnost,

Oplemeniteni samoprispevek

Lani v KS Sodražica za 100 milijonov komunalnih del — Letos je na vrsti obnova mrliških vežic

SODRAŽICA — Sodražani so ponosni na uspehe, ki so jih dosegli na področju izgradnje komunalnih objektov v minulem letu. Pravijo, da so sredstva samoprispevka, ki so znašala nekaj preko 10 milijonov dinarjev, kar

9-krat oplemenitili z delom in prispevki.

Najtejše naj le glavna dela in njihovo vrednost: asfaltiranje ceste v Zavodi preko 4,6 milijona, ureditev ceste skozi peskopce preko 1,8 milijonov, asfaltiranje odcepa ceste proti Lipovščici preko 33 milijonov, delna regulacija Bistrice in ureditev mostu v Žimarih preko 5 milijonov, ureditev zajeze na Bistrici pri Žimarih preko 290.000, ureditev hudournika pri cerkvi blizu 600.000 din, ureditev Gase v Žimarih preko 4 milijone, ureditev potoka Ulec v Žimarih preko 21 milijonov, ureditev ceste na Sinovico preko 1,3 milijona (ta dela bodo dokončana letos, plačana pa so bila že lani), javna razsvetljava po vaseh blizu 500.000, fini asfalt na cesti na Strmci preko 1,6 milijona, kanalizacija na Strmci 2 milijona, ureditev kanala od Donita do zbiralnika 21 milijonov, napeljava telefona v Lipovščico preko 553.000, projekti za mrliške vežice 1.250.000 in ostala manjša dela (kanalizacija pri osnovni šoli in pri Kralju) blizu 400.000 din.

Za letos ima krajevna skupnost Sodražica v načrtu obnovo obeh mrliških vežic v Sodražici. Vse to bo veljalo okoli 15 milijonov.

Študija o smeteh

Iskanje ustrezne rešitve za kočevsko občino

KOČEVJE — Vinka Zajca, tajnika SIS za komunalno in cestno dejavnost občine Kočevje, smo zaprosili za odgovore na nekaj vprašanj, ki so nam jih zastavili občani.

● Osilnica ima čistilno napravo. Zakaj nanjo nista priključeni vsa Osilnica in Bistla? »To čistilno napravo je zgradil LIV za potrebe svojega obrate v Osilnici, a tako veliko, da se nanjo lahko priključi vsa vas. Doslej pa so nanjo razen obrata LIV priključeni le še župnišče, stavba, v kateri je šola, in še ena hiša. Za priključitev vse Osilnice in Sel pa je potrebno prej zgraditi do čistilne naprave kanalizacijo. Idejni načrt zanjo je bil izdelan lani, letos bo glavni načrt, ni pa še znano, kdaj bo kanalizacija dograjena.«

● Kdaj bo urejeno odlaganje smeti za vsa večja naselja v občini? »Za odlaganje smeti iz gospodinjstev je že naročena posebna študija, in sicer za vso občino. Odgovorila naj bi tudi na vprašanja, kot ali bi za vso občino uredili le eno smetišče, ali bi kazalo urediti smetišče skupno z eno izmed sosednjih občin, ali bi imeli skupno smetišče z mestom Ljubljano, ali bi morda zadoščalo le eno smetišče za vso regijo itd. Povsem zanesljivo pa je, da rešitev ni blizu in da bomo sedanja smetišča uporabljali vsaj še do konca tega srednjeročnega obdobja.«

J. P.

Srečanje trebanjskih kulturnikov

Darilca za jubilate

Na dan slovenskega kulturnega praznika so se zbrali v Trebnjem številni občani.

Predsednik skupščine kulturne skupnosti Stane Novak je v nagovoru udeležencem 1. srečanja kulturnih delavcev občine Trebnje osvetlil borbo slovenskega naroda za obstoj in napredek etnično majhne skupnosti, ki pa je velika in bogata v svoji kulturni dediščini. Izrazil je tudi želje prisotnih kulturnikov po še globljem odnosu do naravnih in kulturnih dediščin ter boljših pogojev za delo naše ljubiteljske kulture. Brez kulturnih društev ne bi imeli revij pevskih zborov, plesnih prireditev Igraj kulture, Kresne noči, proslav. Ob svečanih priložnostih ne bi slišali prijetnih zvokov našega pihalnega orkestra, ne bi bilo ugankarskega društva Domen in Taboralikovnih samorastnikov, ki bo letos slavil 20-letnico, ponesel pa je ime Trebnjega širom po svetu. Želimo, da bi glasbena šola strokovno napredovala, da bi uredili Kmečki muzej na Veseli gori, da bi Samorastniška beseda postala območna literarno-likovna revija itd.

Na prireditvi so vsem kulturnim delavcem, ki so lani dopolnili okroglo letnico rojstva, podelili skromna spominska darilca, kar je iskrica pozornosti predsedstva kulturne skupnosti. Prejeli so jih: Lucijan Reščič, Duška Peček, Franc Jevnikar, Martina Režun, Sandi Leskovec, Anica Zidar in France Režun. D. ZAKRAJŠEK

PRIPOMBE SO VNESENE V PLAN

BREŽICE — Po zagotovitvi izvršnega sveta občinske skupščine so sestavljavci srednjeročnega plana upoštevali vse pripombe in pobude krajevnih skupnosti, delovnih organizacij, sisov in društev, ki so prispele na občino do 16. februarja. V tem času so bili opravljeni tudi usklajevalni razgovori s predstavniki posameznih dejavnosti, odgovornih za pripravo planov.

MLADINSKO GLASILO

BREŽICE — Občinska konferenca ZSMS se je odločila za redno obveščanje članstva v Glasilu. Mladino bo seznanjala z delom predsedstva, z njegovimi stališči do perečih družbenih vprašanj, z delovnimi in drugimi akcijami mladih, z razpisi štipendij in prispevki s področja kulture. Glasilo bodo poživljali z zanimivostmi in zabavnimi besedili. Prva številka je že izšla. Člane ZSMS vabijo k sodelovanju.

PREMIERA ODRA MLADIH

SEVNICA — Oder mladih pri sevniškem gasilskem društvu priredi v petek, 20. februarja, ob 19.30 premierno uprizoritev dela Jeana Anouilha Orkester v gasilskem domu. Režiser tega dela je zopet Peter Žuraj, v igri pa nastopa osem igralcev. V nedeljo, 22. februarja, se bo Odr mladih s to igro predstavil še karavani Cankarjevega doma, ki bo ta dan na obisku v sevniški občini.

DOBRA OBLIKA PREVERJANJA

SEVNICA — Občinski komite ZK je na ponedeljkovi seji temeljito ocenil obiske delovnih skupin komiteja v osnovnih organizacijah ZK sevniške občine, na kateri so obravnavali prenovo ZK. Ugotovili so, da je ta metoda dela dobra, zato bi kazalo, da bi postala stalna oblika preverjanja dela OO ZK.

PO ZBORU ŠE PRIDOBITEV — Sevniško gasilsko društvo je po sobotnem uspešnem občnem zboru, kjer so predstavili pestro društveno in kulturno dejavnost, pridobilo novo vozilo — kombibus, ki bo služilo zlasti gasilskemu servisu in skupnosti za obrambo proti toči, ki je primaknila levji delez denarja. Na sliki: poveljnik GD Sevnica Tine Žnidaršič (desni) prejema ključje vozila. (Foto: P. P.)

Tudi brez biča dosegli več reda

Prve izkušnje družbenega varstva na sevniški Žagi po oktobra lani uvedenem ukrepu družbenega varstva — Več tehnološke discipline — Malo hlodovine

SEVNICA — Čeprav nismo prišli v kolektiv z bičem, ker pač v tem ne vidim rešitve, se stvari na Žagi premikajo na boljše. Disciplina in red sta seveda nekoliko poostrena, toda bolj nam gre za tehnološko disciplino, se pravi, da materialno poslovanje spravimo na določeno raven,« je poudaril Franc Hlastan, predsednik začasnega kolegijskega organa na sevniški Žagi.

Naj spomnimo, da so bili glavni vzroki za ukrep družbenega varstva v tej temeljni organizaciji združene dela Gozdnega gospodarstva Brežice v lanskem oktobru zlasti bistvene motnje v samoupravnih odnosih, slabi medsebojni odnosi ter neusklajeni oz. manjkajoči samoupravni splošni akt.

Štiričlanski začasni kolegijski organ je ob nastopu dela ugotovil vrsto organizacijskih in tehničnih pomanjklivosti. Predvsem gre za neodgovorno delo in malomaren odnos do družbenega premoženja. Investicije v decimirnico in mehanizirano skladišče lesa z lupilno linijo niso bile zaključene, neredni so bili tudi lastninski odnosi glede medsebojnih prenosov zemljišč s sosednjimi podjetji. Svetla luč vsemu temu je bil vsaj razmeroma ugoden poslovni uspeh.

Skupina si je prilastila vso samoupravno in del vodstvene funkcije ter več upravljala kot pa opravljala svoje osnovne delovne dolžnosti. Tudi »prisilna uprava« je spoznala,

Franc Hlastan: »Ta čas nimamo dovolj hlodovine.«

zgladiti, z željo, da bi prevladali pravi dohodkovni odnosi.

»Seveda so problemi, toda le z argumenti jih bomo lahko spreminjali. Ničesar nima smisla na silo dokazovati. Definirati dohodkovni položaj tozda v okviru GG ni enostavno. Merila so, toda vsak ima svoj prav.

● Delno neodgovorno in neakoznostno delo posameznih delavcev na Žagi tudi »prisilna uprava« težko kaznuje. Edina rešitev, kot rečeno, je uvedba tehnološke discipline, točno predpisanih postopkov dela in sistematično spremljanje opravljenega potrebnega dela. Za to so angažirali zunanje strokovnjake, da bodo skupno preverili objektivnost dosedanjih poskusnih norm v žagalnici. Tako bodo dobili tudi strokovno potrditev o potrebnem številu delavcev v žagalnici.

Uvedli bomo lastno spremljavo poslovanja, da bomo vedeli, kje smo, saj smo zdaj v vsem odvisni od skupnih služb v Brežicah,« pravi Hlastan.

P. PERC

Suša v žepih — manj gostov

Število tujcev v Čateških Toplicah se povečuje, pada pa število samoplačnikov in prehodnih gostov — Več zanimanja za oddih delavcev

ČATEŠKE TOPLICE — V pogovoru o lanski zasedenosti zdravilišča in načrtovanju letošnjega obiska je bila tokrat sobesednica Marjanka Buzančič, pomočnica vodje prodaje v Termah.

»V tozdu Terme, ki vključuje tudi hotel Grad Mokrice,« je dejala, »smo imeli v munulem letu nekaj nad 261 tisoč nočitev, od tega 10 odst. tujih. Obisk stacionarnih zdraviliških gostov se je povečal za 16 odst., število domačih pa le za malenkost. Usihajo nam samoplačniki in prehodni gostje, vendar istočasno opažamo večji odziv delovnih kolektivov za aktiven oddih delavcev pri nas. Nekoliko se je povečalo tudi število varovancev, zlasti invalidov in borcev NOV.«

● Sodeč po zmanjševanju samoplačnikov in prehodnih gostov, tudi pri vas občutite, da se življenjska raven znižuje in da si ljudje zaradi suše v žepih manj privoščijo. Letos zagotovo ne bo bolje. Kako boste nadomestili ta izpad?»

»Že lansko leto nam je to razliko prispeval kamp oziroma novo zgrajeno naselje s 124 počitniškimi hišicami. Zasedba v njih ne bo majh-

na. Tudi obstoječi del kampa bo gotovo poln.«

Marjanka Buzančič: »Tuji gostje so zahtevni.«

● »Kako si zamišljate turistično leto 1987? Kašen obisk in zasedenost načrtujete?»

»Skupno število nočitev bo ostalo približno na lanski ravni, računamo pa na večji delež tujih gostov. Zastavljenih imamo več propagandnih akcij, nekatere skupaj z Emono, nekatere v sodelovanju s skupnostjo slovenskih naravnih zdravilišč. Na domačem tržišču ta čas seznanjamo z našo ponudbo delovne organizacije in agencije. Do zdaj smo poslali informacije na okoli tisoč naslovov, oglašujemo pa tudi na televiziji in v časopisih. Spomladi bomo obiskovali delovne organizacije in se z njimi dogovarjali za okrevanje in rehabilitacijo zaposlenih. Udeleževali se bomo tudi vseh turističnih prireditvev.«

● »Imate kaj težav s konkurenco doma in po svetu?»

»Iz leta v leto opažamo, da ta narašča, zato se trudimo, da bi se gostje vračali, to pa bomo dosegli samo z boljšimi storitvami. Zavedamo se, da je dober glas najboljše reklama in investicija v kakovost najhitreje in najlažje izvedljiva. Izogibali se bomo napak, saj vsak spodrsnjaj lahko prekine nadaljevanje že dogovorjenega aranžmaja.«

J. T.

ŽIVILA V TRGOVINI

BREŽICE — Romi v teh mrzlih dneh pridno pritiskajo na kljuko po mestu in okoliških vaseh. V brežiški občini je šest družin s stalnim bivališčem v Gazicah, kjer so jim s pomočjo Pionirja postavili stanovanjsko barako. Romi ne dobijo v roke denarja, ampak le nakazilo za nakup živil v trgovini ali pa nakazilo v šoli za nakup oblačil otrokom. Za zdaj sta v občini zaposlena dva Roma, eden pa še čaka na delo. Tam, kjer nihče ne dela, jim gre slabše, zato si s prosjačenjem prislužijo še kaj boljšega za v lonec.

Samoprispevek v Tržišču

V krajevni skupnosti Tržišče bodo v nedeljo z referendumom odločali o nadaljnjem razvoju

TRŽIŠČE — Leto 1987 je za krajevno skupnost Tržišče še posebej pomembno, ker bo v novembru praznovanje občinskega praznika v renovljeni kulturni dvorani v Tržišču. Ta dogodek bi krajanji radi počastili z novimi dosežki.

V akcijo se vključujejo tudi gasilci z obnovitvijo svojega doma, lovci se pripravljajo na gradnjo lovskega doma in tudi upokojenci nameravajo urediti svoje prostore. Krajevna skupnost bo iz svojih virov še naprej predvsem skrbelo, da bodo poti v vsa naselja dobro vzdrževane, nadaljevali bodo dela na novem pokopališču, sodelovali v pripravah za razširitev telefonskega omrežja in pomagali povsod, kjer imajo težave z zdravno pitno vodo, da bodo obnovili zajetja.

Lani je Mercator-Kmetijski kombinat Sevnica uredil sodobno trgovino v kraju, letos pa v Tržišču pričakujejo še posodobitev poštne urada. Krajanji so v preteklosti že velikokrat dokazali, da dobre rezultate lahko dosežejo le s skupnimi močmi.

V samoupravnih organih KS in v vodstvih krajevnih družbenopolitičnih organizacij so zatorej dokaj zlahka sprejeli pobudo večine krajanov. Pripominjali so, da so naselja v nižinskih predelih v preteklih obdobjih kar solidno posodobljena, precej pa je bilo tudi kritičnih

pripomb, češ zakaj nismo s samoprispevkony nadaljevali že pred dvema letoma, ko se je izteklo desetletno obdobje plačevanja samoprispevkov. »Še posebej so

● Krajanji KS Tržišče bodo v nedeljo, 22. februarja, z glasovanjem na referendumu odločali o njihovem nadaljnjem razvoju, posodobitvi stare šole, predvsem pa o nadaljnji posodobitvi cest. Zlasti za dokončanje del na cesti Malkovec — Telče in posodobitev še nekaterih cest naj bi po referendumskem programu namenili poldrugi odstotek OD oz. katastrskega dohodka, pol odstotka pa za nujno posodobitev šole v Tržišču.

krajanji izražali svojo pripravljenost, da posodobimo 100 let staro šolo v Tržišču, ki kljubuje zobu časa lez manjšimi prenovami. Velika večina je mnenja, da stoletna šola zasluži posodobitev, ker je dolga leta dajala osnovno znanje pretežni večini krajanov, in da šola to zasluži tudi kot kulturni spomenik,« je povedal predsednik sveta krajevnih skupnosti Tržišče Ivan Pungčar.

P. P.

Končno odločitev za levi breg

Delegati zbora združenega dela in krajevnih skupnosti so končno sprejeli odlok o razlastitvi območja zazidalnega načrta Stari grad

KRŠKO — Pretekli četrtek so se na ločenih sejah zbrali delegati vseh treh zborov občinske skupščine. Sprejeli so predlog resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine Krško, predlog sprememb in dopolnitve dolgoročnega družbenega plana, končno pa tudi predlog odloka o prenehanju lastninske pravice na območju zazidalnega načrta Stari grad, nekaj pripomb pa so imeli tudi na proračun občine.

Na predlog resolucije delegati niso imeli pripomb. Med ključne naloge in usmeritve so v resolucijo zapisali, da bo potrebno doseči višjo gospodarsko rast predvsem s popolnejšim izkoriščanjem vseh razpoložljivih možnosti. Poleg tega bo treba v korak s sodobnim tehnološkim razvojem, pa tudi sodobnejšim vodenjem delovnih organizacij. Izboljšati bo treba kvalifikacijsko strukturo zaposlenih, predvsem z zaposlovanjem mladih kadrov. Druženje proizvod naj bi se v tem letu povečal za 3,5 odst., izvoz blaga na konvertibilno tržišče za 5 odst., povečala pa naj bi

se tudi produktivnost dela.

Kot je znano, doslej delegati niso sprejeli predloga odloka o prenehanju lastninske pravice na območju zazidalnega načrta Stari grad. Pomisleke so imeli predvsem v zboru krajevnih skupnosti, krajevna skupnost Dolenja vas pa je predlagala celo amandma odloka. Izvršni svet potem amandmaja ni predlagal v sprejem, (amandma terja proučevanje možnosti za zamenjavo zemlje, začasni odvzem in poročilo o sanaciji doslej izkoriščenih zemljišč), zato pa je predlagal, da se vsebina amandmaja sprejme kot sta-

lišče skupščine. Tako so na koncu koncev v krški občini našli rešitev, ki

● Ko so delegati sprejemali proračun občine, so menili, da je še vedno premalo denarja za dejavnost krajevnih skupnosti. Tovrstnih pripomb ni tako malo. Je pa res, da primerjave z nekaterimi drugimi občinami niso najbolj primerne, saj večje količine denarja razdele med večje število krajevnih skupnosti. V občini Krško pa za te namene, vsaj za sedaj, ne morejo dati več kot okoli 10 milijonov dinarjev.

bo omogočila izkoriščanje gramoza tudi na levem bregu Save, ki je sicer že bilo sprejeto v planskih aktih in usklajeno v regiji ter v republiki.

J. S.

Krške novice

ZANIMANJE ZA TENIS — Pred kratkim se je začel v Krškem tečaj tenisa, ki je namenjen ženskam. V nasprotju s pričakovanji je bil odziv zelo velik, saj se je prijavila cela vrsta žensk, med njimi tudi take, kiso že srečale Abrahama. Kot vedo povedati očitvidci, ženske nadvse zagnano mahajo z loparji, tako da senekateri že sprašujejo, kakšni motivi so ženske primorali do takega navdušenja.

STRAH PRED AKVIZITERJI — Prodajalci knjig ali akviziterji so postali že tako nasilni, da jim marsikje zaloputnejo vrata tik pred nosom. Za to bodo imeli še poseben razlog tudi v vsi Grič, kjer se je preteklo soboto zgodilo, da se je v večernih urah poleg akviziterja Preršernove družbe pojavil tudi tat, ki je tamkajšnje prebivalce olajšal za nekaj kosov zlatnine. Očitno so tatovi pogruntali, da je v hišah, kjer kupujejo knjige, dovolj denarja in zlata, sicer si ne bi mogli privoščiti takega razkošja, kot je kupovanje knjig.

NA LOVU ZA SEKRETARJEM — Znano je, da se sedanjí sekretar občinskega komiteja ZK poslavlja s svoje dolžnosti. Zato je seveda treba dobiti novega sekretarja. Kadroviki so vrgli oko na TCP Djuro Salaj, kjer je dovolj ljudi. Vendar se v tovarni na vse kriplje upirajo, saj so ti ljudje hkrati tudi dobri strokovnjaki papirniskih stroke. Poleg tega se boje, da bi se ti strokovnjaki na političnih funkcijah spremenili v poklicne govornike, ki dosti govorijo, pa malo naredo.

Sevniški paberki

LOČITVE — Nekateri, ki so pač morali skozi predzakonsko posvetovalnico, se pritožujejo, da so vse preveč poslušali o ločitvah, premalo pa o trdnosti za konske zveze in družine. Tako je nekdo potožil sevniškemu župniku, da se je poročil, da bi živel skupaj, ne pa, da bi se ločil. Po neuradnih podatkih pa je število ločitev v sevniški občini nad republiškim povprečjem. Kakšno svetovanje, takšen rezultat?

SOCIALA — Komunalna je v soglasju z občinsko vlado krepko podražila cene vode, odvoza smeti itd. Zdjaj je občinska komunalna skupnost dobila zeleno luč še za povišanje prispevne stopnje za komunalno dejavnost in oskrbo. Med drugim se skriva v povišani stopnji tudi poldruga stara milijarda, kar je 40 odstotkov nabavne vrednosti specialnega smetarskega vozila. Ni znano, če bo to prvo specialno vozilo Komunalne prevažalo kakšne specialne smeti, dokaj upravičena pa je bojazen, da bodo to počeli po specialnih — višjih cenah. Zatorej bodi konec lažni socialni v centru, ko pa vemo, koliko morajo prispevati podeželani za življenje na precej nižji ravni!

KRULJEVINA — V zadnjem času je veliko govora o prenovi mestnega jedra v Sevnici in Krmelju, kjer nekatere hiše zaradi starosti in slabega vzdrževanja ogrožajo okolico. Načrt preнове stanovanjskih hiš v družbeni lasti, ki ga je izdelala občinska stanovanjska skupnost, je ovrednoten na okroglih 456 milijonov, dobro polovico tega denarja pa naj bi porabili za obnovo Kruljevine. Kar 278 milijonov naj bi požrlo samo rušenje hiše na Glavnem trgu in izgradnja le stanovanjskega dela. Sevničani bi se pri prenovi radi zgledovali po zelo uspešni prenovi mariborskega Lenta, a so, kot kaže, vsem »prekratki«.

GRAMOZ — Na Blanci se pri posodobitvi ceste niso izkazali, saj so morali, kot pravijo cestarji, gramoz voziti iz Krškega, čeprav bi ga lahko dobili pred nosom, a jim žal ni uspelo dogovoriti se za cenejšo inacelo. Bo v Loki drugače?

Bogata kultura s prazno malho

Za vso lansko dejavnost je metliška ZKO, ki združuje 12 društev in skupin, dobila nekaj več kot 2 milijona dinarjev — Nova ponudba s cenikom?

METLIKA — Po dejavnosti in pomembnosti kulturno delovanje v metliški občini daleč presega teritorialno in številčno majhnost te belokranjske občine, ene najmanjših v Sloveniji. Vsekakor pa je ta dejavnost, zlasti če jo primerjamo s tisto v drugih občinah, v vseh pogledih visoko nad finančno pomočjo, ki je je deležna. Iz tega bi lahko kakšen banalen zagovornik amaterizma sklepal in te sklepe prodajal naprej kot recept za uspešno kulturno delovanje, da je pač kultura taka zadeva, ki ji denar škodi, in manj ko ga ima, boljše je njeno delovanje. Med take gotovo ne sodi Jani Bevč, ki je od jeseni predsednik Zveze kulturnih organizacij Metlika.

»V okviru naše ZKO deluje 12 društev oziroma ljubiteljskih skupin, od mestne godbe, mladinske folklorne skupine, pevskih zborov, kulturnih društev do alternativnejših oblik kulturnega delovanja v metliškem mladinskem klubu. In za vse to smo v lanskem letu dobili nekaj več kot 2 milijona dinarjev. Za primerjavo naj povem, da je radgona ZKO v lanskem letu dobila okoli 20 milijonov dinarjev, se pravi desetkrat več, ali dejstvo, da ima ena od obalnih občin štiri društva, pa imajo na ZKO zaposlenega profesionalca. Če bomo letos dobili 4 milijone dinarjev, še enkrat več kot lani, to še vedno ne bo nič, saj bo samo ena naša večja skupina naredila tak plan, da bi ji morali dati polovico te vsote.«

● In kako gledajo na pri republiški Zvezi kulturnih organizacij?

»Z republike stalno pritiskajo na nas, da bi morali imeti v ZKO profe-

Jani Bevč, predsednik ZKO brez denarja

sionalca ali vsaj polovično zaposlenega človeka, ki bi po organizacijski in drugih platih skrbel za čim boljše kulturno delovanje v občini. Mi pa s tem denarjem ne bi mogli niti njegovih osebnih dohodkov. Poleg tega nam z republike stalno govorijo, da moramo omogočiti in podpirati delo vseh skupin, da mora ZKO skrbeti za nabavo instrumentov, noš, opreme in kaj jaz vem česa vsega še, pošiljajo nam dobre programe. Kot da ne živijo v tem svetu! Vse to je sicer lepo in prav, ampak za naše finančne možnosti utopično.«

● Kako torej društva in skupine oz. ljubiteljska kulturna dejavnost v celoti v metliški občini sploh lahko deluje?

»Na srečo se večja društva znajdejo in imajo še druge vire dohodka. Tako mladinska folklorna skupina 'Ivan Navratil' vsako leto organizira veliko prireditev z naslovom Razkošje v stelji na Vinomeru in ves izkupiček, ki ni tako majhen, gre za njihovo delovanje. Godba zasluži nekaj z nastopi, mešani pevski zbor in oktet Vitis podpira Beti, tudi druge delovne organizacije priskočijo na pomoč v raznih oblikah. Vendar to ni sistemska rešitev. Kako naj neko manjše društvo pripravi veselic, da bo prišlo do denarja? Na Radovici na primer dobro deluje kulturno društvo, imajo igralno in tamburaško skupino za 8. februar so pripravili lepo prireditev, nimajo pa nobene možnosti, da bi denar dobili še kje drugje razen od ZKO, ki ga nima. Jaz sem predsednik ZKO pol leta in v tem času ZKO nima tako rekoč niti dinarja, prejšnji denar je potrošen, novi

bo začel prihajati spomladi.«

● Pa vendar se je v šestih mesecih, ko ste bili predsednik ZKO brez denarja, marsikaj dogajalo.

»Res, pripravili smo ponovitev Gašperičeve humorne pripovedi Metlika je Sparta, predstavitev Kambičeve in Dularjeve knjige Bela krajina, proslavo za slovenski kulturni praznik, svoj koncert je pripravila godba, v načrtu je predstavitev moje pesniške zbirke Iz zaupa, skratka, do Vinske vigredi se bo vseskozi nekaj dogajalo. Vse to sodi v okvir

40 let KUD Ivan Cankar iz Velike Loke

VELIKA LOKA — V skopo odmerjene časopisne vrstice je nemogoče nagnesti vse tiste pomembne prvine, ki so ustvarjalno prispevale k slavni jubilejni obletini. »Začelo se je takoj po vojni na mitingih s skeči in enodejankami. Oder smo zbil kar v praznem Bukovčevem hlevu,« je nizala v slavnostnem govoru predsednica KUD Ivan Cankar iz Velike Loke Darja Korelec. »Zastor za prvo predstavo je bil sešit iz posteljnih pregrinj. Na gostovanju se je romalo z lojtrnikom. V tem času se je društvo tudi uradno ustanovilo in poimenovalo po Ivanu Cankarju. Leta 1948 je bil zgrajen zadržni dom z dvorano. Od takrat naprej vsako leto po ena premiera: Divji Lovci, Deseti brat, Naša kri, Domen, Miklova Zala, Veriga, Raztrganci, Babilonski stolp, Ta vesel dan, proslave, spominski dnevi, tu je tudi pevski zbor, recitatorji...«

Nehote se vsiljuje prispevka pristne ljudske vezine. Z vsestrani. Tudi z one, nepoetične, denarne. Vaščani so slej kot prej stili vkup in stvar »zrihtali«. Tudi za ta jubilej, za 40 let dela KUD Ivan Cankar, ki so ga praznovali 13. in 14. februarja, ni bilo drugače. Obnovili so oder in dvorano ter nabavili 120 stolov.

V to vezeno je nekaj let pridno tke tudi tovarna Tesnita, za katero domačini v šali pravijo, da ima glede na finančne špranje krajevnega proračuna kar pravo ime in srce.

Na slovesnosti, kjer so kot gostje nastopali Jože Falkner v monodrami T. Gašperiča »Metlika—Sparta« in Trebanjski oktet, so podelili tudi priznanja najzastojnejšim. Ludvik Bizjak je kot prvi v Sloveniji prejel na novo ustanovljeno priznanje ZKOS za delo na področju gledališke dejavnosti — Linhartovo listino; zlate Linhartove značke so bile podeljene Emilu Kotarju, Ladu Glihi, Danici Starič in Ludviku Bizjaku; nosilke bronzastih Galusovih značk so postale pevke Martina Anželj, Cvetka Ilc, Marija Rajkovič, Bernarda Kutnar, Branka Klemenčič, Vesna Kozlevčar, Nevenka Gabrič in Darja Korelec. Podelili so tudi 19 društvenih priznanj.

STANE PEČEK

Zimskih uric, kulturnih prireditev, ki so nadaljevanje Metliškega kulturnega poletja. V prvi vrsti gre za tako bogato in pestro dejavnost zahvala zagretim posameznikom in seveda članom skupin in društev, ki so marsikaj pripravljeno narediti celo na svoj račun. Vendar se marsikomu tudi to že zdi neumno. Samo za primer: pripravili smo slikarsko razstavo. Vse smo naredili zastonj, ljubiteljsko, samo prevoz slik smo morali plačati. Topa ni več ljubiteljstvo. In tak je na splošno odnos do kulturne dejavnosti: vi pač to znate in radi delate, brez tega ne bi mogli živeti. Mi' naj torej delamo zastonj, ker to delamo iz veselja, oni' pa z njo vsako vsako stvar krepko zaračunati. Naj povem še to, da ima za naše delo (in stroške) precej razumevanja OK ZSMS Metlika, ker nas je več, ki delamo v ZKO tudi v predsedstvu občinske mladinske organizacije, pa vendar se večkrat kot predsednik ZKO počutim kot zaje-dalec v predsedstvu OK ZSMS.«

● In kako bo šlo naprej?

»Tako kot do sedaj težko. Seveda bodo še delovali ljubiteljske skupine, v okviru svojih in možnosti ZKO. Kdor trdi, da denar v ljubiteljski kulturni dejavnosti ni pomemben, je ignorant in demagog. In neda je pomemben samo za plačilo stroškov raznih gostovanj, ki si jih mi sploh ne moremo privoščiti, ampak za samo dejavnost. Ljubiteljstvo mora biti v tem, da člani teh skupin delajo ljubiteljsko, iz veselja in da za svoje delo niso plačani, mora jim pa biti to delo omogočeno. Ni čudno, da je v Metliki slišati o zamisli, da bi ustanovili širšo skupino, ki bi imela obsežen in bogat repertoar, svojo ponudbo, a tudi svojo ceno. Želite prireditev, proslavo? Ni problem, ceno je pa tako in taka! Morda bi bila potem tudi kulturna dejavnost bolj cenjena, ne pa tako kot sedaj, ko tistemu, ki največ dela, mečejo celo polena pod noge ali pa se norčujejo iz njega. Konec koncev pa ima 200 starih milijonov, kolikor je imela na voljo naša ZKO lani, en privatnik mesečnega prometa.«

A. BARTEJL

LOJTRICA DOMAČIH

KRŠKO — V petek, 20. februarja, bo ob 19.30 uri v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardačja koncert Lojtrice domačih. Na koncertu bodo sodelovali ansambli Ivana Ruparja, Marelja in Rž.

PODELILI PREŠERNOVE PLAKETE

KRŠKO — V torek, 10. februarja, so v Krškem ob slovenskem kulturnem prazniku podelili srebrne Prešernove in bronaste Prešernove plakete. Srebrne plakete so prejeli Ado Avsenak, Milko Avsenak, Janko Avsenak, Franc Kmetec, Erika Lapuh in Franc Margon, bronaste pa Boris Erjavec, Irena Glogovšek, Stanko Kožuh, Franc Kovačič, Ema Medvešek, Pavla Maroh, Alojz Pir, Ivan Romih, Viktor Škoberne, Rudi Umek, Drago Zupančič, Rudi Zupančič in Viktor Zemljak.

Vez med Novim mestom in JLA

Desetletnica novega doma JLA, enega izmed nosilcev družbenega dogajanja

Februarja mineva 10 let, odkar je Novo mesto dobilo nov Dom Jugoslovanske ljudske armade. Sodobno poslopljena na Novem trgu je še pospešilo razvoj kulturno-zabavnih, izobraževalnih in športnih dejavnosti v novomeški enoti in še več — utrdilo je vezi med Novim mestom in JLA, tako da lahko rečemo, da je Dom JLA eden izmed nosilcev družbenega dogajanja v mestu. Takšna vloga doma je bila eden izmed razlogov, da so »domovci« in njihovi sodelavci v jubilejno leto stopili še z večjo zagnanostjo. V minulem letu jim je namreč pripadlo prvo mesto med vsemi domovi JLA na ljubljanskem armadnem območju.

V prid novomeškega doma so govorile številke in kvaliteta. Na področju kulture in zabave so pripravili kar 52 prireditev, od tega 12 koncertov in umetniških nastopov (KUD Jedinstvo, Ikarus), 18 proslav, 9 družabnih večerov ter 3 literarne večere. Dobro so bile obiskane tudi razstave (skupno 16), posebej tiste na temo »Zaključne operacije Jugoslovanske armade za osvoboditev Jugoslavije« in prikaz partizanskih radijskih delavcev. Na teh dveh razstavah je bilo skupno skoraj 10.000 obiskovalcev. Z obiskom so zadovoljni tudi v kinematografu doma. V lanskem letu si je 112 filmov ogledalo okrog 75.000 gledalcev, pripravili pa so tudi dve filmski tribuni o jugoslovanskem vojnem filmu. Ne smemo pozabiti še prizadevanja dela sekcij, kjer sodelujejo pripadniki JLA in Novomeščani. Uspešno deluje ritmična sekcija, skupini za športni in izrazni ples, vojaški ansambel, v Domu JLA

AKVARELI FRANCETA SLANE V BREŽICAH — Osrednja počastitev slovenskega kulturnega praznika je bila 12. februarja v Posavskem muzeju. Začela se je s koncertom, ki sta ga priredila violinist Tomaž Lorenc in Alenka Šček. Njun nastop je bil za občinstvo prijetno glasbeno doživetje. Obiskovalce so nato seznanili še z ustvarjalnostjo slovenskega slikarja Franceta Slane in jih nato povabili v galerijo. V vseh treh sobanah so bili tokrat razstavljeni umetnikovi akvareli. Mnogim je bilo žal, da je bil slikar zadržan, saj bi bila to priložnost, da bi ga spoznali tudi kot človeka. (Foto: J. Teppey)

Kritični do lastnega dela

Likovna skupina »Vladimir Lamut« bo združevala likovne amaterje dolenske regije

NOVO MESTO — Na redni letni skupščini likovne skupine »Vladimir Lamut«, ki je bila pretekli petek v novomeškem hotelu Metropol, so člani pregledali svoje delo v preteklem letu in sprejeli načrt delovanja za leto. Na pobudo Zveze kulturnih organizacij Slovenije so sprejeli odločitev, da bo skupina poslej regijska in ne več samo novomeška, medtem ko za regijsko združenje ni dovolj tako uspešnih skupin, kakor je novomeška.

Predsednik likovne skupine »Vladimir Lamut« Toni Vovko je povedal, da štejejo med najbolj uspešne dejavnosti svoj izobraževalni program, ki se ga je udeležilo veliko likovnih amaterjev. Poleg začetne in nadaljevalne likovne delavnice pa so imeli svoje članke še v kiparski delavnici, nekateri člani so se udeleževali ekstemporov. V okviru izobraževalnega programa pa so za udeležence pripravili tudi razstave.

»Reči moram, da je bilo med našimi člani veliko zanimanja za naše izobraževalne programe. Že za leto imamo 12 prijavljencev, toliko bo tudi udeležencev, vendar je bil interes še veliko večji. Razveseljivo je, da so mnogi zelo napredovali, predvsem pa je pomembno, da so si pridobili ne samo nova slikarska znanja, ampak tudi bolj kritičen odnos do svojega dela. Zato v prihodnje ne bomo več pripravljali preglednih razstav, kakršne smo imeli doslej v razstavišču Pri slonu, ampak se bodo člani naše skupine odločali za razstave po lastnem preudarku. V načrtu imamo tudi večjo pregledno razstavo, na kateri bi predstavili naše najbolj uspešne članke, vendar mislim, da tega ne bomo mogli pripraviti do konca tega leta. Nameravamo povabiti tudi kritike, ki naj bi kaj več povedali o delu naših članov, medtem ko doslej celovite kritične obdelave še nismo imeli. Seveda našega dela ne bi ocenjevali kot uspešnega, če bi ne bilo pomoči nekaterih delovnih organizacij. Predvsem moram pohvaliti Pionirja, opekarino Zalog, Tiskarno iz Novega mesta in seveda hotel Metropol, ki nam ljubezno

doje na voljo prostor. S hotelom Metropol pa se dogovarjamo tudi o tem, da bi pri njih odprli še eno razstavišče, kjer pa se ne bi predstavljali samo člani naše skupine, ampak tudi drugi likovni umetniki. Mi bi jim pri pripravljanju razstav nudili vs strokovno pomoč. Dogovori so že precej daleč in upam, da bodo našli skupni jezik.« je povedal Vovko.

Pred premiero

KUD Mirna peč pripravlja komedijo T. Partljiča »Moj ata, socialistični kulak«

MIRNA PEČ — Tukajšnje kulturno društvo se v teh dneh vneto pripravlja na premiero komedije Toneta Partljiča »Moj ata, socialistični kulak«. Dvorana kulturnega doma bo v nedeljo, 1. marca, spet polna, saj se Mirnopačani že sedaj veliko pogovarjajo o tem dogodku.

Kulturno društvo v Mirni peči deluje že nekaj desetletij. Seveda se je v vseh v društvu tudi pelo, pisalo, recitalo, vendar sta do današnjih dni ostali le dramska sekcija in kino. Prvzparav so igralci tisti, ki društvo še drže skupaj, saj že skoraj trideset let skrbe, da je vsako zimo druga igra na odru.

Vrsto let je mirnopaške igralce vodil danes že pokojni Marjan Kolenc. V lanski sezoni so skupaj z njim pripravili dramsko delo Pod Prešernovo glavo in z njim gostovali po mnogih dolenskih krajih. Mislili so, da nove predstave ne bodo zmogli, a ni bilo tako. Bogdan Krevs, predsednik društva, je poklical igralce, Elko Obrekar pa je kot najbolj izkušeni igralec prevzel režijsko vodstvo. Po dveh mesecih vaj so že pripravljeni na uprizoritev. Naredili bomo svojega »kulaka« in upamo, da nam bo uspelo. Seveda v naših vrstah ne bo Bana, Bibiča in drugih igralcev ljubljanskega mestnega gledališča, katerih igro smo si preko videa večkrat ogledali. Naredili bomo, kar zmoremo in znamo,« je na vajah povedal Bogdan Krevs, ki ima v tem kraju v rokah amatersko kulturo.

J. PAVLIN

OBČINSKI SVETNIK ŠVEJK V TOPLICAH

DOLENSKE TOPLICE — V petek, 20. februarja, ob 20. uri zvečer bosta Janez Hočevar-Rifle in Maja Boh obglasbeni spremljavi Iva Umeke odigrala Občinskega svetnika Jožefa Švejka izpod peresa Toneta Fornezija-Tofa. Predprodaja vstopnic je v recepciji hotela Kandija in hotela Zdravilišče Dolenjske Toplice.

kultura in izobraževanje

Samorastniška beseda poslej v Novem mestu

Več številik na leto?

TREBNJE — Ob 10-letnici izhajanja Samorastniške besede so v Trebnjem namesto redne pripravili posebno številko te literarne revije, v njej pa so svoja dela objavili le avtorji iz trebanjske občine. Posebna številka je imela naslov Življenje ve za pot, potem pa je korak zastal, tako da revija lani sploh ni izšla. Ugotavljali so, da tudi poslej ne bo imela kaj prida možnosti, če se ne bodo nekatere reči izboljšale. Ves čas je izdajatelj pestilo vprašanje, kako revijo prodati oziroma jo razpečati. Na drugi strani pa so se spraševali, ali ima Samorastniška beseda sploh še možnost napredovanja, če bo še naprej vztrajala v mejah trebanjske občine.

Že lani so se začeli pogovori o tem, kako bi revija izšla iz ne preveč zavidljivega stanja, pa tudi, da bi prerasla vsaj v regijsko publikacijo, če ji že ne bi mogli določiti širšega območja za izhajanje. Po razširjeni seji uredniškega odbora, ki je bila 4. februarja v Trebnjem in so se udeležili tudi predstavniki založništva pri Dolenjskem muzeju v Novem mestu, kaže, da se bo predvidoma že letos marsikaj premaknilo v prid Samorastniške besede.

Na seji so namreč sprejeli načelne dogovor, da bo revija poslej izhajala v Novem mestu, in sicer v okviru literarne knjižne zbirke Sopotja pri založniški dejavnosti Dolenjskega muzeja. Strinjali so se tudi, da prvo številko, ki naj bi jo izdali letošnjo pomlad, obogatijo najbolj prispevki z lanskega in letošnjega srečanja pesnikov in pisateljev začetnikov v Vinici, takoj zatem pa bi pripravili še eno številko.

Seveda bo revija s tem, ko bo prerasla v medobčinsko publikacijo, dobila tudi regijsko sestavljen uredniški odbor. Spremeniti pa se bo moralo tudi financiranje, saj trebanjska kulturna skupnost tudi poslej le ne bo mogla nositi vseh stroškov, marveč naj bi si stroške izhajanja delile vse občinske kulturne skupnosti v dolenski regiji.

I. ZORAN

Vezi z naravo

Jožica Medle razstavlja Pri slonu

NOVO MESTO — V petek zvečer so v razstavnem prostoru Pri slonu odprli razstavo pastelov in akvarelov novomeške amaterske slikarke Jožice Medle, članice likovne skupine »Vladimir Lamut« iz Novega mesta. Razstava šteje v sklop predstavitev članov te skupine, ki so se v preteklem letu udeležili izobraževalnih tečajev, ki jih je ta skupina organizirala za svoje članke.

Slikarka Jožica Medle je povedala, da je za tokratno razstavo pripravila samo izbor svojih krajin, ki jih je ustvarila v zadnjem obdobju. Kot je povedala, skuša s svojimi slikami upodobiti svoj intimni odnos do narave, s katero se čuti tesno povezano. S pasteli je upodobila dolenske goste, kakor jih doživlja že od otroštva naprej, z akvareli pa upodablja Krko, reko, ki jo slikarsko najbolj navduhuje.

V petek, 20. februarja, bodo v razstavišču Pri slonu odprli razstavo slik novomeškega slikarja Mirana Hočevarja.

IGOR BERGANT

SLANA RAZSTAVLJA AKVARELE

BREŽICE — Pretekli četrtek so v galeriji Posavskega muzeja v Brežicah odprli razstavo akvarelov akademskega slikarja Franceta Slane. Na otvoritvi razstave, ki je posvečena slovenskemu kulturnemu prazniku, sta koncert izvedla Tomaž Lorenc in Alenka Šček. Razstava Slanovih akvarelov bo odprta do 8. marca vsak dan od 8. do 13. ure.

GRUNTOVČANI SPET GOSTUJEJO

KRŠKO — V nedeljo, 22. februarja, bodo imeli v Krškem spet v gosteh priljubljene Gruntovčane. Gruntovčani se bodo predstavili s komedijo »u Gruntovci in devize klize«. Predstavi bosta v Podbočju ob 17. uri, v Velikem Podlogu pa ob 19.30.

V ŠOLSKI KNJIŽNICI — Knjižnica v metliški osnovni šoli ima že blizu 7.000 knjig, v glavnem mladinske literature, bolj strokovne knjige pa so učencem na voljo v učiteljski knjižnici. Vsak dan obišče šolsko knjižnico, ki jo vodi Marjana Smrekar 50 do 70 učencev. (Foto: A. Bartelj)

Poziv vsem, ki jih skrbi prihodnost

Priprave na konferenco o varstvu narave

Predsedstvo Republiške konference SZDL Slovenije je 10. junija 1986 sprejelo sklep o ustanovitvi problemske konference na temo: »Ekologija, energija, varčevanje«...

Problemska konferenca po posebno skrb posvetila onesnaževanju in degradaciji okolja, nezadostnemu spoštovanju prostorskih in ekoloških kriterijev pri urešnjevanju razvojne politike, virom energije in izbiri najboljših alternativ, prizadevanjem za zmanjševanje relativne rabe energije, kvaliteti življenja in preverjanju sprejetih družbenih planov.

V javni razpravi želimo zagotoviti strokovnost, javnost in demokratičnost. Zato v problemsko konferenco delegira svoje delegate prek desetdeset različnih organizacij, organov, društev in skupnosti, sklican pa bo tudi poseben posvet slovenskih strokovnjakov. Odbor za pripravo konference je uredil knjigo Ekologija, energija, varčevanje, ki jo je izdala Delavska enotnost v ediciji Aktualna tema št. 41. Knjiga prinaša osnovne podatke o naših načrtih za prihodnji razvoj družbe in energetike, vsebuje pa tudi kritična razmišljanja o doseganju razvoja in predloge za prihodnji razvoj. Knjigo je moč kupiti v knjigarnah ali pa naročiti pri Delavski enotnosti.

Odbor za pripravo problemske konference s tem obvestilom javno poziva organizacije, strokovna društva in posameznike, da se s svojimi razpravami dejavno vključijo v javno razpravo, oblikovanje gradiv in sklepov konference. Seja problemske konference bo predvidoma v začetku aprila.

Prosimo, da stališča in pisne prispevke pošljete na naslov: Republiška konferenca SZDL Slovenije, Komenskega 11, 61000 Ljubljana, s pripisom »za problemsko konferenco«, do vključno 15. marca 1987.

Odbor za pripravo problemske konference

Kam nas bodo pripeljale podražitve?

Sprašujem se, zakaj imamo veliko jedrsko elektrarno v Krškem. Toliko je bilo govora, koliko bo električne energije, ko bo gotova, sedaj pa je tolikokrat v okvari. Ne vem, kdo je kriv. Najbrž vzdrževalci, ki niso sposobni opraviti svoje delo. Po žepu pa potem udari nas, potrošnike, ki moramo plačevati tako drago električno energijo.

Pa saj se ne draži samo elektrika, ampak vse, kar ljudje potrebujemo v vsakdanjem življenju. Zanima me, kam nas bo to pripeljalo? Kako težko je kmetom, ker so tako draga gnojila in gorivo. Če je že tako, da kmet živi lažje kot delavec z nizko plačo, kaj bi potem rekli šele mi, upokojeneci-invalidi. Veliko nas je bilo, ki smo hodili v službo peš tudi po 10 kilometrov daleč. Pozimi smo gazili tudi do kolon po snegu. Kmetu je bilo poleti lahko, če je bilo vroče, je stopil tudi v senco, pozimi pa se je stisnil pod odejo, mi delavci pa smo morali navsezgodaj v sneg.

FRANC VESELIČ
Izvir 3
Cerklje ob Krki

»TOVARIŠEV« PA NI BILO

Štirideset let delovanja kulturnega društva je pomemben dogodek, so menili poleg krajanov Velike Loke tudi drugi kulturni gorečnejši in napolnili dvorano. Med prvimi Stane Novak, predsednik skupščine OKS, Zvonka Falkner, predsednica OZKO. Zaman pa je deklica z rdečimi nageljnimi iskala reverje tovarišev in tovarišic, ki z najvišjih občinskih tribun v imenu najširše fronte organizacije ali admirajoče države ali bodočih nosilcev napredka tako vneto sejejo v našo zavest resnico o pomembnosti pravočelnega ljudskega dela, ljudske ustvarjalnosti oziroma o ljudstvu nasploh.

V LOKI BI RADI VRTEC

LOKA — Med petkovim obiskom občinskih funkcionarjev v krajevni skupnosti Loka pri Zidanem mostu so krajinu poudarili, da jeta čas zanje najbolj pereče otroško varstvo; kar 20 otrok bi starši radi takoj dali v vrtec, tega pa Ločani že dolgo pogrešajo. Govor je bil tudi o obupno slabi cesti proti Sevnici in Radečam.

Je Prešeren res samo še za v šolo?

Razočarana ob obisku kulturne prireditve

Ogorčena vam pošiljam poročilo o proslavi kulturnega praznika Slovencev, 8. februarja, v naši krajevni skupnosti, ki jo je pripravila naša osnovna organizacija ZSMS. Vsaj tri dni prej smo lahko na javnih mestih brali napisanavabila (kjer je manjkala le ena vejica).

V soboto ob 18. uri, ko je bil napovedan začetek proslave, sem sedela v lepi in topli dvorani družbenopolitičnih organizacij samo jaz z dvema predšolskima otrokoma in z občutkom, da sem tam le po poklicni dolžnosti. Proslava je sicer kljub temu bila, nastopajoči pa so se predstavili z recitalom o Prešernu in dramskim prizorom. Potrudiili so se! S težko vestjo in tesnobo v srcu sem zapustila prostor, naslednji dan pa so me znanci zasuli z vprašanji: »Ali si bila res samo ti od krajanov na proslavi?« Na koncu je bilo nerodno le meni...

To je torej naša mladina, ki bo kovala prihodnost, nam lepšala starost! Pogosto se pojavlja vprašanje, kako vzgajajo in izobražujejo šole. Kdo še potrebuje Prešerna, kulturo? Seveda, proslava je kraja prostega časa, kjer ni zaslužka. In še vprašanje: kje so vsi tisti, ki gledajo mlade skozi debelo lupo kritike, svoje vesti pa, žal, ne najdejo?

D. R. Škocjan

Še en dokument za v predal?

Pripombe k poročilu s tem naslovom, objavljenemu 5. februarja na 1. strani

Čeprav ne poznam v podrobnosti vsebine Dogovora o skupnih temeljih planov občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje za obdobje 1986—1990 in čeprav nisem bil prisoten na seji komisije za razvoj in ekonomsko politiko pri Medobčinski gospodarski zbornici za Dolenjsko, s katere je v Dolenjskem listu 5. 2. 1987 poročala novinarka Z. Lindič-Dragaš, me v tem poročilu motijo nekatere preveč poenostavljene trditve, ki jih lahko razumemo kot zavajanje javnosti. Prvotno članek z gornjim naslovom zahteva določena pojasnila.

Različna stališča do delovnega osnutka za dogovor o regijskem sodelovanju na Dolenjskem so pokazala nekaj v bistvu nasprotujočih si gledanj na usmerjanje razvoja dolenjske regije. To je zelo preprečljivo dokaz, da nam še vedno ni uspelo preseči nasprotja med občinami, čeprav ne more biti dvoma o tem, da je, celovito in dolgoročno gledano, gospodarsko in družbeno uspešno razvoj lahko zagotovljen le, če eno območje (občina) dopolnjuje drugo.

Da ni politične volje za skupnim usmerjanjem razvoja, pove podatke, da je bilo v zadnjih trinajstih letih (od leta 1973) opravljenih bodisi v obliki študij bodisi v obliki planskih dokumentov vsaj pet poizkusov (pod različnimi naslovi) z namenom, da se poenoti družbeni in gospodarski razvoj Dolenjske. Pripravljale so jih različne delovne organizacije: Dominvest (1973), Urbanistični inštitut SRS (1975—77), Ekonomski center Maribor-TOZD Inštitut za regionalno ekonomiko (1981) ter Zavod za družbeno planiranje Novo mesto (1986). Nobeden od navedenih pripravljanih dokumentov ni doživel verifikacije, še manj pa, da bi se usmeritve iz teh gradiv izvajale. V letih 1982/83 smo pod okriljem Medobčinske gospodarske zbornice za Dolenjsko ter Društva ekonomistov Dolenjske snovali po vzoru Slovenije 2000 tako imenovani »Projekt Dolenjska 2000«. Na žalost (ali pa tudi na srečo) do izdelave tega projekta sploh ni prišlo.

V vseh teh letih je razvoj potekal v skladu z občinskimi razvojnimi programi, ki so se v zadnjih treh petletjih uresničevali okvirno do 50% od planiranih vrednosti. Globalno gledano, pa se je hitrejši razvoj dolenjske regije, ki je okrog leta 1980 že »lovlila« priključek k povprečni razvitosti Slovenije, ustavil. Po tem letu so vse štiri dolenjske občine pričele v družbenem razvoju zopet nazadovati. Kratka ocena razvitosti slovenskih občin, pripravljena na podlagi kriterijev in kazalcev, ki izhajajo iz zakona o pospeševanju skladnejšega regionalnega razvoja (Uradni list SRS št. 30/80), kažejo, da

je občina Novo mesto sicer še na ravni povprečja Slovenije, vendar se njena razvitost od leta 1980 poslabšuje. Metlika je na repu druge tretjine razvitosti slovenskih občin, medtem ko sta Trebnje in Črnomelj padla med deset najbolj nerazvitih slovenskih občin. Za vse štiri občine raziskovalci iz Inštituta za ekonomske raziskave (1985) uporabljajo izraz, da so to »občine z elementi depresivnosti oziroma stagnacije«.

Omejen prostor mi ne dopušča, da bi na tem mestu razglabljal o vzrokih zaostajanja, ki imajo svoj vzvod tudi v neustreznih strukturah dolenjskega gospodarstva s pretirano usmeritvijo v sekundarni sektor. Ekspanzivni in stihijski razvoj industrije na Dolenjskem je v preteklih desetletjih sicer dvignil delež le-te v strukturi bruto dohodka na več kot tri četrtine na račun razvoja ostalih sektorjev, zlasti terciarnega sektorja (trgovina, turizem in promet), kar je glede na populacijski potencial — preko 100.000 prebivalcev — in naravne razmere nerazumljivo in z razvojnega vidika zgrešeno. V industriji prevladujejo delovno intenzivne proizvodnje. Razvojno intenzivna industrijska podjetja na Dolenjskem so s 13,4% daleč pod povprečjem republike. Tehnična opremljenost, merjena z vrednostjo opreme na zaposlenega, je še slabša — znaša le 73% povprečja SR Slovenije. Zaposleni z visoko in višjo izobrazbo ter povprečno število let šolanja v združenem delu predstavljajo le 70% povprečja Slovenije. Območje dolenjske regije, ki predstavlja dobrih 8% slovenskega prostora in 5,2% slovenskega prebivalstva, poseduje le 0,6% raziskovalnega kadra v Sloveniji...

Mislím, da je teh nekaj navedb o »ekonomski« moči gospodarstva dovolj za razumevanje zaostankov tudi na ostalih področjih družbenega standarda na Dolenjskem. Na tem mestu omenjam le tiste, ki so najbolj kričeči, z dolgoročnimi posledicami na razvoj, in so istočasno tudi pod mejnimi vrednostmi po zakonu o pospeševanju skladnega regionalnega razvoja. To pa je 50% povprečja Slovenije. Kritične razmere so zlasti v deležu zajetja otrok v VVZ (Trebnje, Črnomelj in Metlika), delež študentov višjih in visokih šol (Metlika, Črnomelj), v deležu zaposlenih v višji in visoki izobrazbo (vse štiri občine), v številu zdravnikov na 1000 prebivalcev (Črnomelj, Trebnje) itd.

Načrti empirični kazalci o »razvojni stopnji« Dolenjske se je potrebno vsaj zamisliti. Ponujajo pa tudi eno samo kruto resnico, da smo ves razvoj prepuščali slučajnostim in stihiji. Za preseganje takšnega stanja ter z ambicijami za preusmeritev trendov je Zavod za družbeno plani-

ranje Novo mesto v oktobru 1986 pripravil analitično gradivo za dogovor o skupnih temeljih planov občine Dolenjske regije, kjer je podrobno ocenil doseženo stopnjo družbenega razvoja in... zavedajoč se dejstva, da so vse štiri občine že sprejele svoja srednjoročna družbena plana in da se ne morejo naknadno vnašati določila medobčinskega dogovora v že sprejete plane, pripravil seznam nalog in akcij, potrebnih za skladen in pospešen razvoj regije. Ta seznam nalog, pomembnih za skladen razvoj, je nato zavod naslovil na vse regijske družbenopolitične organizacije in vse štiri izvršne svete s prošnjo, da se dogovorijo za prioriteten vrstni red nalog skupnega regijskega pomena.

Kolikor mi je znano, nihče od zaprošeni svoje »dolžnosti«, ki jim jo priporočajo zakon o sistemu družbenega planiranja in sklepi predsedstva dolenjskih občin, ni izpolnil...

Pričujoči prispevek, ki je nastal kot odziv na poročanje s seje medobčinske gospodarske zbornice, pišem z edinim namenom, da na medobčinski ravni pomenimo vrsto vprašanj, pomembnih za skladen regionalni razvoj. Seveda najprej na strokovni ravni, nato pa bi šele »vložili energijo« v zvajanje. Reševanje teh vprašanj zahteva poznavanje med različnimi področji, strokami in politiki. Tega paniso vaje niti pripravljavci gradiv niti predstavniki družbenopolitičnih skupnosti niti predstavniki posameznih panog gospodarstva. Če bi nam uspelo doseči plodno obliko sodelovanja med občinami in strokami, bi vrsto problemov veliko hitreje rešili, čeprav so videti skoraj nerešljivi. Usklajevanje interesov gospodarskega značaja pa je možno edino v gospodarski zbornici, saj jo 19. člen zveznega zakona o planiranju obvezuje, da »vzpodbuja in organizira pripravo skupnih programov razvoja, ki so pomembni za skladen razvoj«.

Praksa je tudi pokazala, da je regijske plane življenje v marsičem obšlo. Zato kot eno izmed možnosti predlagam, da se v načrtovalski postopek vnese več dinamike, ki jo je moč zagotoviti predvsem s spremljanjem izvajanja sprejetih planskih odločitev. To pa pomeni stalno dopolnjevanje sprejetih odločitev in tudi večje vključevanje znanja strokovnjakov.

Mag. MARJAN RAVBAR
Novo mesto

Karel Jazbec

Pred kratkim je preminil borec Karel Jazbec. Smrt ga je vzele ženi in družini po daljši bolezní ravno na dan 40-letnice poroke. V zadnje počivališče so ga spremili številni borci, tovariši iz vojne, krajanji Sevnice in Šmarja.

Karel Jazbec se je rodil leta 1912 kmečkím staršem v Stržišču pri Sevnici. Očeta mu je vzele prva svetovna vojna, padel je na fronti. Karel se je izučil za mesarja, pot pa ga je potem peljala v Ljubljano in naprej v Kranj. Zaradi pripadnosti naprednim idejam je bil v stari Jugoslaviji večkrat preganjan. Po zlomu stare jugoslovanske vojske se je aprila 1941 vrnil v domači kraj in odprl mesarijo, ki pa so mu jo leta 1943 Nemci vzeli in jo dali kočevskemu priseljencu.

Junija 1944 se je Karel vključil v Kozjanski odred, bil potem premeščen v Sercevo brigado, po obiskovanju oficirske šole v Metliki pa dodeljen 5. prekomorski brigadi, s katero se je udeležil bojev za osvoboditev Trsta. Septembra 1944 je bil sprejet v KPS. Za zasluge v boju za osvoboditev domovine je prejel medaljo za hrabrost in medaljo zaslug za narod. Po vojni se je vrnil v rojstni kraj, se zaposlil v svoji stroki, si ustvaril družino in dom ter sodeloval pri obnovi in utrjevanju ljudske oblasti. Karel je bil tudi starosten in dober kegljač, bil je soustanovitelj kegljskega društva leta 1965. Ob 15-letnici dela društva je prejel zlato kegljsko plaketo, na katero je bil zelo ponosen.

J. B.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 7. do 14. februarja so v brežiški porodnišnici rodile: Mirela Zalokar s Senovega — Ino, Helena Cerkuč iz Stolovnika — Matejo, Anica Kukovič iz Krškega — Gregorja, Danica Šoln iz Kozjega — Matijo, Darja Kranjc z Malega Kamna — Jerneja, Marica Barbič iz Kumrovcva — Snježano, Bernarda Baškovič iz Zejnegga — Blažo, Grozdana Percela iz Ključa — Valentino, Nataša Pavlič iz Vel. Malenc — Aleksandra, Biserka Tisanec iz Novakov — deklico in Milena Kerin iz Straže — dečka. Čestitamo!

STRELJANJE, TENIS IN ŠAH

STARI TRG — TVD Partizan iz Starega trga ob Kolpi je že pričel z mesečnimi tekmovanji v streljanju z zračno puško, namiznem tenisu in v hitropoteznem šahu. Med strelci je bil najboljši Štajdohar, nato Špehar in Fric, v namiznem tenisu Lindič, za njim Štajdohar in Kastelic, v šahu pa je bila razstavitelj taka: U. Kobe, Kolarič, V. Kobe.

-ob

Še: Napak veliko, krivca pa ni

Ugovor pisca prvega pisma na pripombe KS in DPO Suhor

Na odgovor sveta krajevné skupnosti Suhor, objavljen v Dolenjskem listu 5. februarja, sem prispiljen odgovoriti. Krajevna skupnost hoče namreč s popravljenimi žlebovi na prosvetnem domu in prijaznimi trgovkami, ki jih v svojem pismu nisem žalil, preusmeriti pozornost od napak drugim. Če KS ni odgovorna za trgovino, naj ne grdi mene v imenu drugega. Namisto da bi napisal, da se bo zgornja trgovina, kot se šušlja, preselila v spodnjo, sem rekel, da jo bo poržila, s čimer sem se le nerodno izrazil.

Očitek sveta KS Suhor, da se poslužujem časopisa in se na ta način prikazujem javnosti, je skrajno brezobzirjen. To opravičujem s tem, daso bile na sejah in sestankih pripombe in predlogi bob ob steno, pa še po nosu si jih pošteno dobil. Tako so se ljudje začeli izogibati funkcij, sej, sestankov. Kar pa imenuje svet KS sejno sobo, je zame podstrešni kurnik v prosvetnem domu, saj nima niti okna. Zato smo s tamkajšnjim stanovalcem in drugimi ugotovili, da bi lahko spodnjo prazno sobo preuredili v kuhinjo, da ne bi uporabljali več šolske kuhinje, v njej pa bi lahko imeli tudi manjše seje. Ker sem bil takrat tajnik gasilskega društva in predsednik KUD Suhor, smo na seji sklenili, da bomo preuredili prostor s prostovoljnimi delom in brez stroškov KS. Vendar na prošnji obeh društev do danes še nisimo dobili odgovora.

Pred približno osmimi leti sem povedal predsedniku KS, da sem zainteresiran za »gater« in naj mi pove, če so pripravljene skleniti pogodbo. Od tovariša Joviča sem pred kratkim zvedel vse o usodi »gatra«, tudi to, da je bila 20. marca 1985 zvečer sklicana seja, na kateri so nekateri krajanji (imena so v zapisniku) samoiniciativno in brez dovoljenja borcev sklenili, da bodo »gater« prodali.

Lepo bi bilo, če svet KS Suhor ne bi več poskušal s pustim pismom prestrašiti ali zasmehovati ljudi. Pregovor

pravi: Če mačku stopiš na rep... S tem pismom se poslavljam od javnosti in kritike in upam, da bo nekaterim krajanom in krivcem za slabo gospodarjenje zadoščeno.

STANE ŽELJKO
Zg. Suhor

ŠE ENKRAT

S prispevkom Staneta Željka s tem naslovom, objavljenim v Dolenjskem listu 22. januarja, se popolnoma strinjam, obsojam pa svet krajevné skupnosti in DPO Suhor ter njihov odgovor v istem časopisu 5. februarja. Namesto da bi predstavniki KS pojasnili, kam so iz vasi izginile določene stvari, so nesramno ogrdili pisanje Staneta Željka, skrili pa so se za organizacijo.

Sem še mlad in nisem proti zakonom, temveč proti tistim, ki krjotijo usodo krajevné skupnosti po svoji volji, saj na sestankih ne upoštevajo predlogov drugih krajanov. Sam sem hotel zidati hišo, a sem naletel na same ovire pri KS Suhor zaradi samoprispjevkov vseh vrst. Mar naj po novem otroci že ob rojstvu začnejo plačevati za asfalt, elektriko, vodovod, telefon in še za kaj za zemljišča, ki so primerna za pozidavo?

Drži, da imamo v prosvetnem domu zgolj napake in da grehom nekaterih nismo kos. Zato mladina ob koncu tedna ne ve, kam bi šla. Nepristano se moramo prilagajati suhorskemu »jusu«, ki ga imamo mladi že vrhano mero. Nepopisno je, kaj vse se dogaja na Suhorju! Od strahu pa si ne upam preveč kritizirati, ker se bojim maščevanja. Danes je mladina šolanja in toliko zrela, da lahko oceni, kaj je prav in kaj ni. Zato naj nas nesilijo, da bomo delali po starih in preživelih navadah.

MARTIN MUC
Ravnice 9
Suhor

prodali ali porabili in kaj so s tem zgradili? Pesek je včasih odvažal iz peskopaka celo neregistrirani tovornjak. Zahtevam, da KS skliče zbor krajanov in razloži, kako je z dohodkom in stroški s peskom. Zanimivo bi bilo tudi zvedeti, kam je šla ob sekanju smrek za mlaje za 1. maj ostala hlodovina.

Res je tudi, kot je že Željko omenil, da na sestankih krajanji s svojimi pripombami in predlogi ne dosežemo ničesar. Vse pomembne seje KS so namreč za zaprtimi vrati, brez vrednosti krajanov. Kar se tiče trgovin, zaradi katerih je KS v odgovoru dvignila toliko prahu, namreč drži, da je hotel Željko le spomniti odgovorne tovariše na obljube, da bodo spodnji trgovini prizidali mesnico in bife. »Gater«, kiga omenja Željko, pa je bil vojni plen belokranjskih borcev, zato so ga z odobritvijo štaba divizije dobili v trajno last. Po več letih žaganja na žagi se je ustavil. KS Suhor pa ga je pozneje brez vrednosti borcev dala v last IMV, ki ga je zahrbtno in s pomočjo KS Suhor prodala. Sedaj pa odgovorni skrivajo resnico pred krajanji, ker bi »gater« še vedno lahko žagal. Prav bi bilo, če bi KS razložila tudi zakaj so bili prodani mlin, tehnična, čistilne zrnja in kaj se je za izkupiček zgradilo v krajevni skupnosti.

IVAN ŠTEFANIČ
Bereča vas
Suhor

POGREB BREZ GODBE

KOČEVJE — Po sklepu vodstva kočevske delavske godbe, da ne bo več igrala na pogrebi, ker delovni kolektivi niso do roka podpisali samoupravnega sporazuma o njenem finansiranju, je prvi pogreb 2. februarja minil brez godbe. Najprej je bilo sicer nekaj zažudenja, da je stališče vodstva godbe tako čvrsto, potem pa je, kot je videti, vse potihnilo. Na pogrebu so peli pevci, bila pa sta tudi dva govora. Nekateri že predlagajo, naj bi godbo nadomestili s predvajanjem žalne glasbe z magnetofonskega traku, kar imajo ponekod že urejeno. Pravijo, da potem tudi ne bo večne negotovosti, če bodo mladi godbeniki, ki obiskujejo še osnovno šolo, lahko igrali na pogrebi ali ne. Kočevska osnovna šola ima namreč pouk v dveh izmenah, se pravi, da so godbeniki-šolarji pri pouku tudi popoldne, ko so običajno pogrebi.

»DRSALNICA« NA GORJANSKI CESTI

NOVO MESTO — METLIKA — Sodeč po ledenem zamašku, dolgem kaka 2 km, na obeh straneh Vahte na Gorjanjih, sta novomeška in metliška zimska cestna služba že utonili v spomladansko spanje. Pomladno pa se niso ravno počutili potniki in osebnih avtomobilih, avtobusih in šoferji tovornjakov, kiso, ukleščeni v ledeno drsalnico, v terek zjutraj več ur zaman čakali na odrešilni pesek in sol. Le prisibnosti šoferjevi, ki niso tvegali vratolomne vožnje v neznanost, se imamo zahvaliti, da ni prišlo do hujših nesreč, ampak le do nekaj zdrsnitvev in jarek. Ob pol devetih dopoldne so se cestarji le pojavili na Gorjanjih in delavci in šolarji so se lahko spustili v dolino, čeprav z nekajurno zamudo. To cestarjev verjetno ne prizadene, tako kot jih ni opozorilo že dejstvo, da je na Gorjanjih snežilo že v ponedeljek zvečer.

Obletnica 1. dolenjskega partizanskega bataljona

Srečanje borcev bo 14. marca v Mirni peči

3. marca bo minilo 45 let, odkar je bil na zasneženi, mrzli Gornji Topli rebri na Kočevskem ustanovljen 1. dolenjski partizanski bataljon. Štel je dve četi, ki sta ju vodila Jože Prijatelj-Slobodan in Dušan Švara-Dule. Vstaba sta bila še Ivan Morežan kot komandant bataljona in Dušan Pirjevč kot politični komisar. V štab je sodil še Filip Tekavec-Gašper, ki je bil bataljonski inštruktor in nekaj časa tudi namestnik komandanta bataljona. Tretja četa je bila ustanovljena na Rdečem kamnu, vodila pa sta jo Franc Pirkovič in Vid Kuljan.

V žužemberški akciji 26. marca so odšle vse tri čete na svoja vnaprej določena območja z nalogo, da mobilizirajo nove borce, zbirajo vojaški material, organizirajo obseževalno mrežo, sodelujejo z aktivisti, hkrati pa napadajo manjše italijanske postojanke iz zased pa tudi italijanske kolone in patrulje. Njihova posebna naloga je bila preprečevanje organizacije Bele garde in boj z njo.

7. maja 1942 je bil iz bataljonov ustanovljen na Blatnem klancu 1. dolenjski odred.

Preživelí borci se radi spominjamo tega časa, zato se bomo v čim večjem številu zbrali v soboto, 14. marca, v Mirni peči na 7. srečanju skupnosti borcev 1. dolenjskega partizanskega bataljona in proslavi krajevnega praznika Mirne peči. Zbor borcev bo ob 9. uri v osnovni šoli »Ivan Kovačič-Efenka«, kjer bo tudi letna konferenca borcev bataljonov. Ob 10.45 bomo položili venec bataljona pred spomenikom padlih žrtve tega območja in borcev bataljona, enako pa tudi v Globodolu. Ob 11. uri bo v kulturnem domu slavnostna seja KS Mirna peč, zatem pa skupno kosilo.

Borci, udeležite se v čim večjem številu! Prevoz bo organiziran, odhod avtobusa bo z avtobusne postaje v Novem mestu 14. marca ob 8.30.

Odbor skupnosti borcev bataljona

Metlika v kadrovskem močvirju

Ko dandanes steče beseda o novem programu za industrijsko ali kakšno drugo proizvodnjo v določenem okolju, tisti, ki naj bi novo proizvodnjo vpeljal ali vsaj bistveno odločil o tem ali jo je smotno začeti prav tam, ne vpraša najprej, kakšne so denarne možnosti te ali one občine ali drugega okolja, ampak kako je s strokovnimi kadri. In prav pri odgovoru na to vprašanje so v metliški občini v hudih zadregah. To področje in vse, kar je z njim povezano, se pravi zlasti štipendiranje in omogočanje zaposlitve mladih šolanov ljudi, nagrajevanje njihovega dela in možnosti za napredovanje, je v tej mali belokranjski občini zaskrbljivoče zanemarjeno. V Metliki se tega zavedajo in pravijo celo, da so si že krepko našagali vejo, na kateri sedijo. Znano je, da je na kadrovskem področju Slovenija na jugoslovanskem repu, metliška občina pa zadnja v Sloveniji. V Metliki so dalj časa bolj ali manj neprizadeti, vsekakor pa brez odločnega ukrepanja opazovali beg domačih izšolanov mladih ljudi, marsikdaj njihovih štipendistov, v druge kraje. Sedanje spoznanje in streznitev sta najbrž res boleča, stapa morda vsaj prvi korak na novi poti.

● Če hoče metliško združeno delo do leta 1990 oz. do konca tisočletja doseči približno kadrovsko strukturo, kakršno za takrat predvidevajo v Sloveniji, mora tako rekoč vse učence po končani osemletki usmerjati v nadaljnje izobraževanje, in to predvsem v zahtevnejše programe. Žal pa kadrovsko štipendiranje v tej občini še vedno ne spodbuja šolanov v zahtevnejših programih, še vedno je kakih 60 odst. razpisanih kadrovskih štipendij za poklice do vključno 4. stopnje, po starem za poklicne škole. Ker je teh štipendij veliko, jih precej ostane nepodeljenih. V lanskem šolskem letu je več kot tretjina kadrovskih štipendij ostala nepodeljena, od teh velika večina tistih do 4. zahtevnostne stopnje. Podobno je tudi v tem šolskem letu.

Očitno v metliškem gospodarstvu pozabljajo, da dijaki, ki obiskujejo srednje šole, niso le kandidati za zaposlitev, marveč tudi bodoči študentje in strokovnjaki. Tudi taka štipendijska politika, ki upošteva le «enostavno kadrovsko reprodukcijo», se pravi le tapkovje in sprotno fluktuacijo, ne bo pomagala rešiti splošnih kadrovskih zagat. Za to je med drugim potrebno tudi štipendiranje »na zalogo«. Od 150 kadrovskih štipendistov v lanskem šolskem letu jih je bilo le 18 na višjih in visokih šolah, največ pa spet na poklicnih. Pa še nekaj: očitno premalo vlagajo v tako imenovani lastni kader, saj jih je od 150 štipendistov le 65 odst. iz metliške občine. Izkušnje pa kažejo, da iz občine po končanem šolanju bežijo celo domačini, toliko težje pa se za prihod v Metliko odločijo mladi šolani ljudje iz drugih krajev. Največ kadrovskih štipendij vsako leto razpiše Beti — letos malo manj kot polovico vseh — kar je razumljivo, saj gre za največjo delovno organizacijo v Beli krajini. Vendar je več kot polovica vseh Betinih štipendistov iz drugih občin, kar 66 odst. vseh Betinih štipendij pa je za poklicne šole. Kadrovsko štipendijo dobiva sedaj 191 učencev in študentov, ki imajo stalno bivališče v metliški občini; od tega jih le dobra polovica dobiva tu štipendijo iz domače občine, ostale pa štipendirajo drugi občine, kar 60 v novomeški. Za odliv štipendistov iz občine je krivo tudi dejstvo, da je izbira poklicev v metliški občini dokaj skromna — prevladujejo poklici v tekstilni industriji — in ker mlade zanimajo tudi poklici, za katere v domači občini ne razpisujejo štipendij, jih pač vzamejo drugje. Seveda so tako za domačo občino dvakrat izgubljeni.

Težave se nadaljujejo pri pripravištvu. Zatika se že pri prošnjah za opravljanje pripravništva oz. za sprejem v delovno razmerje. Že razpisi, ki zahtevajo večletno prakso, onemogočajo mladim ljudem zaposlitev. Večino pripravnikov sprejmejo za določen čas in še v tem času so v glavnem prepričani samim sebi, mentorsko delo ni

zaživelo, kaj šele, da bi bilo pripravništvo uvod v konkretno delo. Podatki pa kažejo, da pripravnike zaposlujejo predvsem za določen čas, največkrat zato, da z njimi pokrpajo trenutne kadrovske potrebe. S tem pa se v glavnem vse tudi konča. Če pa bi občina hotela splavati iz tega kadrovskega zagatnega močvirja, bi poleg drugih ukrepov morali celotni generaciji, ki konča šolanje, omogočiti ne samo pripravništvo, ampak tudi vedno zaposlitev. In to ne le eni generaciji, ampak vsem do konca tisočletja. Če seveda nočejo mladih ljudi šolati za druge.

A. BARTELI

100.000 šilingov za mojstra Abbada

Samo nekaj dni po slovenskem kulturnem prazniku je Cankarjev dom v Ljubljani moral zaradi pomanjkanja deviz odpovedati prvo prireditelj iz svojega letošnjega mednarodnega programa, slovensko občinstvo bo torej prikrajšano za zgodbo z zahodne strani, ki nam bi jo 18. marca predstavilo gledališče Broadway Musical Company. S tem pa groteskna zgodba, ki jo režira neurejeno zagotavljanje konvertibilnih bankovcev za osrednjo slovensko kulturniško hišo, še zdaleč ni končana. Ta mesec bi morali v Cankarjevemu domu s Slovensko filharmonijo nastopiti tudi nekateri tuji koncertni solisti. Dva od njih sta prispela v Ljubljano minuli ponedeljek, koncertov torej ni več mogoče odpovedati, deviz za plačilo povabljenih mojstrov pa preprosto ni.

Zadeva ima tudi tretjo stopnjo. Cankarjevemu domu je uspelo pridobiti slovitega dirigenta Claudia Abbada, eno največjih imen svetovnega dirigiranja, umetniškega vodjo dunajske Državne opere. Abbad naj bi iz Avstrijskim mladinskim orkestrom nastopil v naši prestolnici 25. aprila. Gostovanje so morali odpovedati, kljub temu da je slavni dirigent za nastop v Sloveniji naredil izjemo ter svoj in orkestror honorar zmanjšal na najmanjšo mogočo vsoto. Teh 100.000 šilingov (toliko stane avto srednje kategorije) Cankarjev dom ni mogel zagotoviti, Abbad in njegovih ne bo k nam.

Skandala se je mogoče lotiti na več načinov, med katerimi bi bilo najlažje staro, dobro in nemočno zgražanje. Če gremo po drugih poteh, pa bi bilo treba na pravem mestu in pravim ljudem povedati, da ta ista Slovenija, ki si je zaželela nekoliko odpreti okno v kulturni svet, po drugi strani ustvari tretjino jugoslovanskega konvertibilnega izvoza. Sramota in krivica je, če zdaj ne more dobiti za svoje elementarne kulturne potrebe zanemarljivega drobca tega denarja.

● Krivica je še toliko večja, ker vemo, da za nekatere druge republiške in zvezne prireditelje nikoli ne zmanjka deviz, preprosto zato, ker bolj kot po kulturi diše po politiki oziroma jih (če gre ali ne) povezuje s tako imenovanim velikim mednarodnim ugledom naše države. Kulture očitno ni mogoče dati v ta lonec.

Ali veste, koliko smo v Sloveniji namenili za kulturo leta 1985 (novejših podatkov žal nimamo)? Okoli 7 milijard dinarjev, temu smo navrgli še 6 milijard za znanost. Istega leta smo v sklad z hitrejši razvoj nerazvitih prispeli 29 milijard, v državni proračun 38 milijard, za proizvajalce umetnih gnojil smo dali 3,40 milijarde, za regresiranje sladkorja 1,45 milijarde, za železnico Skadar-Titograd skoraj 5 milijard, za odpravljanje posledic potresov na tem koščku Balkana 1,85 milijarde in tako naprej.

In po vseh teh številkah, ki pa še zdaleč niso popolne niti vseobsegajoče, je nenadoma problem 100.000 šilingov za mojstra Claudia Abbada.

Kaj in kdo smo sploh? Mi, Slovenci. Če odgovorimo z ne tako davnimi besedami dr. Matjaža Kmeclja, smo »ubog narod, ki panično odkupuje svojo neizbežno majhnost, ki je tako majhen, da se še sam opazi samo z velikim trudom in dopovedovanjem«. Če je res tako, Kmeclj je povedanemu namreč dodal vprašaj, potem se za to in naslednje stoletje odpovejmo vsem koncertom, odpovejmo se Evropi in svetu.

M. BAUER

Krški zdravstveni dom bi morali zapreti

V kakšnih razmerah dela krški zdravstveni dom, se lahko vsak dan prepričajo pacienti, ki iščejo pomoč v osrednji občinski zdravstveni ustanovi. Bolniki segnejo po hodnikih in ambulantah, laboratorijih, zdravnikih delajo v premajhnih ordinacijah, ki so tudi prehodne. Da so razmere v resnici obupne, se je nedavno tega prepričal tudi predsednik republiškega komiteja za zdravstvo dr. Dinko Leskošek, ki je zdravstveni dom obiskal skupaj z republiško sanitarno inšpektorico. Potem je sledil še obisk republiške sanitarne inšpekcije, ki bi dom morala kar zapreti, če bi dosledno upoštevala vse normative. Tega pa ne more storiti, saj bi 11.000 zavarovancev ostalo brez zdravstva. Torej je nujno potrebno zgraditi nov zdravstveni dom.

O tem tečejo razprave že dalj časa. Znano je že na primer, da bo nov zdravstveni dom veljal okoli 2 milijardi dinarjev, vendar pa bo moč s samoprispevom zbrati samo 250 milijonov dinarjev. Vse ostalo bo prispevalo združeno delo, ki denar že zbira. Znjana je tudi že lokacija, narejeni so projekti, končno besedo pa bodo rekli občani na referendumu za samoprispevek 15. marca.

Če pogledamo v zgodovino, ugotovimo, da ima zdravstvo na območju današnje krške občine dolgoletno tradicijo. Že ob pridobitvi mestnih pravic je mesto dobilo špital, ki je deloval več kot štiristo let. Na drugi lokaciji je mestna bolnišnica delovala več kot šestdeset let. Ko je bil leta 1964 zgrajen sedanji zdravstveni dom, je bilo v občini vsega 5.000 zaposlenih delavcev, sedaj pa jih je več kot še enkrat več. Medtem ko so na območju občine po vojni delovali le trije zdravniki, je sedaj vseh zdravstvenih delavcev kar 135. Od tega jih samo v krškem zdravstvenem domu združuje delo 85.

Dr. Tatjana Hvala-Andrijašević, ginekologinja, je kot članica KPO zadolžena za medicinske službe. Ko je prišla pred 33 leti iz Ljubljane v krški zdravstveni dom, sta v njem delala dva zdravnika. Vživel se je v novo okolje in v zdravstveni službi preživela slabe in dobre čase. Zdravi pravi, da se v Ljubljano ne bi več vrnila za noben denar. Ljudje so se navadili nanjo in ona na svoje paciente.

»V vsem tem času, odkar delam v zdravstvenem domu, se je obseg dela iz leta v leto povečeval. Bolj se je Krško in sploh vsa občina razvijala, več dela smo imeli. Žalpa ni šla v korak z gospodarskim razvojem tudi zdravstvena služba. Resda smo leta 1964 dobili nov zdravstveni dom pa nekaj let kasneje tudi prizidek, ampak vse to je bilo premalo za naraščajoče potrebe. Medtem ko je bilo v občini še pred enajstimi leti vsega 5.600 zaposlenih, jih je sedaj že 11.000. Jasno je, da je gradnja novega zdravstvenega doma več kot nujna. Zdravje v zdravstvenem domu 85 zdravstvenih delavcev, ki obravnavajo vsak dan skoraj 900 pacientov, mesečno pa 15 do 23 tisoč pacientov.

● V takih razmerah seveda ni mogoče normalno delati. S prezidavami, uporabo hodnikov, predelavo sanitarnij nam je uspelo, da smo v zdravstvenem domu vpeljali vse tiste službe, ki jih nujno potrebujemo. Vendar slabe razmere za delo vplivajo na medsebojne odnose, na odnos zdravnikov do pacientov. Kako tudi ne, ko pa so stene tenke, tako da intimen pogovor sploh ni mogoč, ko so nekatere ordinacije prehodne! Vse to seveda vidijo tudi naši pacienti, in domala vsi, s katerimi sem se pogovarjala o tem, menijo, da moramo zgraditi nov zdravstveni dom. Že do leta 1992, ko bo dograjena prva faza, je dolga doba, ki jo bomo le s težavo in z velikimi napori prečkali,« pravi dr. Tatjana Hvala-Andrijašević.

Ker je razvoj krške občine vse bolj nagel, bo treba nov zdravstveni dom postaviti na tak prostor, ki bo omogočal dozidave. In lokacija blizu Nakupovalnega centra je taka. V novem zdravstvenem domu bo moč opravljati tudi vse tiste dejavnosti, ki jih ni

mogoče zaradi sedanje prostorske stiske. Pa bo kdo rekel, da bi lahko breme krškega zdravstvenega doma prevzele zdravstvene postaje v Kostanjevici, na Senovem. Nekaj ga bodo sicer lahko, toda po zakonu o zdravstvenem varstvu morajo biti obsežne dejavnosti skoncentrirane v osrednjiobčinski zdravstveni ustanovi. To pa krški zdravstveni dom s svojimi 27 dejavnostmi vsekakor je.

V preteklih dneh so potekale javne razprave o gradnji zdravstvenega doma. Večina občanov je za gradnjo, saj se zavedajo, da z njo ni več moč odlašati. Prav tako pa se večina zaveda, da tako velikega zaloga združeno delo ne bo zmoglo brez pomoči občanov.

J. S.

Štiri ure slovenščine na uradnika

Nedavna razprava o rabi slovenščine v javnosti, s katero se je občinska konferenca SZDL v Brežicah pridružila prireditvam v mesecu slovenske kulture, je pokazala, da zaboljši jezik v občini lahko največ naredijo ljudje sami. Zaskrbljenost zaradi malomarnega odnosa do pisane in govorne slovenske besede se širi in vzbuja kanček upanja v voljo do spreminjanja razmer.

Delegati vedno pogosteje opozarjajo na nerazumljivost gradiv za seje skupščin. Nad opuščanjem slovenščine v javnem življenju se pritožujejo kupci v trgovinah in obiskovalci gostinskih lokalov, bolniki pa pogrešajo domačo besedo v zdravstvenih ustanovah. Trgovci ali natakari lahko nagovori srbskega gosta srbsko, Hrvat hrvatsko, Nemca nemško in Angleža angleško, Slovence pa slovensko samo na slovenskih tleh.

V delovnih kolektivih bi morali potemtakem bolj paziti na znanje slovenščine in zaposlene po potrebi poslati v tečaj na delavsko univerzo. Tudi slovenščina, ki jo uporabljajo reklame in druge službe za oglašanje po radiu, je vse prej kot vzorna. Na lokalni radijski postaji v Brežicah vedo povedati samo za dve delovni organizaciji, eno iz krške in eno iz brežiške občine, ki pošiljata za objavo brezhibna besedila.

● V brežiškem zdravstvenem domu so za novo leto dobili čestitke, v katerih njih neznan pošiljatelj sprašuje, kdaj se bodo preimenovali v »Dom zdravlja«. S tem opozarja, da so v tej ustanovi slovenski zdravniki v manjšini, saj jih ni niti tretjino. Pri sporazumevanju imajo težave predvsem starejši bolniki. Podobna zasedba kot v zdravstvenem domu je tudi na nekaterih oddelkih v bolnišnici. In če še administratorka ne zna slovensko, potem ne more nihče pričakovati pisemnih dokumentov v slovenščini.

Ob tem velja povedati, da se Slovenci ne odzivajo na razpise ne za delovna mesta in ne za štipendije. Najmanj tri študente bi morali štipendirati, da bi eden ostal. Korenine so v gospodarski nemoči občine. Zdravniki drugod po Sloveniji lahko veliko več zaslužijo kot v Brežicah, zato obrobje šola kadre za Ljubljano in druga bogatejša središča, Slovenija pa za Evropo ali celo Ameriko.

Razmere v šolstvu (osnovnem in srednjem) v občini niso dosti drugačne. Tudi v šole prodirajo slabi zgledi iz okolja. Dogaja se, da učitelji drugih predmetov sproti podirajo vse, kar kolegi s trudom gradijo pri urah slovenskega jezika. Slovenci skušajo pri učencih vzbuditi kritičnost. To delo ni lahko, ker so številne družine mešane. Otrokom zato težko dopovedo, da morajo enako dobro obvladati oba jezika, ne pa gojiti mešanico, jugoslovansčino.

Slabo znanje slovenščine pri študentih, mladih strokovnjakih in celo učiteljih je posledica zapostavitvenosti jezikovne vzgoje v šoli, kjer odmerjajo slovenščini vedno manj ur.

Na delavski univerzi v Brežicah trenutno obiskujejo tečaj slovenščine profesorji glasbene šole v Brežicah. Tudi za uslužbence državnih organov so prirediteli tečaj, vendar je trajal le štiri ure. To je toliko kot nič. Slušateljsko ga slabo ocenili, toda v štirih urah jih tudi najboljši profesor

ne more kdove koliko naučiti. Sicer pa ne bi bilo nič narobe, če bi občina in interesne skupnosti imele svojega lektorja. Zlobni jeziki namreč trdijo, da nikjer nikoli ne vprašajo, če bodo lahko zaposlili konjekarca, le za lektorja je povsod škoda denarja.

JOŽICA TEPPEY

Črnomelj: o kulturi odločajo nekulturniki

Da je kultura pastorka, ki ji mačehojsko odmerjamo dinarje, je pravzaprav že stara ugotovitev. A očitno le ne toliko stara, da bi prišla v zavest ljudi, da bi torej spoznali, da za pičila sredstva, ki jih ji odmerjajo, ne morejo dobiti toliko kulturnih dobrin, kolikor bi jih želeli, ali še bolje, kolikor bi jih, predvsem na podeželju, daleč od kulturnih središč, potrebovali. To še posebno velja za črnomaljsko občino, kjer vlada prepričanje, da so najpomembnejši vzgoja, izobraževanje in zdravstvo, za katere občina plačujejo tudi najvišjo prispevno stopnjo, s pomočjo katere pa se žal še vedno nateče premalo denarja. Kako malo pa ga potem nakaplja šele v kulturno skupnost, saj je v Sloveniji prispevna stopnja za kulturo manjša od črnomaljske le še v Radljah ob Dravi, Slovenski Bistrici in Slovenskih Konjicah! Lani je znašala le 3 desetinke odstotka, medtem ko je, za primerjavo, v metliški občini 0,4 odst., v novomeški 0,67 odst. ter v trebanjski 0,5 odst. Za republiško kulturno skupnost pa morajo Črnomaljši prispevati 0,68 odst.

Čeprav je denarja, ki priteka v črnomaljsko kulturno skupnost, že nekaj let manj, kot bi ga potrebovali, pa so se večje težave pokazale šele lani, ko skupnost ni plačala za 4,76 milijona dinarjev obveznosti, prvič pa je imela tudi 360 tisoč dinarjev izgube. Pomanjkanje denarja v tejskupnosti je zlasti boleče za profesionalne delovne organizacije, ki jih mora skupnost sofinancirati, zlasti tiste s sedežem izven občine, kot so Belokranjski muzej v Metliki ter Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine in Zgodovinski arhiv v Novem mestu.

● Ker je črnomaljska občina lani slabo gospodarila, je priteklo tudi manj denarja. Tako sta metliška in novomeška občina lažje financirali te organizacije, Črnomlju pa sta očitali, da nima razumevanja za plačevanje teh organizacij, s čimer se Črnomaljši ne strinjajo. Resnica je namreč povsem drugačna: denarja nimajo od kod vzeti. Priznavajo pa, da kulturna skupnost ne more prav vsega denarja nameniti le zunanjim porabnikom, saj jih imajo tudi v občini celo rešto, ki pridno delajo, zato pričakujejo tudi kakšno pomoč.

Imajo 6 aktivnih kulturno-umetniških društev, 7 samostojnih pevskih zborov ter 2 samostojni folklorni skupini, financirati morajo Zavod za izobraževanje in kulturo, Glasbeno mladino in glasbeni abonma, gledališka gostovanja, mladinsko delovno akcijo, zbirko mladinskega pesništva na Vinici, jurjevanje, proslave in prireditve, kijih je bilo lani vsaj 15, ter vzdrževati spomenik na Gričku.

Gotovo bi bilo preveč, če bi naštevali vse, kar je dodatno zajeto v letošnji program sofinanciranja. Kako bo črnomaljska kulturna skupnost zmogla tako veliko finančno breme, ne ve nihče. Bolj točen odgovor bi bil zagotovo: ne bo ga zmogla, vsaj s tako nizko prispevno stopnjo ne. Če bi se prispevna stopnja za letošnje leto povečala na 0,45 odst. ali vsaj na 0,4 odst., potem bi bila kos vsaj delu stroškov razširjenega programa.

Vendar pa jim v tukajšnji kulturni skupnosti ni v breme le pomanjkanje denarja, ampak jih boli tudi, da ne splošna klima ne posamezniki niso naklonjeni kulturi. Kulturo, kulturno udejstvovanje in kulturne delavce ocenjujejo ljudje, ki se v glavnem ne udeležujejo kulturnih prireditev, menijo v kulturni skupnosti. Zato ni čudno, da na sestankih razpravljajo o tem, ali je komorni koncert primeren za Črnomelj ali ne, pa o tem, čemu so potrebni v delovnih organizacijah kulturni animatorji.

M. BEZEK-JAKŠE

Zlet bo prinesel sodoben stadion

Dolenjska, posebno pa Novo mesto, ki je letos tretjič gostitelj in organizator Zleta bratstva in enotnosti — ta bo 7. junija — se na prireditve vsestransko pripravila. Ob tem bodo počastili še 100-letnico organizirane telesne kulture v občini, Novo mesto pa bo tudi prizorišče zbora društev Partizan iz vse Jugoslavije. Pokroviteljstvo nad zletom je prevzel Dušan Šinigoj, predsednik slovenskega izvršnega sveta.

Med pripravami na zlet je vsekakor najzahtevnejša naloga usposobiti stadion in objekte za tako prireditve, kjer bo 4500 nastopajočih. Novo mesto je stadion dobilo ob prvem zletu, sodobno cestno razsvetlavo skozni mesto ob drugi zletni prireditvi, tokrat pa bo v spomin na zlet ostal moderen stadion z velikim parkiriščem. Teh del so najbolj veseli športniki, ki so že od leta 1977 dalje vodili akcije za adaptacijo na stadionu. Pred tridesetimi leti je bil moderen, zdaj pa povsem propadel in zastarel. Kljub temu da so bila dela dvakrat v srednjeročnem planu, niso bila izvedena, in sicer zaradi večnega pomanjkanja sredstev za telesno kulturo in tudi zaradi prepovedi gradenj negospodarskih objektov.

Zletne priprave vodi organizacijski odbor na čelu z Boštjanom Kovačičem, predsednikom novomeške občinske skupščine, v pomoč pa mu je 11 odborov in komisij ter 7 podkomisij. Vsi, ki prostovoljno delajo v teh organih, imajo dela čez glavo, posebej pa finančna komisija pod vodstvom Marjana Šon-

ca. Štiri dolenske občine morajo zbrati 57,8 milijona dinarjev za zlet sam, medtem ko bodo gradbena dela veljala 811 milijonov in so stvar novomeške občine, republiških virov in udarniškega dela.

Za kakšna dela gre na stadionu, je povedal Jože Pečnik, sekretar organizacijskega odbora: »Najprej je potrebno zgraditi cesto do stadiona, ker bo pod njo napeljan osemcevniki kabel s komunalnimi priključki. Ob stadionu bo zgrajeno še veliko parkirišče za 170 osebnih avtomobilov in 17 avtobusov. To je mestu tudi sicer zelo potrebno za razbremenitev parkirne gneče v ožjem centru, pri obiskih v bolnišnici, še bolj pa bo prišlo do veljave ob gradnji nove avtobusne postaje, predvidene prav nasproti.

Za zletno prireditve je potrebno urediti še zelene površine na nogometnem igrišču, ki je brez ustrezne drenaže, urediti pravilno elipso (skladno s tekmovalnimi pravili) terjo posodobiti s sintetično maso tartan. Na stadionu bo zgrajena tribuna z nadstreškom, predvidena pa je tudi ureditev zbirnega prostora za nastopajoče, in to na mestu bodočega pomožnega

stadiona, ki bo služil kot kolesarski veledrom. Razpadajoči garderobni objekt je obnavljajo, in to iz sredstev telesnokulturne skupnosti. Dela bodo v kratkem končana in veljajo 80 milijonov dinarjev. Urejeni objekt bodo po zletu uporabljali predvsem atleti in nogometaši. Dejstvo je, da bodo vsa dela na stadionu s ceno vred veljala 811 milijonov dinarjev, medtem ko bo s samo zletno prireditvijo skoraj 58 milijonov dinarjev stroškov.

Vsaka med štirimi dolenskimimi občinami bo krila v okviru te vsote stroške za svoje zletne vaje in nastopajoče, pri čemer je mišljena oprema z rekviziti, stroški za vaje, glasbo itd. Ostali stroški odpadejo na tehnični material z ovoženjem, transparenti in zastavami, na medzletne prireditve, na telovadno in kulturno akademijo, namestitve in prehrano nastopajočih ter gostov, zavarovanj itd. Predvideno je, naj bi Novomeščani zbrali 37,6 milijona dinarjev za zletne vaje, v Črnomlju dobrih 9 milijonov, v Trebnjem 6,6 milijona in v Metliki 4,5 milijona. Način zbiranja sredstev je prepuščen iznajdljivosti posameznih občin.

RIA BAČER

NAGLUŠNA

Fotoslišal: Milan Markelj

KAMERA

PO SVETU

KOKLI

NAJHITREJŠI POTNIŠKI vlak imajo Japonci. Gre za najnovjši model vlaka, ki so ga preskusili pred nekaj dnevi in je dosegel največjo hitrost, kar jih je kdaj kakšen potniški vlak na svetu. Vozil je s

400 kilometri na uro in tako premagal dosedanjega rekorderja, nemški super hitri vlak, ki je zmozel »samo« 355 kilometrov na uro.

ALBANSI SICER nimajo tako hitrih vlakov in so pri tehnološkem razvoju nekje na repu, približno tam, kjer smo tudi mi, imajo pa zato druge skoroda fantastične dosežke. Tako smo zvedeli, da so nedavne parlamentarne volitve potekale idealno. Volilo je vseh 100 odstotkov volilnih upravičencev, bolni, stari, hromi, slepi in gluhi, skratka vsi. Ljubezen do države, da ji ni para na svetu!

PRAVNIČ LJUBEZNI do svoje sopotnice ni pokazal neznanec, ki je pred kratkim prešel švicarsko-italijansko mejo. Na carinarnici je pozabil večjo vrečko, v nji pa so radovedni cariniki našli obupano zapuščeno boo, se pravi veliko kačo. Boa zdaj kuha žalost in jezo na svojega pobelega skrbnika v bližnjem živalskem vrtu.

BOLJ LJUBEZNI do živali je lord Eric Avebury, ki je zapisal kot svojo poslednjo voljo tele določbe: uporabne organe naj vzamejo zdravniki za presaditve in za medicinske poskuse, ude in ostale nerabne dele telesa pa naj vržejo pšom za hrano. Širokodušni lord namreč nič ne da na posmrtno usodo trupla, ker se je spreobrnil k budističnim naukom.

ANKETA O TEM, česa se najstniki v Italiji najbolj bojijo, je pokazala zanimivo sliko. Na prvo mesto je prišla smrt roditeljev, šele za to nesrečo so se zvrstile težje telesne hibe, lakota in jedrska vojna. Že na petem mestu pa je bila bojazen pred neuspemom v šoli. Bojazen pred lastno smrtjo se je uvrstila šele na sedmo mesto, za njo pa strah pred pomanjkanjem denarja. Anketo so opravili na rimski univerzi med 1.030 fanti in dekleti.

Rogati izseljenci se vračajo

Miluji, redka vrsta jelenov, že tisočletje živijo samo v ograjenih parkih — Iz Anglije so se vrnil v svojo nekdanjo domovino Kitajsko

Nekega dne pozne jeseni predlanskim so se v zasliki bambusni koči v parku pekinškega predmestja zbrali kaj nenavadni ljudje za tamkajšnje razmere. Med 200 gosti so bili tovariši in gospodje, kitajski kmetje, znanstveniki in tovariši iz oblastvenih organov, med njimi pa tudi pripadniki kapitalizma, predvsem markiz Tavistock, sin bedfordskega vojvode. A tudi dogodek, kateremu so prisostvovali, ni bil povsem vsakdanji. Slovesno so namreč spustili na prostost malo čredo milujev. Tako se je po dolgih 87 letih izgubljena žival vrnila na rodna tla.

Gre za miluja, kot Kitajci pravijo svoji vrsti jelena. V znanstvenih beležkah je žival zapisana kot jelen očeta Davida ali kot Davidov jelen. Vrsta je na Kitajskem povsem izumrla, ohranila se je le v redkih živalskih vrtovih in v parku vojvode Bedfordskega v Veliki Britaniji. Od tu je po skoraj stoletju kitajski jelen tudi prišel nazaj v svojo domovino. Lord Tavistock je Kitajski podaril nekaj jelenov iz svoje dragocene črede, da bi tako žival ponovno osvojila svojo prvobitno domovino.

Jelen ima ime po francoskem misijonarju očetu Armandu Davidu, ki je kot prvi opisal to vrsto iz podružine pravih jelenov. Naravoslovno razgledani pater je jelene odkril leta 1865 v lovskem vrtu pekinškega cesarskega dvorca. Ogromen park je bil svoj čas ograjen z visokim zidom. Radovednega patra je hudo mučilo, da bi zvedel, katere živali žive za ogrado. Nekega dne je ob zidu našel večji kup peska, ki so ga pustili delavci pri popraviljanju zidu. Splezal je na kup in pogledal za ogrado. Imel je to srečo, da se je takrat blizu zidu pasla čreda milujev. »Opazil sem čredo več kot sto živali, podobnih severnim jelenom,« je zapisal oče David.

Seveda je poskušal priti do dovoljenja, da bi si živali podrobneje ogledal v znanstvene namene, a niti posredovanje francoske vlade ni nič pomagalo. »K sreči poznam nekaj tatarskih vojakov, ki strážijo lovski park,« je zapisal David v pismu profesorju Henriju Milne-Edwardu, upravitelju pariškega naravoslovnega muzeja. »S podkupnino bom prišel do nekaj kož teh jelenov in vam jih bom poslal.«

Res je bilo tako. Na dogovorjeni dan so vojaki misijonarju prinesli nekaj kož in kosti jelenov in košut, pater pa je vse skupaj hitro poslal v Pariz.

Ko se je razvedelo za posebno vrsto jelenov v pekinških cesarskih parkih, se je moral tudi dvor ukloniti zahtevam iz vseh koncev sveta. Odprl je vrata parka in odpisal več jelenov različnim živalskim vrtovom po Evropi, kasneje pa je bil milu tudi cesarsko darilo diplomatom.

Znanstveniki so kaj hitro odkrili, da gre za pravo naravoslovno posebnost. Milu je sicer res nekaj prebival v močvirnih predelih severne Kitajske, a so ga zaradi lova v naravnem okolju povsem iztrebili. Ko je evropski misijonar miluje videl in opisal, teh živali že dobrih 900 let ni bilo več v naravi. Živele so samo še v ogromnem ograjenem parku, v katerem so lovili dvorjani in kitajska gospoda.

A tudi velike črede v parku so izginile. Leta 1894 je močna poplava podrla del zidu in velik del črede je pobegnil na prosto, kjer so jelene prestradani kmetje do zadnjega pobili in pojedli. Ostanek črede milujev pa je bil pokončan šest let kasneje med slovito boksarsko vstajo.

Davidov jelen bi povsem izginil s sveta podobno, kot so že mnoge živalske vrste, če ne bi imel enajsti vojvoda Bedfordski v sebi naravoslovne žilice. Po vesteh iz Kitajske mu je bilo jasno, da je žival zapisana propadu, če kdo ne bo poskrbel zanjo. Odkupil je po Evropi 18 milujev in jih spustil v veliko ogrado pri Woburnu, kjer so živali v gozdnati pokrajini lepo uspevale in se razmnoževale. Čredo so podedovali vojvodovi dediči, ki so prav tako skrbno bedeli nad dragocenostjo svojih parkov. Pošiljali so jih živalskim vrtovom po vsem svetu, kjer so se jeleni tudi namnožili, tako da jih je zdaj vsega skupaj 1.500. Največja čreda, okrog 600 živali, in edina, ki se prosto pase, pa je še vedno bedfordska.

Šele leta 1980 so se za miluje začeli zanimati tudi Kitajci. Štiri leta kasneje so se dogovorili z lordom Tavistockom, da jim bo dal manjšo čredo, ki jo bodo poskušali naseliti v stari domovini. V projekt naselitve Davidovih jelenov na Kitajskem so se vključile tudi nekatere svetovne družbe, ki so zagotovile potreben denar. Odzvali pa so se tudi posamezniki, ki so začeli pošiljati denar posebnemu skladu. Prva je bila sedemletna deklica, ki je podarila skladu vse svoje prihranke.

Sprva bo čredica živala v ograjenem parku, ki so ga postavili na mestu nekdanjega cesarskega lovskega parka, ko se bo razmnožila, pa bodo jelene poskušali naseliti v nekaterih drugih predelih države v popolni prostosti.

MIM
(Vir: Readers Digest)

Takole se je Tremmi mučil v Orlu nad vojaškim letališčem v Kaliforniji, ko je postavil nov svetovni rekord.

skonstruirala Eagla (Orla), ima v načrtu, da bo izdelala še boljše letalo na človeški pogon. Z njim bodo poskušali preleteti razdaljo med Kreto in Grčijo in postaviti nov svetovni rekord. Letalu bo ime Dedal.

Pripedalil nov rekord

Dva rekorda v daljinskem poletu na letalu, ki ga poganja moč človeških mišic

Za rekordnim poletom okrog sveta z enim samim polnjenjem goriva smo zdaj dobili še dva zanimiva letalska rekorda: Glennu Tremmiju je uspelo postaviti daljinski rekord za moške v letenju z letalom, ki ga poganja le moč enega človeka, medtem ko je Lois McCallin postavila tak rekord za ženske.

26-letni študent medicine Tremmi je za polet, dolg 60 kilometrov, dve uri in 14 minut pritiskal na pedala v kabini posebnega letala, narejenega prav za takšne namene. Morda bi letel še dlje, če mu ne bi nagajala vlaga in če mu ne bi ena noga zdrsnila s pedala. Predno jo je spravil nazaj, se je letalo že dotaknilo tal. Letalo je namreč le pol metra do največ dva metra nad tlemi. Rekord je pa le postavil in zasečil podvig Gossamerja izpred sedmih let, ko je to posebno letalo na človeški pogon preletelo nekaj čez 35 kilometrov.

Z istim letalom je 30-letna McCallinova postavila ženski rekord, in sicer je po 37 minutah in 38 se-

Leteča očesa

Kaj so metulji naučili letalske družbe

Kaj imajo lahko moderna potniška letala, insekti in ptice skupnega? Da letajo. To vsekakor, a nove povezave so ustvarili tudi strokovnjaki za letalski potniški promet in biologi. Na velikih letališčih pogosto prihaja do velike škode, ki jo povzročijo ptice, ko se cele zatele v potniška letala. Bil si primeri, ko je pri takšnih trčenjih prišlo celo do padca letala, zanesljivo pa so bili reaktivni motorji pri srečanjih hudo poškodovani. Zato so strokovnjaki že dlje časa razmišljali, kako bi odvrnili pernatost nevarnost od letal. Nekaj so dosegli s plašilnimi elektronskimi napravami, še več uspeha pa jim je prinesla dokaj enostavna in poceni domisljca, do katere so se prvi priklopali Japonci. Letalske motorje so pobarvali tako, da dajejo odspredaj videz velikega gibajočega se očesa. Kot se je izkazalo, to ptice pravčasno odvrne od trčenja.

Do zamisli so prišli na osnovi raziskav entomologa Jasujukija Širote, ki je proučeval razvoj zaščitnih vzorcev na krilih nekaterih žuželk in njihovo funkcijo. Ugotovil je, da vzorci v obliki velikih oči odvrčajo ptice od žuželk, da jih ne požre. Začel je risati podobne vzorce na balone in na zastave ter te naprave uporabil kot dobro zaščito riževih nasadov pred požrešnimi kljuni. A ko je slišal za težave s pticami pri letalskem prometu, je ponudil svoj izum še japonski letalski družbi. Preskusili so ga in dobro se je obnesel.

Odkar družba All Nippon uporablja slikarje očesa na svojih velikih letalih, se je število trčenj s ptičjimi jatami močno zmanjšalo.

Znanje je moč, delo je vrednota.

E. JELOVŠEK

Dobro natlačen idol je strašilo.

R. DANGUBIČ

Preteklost se dogaja zdaj.

J. MAKAROVIČ

Popravljajo mater naravo

Strokovnjaki za rastlinsko biotehnologijo delajo nove rastline, boljše in odpornejše

Rastlinska biotehnologija je v zadnjih letih naredila velike korake naprej in dosegla pomembne stvari. Pridobivajo nove hibride, nove rastline, ki imajo natanko željene lastnosti. Vzgojili so že bolj mesnate paradižnike, rahlejši korenček, okusno koruzo pokovko ipd. Bioinženirji govorijo o »oblikovanih« živilih in plodovih, torej o plodovih, katerih lastnosti so načrtno vsadili v rodno rastlino.

V raziskovalnih kmetijskih inštitutih so nastali že mnogi novi hibridi znanih kulturnih rastlin. Naj bo kava, koruza, krompir, žito, paradižnik ali ananas, vse je podvrženo poskusom in novim izboljšavam. Strokovnjaki s pomočjo genskega inženiringa posegajo v sestavo rastlin in jih preusmerjajo, »preoblikujejo« tako, da so drugačne in da dajejo drugačne plodove, hkrati pa poskušajo okrepiti njihovo odpornost zoper najrazličnejše bolezni.

Skoraj čudežne je postopek, ko iz ene same celice vzgojijo novo rastlino. Sami znanstveniki priznavajo, da jim ni jasno, kako je to mogoče, a postopek deluje in uporaben je. Križanje je tako postalo zastarela, počasna in negotova zadeva, ki jo uporabijo le kot osnovo za jemanje rastlinskih celic, iz katerih potem z genetskimi posegi oblikujejo rastlino željenih lastnosti in odpornosti.

Nenavaden, a uspešen je tudi postopek, ki mu pravijo »spajanje

protoplazme«. Gre za združevanje celic ene rastline s celicami druge, vendar v epruveti. Na ta način je bioinženirjem uspelo križati vrste, ki jih doslej niso mogli, denimo krompir in paradižnik.

Ves razviti svet in svet v razvoju je v pospešenem »popraviljanju« matere narave. Na Japonskem so vzgojili tobak, ki raste v škatlah in ne potrebuje polja, v Italiji so vzgojili odporne in trajne jagode, v Sri Lanki so vzgojili nov čaj in gumovec, v Malaziji že pridobivajo boljše olje iz novih vrst palm, na Angleškem goje riž (!) iz posamičnih celic, na pariški univerzi delajo obetavne poskuse z žitom, ki ga prav tako vzgajajo iz ene celice, v Kaliforniji pa so vzgojili nove vrste koruze z močnimi hranilnimi vrednostmi, torej izredno primerne za krmo. In še in še.

Veliko zanimanja zbuja tudi poskus vzgajanja kulturnih rastlin, odpornih na najraznovrstnejše rastlinske bolezni. Statistika kaže, da boleznijo poberejo okrog 40 odstotkov pridelka po vsem svetu, torej je škoda ogromna. Kemična škropiva in zaščitna sredstva so draga in za okolje dostikrat škodljiva. Tako je vzgoja do bolezni odpornih rastlin ena od najbolj obetavnih stvari, ki se jih lotevajo genetski inženirji. Če jim bo uspelo, potem bo grožnja svetovne lakote mnogo manjša.

MiM
(Vir: Newsweek)

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Napovedujejo inflacijo?

Maloprodajne cene so se dvignile — Kdaj bomo pri nas postavili prvo atomsko elektrarno?

GIBANJE CEN v januarju daje na prvi pogled precej vzrokov za zaskrbljenost. Maloprodajne cene so v primerjavi z decembrskimi narasle za 2,2%, življenjski stroški pa so narasli za 3,2%. Glede na to da gospodarstvo dopušča taka nihanja cen, bi si lahko upravičeno zastavili vprašanje, ali cene na začetku letošnjega leta ponovno ne napovedujejo inflacije. Trden odgovor na to vprašanje bodo dale analize, vendar že sedaj lahko dajo nekatera pojasnila, ki povedo, da se cene niso dvignile popolnoma nepričakovano.

LANI JE BILO v naši državi 42.806 prometnih nesreč. Življenje je izgubilo 2.113 ljudi, poškodovano pa je bilo 31.537 ljudi, med njimi več kot 11.700 huje. To je tudi poglaviti razlog za poostritev ukrepov za varnost na cestah. Hitrost avtobusov bo omejena na 80 kilometrov na uro. Tudi tovornjaki v prihodnje ne bodo smeli voziti hitreje.

STANOVALCI NOVIH BLOKOV v Krškem so zelo nezadovoljni z delom komisij, ki prevzemajo stanovanja od izvajalcev. Zato so na krajevni skupnosti zahtevali, naj občinska skupščina poostri kontrolo in vpliva na komisije, da ne bodo dela opravljale polovično. Stanovalci kar naprej ugotavljajo pomanjkljivosti, ki bi jih moral odpraviti že izvajalec gradbenih del, vendar pa ga ni mogoče priklicati, če se je stranka že vselila.

JUGOSLOVANSKI STROKOVNJAKI za elektroenergetiko niso enotnega mnenja o tem, kdaj naj bi pri nas postavili prvo atomsko elektrarno. Vsi pa soglašajo, da je treba v bližnji bodočnosti postaviti poskusno elektrarno na jedrsko energijo, da bi dobili prve izkušnje in šli v korak s časom v tej panogi. Le tako bomo lahko brez posebnih težav začeli graditi jedrske elektrarne, ko bo to potrebno.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA
16. februarja 1967)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Lepe besede in prazne obljube

Liberalni stranki se obeta polom na volitvah — Zaradi vodovoda manj nalezljivih bolezni — Rudeča noč v novomeški narodni čitalnici — Škandali

(D r ž a v n o z b o r s k e) volitve so razpisane. Vseposod razvijajo stranke živahno agitacijo, tudi pri nas. Vkljub temu, da nima liberalna stranka nobenega upa zmage, vendar tu in tam sklicuje shode in postavlja kandidate, ki so več ali manj smešni, a resen pač nobeden. No, to bo polom na volitvah, tedaj šele bodo sprevideli, da se ljudstvu ne koristi z lepimi besedami, praznimi obljubami in puhlim zabavljanjem, ampak s pridnim delom, kakor se ga je lotila naša stranka na vseh koncih in krajih.

(P r e d v o d o v o d o m) so v naši okolici nastopale razne epidemične bolezni, katere so gotovo zahtevale velike denarne žrtve od strani prebivalstva. Te endemične bolezni so tako rekoč popolnoma izginile od časa, kar imamo vodovod. More se iz tega sklepati, kako potreben je bil za našo okolico in prebivalstvo vodovod.

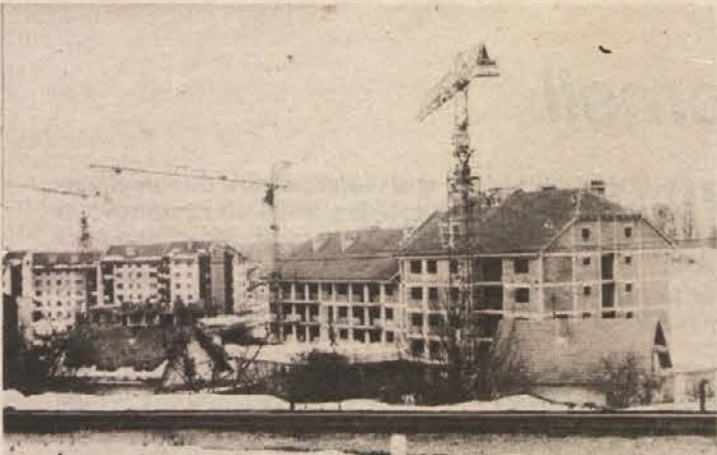
(N a O g r s k e m) vedno bolj lezejo na dan skrivni škandali. Kadar enega takih mož primejo, da bi ga kaznovali, pa kar par drugih grehe in nerodnosti pove, pa gre dalje. Velike svote državnega denarja so

rabili za podkupovanje časopisov in vohunov. To bo šlo tako dolgo, da bodo kje zalotili v nerednosti kakšnega manjšega uradnika in tega bodo potem prijeli, velike tiče pa seveda spustili.

(M a š k a r a d a) »Rudeča noč« v narodni čitalnici na pustni torek. Veselični odsek, pomnožen z odborom narodnih dam, že živahno deluje, da se priredi ta veselica in splošno zabavo vseh obiskovalcev. Čitalnični prostori bodo to noč čarobno razsvetljeni in ob zvokih vojaške godbe, ki pride iz Ljubljane, se bo lahko razvila najživahnejša zabava, ne le v plesnih paviljonih, ampak tudi po drugih prostorih.

(O g l a s.) Neki potnik je izgubil na cesti iz Novega mesta do Škocjana rujavo toško, v kateri je bila flanelasta srjca in nekaj druge drobnarije. Dotični najditelj je naprošen taisto pod dobro nagrado prinesiti v hotel Koklič.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC
1. februarja 1907)

Gradnja doma starejših občanov v Črnomlju

Beltova nova poslovna stavba

Baza AMZS v Črnomlju

Poenotimo voljo in aktivnost za napredek

Dejovni ljudje in občani občine Črnomelj praznujemo 19. februar kot praznik svoje komunne. Ta dan je bil izbran v spomin na 19. in 20. februar 1944, ko so na osvobodeno ozemlje iz vseh koncev Slovenije prišli poslanci, izvoljeni na Zboru odposlancev slovenskega naroda v Kočevju oktobra 1943, da na 1. zasedanju SNOS položijo, kakor je rekel Boris Kidrič, temelj naše narodne oblasti in ljudske demokracije — v svobodni bodočnosti. To je bilo svojevredno priznanje partizanski Beli krajini.

Ob prazniku komunne nam misli nehoti uhajajo v te zgodovinske, usodne dni. Še zlasti letos, ko mineva 50 let od prihoda tovariša Tita na čelo KPJ, 50 let od ustanovnega kongresa na Čebinah, kar je omogočilo, da je revolucionarni čas v Jugoslaviji stekel mogočno, nezadržno. Na to kažejo tudi priprave na oboroženi boj, ki ga je vodila KPJ.

Vse napredno v narodu se je zilo v osvobodilno fronto, v enotno vse-ljudsko gibanje, v zavestno in prostovoljno sodelovanje. To potrjuje tudi krepitev oboroženega boja. Tako letos obeležujemo tudi 45 let od ustanovitve prvih SN-OUB, II. grupe odredov, odredov NOV in partizanskih odredov, med njimi tudi 45 let Belokranjskega odreda. Tako kot drugod in še bolj je bilo prisotno revolucionarno gibanje tudi v Beli krajini.

Tu je bilo že omenjeno 1. zasedanje SNOS. V Črnomlju in širši Bele krajine, do obronkov Roga in Gorjancev, so bila razmeščena najvišja vojaška, politična in oblastna vodstva, mnoge druge institucije in službe, od tod je krenila na pot 14. divizija na Štajersko, tu so se sestajali prvi partizani iz Slovenije in Hrvaške, tu je bil 1. kongres kulturnih delavcev Slovenije, ustanovljen RK Slovenije, VII. korpus in mnogi drugi organi nove oblasti.

Za svobodo so dali Belokranjci vse, kar so lahko. To izpričuje tudi

Mladen Radojčić

1250 padlih, 5000 borcev, od katerih je vsak peti padel, devet narodnih herojev, da sploh ne govorimo o materialnih izgubah.

Svoboda je Bela krajina dočkala izčrpana, potrebno je bilo začeti iz nič. Od takrat poteka že 42 let. Po tolikih letih se da razmišljati na različne načine, tolmačiti dogodke, naš razvoj tako ali drugače, kar mnogi poskušajo. Dejstva, najzanesljivejša opora objektivne presoje, pa silijo v sklepe, da smo v tem času napravili velikanski korak naprej. To potrjuje tudi razvoj naše občine, ki se je iz izrazito zaostale agrarne pokrajine uvrstila med srednje razvite. Podatki kažejo, da v naši občini, ki meri 486 km², po čemer je na 14. mestu v SRS, živi 18173 prebivalcev, kar jo uvršča na 42. mesto med občinami. Od tega je le še 15% kmečkega prebivalstva. Več kot 83% narodnega dohodka ustvarja združeno delo. Da je razvoj viden, nam potrjujejo to tudi drugi podatki, naj naštejem le nekatere.

Leta 1960 je bilo v občini zaposlenih 2404, sedaj 7100, delež industrije v ND je znašal 35%, v letu 1985 pa 73%. ND v primerjavi z republiškim povprečjem je leta 1960 znašal 54%, sedaj okrog 83%, oziroma 706.000 din na prebivalca, kar nas uvršča na 38. mesto v republiki. Število zaposlenih glede na leto 1940 je večje za 18-krat. Takšen razvoj je v prvi vrsti posledica pridnih rok in pameti naših delovnih ljudi samih, kot tudi širših družbenih razmer, politike skladnejšega regionalnega razvoja Slovenije, vlaganja OZD iz razvitejših območij, solidarnosti in vzajemnosti.

Res je, da čas, v katerem živimo, ni lahek. Na nas so se zgrnile različne objektivne težave, še bolj pa subjektivne, od skupinsko-lastniških, lokalizmov in vsiljevanja različnih interesov v škodo širše skupnosti, do sebičnosti, nedelavnosti, slabe organiziranosti, neizpolnjevanja obveznosti do tujine in še bi lahko našteval. Birokratizem se zajeda v naše samoupravne odnose, etatizem razjeda naše mednacionalne odnose. Takšno stanje in razmere vplivajo tudi na pogoje za gospodarjenje v naši občini.

Z resolucijo zastavljenih ciljev gibanja gospodarstva v letu 1986 nismo uspeli v celoti realizirati. Sprejeta zakonodaja v letu 1986 ni dala vidnejših rezultatov. Razmere za izvoz niso bile spodbudne, prilaganje vrednosti dinarja tujim valutam ni dohitelo rasti inflacije. Cene industrijskih proizvodov na našem trgu so se povežale za 90,9%, življenjski stroški za 96%, kljub temu da je bilo 70 do 80% cen

pod družbeno kontrolo. Obrestne mere niso dohitevale rasti inflacije, ki je preseгла 88% rast, celo znižale so se. V teh razmerah, ob dejstvu, da ima gospodarstvo naše občine takšno strukturo in karakteristike, da so zanj splošne razmere še posebej neugodne, je bilo potrebno toliko več naporov vložiti, da smo dosegli te rezultate.

Tako ocenjujemo, da je gospodarstvo občine v letu 1986 ustvarilo 62 mlrd. din CP, kar je 98% več kot leto prej in predstavlja okrog 0,55% CP gospodarstva SRS in 13% gospodarstva regije. Porabljena sredstva so večja za 92%, kar kaže, da se je izboljšala gospodarnost. Čeprav so bile rasti splošne in skupne porabe ter razporejenih sredstev za OD manjše kot v regiji in republiki, dohodek, ki je dosežen v višini 18,8 mlrd. din in je večji za 120% kot leto prej, ni omogočil rasti sredstev za akumulacijo več kot 35, kar je osiromašenje možnosti za prepotrebna nova vlaganja in hkrati pomeni odstopanje od ciljev resolucije, ker je njen delež v dohodku le 5,28%, planirali pa smo 18%.

Rast razporejenih sredstev za osebnih dohodke v občini znaša 130% in predstavlja 15% CP. Povprečni neto OD na delavca v občini v obdobju enajstih mesecev v letu 1986 znaša 102.961 din, kar je enako republiškem povprečju v devetmesečnem obdobju.

Za skupno in splošno porabo je bilo namenjenih približno 3,37 mlrd. din, kar predstavlja okrog 4,5

oizvodno in v deponijo posebnih odpadkov 1,96 mlrd. din. Belt je vložil za modernizacijo in razširitev proizvodnje ter izgradnjo poslovnih prostorov, 2,39 mlrd. din, KZ je nadaljevala z melioracijskimi posegi, investiranjem in govederejo in kmetijsko mehanizacijo ter za to investirala 269 mio din. Prav tako so investirali v razširitev prostorov ali posodobitev proizvodnje DO GOK, IMV, GG, tok GG, tozd Gostinstvo, tozd Promet in Elektro.

Tako je v letu 1986 dokončanih ali tik pred zaključkom nekaj pomembnih objektov. Zgrajena je bila trgovina na Čardaku, bencinski servis v Starem trgu, tehnična baza AMZS Črnomelj, razširitev proizvodnih prostorov in izgradnja poslovne stavbe v DO Belt, izgradnja energetskega objekta v tozdu IMV Črnomelj. Obrtno združenje je zgradilo nove poslovne prostore, z delom je pričela delavnica pod posebnimi pogoji, zgrajen je dom paraplegikov v Semiču, 19-stanovanjski blok v Semiču, izgradnji je 36-stanovanjski blok v Črnomlju, zgrajenih je 26 hiš v individualni gradnji. V izgradnji je 1. faza hotela v Črnomlju in dom starejših občanov v Črnomlju.

Bogata investicijska vlaganja so se v letu 1986 odvijala tudi na področju komunalne infrastrukture. Pred zaključkom je izgradnja vodovoda za oskrbo Krupa in Semiča, v dolžini 16 km in v skupni vrednosti 770 mio din. V KS je bilo zgrajenih 4,9 km oskrbnih vodovodov, zgrajen glavni kanal za kanalizacijo v Se-

Vsem občanom občine Črnomelj čestitamo ob našem skupnem prazniku!

DP. Izrazitejše kot doslej so obremenitve obresti, ki predstavljajo že več kot 9% CP in so skoraj 5,5-krat večje od zneska akumulacije in 10-krat večje od zneska izgube. Ta v lanskem letu znaša okrog 0,55 mlrd. din, in sicer jo izkazujeta tozd Rudnik Kanižarica v znesku 0,5 mlrd. din in tozd Promet okrog 50 mio din. Tu je zaposlenih 444 delavcev ali 8% vseh zaposlenih.

Skupni izvoz v letu 1986 se je povečal za 2%, od tega konvertibilni za 19,5%, skupno je znašal 19 mio dolarjev. V istem obdobju pa smo uvozili opreme in repromateriala v vrednosti 14 mio dolarjev. Pokritost uvoza z izvozom je pozitivna in je dosežena z indeksom 135.

Za investicije v osnovna sredstva smo namenili okrog 5 mlrd. din. Glavna nosilca razvoja v občini ostajata DO Iskra in DO Belt, ki sta tudi največ investirala. Tako je Iskra investirala v skupni vrednosti v pr-

miču in pričeta gradnja čistilne naprave v Semiču. Rekonstruirani in posodobljeni sta cesti Marindol—Žuniči in Fučkovci—Griblje ter napravljen zaporni sloj na cesti Črnomelj—Stražnji vrh, v vrednosti 420 mio din. Posodobljenih je 9,9 km krajevnih poti, v vrednosti 115,5 mio din.

Prav tako je zgrajena glavna telefonska linija od Črmošnjic do Vinice v dolžini 25 km, v vrednosti 110 mio din. Zgradili smo 158 km krajevnega telefonskega omrežja v vrednosti 409 mio din. Priključenih oziroma pripravljenih za vključitev imamo 684 telefonov. Posodobili smo tudi elektro omrežje, v višini 90 mio din.

Pri izgradnji komunalne infrastrukture bi bili rezultati veliko manjši, če ne bi naši delovni ljudje in občani že več kot 20 let skozi samoprispevek združevali dodatna sredstva v te namene ter jih z lastnim

delom plemenitili. Brez dvoma pa so v preteklosti, zlasti pa v zadnjih nekaj letih tem rezultatom dali svoj velik prispevek vojniki JLA skozi delo, gradbene stroje in kreditiranje posameznih objektov. Svoj prispevek so dale tudi MDB.

Iz programa samoprispevka za družbene dejavnosti je bila dokončana 1. faza šole v Semiču, urejena knjižnica v Črnomlju, del sredstev porabljen za gradnjo doma starejših občanov ter za izdelavo načrtov za OŠ Stari trg in Vinica.

Nedvomno ti podatki kažejo, da smo kljub zaostrenim pogojem za gospodarjenje v naši občini v letu 1986 dosegli viden napredek, kar pomeni, da imamo dobro materialno osnovo za nadaljnji razvoj. Dohodek se nam povečuje, kazalci uspeha, gospodarnost in donosnost so se po več obračunskih obdobjih izboljšali. Na teh osnovah tudi načrtujemo naš nadaljnji razvoj.

Tako smo v resolucijo o družbeno-ekonomskem razvoju za leto 1987 zapisali, da se nam bo DP gospodarstva realno povečal za 3,5%. Število zaposlenih bo naraščalo po stopnji 1,5%, skupni izvoz bo večji za 8 do 12%, uvoz 8%, produktivnost za 2%.

Sredstva za OD in skupno porabo bodo rasla v odvisnosti od kvalitativnih kazalcev gospodarstva. Čisti realni OD bodo naraščali le v tistih OZD, ki bodo nadpovprečno izboljšali svoje rezultate poslovanja. Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb se bodo v letu 1987 v globalu oblikovala ob največ enakih prijavnih stopnjah, kot so veljale v povprečju v letu 1986. Enako velja za zadovoljevanje splošnih potreb. Delež akumulacije v dohodku bo 18%. Vrednost gospodarskih investicij bo okrog 15% DP. Načrtujemo, da bo gospodarstvo v letu 1987 izvozilo za 32 mio dolarjev blaga, uvozilo za 15 mio dolarjev. Napovedanih investicij v gospodarstvu je za 7,33 mlrd. din, v družbenih dejavnostih 810 mio din, infrastrukturi v višini 1,52 mlrd. din, oboje brez sredstev, zbranih s samoprispevki in udeležbo krajanov. Za potrebe družbenih dejavnosti bo namenjenih 4,68 mlrd. din itd.

Zastavljene naloge bomo izvajali v zaostrenih pogojih za gospodarjenje. Zato se moramo lotiti dela na osnovi dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije, sklepov kongresov, sprejetih ukrepov, ki so strateška pot iz krize, zasnova našega revolucionarnega razvoja v naslednjem obdobju. Izhajajoč iz tega, je naša skupna odgovornost biti sredi boja za stabilizacijo, da na načelih enakopravnosti, opiranja na lastne moči in odgovornosti za lastni razvoj krepimo povezovanje gospodarstva na skupnih ekonomskih interesih ter zagotavljamo skupno medsebojno po-

vezovanje, da uporabljamo več znanja, da bi tako lažje uresničevali skupne interese. Pri tem bo potrebno v še večji meri izkoristiti obstoječe rezerve, ki jih vsebujejo samoupravni družbeno ekonomski in politični odnosi, kar bomo dosegli le z usklajenim medsebojnim delovanjem vseh institucij našega sistema.

Prav gotovo bo morala biti občinska skupščina v še večji meri mesto, kjer se bo uresničevala takšna politika in to na tak način, da se bo krepila vloga temeljnih subjektov, to je predvsem KS in OZD, in to teh kot dejavnikov, odgovornih ne samo zase, temveč odgovornih tudi za oblikovanje skupnih in splošnih potreb in interesov. To zahteva preseganje lastnih, lokalnih interesov, ki so še marsikje prisotni, zahteva zelo celovito obravnavo vsakega vprašanja in pripravljenost vseh nas prisluhniti vsaki zahtevi, da pa smo hkrati pripravljeni prisluhniti tudi obratnim zahtevam, argumentom in v miru, strpno usklajevati stališča. Pri tem gre za, po eni strani, lastno aktivnost skupščine in njenih organov, po drugi strani pa zlasti za aktivnost delegatske baze za delovanje delegacije kot temeljne osnove, od katere je odvisno tudi delovanje delegatske skupščine.

Na splošnih volitvah lansko leto smo izbrali iz svojih okoliš 1616 delegatov, zaupajoč njihovu znanju, sposobnosti, ustvarjalnosti in odgovornosti za razločeno odločanje in ne formalno glasovanje, za razreševanje in ne samo nakazovanje problemov v delegatskih skupščinah. Zato bomo delegati morali, če hočemo opravljati to zaupanje, bolj poznati interese v svojih okoliših in širši družbeni skupnosti. V četrto delegatsko obdobje smo vstopili v težkih in neugodnih razmerah, po drugi strani pa smo si postavili zahtevne razvojne programe. Ob teh pogojih si moramo sami uveljavljati upravljanje in odločanje prek vseh oblik samoupravnega delegatskega organiziranja, kar bo tudi hitreje prispevalo k podružabljanju državnih funkcij, torej k razvoju samoupravljanja. Organizirane subjektivne sile, povezane v SZDL pod idejnimi vodstvom ZK, stroka, znanost pa morajo pomagati tako delegatom in temeljnimi delegacijam, da bodo skupaj z njimi enovito gibalno družbenega razvoja in eden od temeljev stabilnosti.

Naj zaključim s pozivom, da pri našem nadaljnjem skupnem delu mislimo na prihodnost nas vseh, pri tem izkoristimo bogate izkušnje dosežane dela in že pridobljeno znanje. Poenotimo voljo in aktivnost za napredek! Tega nam nihče ne bo in ne more podariti!

Predsednik skupščine občine Črnomelj: MLADEN RADOJČIČ

beti belokranjska
trikotažna
industrija
metlika

TOZD Konfekcija Črnomelj

PROIZVODNI PROGRAM:

kopalke, trenirke, telovadni dresi, spalne srajce, pižame, obleke za prosti čas

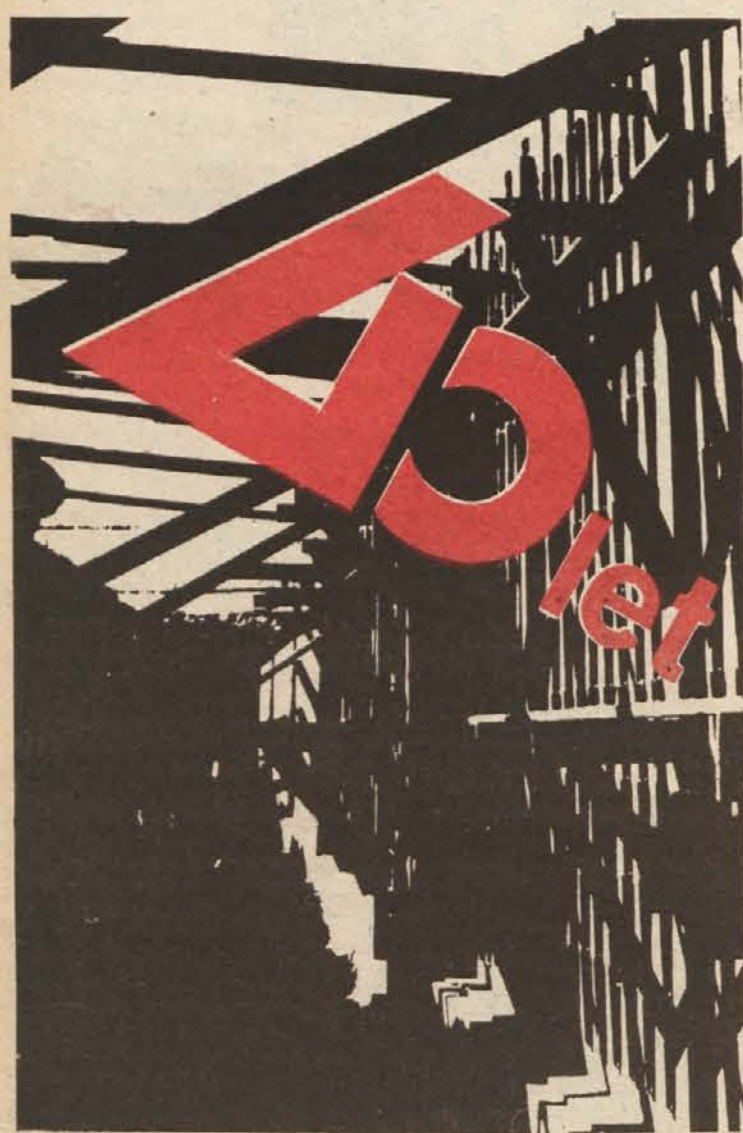
Vsem poslovnim prijateljem, delovnim ljudem in občanom čestitamo ob občinskem prazniku

NOVOTEKS

TOZD Konfekcija II
VINICA

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE VSEM
DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM TER
POSLOVNIM PARTNERJEM!

40 let DO GOK Črnomelj

Začetek delovne organizacije sega v leto 1947, ko je bilo z odločbo okrajnega ljudskega odbora Črnomelj ustanovljeno Okrajno gradbeno podjetje Črnomelj. Podjetje je nastalo iz povojnih potreb v prvi vrsti za obnovo in izgradnjo Bele krajine. S to zahtevno nalogo so se takratni naši gradbinci spoprijeli brez mehanizacije in brez ustreznih strokovnjakov, imeli so le izredno voljo, da to nalogo izpolnijo.

Z leti je delovna organizacija rasla, zaposlovala vse več delavcev, vlagala sredstva v opremo in kader, doživljala krize in krepila svojo tehnološko in ekonomsko moč. V rasti in razvoju delovne organizacije obstaja nekaj pomembnih mejnikov:

Leta 1954 se podjetje preimenuje v Belokranjsko gradbeno podjetje BEGRAD, v sklopu katerega je začela obratovati OPEKARNA v Kanižarici. Za lastne potrebe je bila zgrajena stavba na Belokranjski cesti, kjer je sedanja IMV. Tu so bili tudi mizarški in kovinski obrati tedanjega podjetja.

Leta 1956 nastopi ena najhujših kriz tega podjetja. Išoč izhod iz krize, se osamosvoje in začnejo svojo samostojno dejavnost OPEKARNA Kanižarica, Mizarstvo ZORA Črnomelj ter KOVINAR Črnomelj. Podjetje pa začne izgrajevati svoje objekte na Zadružni cesti.

Sčasoma je na ožjem belokranjskem območju začelo primanjkovati dela. Zato takratno podjetje s svojo dejavnostjo prodre v bližnje hrvaške občine. Tako leta 1957 prvič nastopi kot izvajalec v občini Ozalj in leta 1964 v občini Duga Resa.

Leta 1977 se združita v Belokranjsko gradbeno podjetje BEGRAD in OBRATNO KOMUNALNO PODJETJE Črnomelj in pričneta delovati v Delovni organizaciji GOK Črnomelj. Hkrati z združitvijo se delavci organizirajo v temeljnih organizacijah BEGRAD, OBRT, KOMUNALA ter delovna skupnost skupnih služb. Pred združitvijo se je OKP Črnomelj, ki je bilo ustanovljeno leta 1954, ukvarjalo s komunalno dejavnostjo in tudi z gradbenimi in obrtniškimi deli. Poslovalo pa je v lastnih, leta 1975 zgrajenih prostorih na Belokranjski cesti.

Leta 1982 se DO GOK Črnomelj pridruži četrti temeljna organizacija IGM Kanižarica, bivša Opekarna Kanižarica. Predtem je IGM Kanižarica opustila proizvodnjo opeke in se preusmerila v proizvodnjo betonskih izdelkov in pridobivanje peskov in agregatov. Opravljena so bila tudi velika vlaganja v vse veje proizvodnje IGM.

Upad investicijskih gradenj v zadnjih petih letih je prizadel tudi DO, saj so investitorji ob zaostrenih gospodarskih razmerah zahtevali zelo kratke roke, gradnjo na ključ in fiksne cene. Ta kriza je DO prisilila k še večjemu posodabljanju proizvodnje in h kadrovske rasti. Zato danes kljub skromni akumulaciji, težavam v našem gospodarstvu in še posebej v gradbeništvu ne poznamo zastoja v DO, ampak še hitrejši razvoj. Tako je TOZD BEGRAD iz krize izšla močnejša. Z nabavo novih strojev je posodobila in opremila svoj strojni park, opremila novo železokrivnico in zgradila novo žago. TOZD OBRT se je lotila izgradnje lastne sušilnice za les. TOZD KOMUNALA je prevzela nove komunalne dejavnosti, tako da lahko sedaj s svojimi storitvami zadovoljuje večino potreb, ki so posebnega družbenega pomena za občane. S pomočjo Občinske komunalne skupnosti je zgradila lastne garažno-poslovne prostore. TOZD IGM je uspelo sanirati večletno izgubo. Pri iskanju izhoda za svojo sanacijo in v težnji, da se prilagodi potrebam tržišča, je odprla lastno trgovino z gradbenim materialom ter razširila ponudbo izdelkov betonske galanterije. Zaradi izčrpanosti kamnoloma v Nerajcu je pričela odpirati in usposabljaati nov kamnolom na Hrastu pri Vinici.

Zavedamo se, da tako nagli rasti in razvoju DO mora slediti tudi učinkovit računalniško-informacijski sistem. V želji, da ta informacijski sistem posodobimo, smo pristopili k računalniškemu centru pri Knjigovodskem centru v Črnomlju.

Dobro se zavedamo, da se tudi v sedaj začetem srednjeročnem obdobju gradbenikom ne piše dobro. Šezmeraj se bomo srečevali z nadaljnjim zmanjševanjem gradenj, kar pomeni, da bo tudi v bodoče naš cilj kadrovska rast in tehnološki razvoj, ki nam bo omogočal racionalnejšo in kvalitetno gradnjo, nižje stroške in krajše roke gradenj, kar je tudi želja investitorjev. Možnost obstoja vidimo tudi v širitvi tržnega področja, saj smo si z dosedanjim delom že zagotovili, da nam investitorji zaupajo in radi gradijo z nami.

Gradbinci lahko ob jubilejih pokažejo svojo preteklost in sedanost, saj so zgrajeni objekti trajen spomenik našega dela. In teh smo v 40 letih veliko zgradili.

GOK

ČRNOMELJ

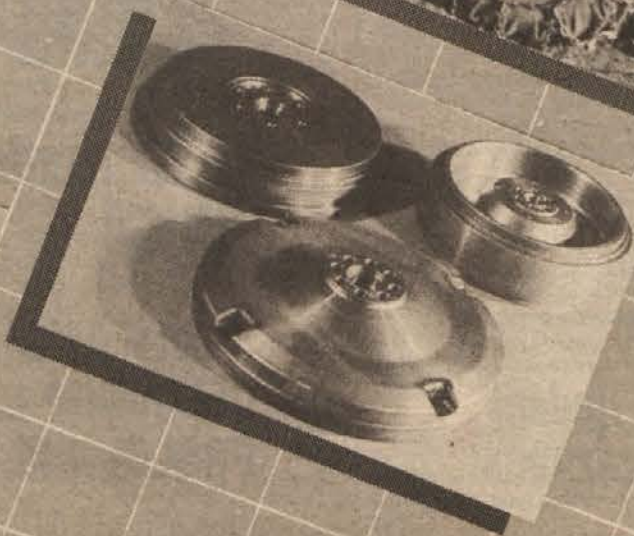
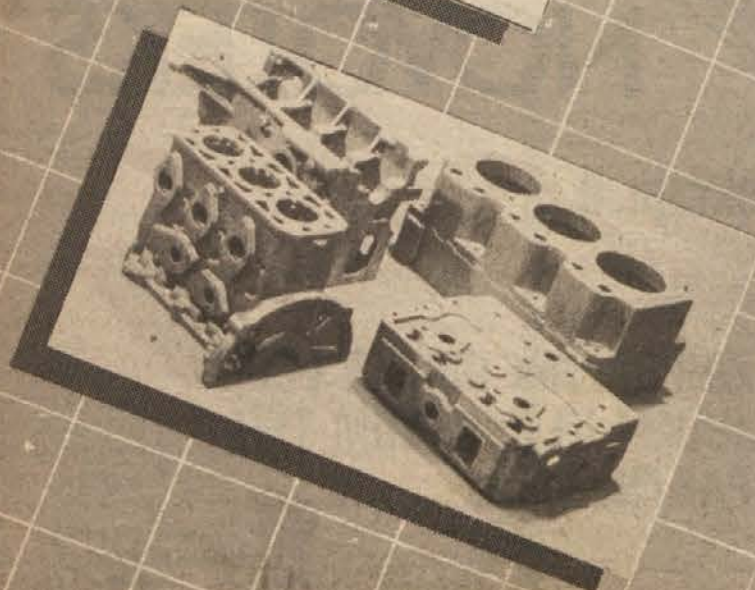
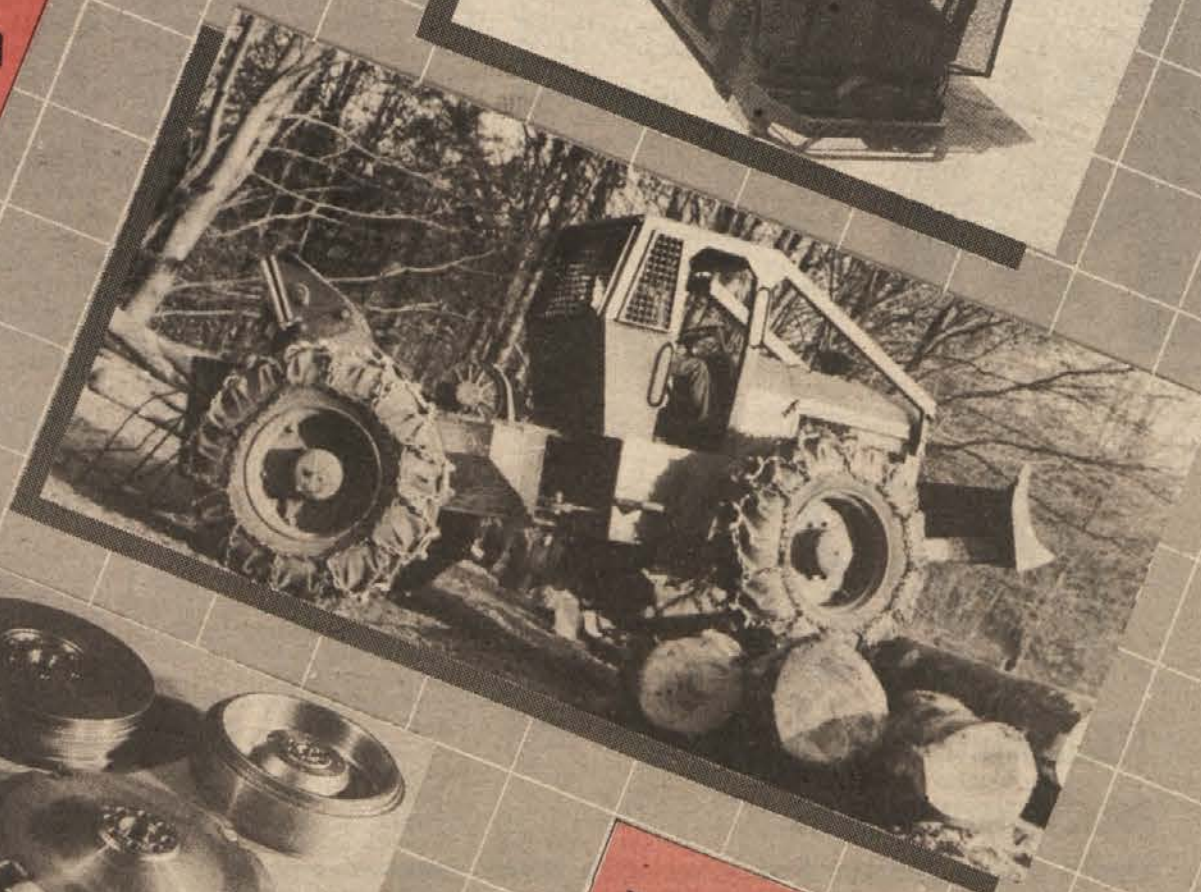
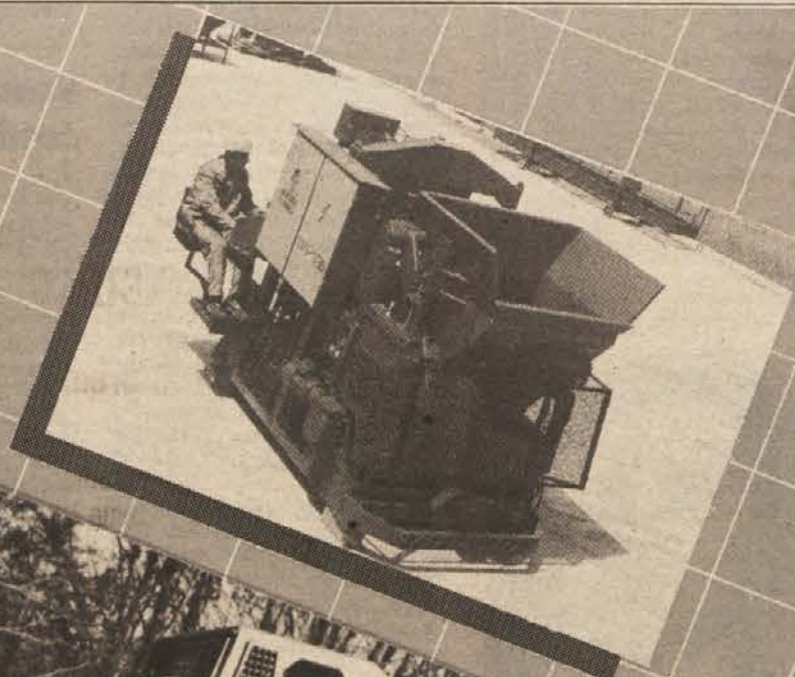
**DELOVNA ORGANIZACIJA ZA
GRADBENIŠTVO, OBRT IN
KOMUNALO**

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE

Proizvodni program:

- ulitki iz sive litine in nodularne litine kvalitete SL-18 do SL-30 in NL-40 do NL-60
- strojna obdelava ulitkov
- gozdni vlačilec GV-50
- stabilne vibrostiskalnice
- samohodne vibrostiskalnice
- damperji
- specialno rudarsko vozilo

**ČESTITAMO
ZA PRAZNIK**

SKT
ljubljana

TOZD PROIZVODNJA STROJEV
»KOVINAR« ČRNOMELJ

Proizvodni program:

- STROJI IN OPREMA ZA RUDARSTVO IN GRADBENIŠTVO
- OPRAVLJANJE USLUG KOVINSKOPREDELOVALNE STROKE

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE VSEM OBČANOM IN DELOVNIM LJUDEMI

sozd rek edvarda kardelja, trbovlje
DO RUDNIKI RJAVEGA PREMOGA SLOVENIJE
TOZD RUDNIK RJAVEGA PREMOGA
KANIŽARICA - 68340 ČRNOMELJ

ČESTITAMO
ZA
PRAZNIK
OBČINE

Kolinska TOZD BELSAD o.sub.o. Črnomelj

Glavna dejavnost temeljne organizacije je predelava sadja in zelenjave

NOVI PROIZVODNI PROGRAM obsega štiri tipe omak (paradižnikova, paradižnikova z gobami, paradižnikova z zelenjavo, omaka za pizzo) džeme in sadje v rumu.

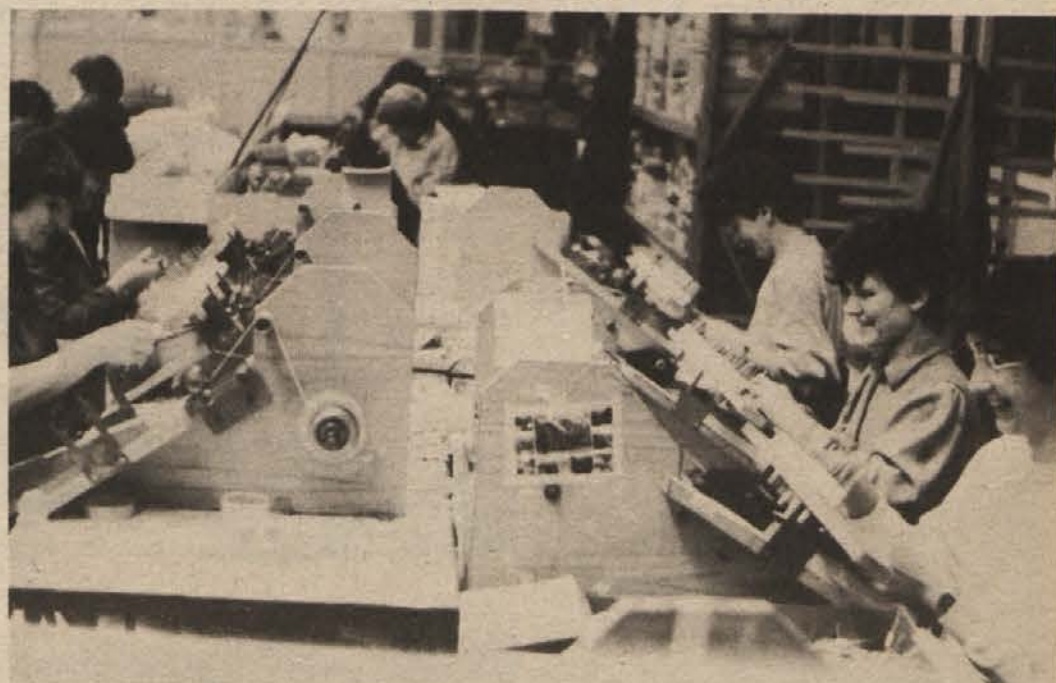

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE VSEM
DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM TER
POSLOVNIM PARTNERJEM!

Iskra

Industrija kondenzatorjev Semič

- TOZD TOVARNA ELEKTRONSKIH KONDENZATORJEV
- TOZD TOVARNA ENERGETSKIH KONDENZATORJEV
- TOZD TOVARNA MEHANSKIH DELOV IN NAPRAV
- TOZD TOVARNA ELEMENTOV ZA ODPRAVO RADIOFREKVENČNIH MOTENJ
- DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Čestitamo vsem delovnim ljudem in
občanom

Kmetijska zadruga Črnomelj

Kmetijska zadruga Črnomelj s temeljno združeno organizacijo »KMETIJSTVO« Črnomelj, tozd ŽIVINOREJA in DSSS čestita koope-
rantom in poslovnim prijateljem za praznik občine Črnomelj ter jim
želi obilo delovnih uspehov.

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

TOZD TOVARNA POHIŠTVA ČRNOMELJ

Naša dejavnost:

- razrez hlodovine iglavcev
- izdelava korpusnega pohištva za vse programe prikoličarske dejavnosti
- izdelava letvic za karoserije prikolic
- izdelava profilnih letvic za potrebe prikoličarske proizvodnje

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE

»BELA KRAJINA«

OBRTNA ZADRUGA ČRNOMELJ
Ul. 21. oktobra 10, p.o. tel.: (068) 51-614

OBRTNO ZDRUŽENJE ČRNOMELJ

Naši novi poslovni prostori Obrtni dom Črnomelj

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE

gorenje gospodinjski aparati

Z opiranjem na lastne sile in aktiviranjem notranjih rezerv
dosegamo dobra kazalce tekočega gospodarjenja, s čimer
ustvarjamo pogoje z našo dolgoletno razvojno preobrazbo.

Vsem delovnim ljudem in občanom občine Črnomelj čestitamo za
občinski praznik 19. februar.

Delavci Gorenja
Gospodinjski aparati

Žreb je izmed reševalcev naše 5. nagradne križanke izbral JANEZA TOMCA iz Črmošnjic pri Stopičah in mu dodelil znamenito delo iz svetovne književnosti, in sicer Nizamiyjeve zgodbe v razkošni knjižni izdaji. Nizami spada med klasike starodavne perzijske književnosti, njegove zgodbe pa imajo poleg pravljčnosti tudi globlja življenjska sporočila.

Rešite današnje križanko in pošljite rešitve najkasneje do 27. februarja na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 7.

KEM. SIMBOL ZA ZVEPLO	ORLOŽITEV Z BRONOM	DL	PRAZNO GOVORICE	NEZNANKA V MATEMATIKI	RUSKI PISATELJ (VALENTIN)	SESTAVIL J. UDR	RAVNO-DUSEN CLOVEK	OKUPNO IME ZA ZVRST PSEVNICE	GRŠKA CRKA
		TRZAJ/ JUNAK SHAKES- PEAROVE TRAGEDIJE				BELE TERME			
LEPO VEDEJAJE/ KEM. SIMBOL ZA KOSIK						VRIŠTA TKANINE/ SPORTNIKA NA LEPU			
					SAMOSPEV/ AZ DRŽAVA				DL
DL	DL. IN HRV. PESNIK (STANKO)	BOG ODZDOL/ KODOR DELA RED		POVRŠINA/ NEKO. AVSTR. KANCLER			SARENICA V OCESU	ST. PERZ. KRALJ	BESIDE BREZ NAGLASA
PORTIR				ST. GR. LUKA V BEOGRADU/ STARA UTEZ					
EVIL VELETOK			NAZOR/ RENE REANIMIR			ZNAK ZA MNOŽENJE/ ORIENT. PRAŠEK ZA LASE			
MAJZ. SAH. VELEMOJ- STER					DL. M. EGIP- TA/KEM. SIMBOL ZA SREBRNO				
PREDVALEC HRV. PRESTOL- NICE							OKR. NAŠE DENARNE EMOTE		
DL	KEM. SIMBOL ZA RENJI		DL	DL	TUR. VELIKAS		GR. MIT. SONČNA DEŽELA		

PRGJŠČE MISLI

Posedovanje še ne pomeni bogastva, če ni povezano z ustvarjanjem.

Z. POLIČ
Z življenjem se ni moč šaliti. Življenje je preveč strogo.

L. KOVAČIČ
To, kar daje smisel našemu početju, je za nas vedno nekaj povsem neznanega.

M. KUNDERA

Kokain pritiska na petelina

»Kokainski« umori so krivi za ponoven porast števila umorov v ameriških mestih — Vanje so zapleteni tudi najstniki — Prič ni

Kriminološke analize, ki so jih opravili v ZDA, so pokazale, da so velika ameriška mesta najbolj nevarna za prebivanje. V njih je izredno veliko umorov, vlovov, tatvin in ropov, napadov na starejše in nemočne ljudi ter posilstev. Še najbolj zaskrbljujoče je bilo izjemno visoko število umorov, ki je nekatera ameriška mesta postavilo v nedosegljiv svetovni vrh. Zato so bili toliko bolj zadovoljni, ko so za zadnjih nekaj let zabeležili občuten padec v številu umorov. Toda veselje je bilo prerano. Podatki za lansko leto kažejo, da je število umorov ponovno poskočilo, in to kar za 27 odstotkov. Strokovnjaki menijo, da gre za tako imenovane »kokainske« umore, zločine, tesno povezane z drogo. Porast pa je opazen ne samo v desetih največjih ameriških mestih, marveč tudi v srednje velikih, kjer doslej umori niso predstavljali resnejšega problema.

V ozadju umorov stoji predvsem kokain in tako imenovani crack, kot pravijo umetnemu kokainu. Mali preprodajalci droge ubijajo svoje odjemalce tudi za takšno malenkost, kot je dolg nekaj dolarjev, veliki trgovci z mamili pa ubijajo manjše za drobne kraje nekaj gramov dragocenega belega praška. Žrtve padajo tudi v gangsterskih obračunih med bandami. In ker je v ZDA razmeroma zelo lahko priti do orožja, hitro in zlahka pride do smrtonosnega pokanja.

Najbolj tragični pa so seveda primeri, ko zasvojenec ubija svoje prijatelje, zakonske tovariše, sorodnike. Zgovoren je primer zasvojenca, ki je v Chicagu ubil lastno mater, ker mu ni hotela dati denarja, da bi si kupil kokaina.

Zaskrbljujoče je tudi, da je v umore zapletenih precej naj-

umov. V Detroitu je bilo lani 646 umorov, v številne pa so bili zapleteni prav mladostniki. Detroitski policijski inšpektor na oddelku za narkotike takole opisuje razmere: »Mladi fantje, stari od 15 do 16 let, preprodajajo drogo, s seboj pa redno nosijo pištole. Ne razumejo vse teže dejanja, če komu vzamejo življenje. Če se sprejo, se ne razgovarjajo veliko, ampak kar streljajo.«

»Kokainski« umori predstavljajo, kot pravijo poznavalci, neprimerno težje vprašanje kot običajni umori. Ne samo zato, ker storilci spretno brišejo sledi za seboj, celo trupla prepeljujejo v druga mesta, da bi zmedli policijo, prava težava s temi umori je v njihovi povezavi z mamili. Policija zelo težko dobi priče, ker se ljudje pač boje razkriti svoje povezave z narkomanijo, hkrati pa jih prodajalci mamil drže v pesti, in se boje maščevanja in pomanjkanja droge.

Edina zanesljiva rešitev je v razpletanju vozla narkomanije. Ta pa je zelo zapleten in ga ni mogoče kar tako presekat.

Mim
(Vir: Newsweek)

M. BOR
Kdor urne roke, sol v glavi ima, si v vsaki nesreči pomagati zna.

F. PREŠEREN

Umetnika bolj spodbujajo temne kot svetle strani življenja.

J. ROTAR
Ni dobre stvari na svetu, ki se ne bi mogla spreveči v slabo.

M. BOR
Kdor urne roke, sol v glavi ima, si v vsaki nesreči pomagati zna.

F. PREŠEREN

Ni ga več

Skrivnostno telo v vesolju je kar izginito

Pred dvema letoma so v orbiti zvezde Van Biesbroeck 8 v ozvezdju Ophiuchus astronomi opazili zanimiv nebesni objekt, čigar velikost so ocenili kot premajhno za zvezdo in preveliko za planet. Že ob odkritju je bilo precej razburjenja, saj so nekateri menili, da gre za prvi planet, ki so ga kdajkoli odkrili zunaj našega sončnega sistema, drugi pa so ugotavljali, da gre najverjetneje za tako imenovanega rjavega pritlikavca, teoretično nebesno telo, ki predstavlja zvezdo s premajhno maso, da bi lahko svetila kot ostale zvezde.

Lani so astronomi, zbrani v raziskovalnih skupinah ob močnih teleskopih v Čilu in na Havajih, zaman iskali skrivnostno nebesno telo. Niso ga mogli odkriti ne z optičnimi in ne z infra rdečimi. Telo je preprosto izginito.

Da je do tega prišlo, je mogoče razložiti le z dvema postavkama. Ali je bilo že prvo opazovanje napačno ali pa se telo giblje s tako veliko hitrostjo, da se ne nahaja več na istem mestu. Če drži slednje, potem je tudi jasno, da bi moralo imeti neznanško večjo maso, kot pa so jo astronomi izračunali pred dvema letoma. Kot pravi strokovnjak Donlad McCarthy, bito lahko bilo telo s tako veliko maso, kot podobnega astronomi še niso opazovali.

Žal ni mogoče preveriti, kaj je na stvari: pomota ali nova vesoljska skrivnost.

vaša zgodba

PROŠNJA

V metliških Lokah, dobra dva kilometra od mesta, teče znani hudournik Sušica in loči grivaste stelnjike krivenčastimi brezami od lepih, ravnih njiv. Nekoč je veljalo, da kdor ima njivo v Lokah, ta kruha ni lačen.

Bilo je v času prve košnje leta 1942, ko sem nedaleč od Sušice kosil deteljo, na svoji njivi pa je zamahoval s koso ob sinovi pom- oči moj mejaš Tone. Travniki so ravni in brez kamenja, zato lahko brez skrbi zamahneš s koso. Toda tega dne je moja kosa zadela ob nekaj trdega. Pogledal sem in našel bombi, italijanski paradajzarci.

Prenehal sem kositi in odšel k mejašu. »Kaj bi vidva naredila, če bi našla bombo?«

»Kaj? Vrgel bi jo v Sušico, da bi zagrmelo,« je odvrnil oče, sin pa je pritrdilno pokimal.

»Na, tu imaš dve,« sem dejal in pokazal svojo najdbo.

Bombi sta nekaj časa krožili iz rok v roke, čez čas pa sem oponesel Tonetu, naj ju vendar že vrže v Sušico, da bo zagrmelo.

»Ne, to pa ne. Italijani bi zaslišali eksplozijo, pa bi bil cel halo. Še s kanoni bi usekali po nas,« se je umaknil Tone. »Potem bi ne mogli več na ta konec delat.«

Prav je imel. Da smo lahko odšli v Loke, smo morali imeti dovolilnico. Brez nje nas niso spustili iz mesta. A kam z bombama? Pomislil sem na partizane. Prav bi jim prišle. Samo kako naj jim jih izročim? Na njivi jih nisem mogel pustiti, da bi ne bilo nesreče, v mesto se jih nisem upal vzeti.

Na koncu njive sem zagledal znamenje. Ko sem, z bombami v rokah gledal martro, so moje misli govorile: »Sam hudič jih je podtaknil, ker jih ima preveč. Odložil pa jih bom kar pri tebi, bog. Ti sam jih požegnaj in jih daj tistemu, ki jih potrebuje.«

Odnesel sem bombe h križu in jih položil za les v redko travo. Čez nekaj dni sem koračil tam mimo in sem pogledal, kaj je z bombami. Nekdo jih je odnesel. Mislim, da so prišle v prave roke.

RUDI RAMUTA

ŠULKE

Pomlad petnajstega leta je bila zelo zgodnja. Za veliko noč je ležal sneg samo še v gozdovih in senčnih graphah. Reke so lomile led, topli vetrovi so sušili zemljo.

Samo naša deželna cesta je bila še povsem jesenska. Razširila se je, nekako pogreznila, blatni jarki so se razlezi po njivah. Vseeno pa je bila pomembna prometna žila, po kateri so se nekega dopoldneva priplazili Nemci. Proti vasi so šli v razpuščenih grupah po sedem ali več vojakov. Hišam so se približali od vseh strani, tako da smo bili kot obkoljeni.

Mi, radovedneži, smo se pokrili v glavnem po podstrešjih, odkoder smo skozi kako lino ali drugo odprtino zijali po dvoriščih, kaj bo. Slišali smo strele in jokavo lajanje psov. Na naše dvorišče so prišli trije. S puškami, naperjenimi proti oknom in vratom, so ukazovali: »Alle heraus!« Z bratranec sva bila v očetovi podstrešni sobi, odkoder sva lahko videla samo pol dvorišča. Slišala sva, kako je mati odklenila vrata, kako je Rjavček srdito zalajal in planil ven. Že je počil strel. Videla sva, kako se je pes zavalil proti hramu in tam obeležal. Mati naju je poklicala. V sobi sta bila že dva Nemca. Eden je pregledoval vse kote, drugi je mami nekaj ukazoval: »Vurst, ajer, vodka!«

Ne vem, če mu je mati kaj dala in koliko. Z bratranec sva stekla k Rjavčku. Bil je še živ. Tretji vojak naju je nagnal in še enkrat ustrelil v psa.

To so bili prvi strašilni pozdravi. Postrelili so pse, tudi če so bili privezani. Razbijali so šrambe, kleti, praznilni kurnike. Čez nekaj dni se je fronta premaknila naprej, proti vzhodu. Med vojak, kiso po odhodu glavnine ostali v vasi, je bil tudi tisti, ki je ustrelil Rjavčka. Bil je manjše postave, debelušen, plešast, z rdečimi brčicami in vedno nasmejan.

Mi otroci smo se kar kmalu privadili »germancem« in po nekaj tednih smo že vedeli, kateri je Fritz, kateri Hans.

Strelca našega Rjavčka so imenovali Šulke.

Kmalu smo poznali tudi njihove navade in naloge: kdaj in kam hodi straža, kaj in kje delajo in kje in kdaj popivajo. Posebno smo zasledovali Šulkeja. Ta je zelo rad popival. Tudi kadar je bil na straži.

Navado je imel, da se je postavil k oknu kake hiše, odložil puško, poiskal denar in potrkal. Česo odprli, je z roko pokazal, kaj bi rad, in če je dobil, je plačal, popil in se smehljaj.

Kaj kmalu smo ugotovili, pri katerih hišah senajpogosteje ustavi. Med temi je bila tudi hiša starejše osamljene vdove. Tam se je že navadil potrkati na vrata. Popil in plačal je po dva, tudi po tri kozarčke na dan.

Pred hišo v sadovnjaku je bila stara lopa, obita z debelimi krajniki. Tam sva z bratranec imela svojo opazovalnico. Neko popoldne, ko sva ugotovila, da je Šulke že na svojem obhodu, sva se skrila v lopo. Kmalu sva videla, kako stopa proti hiši, se smehljaj in že snema čelado.

Tokrat je v hiši ostal dalj časa kot ponavadi. Ko je prišel ven in nekako nerodno zapiral vrata, sva takoj vedela, da je popil več kot tri kozarčke. Prišel je za lopo in prav k steni, v kateri je že manjkal krajnik, naslonil puško, spustil hlače in počepnil.

Ko je odbrbljal dolgo litanijo, je bratranec hitro zgrabil za rob čelade in potegnul. Šulke je ves prestrašen nekaj zavpil, dvignil roke in krepko sedel v svojo torto.

Midva sva zbežala. Pa še nisva bila na drugi strani sadovnjaka, ko je že streljal. Na begu proti bratrančevemu dvorišču naju je na cesti videl neki vojak. Midva ga nisva opazila.

V sobi sva se oddahnila in se krohotala. Bratrančeva mati je pravkar pripravljala krušno peč, stara mati pa je sedela na široki klopi za kolovratom. Nisva še uspela vsega povedati, ko je krepko potrkalo na vrata. Takoj smo vedeli, kdo je in zakaj.

»Sem!« je šepnila stara mati, vstala in dvignila krilo. Bratranec je hitro smuknil med njena kolena. Mene je teta spravila v peč, založila z butaro sluhljadi in šla odpirat.

Slišal sem, kako je vojak vstopil, nekaj spraševal in pregledoval sobe in spalnice. Stara mati je nekoč službovala pri nemškem baronu in je znala nekaj nemščine. Vojaka je prepričala, da niso videli nobenih dečkov.

Ko sva z bratranec zapustila vsak svoj bunker, sva videla, kako se stara mati tihotoma in si briše solzne oči.

Kasneje sva še večkrat srečala Šulkeja, a nikoli več nisva videla njegovega smehljaja.

ANTON DAUGUL

Ignac Jereb: Umirajoča domačija

Z veliko težavo jo je spravila v vežno kamro. V izbo se je ni upala, ker je bilo še vse razmetano in okrvavljeno. Ni vedela, česa naj se najprej loti, ali naj gre po zd-ravnika v dolino, ali naj gre po otroke in živino v Zadnji laz, ali kaj? Navsezadnje se je odločila. Po izbi je pospravila, iz-prala okrvavljeni zid in poribala po tleh. Potem je odšla po otroke in živino. Med potjo domov je otroke pripravila, da je njihova mamica težko bolna in ji morajo nekaj časa dati mir.

Ko se je Polona z otroki vrnila, je med tem časom Marjeta že nekoliko odleglo. Ves čas pa je pogledovala na vrata, dokler ni vprašala: »Kje je Matevž?« Kaj je z njim?«

To vprašanje je Polona pričakovala. Obvladala se je in dokaj mirno odgovorila: »Matevž je moral z njimi, da uredijo neke formalnosti. Prišel bo, če ne danes, pa jutri.«

Marjeta je morala še nekaj časa ostati v postelji. Polona jo je opazovala in kmalu ugotovila, da je bolj duševno prizadeta kot telesno. Noči so ji postale težke in moreče. Kričala je in se z rokami otepala namišljenih napadalcev. Vedno pogosteje je spraševala po Matevžu. Njen odsotni pogled je velikokrat obvisel prazen nekje v daljavi.

Dolgo niso vedeli, kam so Matevža odpeljali. Polona ni mogla zapustiti hišo in Marjeto samo z otroki, da bi odšla v

dolino poizvedovat za Matevžem. Nekega dne, ko se je Nejc mudil na Osojah, je povedal, da je po kurirjih zvedel, da so Matevža odpeljali v internacijo na otok Rab, kjer so odprli koncentracijsko taborišče. Kmalu zatem se je tudi Matevž oglasil s kartico iz internacije.

Vse breme gospodinjstva in gospodarstva je naenkrat padlo na Polonina ramena. Vstajala je pred jutranjim svitom in legala pozno v noč. Dokler si Marjeta ni opomogla, je bila sama za vse.

Dnevi so tekli in čas je priganjal. Pomlad se je v dolini že široko razbohotila in tudi na Osoje je počasi prišla. Zaplate snega so se umaknile v temačne globeli. V kleti je krompir z velikimi kalmi opozarjal, da ga je treba dati v zemljo. Polona ga je prebirala in rezala za seme. Veliko gnoja je napeljal na njive že Matevž, a na gnojišču je ostala še vedno velika kopica. Še dobro, da so delovni voli ostali pri hiši. Z vožnjo gnoja na njive jih je toliko upehala, da so bili bolj krotki za oranje.

Čeravno je bila zemlja še mokra, se je Polona odločila za oranje. Preveč drugega dela jo je priganjalo, da bi lahko odlašala. Sama je poprijela za plug, petletni Petrček pa ji je poganjal vole. To je bilo za otoka prenaporno in tudi Poloni je plug opletal, da je morala odnehati.

Potem je prišel Nejc s svojimi ljudmi iz čete, vajenih kmečkih del, in opravili so vse z lahkoto.

Meseci so bežali, kot bi prelistaval knjigo. Komaj se je majnik prevesil in ju-

nij, že je bil tukaj julij. Komaj so češnje odcvetele, so že dozorevale. Dozorevale so tudi trave in košnja je bila v polnem razmahu. V dolini so že pokosili travnike, ostale so jim samo še nepokošene senožeti. Na Osojah je bila Polona zopet v zadregi za košnjo in spravilom sena. A prišli so zopet Nejcovi ljudje in Osojnikove senožeti so bile mimogrede pokošene, suho seno pospravljeno v skedenj. Polona se je ganjena zahvaljevala za pomoč.

Prebivalstvo po vaseh je bilo vznemirjeno. Marsikateri je imel svojca v gori. Zaropotalo je zdaj tu, zdaj tam. Dim požarov je kazal kraje, koder je hodila odprava požigalcev in morilcev. Nekateri predele in vasi so obiskali po večkrat, na Osoje pa so prišli samo enkrat. Celo sovražna ofenziva se je ognila Osoj.

Najcu se je prav čudno in zagonetno zdelo, zakaj ni telencev na Osoje, saj so že skoraj vse okoliške domačije izropane in nekatere celo požgane. Na to vprašanje je dobil odgovor, ko so prišli h Grabnarju, da z njim poračunajo za zločin, storjen na Osojah.

Grabnar se je vseskozi dobro zavedal, da njegov zločin ne bo ostal nezakovan. Skrival se je, kadar je bil doma. Veliko časa se je zadrževal v Ljubljani. Ko so prišli k njemu na dom, se je strahopetno zvijal in izgovarjal. Objubil je, da bo Matevža spravil iz internacije nazaj domov. Samo naj ga pustijo pri življenju. Kar se je zgodilo z Marjeto, ni hotel nič vedeti.

Otroci stopajo na kriva pota

Zdravko Červ o lanskih dogajanjih na območju novomeške UNZ — Kaznivih dejanj manj — Skrbi mladost storilcev med Romi

NOVO MESTO — Uboj lanskega 6. februarja na Cikavi pri Mokronogu, ko je storilec s polenom in davljenjem umoril svojo polsestro, pa uboj lanskega 11. septembra na Uršnih selih, o katerih smo pred kratkim že obširno poročali, in seveda tragičen mladeniški obračun na Drski v Novem mestu, so dogodki, ki so v minulemu letu povzročili največ odmeva v javnosti na območju, ki ga pokriva novomeška UNZ. Seveda lanske inventure kaznivih dejanj splošnega kriminala ne gre delati brez treh osnovnih ugotovitev: da je bilo tovrstnih dejanj v minulih dvanajstih mesecih kar precej manj, da se je krepko izboljšala učinkovitost dela kriminalistov novomeške UNZ in da je edini porast posameznih kaznivih dejanj najti pri spolnih napadih na osebe, mlajše od 14 let.

»Na območju novomeške, trebanjske, metliške in črnomaljske občine, ki jih pokriva UNZ Novo mesto, je bilo od lanskih 2.062 kaznivih dejanj 82 odstotkov takih, ki so določeni v splošno kriminaliteti, ugotavlja Zdravko Červ, vodja sektorja za zatiranje klasičnega kriminala pri novomeški UNZ. »1903 tovrstnih kaznivih dejanj pomeni v primerjavi z letom poprej za domala 13 odstotkov boljše podobo, daleč največ, kar 1.570, pa je premoženjskih deliktov. Gre za tatvine v avtomobilih, hišah, stanovanjih, za kraje akustičnih aparatov iz vozil, medtem ko je bilo tatvin koles nekaj manj, predvsem zaradi akcije, ki smo jo imeli skupaj s postajami milice. Prav pri tovrstnih kaznivih dejanjih smo raziskanost izboljšali kar za 6,7 odstotka, kar gre na račun bolj organiziranega, načrtnejšega in strokovnejšega dela. Ta odstotek bi bil lahko še nekaj boljši, a nam do danes žal še ni uspelo odkriti storilcev lanskih osmih vlomov v blagajne po črpalkah, poštah in KZ. Smo pa, vsaj upam tako, na pravi poti.«

K uvodoma omenjenim kaznivim dejanjem zoper življenje in telo je potrebno pristeti še 2 poskusa uboja in pa vrsto dejanj z lažjimi in težjimi telesnimi poškodbami, ki pa so vsa z izjemo treh že raziskana, storilci pa predani sodišču. Prav tako smo

uvodoma omenili kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost.

»V primerjavi s predlanskim letom jih je bilo lani za 15 odstotkov manj,« pravi Zdravko Červ, »čeprav se v isti sapi zavedamo, da je teh dejanj precej več, a jih oškodovanke iz takšnega ali drugačnega razloga ne prijavljajo. Tako smo v minulemu letu zabeležili 4 posilstva in kar 8 spolnih napadov na osebe, mlajše od 14 let, to pa je več kot predlani. Gre največkrat za dejanja, ko so storilci v sorodstvenem odnosu z žrtvami in jih izkoriščajo. Vemo, da je takih primerov veliko, a jim je izredno težko priti na sled, včasih šele takrat, ko nas na to pripeljejo posledice. Spomnimo se le lanskega primera, ko je neko dvanajstletno dekle iz okolice Šentjerneje rodilo mrtvega otroka. Sicer pa lahko med temi dejanji omenimo še eno posebnost: kar 41 odstotkov vseh tovrstnih kaznivih dejanj odpade na črnomaljsko občino.«

Za konec še nekaj o mladeniški in romski kriminaliteti. Prva upada:

S KOLESOM ČEZ NOGO

NOVO MESTO — 11. februarja okoli 14.15 ure je prišlo na novomeški avtobusni postaji do nezgode, v kateri se je ranil 19-letni Robert Kerin iz Krškega. Na postajališče je namreč v tistem času pripeljal avtobus, ki ga je vozil 44-letni Milan Ameršek iz Krškega, okoli 40 potnikov pa je takrat steklo k vozilu in se pričelo drenjati pri vratih. Med njimi je bil tudi Robert Kerin, kateremu je prednje desno kolo avtobusa zapeljalo čez noge in ga poškodovalo. Mladeniča so z rešilcem prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

AVTO JE ZGOREL

KOT — 52-letni Janko Potokar iz Loke pri Črnomlju se je 14. februarja peljal z osebnim avtomobilom iz Črnomlja proti Črmošnjicam. V vaseju Kot je med vožnjo opazil dim na zadnjem delu vozila, zato je avtomobil ustavil in sklenil preveriti, od kod kajenje. Takrat pa je ogenj hipoma zajel vse vozilo in ga popolnoma uničil, tako da je materialne škode za okoli 600 tisočakov. Z ognjem so opravili gasilci PGD iz Črnomlja, vzrok požara pa še ni ugotovljen.

Brez denarja in sodbe

Zgodbi o Barbari Čemas, objavljeni pred 14 dnevi, je potrebno dodati nekaj pojasnil

ČRNOMELJ, NOVO MESTO — Pred štirinajstimi dnevi smo na tej strani objavili zapis z naslovom »Tožnica brez sodbe in denarja«, v katerem je govor o brezuspešnih poteh 86-letne Barbare Čemas do svojega denarja, ki naj bi ga — o tem govore številni papirji in priče — posedila Antonija Perc iz Črnomlja. Dejstvo, ki izhaja že iz naslova, da Čemasova še do danes ni dobila svojega denarja, niti še nima v rokah dokončne odločitve sodišča o tem primeru, ostaja, zato pa je na posredovanje novomeškega temeljnega sodišča potrebno popraviti nekaj trditve v zapisu.

Čemasova nam je namreč s pisanjem — na njem je njen lastnorčni podpis — ki ga je poslala v naše uredništvo, zatrdila, da po odločitvi Višjega sodišča, ki je razveljavilo prvostopenjsko sodbo v Črnomlju, novega sojenja še ni bilo, čeprav je od tega sklepa minilo že leto dni. Resnica je nekoliko drugača.

MED UMIKANJEM TRČIL V OGRAJO

GRMOVLJE — 14. februarja ob 12.50 se je 48-letni Ivan Juršič iz Zagreba peljal z osebnim avtomobilom proti domu. Pri Grmovljah je v gosti megli prehitel dvoje vozil, takrat pa mu je nasproti pripeljal drug oseben avto. Da ne bi prišlo do trčenja, se je Juršič umikal in pri tem z zadnjim delom vozila trčil v cestno betonsko ograjo, nakar ga je odbilo na levi vozni pas, po katerem se je z osebnim avtomobilom pripeljal 25-letni Krčan Janko Pislak. Za Pislakom je vozil še Ljubljancan Jože Mostar, ki je navzlic zaviranju trčil v Pislakov avtomobil, nato pa se v Juršičevega. V nezgodi sta se telesno poškodovali Juršičevi sopotniki; prepeljali so ju v novomeško bolnišnico. Materialna škoda je ogromna, poročajo podatki, je ocenjena kar na blizu 10 milijonov dinarjev.

od lani ovađenih 1.785 storilcev jih je bilo 253 mladoletnih, storili pa so 191 kaznivih dejanj. Lep delež teh gre na račun mladoletnih A. M. in M. A. — oba sta že za zapahi — ki sta v minulemu letu zagrešila kar 22 vlomov in tatvin in z njimi povzročila za domala 5 milijonov dinarjev škode.

Zdravko Červ: »Spodbuden je podatek, da je kaznivih dejanj manj, še bolj pa ta, da se je krepko izboljšala tudi njihova raziskanost.«

»Romi so še naprej velik problem. Če vemo, da predstavljajo vsega 1 odstotek prebivalstva na območju, ki ga pokriva naša UNZ, potem je podatek, da je med lani ovađenimi 1.658 storilci kar 378 Romov (ali 23 odstotkov — op. p.) dovolj zgovoren. Vsaj enako zgovorna in skrbi zbujajoča pa je starostna struktura romskih storilcev: 16,7 odstotka jih je starih 16 do 17 let, 18,2 odstotka jih je imelo 14 do 15 let, 8,2 odstotka pa je bilo celo takih, ki še niso dopolnili 13 let. In ta starostna struktura je med njimi iz leta v leto nižja.«

B. BUDJA

Obsojena za posilstvo

Robertu Gašparcu 3 leta in 6 mesecev, Milanu Miheliču (oba iz Kočevja) pa 2 leti zopora

KOČEVJE, LJUBLJANA — Dolenjski list, ob njem pa tudi osrednja republiška dnevnik Delo in Dnevnik so sredi lanskega junija pisali o odkritih kočevskih miličnikov in dogajanjih v osamljenem vikendu na Brigi pri Kočevju. Ne bomo se spuščali v ugotavljanje tega, kaj in koliko je bilo v takratnih zapisih napak in celo prenapihnjene, kot je bilo slišati, dejstvo je pač, da je temeljni javni tožilec na podlagi ugotovitev kočevskih miličnikov, kriminalistov ljubljanske UNZ in opravljene preiskave vložil obtožnico zoper 26-letnega Roberta Gašparca in njegovega prijatelja Milana Miheliča (oba sta doma iz Kočevja) zaradi več kaznivih dejanj.

Podatki, s katerimi razpolagamo, so skopi, zakaj, o tem nekaj več kasneje. Robert Gašparac je bil obtožen enega posilstva in dveh poskusov posilstva, skupaj z Miheličem pa naj bi imela na vesti še eno posilstvo, dejanja pa naj bi storila med leti 1982 in 1984 v uvodoma omenjenem vikendu.

21. januarja je bila pred senatom ljubljanske enote temeljnega sodišča v Ljubljani glavna obravnava, resda tajna, izrek sodbe pa javen. Čeprav je šlo za huda kazniva dejanja, brez dvoma družbeno škodljiva in nevarna, sredstev javnega obveščanja na razglasitev sodbe nihče ni vabil. No, da pa zgodbe ne bi že sedaj po nepotrebnem zapletali, zapišimo, da je bila obravnava končana, sodba pa takšna: Robert Gašparac je bil obsojen na 3 leta in 6 mesecev zopora, Milan Mihelič pa na 2 leti. Senat, ki mu je predsedoval sodnik Boško Todorovič, ju je spoznal za kriva kaznivih dejanj posilstva, storjenega marca ali februarja 1983, medtem ko je zoper Roberta Gašparca, ki je bil obtožen še dveh poskusov posilstva v neugotovljenih dneh leta 1984, javni tožilec, ker pač ni imel dovolj dokazov za to, da je bila uporaba sile tista, s katero je mladenič strl odpor žensk, na obravnavi obtožbo umaknil. Prav tako je sodišče zaradi pomanjka-

nja dokazov Gašparca oprostil očitane kaznivega dejanja posilstva iz leta 1982. Sodišče je mladeničema pripor podaljšalo do pravomočnosti sodbe.

A to je le prvi del zgodbe, drugi je nastajal, ko smo zgoraj navedene podatke iskali. Če je že moč razumeti, da je v interesu storilcev in njihovih družin, da storjena dejanja in sodba ostanejo skriti javnosti, je malodane čudno, da se je na njihovo stran postavil tudi sodnik, ki je vodil obravnavo. Še posebej, ker je šlo za dejanja, ki so imela v javnosti velik odmev, da njihove teže posebej ne omenjamo. Dvakratna pot je bila potrebna v Ljubljano, ob tem pa še nekaj telefonskih razgovorov, tudi s predsednikom temeljnega sodišča Ljubljana Emilom Zakonjškom, da je skop povzetek sodbe vendarle zagledal luč sveta in tem okvirju. Ob vsem tem pa se posebej grenkobo spominjamo odrezvih besed predsednika senata Boška Todoroviča, ki je nekajkrat ponovil, da podatkov ne da in pika, tudi zategadelj, ker so tako proslili starši obsojenih. Vprašanje je, ali bi enako prislubil tudi staršem, ki nimajo tako pomembnega družbenopolitičnega položaja v občini, kot ga ima oče enega od obsojenih mladeničev.

B. BUDJA

Manj kriminala, več škode

Lani je PM Metlika obravnavala 146 kriminalnih dejanj — Le v Betli sami zaznali gospodarski kriminal

METLIKA — V lanskem letu je metliška postaja milice sama ali skupaj s službo za zatiranje kriminalitete pri UNZ Novo mesto obravnavala 146 primerov s področja kriminalitete. Obravnavali so tudi 11 primerov gospodarskega kriminala. Seveda gre tu le za odkrita kazniva dejanja, njihovo število pa je v glavnem odvisno samo od dejavnosti organov odkrivanja. Pri gospodarskem kriminalu gre za materialno škodo okoli 20 milijonov dinarjev, izstopa pa grabež v Betli, saj gre v tem primeru za materialno škodo okoli 16 milijonov dinarjev. Hkrati je to tudi edini primer in nasploh zelo redek, ko je zaznava o kaznivem dejanju prišla iz delovne organizacije, od poslovnih ljudi. V primerjavi z letom poprej je bilo lani v metliški občini skoraj 13 odst. manj kaznivih dejanj s področja kriminalitete, število kaznivih dejanj s področja gospodarskega kriminala pa je enako.

Pri splošni kriminaliteti izstopajo premoženjski delikti — vseh je bilo 135 — se pravi tatvine in velike tatvine, ki

jih je skoraj 61 odst. od celotnega števila. V večini primerov gre za priložnostne tatvine, najpogostejši so vlomi v avtomobile, tatvine avtomobilskih delov, koles in koles z motorji, obravnavali so 10 primerov goljufij. Manj je bilo lani tudi kaznivih dejanj zoper življenje in telo, umora ni bilo nobenega, obravnavali so tri primere hude in štiri lažje telesne poškodbe.

Obravnavali so 20 mladoletnikov, ki so storili 14 kaznivih dejanj. Tudi tu gre za upad v primerjavi z letom poprej, vendar je to le navidezno, saj sta leta 1985 samo dva mladoletnika storila kar 29 kaznivih dejanj. S področja javnega reda in mira je bilo lani 112 prekrškov, kar je blizu 12 odst. manj kot leta 1985. Izstopajo prekrški, kot so pretepanje, kričanje, pijančevanje itd., najpogostejše pod vplivom alkohola in na javnem mestu. Ni bilo po večjih ali skupinskih kršitev javnega reda in mira, nekaj pa je med kršitelji povratnikov 16 kršiteljev so pridržali do iztreznitve.

Kako lažje do storilcev in ukradenih stvari

Nekaj nasvetov

NOVO MESTO — Ker je bilo zadnje čase precej vlomov v stanovanja pa raznih tatvin od smučarske opreme do koles z motorjem, organi za notranje zadeve pa imajo zaradi nepopolnih opisov pogrešanih predmetov veliko težav pri odkrivanju storilcev, naslednje vrstice gotovo ne bodo odveč.

Delavci organov za notranje zadeve namreč ugotavljajo, da občani vredne predmete, predvsem nakit, hranijo na nezavarovanih in očem hitro vidnih mestih, kar je seveda storilcu v veliko olajšanje, prav tako pa ni nobena skrivnost, da je po domovih tudi vse več gotovine, predvsem deviz. Da bi bilo vlomilec in tatovom kar najbolj oteženo, priporočajo delavci UNZ, naj občani vhodna vrata zavarujejo z dodatnimi, kvalitetnimi ključavnicami, vredne predmete pa po možnosti zaklepajo in hranijo na več različnih skrivnih mestih. Omeniti pa je potrebno še nekaj. Občani naj vse vrednejše predmete, ki jih imajo doma, popišejo, predvsem pa naj si zapomnijo kakšne prepoznavne posebnosti na njih, če ne drugače, jih naj tudi zaznamujejo, z akustičnimi aparatov, koles, smučič itd. pa najsi zapisejo tovarniške številke. Ne le da bo na tak način delo kriminalistov lažje in dokazni postopek krajši, pač pa bodo tudi občani lažje in zanesljiveje prišli do predmetov, če jim bodo morebiti ukradeni.

Andrej Šenica, komandir postaje milice Metlika: »Kriminaliteta dobiva nove oblike, več je organiziranega pristopa k storitvi kaznivih dejanj.«

Na področju prometne varnosti je bilo lansko leto občutno slabše kot predlansko. Postaja milice je obravnavala 36 prometnih nezgod, v katerih so trije ljudje izgubili življenje, 16 je bilo hudo in 29 lažje poškodovanih, medtem ko je bilo leta 1985 samo 29 prometnih nezgod. Najpogostejši vzrok je neprimerna hitrost, krive pasu gotovo tudi slabe ceste, iz dneva v dan je na cestah več starejših in zato tudi tehnično neustreznih vozil, žal pa ugotavljajo, da se tudi prometna kultura ne izboljšuje. V štirih primerih je bil vzrok alkohol, materialna škoda pa skupaj znaša 17,7 milijona dinarjev. Miličniki so 279 prometnih udeležencev predlagali v postopek sodniku za prekrške, od tega jih je 95 vozilo pod vplivom alkohola, 48 brez vozniškega dovoljenja, v 25 primerih pa je šlo za vožnjo z neregistriranim vozilom. Lani so metliški miličniki izrekli 356 mandatnih kazni.

A. B.

● Kdo je tvoj gospodar, tvoje želje ali ti sam? (Indijski pregovor)

Voznikom prijajo brežiška vina

Črna prometna statistika Posavja za minulo leto — Največ vinjenih voznikov v brežiški občini — Alkohol pobral 561 voznških dovoljenj

KRŠKO — Podobno kot na novomeškem območju se tudi Krčani, Sevničani in Brežičani ne morejo pohvaliti s kakšno posebno prometno varnostjo v minulemu letu. Kajti kar 239 hudih prometnih nezgod na območju krške UNZ, ob teh še 32 z veliko materialno škodo, pa kar 30 mrtvih, 145 hudo in 197 lažje poškodovanih oseb, so številke, ki so daleč nad lanskimi, sicer pa je bilo vseh registriranih prometnih nezgod v minulemu letu 1.124.

Posebno poglavje v tej črni statistiki predstavlja del magistralne ceste med Ljubljano in Zagrebom, kjer se je od Gmajne do Bregane pripetilo 39 hudih trčenj, v katerih je izgubilo življenje 12 oseb, 94 pa jih je bilo hudo ali lažje ranjenih. Ti podatki nemara niti ne bi bili tako vznemirljivi, če ne bi vedeli, da se je prav v minulemu letu

krepko povečalo preventivno delo organov za notranje zadeve v Krškem, prav tako pa se je poostrila tudi kaznovalna politika. Ne nekaj potrditev temu. Skupaj je bilo na območju krške UNZ lani podanih 5.374 predlogov sodniku za prekrške, daleč največ od tega, kar 2.790, v krški občini. Zapišimo ob tem, da je v tem številu 2.859 težjih prekrškov voznikov, kar 846 pa jih je bilo obravnavanih zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Ob vseh teh številnih predlogih je bilo na kraju prekrška kaznovanih še 6.035 voznikov, dobra tretjina vseh kazni pa je bila izrečena zaradi prevelike hitrosti, ki je nasploh med vročki prometnih nezgod prepriljivo na prvem mestu. Sicer pa so miličniki zaradi vinjenosti odvzeli 561 voznških dovoljenj, od tega kar 307 v brežiški, 186 v krški in 68 v sevniški občini. Ve se, kje je doma dobro vino.

Med ostalimi ukrepi omenimo 319 odvzetih prometnih dovoljenj, 283 izrednih tehničnih pregledov vozil, 407 preizkusov voznikov z alkoskopom, 110 odvzemov in analiz krvi zaradi suma vinjenosti in še bi lahko naštevali. Vse pa kaže, da so vsi ti nametati ukrepi ostali brez haska, in če jim prištetemo še 6 večjih organizira-

nih preventivnih akcij v minulemu letu na območju UNZ Krško, se lahko upravičeno vprašamo, kakšna bi sicer bila podoba prometne varnosti v Posavju.

B. B.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Minuli teden je v lokal KZ Žužemberk precej negotovo stopil 25-letni Ignac Miklavčič iz Budganje vasi. Klecjoča kolana je zakrivila silna žeja, za mladeničevu onemoglost pa v bifeju niso imeli pretiranega razumevanja. Miklavčič si je pomagal z razbijanjem kozarcev in vpijem, a je to namestito pijače priklicalo miličnike. Ti so svoje delo temeljito opravili.

● Rado Jeraj iz Dolenje vasi si bo nekaj časa lahko s samonakladno prikolicom pomagal le pod kozolcem. Samonakladalka je namreč negibna, nekdo ji je med 6. in 10. februarjem odvil in odnesel kolesa. Jeraj je najmanj ob 50 tisočakov.

● Kokoši na Hudem so imele 14. februarja hudo noč. Nekdo jih je zmotil sredi sna in zvalil na plano, kjer je bila njihova življenjska pot kruto prekinjena. Kar sedemkrat je tekla nedolžna kri, lastnik te manjše kokošje farne Franc Kic pa je oškodovan za okroglih 15 tisočakov.

NEPREVIDNO JE PREHITEVAL

— 31-letni Nikola Trbič iz okolice Osijeka je 12. februarja peljal tovornjak s priklopnikom iz Ljubljane proti Zagrebu. Blizu Otočca je v levem nepreglednem ovinku pričel prehitovati osebni avto in tovornjak s priklopnikom pred njim. Takrat pa mu je z osebnim avtom pripeljal nasproti 38-letni Jovko Ljever, časno zaposlen v Avstriji. Vozili sta se oplazili, Ljeverjev avtomobil je odbilo na desno, Trbičev tovornjak pa na levo, kjer je zaprl celotno vozišče. Tedaj je z osebnim avtom pripeljal nasproti 54-letni Jovo Hrkalovič iz Sarajeva in najprej trčil v tovornjak, nato pa še v priklopnik. Oba voznika osebnih avtomobilov sta bila lažje poškodovana in so ju odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

VOZNIK LAŽJE POŠKODOVAN — 51-letni Abas Selimi iz Zemuna se je 13. februarja ob 10.35 peljal s tovornjakom iz Ljubljane proti Zagrebu. V

Krakovskem gozdu je pričel prehitovati kombi in dva tovornjaka. Takrat je nasproti pripeljal voznik osebnega avtomobila neugotovljene registracije, zaradi česar je Selimi hitro zavil na desno in pri tem trčil v zadnji del tovornjaka nizozemske registracije. Selimi se je v nezgodi lažje poškodoval, zdravniško pomoč pa so mu nudili v novomeški bolnišnici. Materialno škodo so ocenili na milijon dinarjev.

PREHITEVAL V MEGLI — 38-letni Stanko Bajuk iz Draščev se je 13. februarja ob 11.50 peljal z osebnim avtomobilom iz Novega mesta proti Dolenjskim Toplicam. Med vožnjo je dohitel osebni avto, ki je zaradi goste megle vozil počasi, Bajuk pa se je navzlic slabi vidljivosti odločil za prehitavanje. Prav takrat je iz nasprotne smeri s tovornjakom pripeljal Vincen Rabzel iz Dolenjskih Toplic. Med trčenjem se je Bajuk lažje ranil, materialne škode pa je bilo za 2 milijona dinarjev.

Poraz pred 33 gledalci

Pričetek spomladanskega dela prvenstva v II. ZOI — Pričakovan Plonirjev poraz — Kočevke utrdile vodstvo

NOVO MESTO — Po krajšem premoru so v soboto vnovič stopili na parket odbojkarji drugoligaši in odigrali srečanja prvega spomladanskega kola. Novomeščani so se prvič predstavili domačemu občinstvu pod taktirko novega trenerja Lojzeta Babnika in pričakovano ostali praznih rok v srečanju z bivšim prvotigašem, ekipo Jedinstva Interlet iz Brčkega.

PIONIR — JEDINSTVO INTERPLET 0:3 (-3, -13, -8) — Novomeščani so srečanje odigrali oslabiljeni, saj zaradi poškodbe ni stopil na parket Prah, kar se je v igri ob mreži zelo poznalo. Sicer pa se zdi, da so Pionirjevi igralci vse preveč spoštovali goste, in so prvi izgubili v pičlih petnajstih minutah.

VITEZIČ NA DRŽAVNO PRVENSTVO

MURSKA SOBOTA — V nedeljo je bilo v Murski Soboti letošnje republiško prvenstvo v namiznem tenisu za pionirje, s precej uspeha pa je na njem nastopil tudi Alan Vitez, član NTK Novo mesto. V posamični konkurenci je Vitez osvojil 7. mesto, potem ko je bil na dobri poti, da se uvrsti celo med štiri najboljšje. Zato pa je imel več uspeha v igri dvojic, kjer sta bila skupaj z Mariborčanom Plohlom druga. S tema rezultata sta si Vitez tudi zagotovil nastop na državnem prvenstvu, ki bo prihodnji mesec v Novem Sadu.

Veliko bolje so zaigrali v nadaljevanju, vodili v drugem setu še z 8:2, nato pa vnovič popustili. Brulec, Komadina in Vernig niso pokazali forme, kot na nekaj zadnjih srečanjih, napad je bil neučinkovit pa tudi blok, eno močnejših orožij novomeške vrste, tokrat ni delovalo, kot bi moral. Prav slaba igra ob mreži je bila tista, ki je odločila zmagovalca, da pa bi lahko Novomeščani tudi s takšno, pomlajeno postavto presenetili nasprotnika, je pokazal prav drugi niz. Kot že rečeno, so gostitelji po visokem vodstvu popustili, gostje so vodili kar s 14:9, vendar so Novomeščani vnovič zaigrali bolje, zmanjšali razliko na 14:13, v odločilnih trenutkih pa bili vnovič premalo zbrani. Tretji niz je bil nato zgolj formalnost, ki je gostom prinesla pričakovani točki. Za sobotno srečanje v novomeški športni dvorani pa velja še ena posebnost: na tribunah je sedelo natanko 33 gledalcev, krivda za to pa gre Pionirjevi klubski upravi, ki ni poskrbela za zadovoljivo obveščanje o pričetku srečanja. Razen v Dolenjskem listu je bila drugje navedena napačna ura za začetek tekme.

Pionir: Vernig, Brulec, Komadina, Petkovič, Goleš, Prah, Travižan, Resnik, Koprivnik.

Po 13. odigranih kolicih so Novomeščani z 8 točkami na 9. mestu, v soboto pa so prosti

KOČEVJE — KRIM 3:0 (6, 8, 10) — V soboto se je pričel tudi drugi del prvenstva v ženski republiški ligi. Kočevke, jesenske prvakine, so v derbiju brez težav ugnale Krimovo ekipo in se še utrdile na prvem mestu. Po desetih odigranih kolicih imajo največje možno število točk, v soboto pa igrajo doma z ekipo Palome Branika ml.

TONETU ŠKERLJU ZLATA BLOUDKOVA ZNAČKA — Novomeška TKS jesrudi minulega tedna pripravila manjšo slovesnost, na kateri so podelili še nekatera najvišja športna priznanja v občini. Zapišimo, da je bilo letos odkljubov in društev ogromno predlogov, kar 72 komisija za nagrade in priznanja pa je nato podelila 7 občinskih priznanj, 8 bronastih Bloudkovih značk, 6 srebrnih in eno zlato. Sledilo je iz rok predsednika TKS Novo mesto Bojana Avbarja prejel Tone Škerlj (levo) za aktivno 35-letno delo v novomeškem šahu. S šahom se je pričel aktivno ukvarjati leta 1951, bil po trikrat prvak novega mesta in Dolenjske, sedaj pa je že nekaj časa predsednik ŠK Novo mesto. (Foto: B. B.)

VSE ZMAGE NA OŠ KATJE RUPENA

ŠMARJETA — Tamkajšnja osnovna šola in OZPM Novo mesto sta bili te dni organizatorici občinskega ekipnega šahovskega prvenstva, na katerem je nastopilo kar 21 ekip. Vrstni red, mlajši pionirji: 1. OŠ Katja Rupena, 2. OŠ Baza 20, 3. OŠ 29. oktober Šmarjeta; mlajše pionirke: 1. OŠ Katje Rupena; starejši pionirji: 1. OŠ Katje Rupena, 2. OŠ Baza 20 Dolenjske Toplice, 3. OŠ XV. divizije — Grm; starejše pionirke: 1. OŠ Katje Rupena, 2. OŠ Ivana Kovačiča-Efenke, Mirna peč.

TRI ŠAHOVSKE

● Zmagovalec hitropoteznega turnirja ŠK Novo mesto za januar je Marko Picek, ki je med 15 udeleženci zbral 13 točk, sledijo pa Kastelic 11,5, Rudman 10,5 itd.
● Marjan Kastelic pa je zmagovalec februarjskega turnirja, ki se ga je udeležilo 14 šahistov. Zbral je 12,5 točke, sledijo pa Milič 10, Pucelj 9 itd.
● Po nepopolnem 4. kolu finalnega turnirja za prvenstvo Novega mesta vodi Ivan Lubej pred Rozanom, Brejkovičem in Jereletom.

Atleti že startali v dvoranah

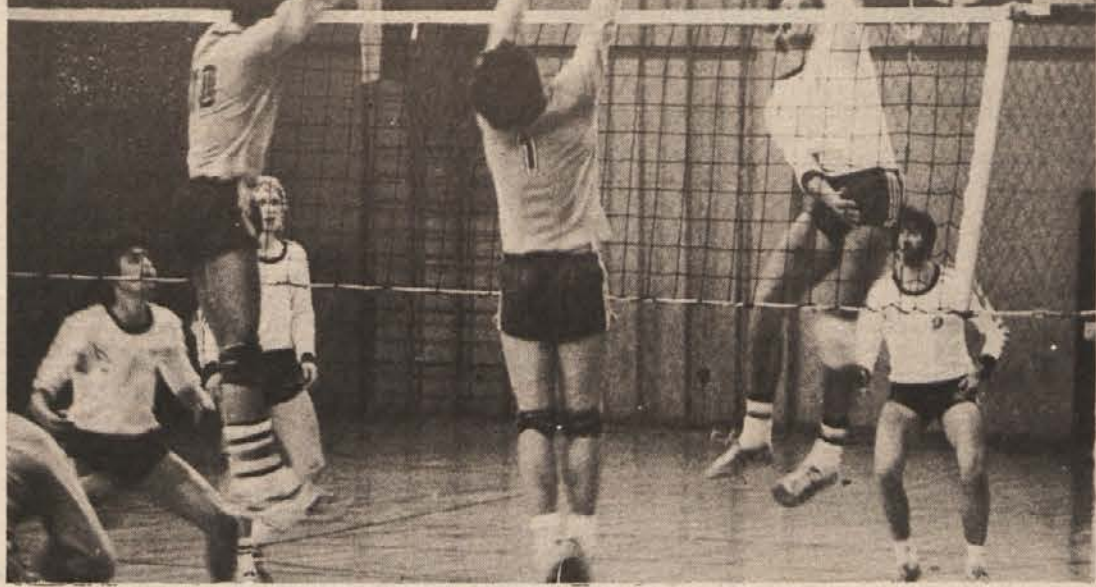
Uspešni nastopi novomeških atletov — Kmalu republiška prvenstva

Na dvoranskem mitingu v Celju so zelo uspešno nastopili Zupančič, Petkovič in Božič. Zupančič je bil v teku na 60 m z ovirami tretji s časom 8,2 s, Petkovič je v teku na 60 m dosegel osebni rekord 7,0 s, v daljini pa ga je za 6 cm zgrešil in pristal na 666 cm. Tudi mlajši mladince Božič je teklen najhitreje doslej — 7,1 s.

V Ljubljani sta se na dvoranskem mitingu odrezali Tičarjeva in Ašičeva s 496 in 486 cm v skoku v daljino.

Ob koncu naslednjih dveh tednov bodo atleti Iskre-Tenel nastopili na dvoranskih republiških prvenstvih za mlajše mladince in pionirje ter starejše mladince in seniorje. Kljub temu da v Novem mestu za večino disciplin pozimi ni moč pripravljati specialno, bodo prvenstva dala zanimive primerjalne rezultate s prejšnjimi sezonami.

J. P.

KLONILI PO VSEGA URI IGRE — Bolj ali manj pričakovano so igralci novomeškega Pionirja ostali praznih rok na startu spomladanskega dela prvenstva v II. zvezni odbojkarjski ligi. Proti dobri ekipi Jedinstva so prikazali dokaj spremenljivo igro, predvsem pa so bili neučinkoviti ob mreži. Trener Babnik je zato v zadnjem setu dal priložnost mladim igralcem, ki pa se jim pozna, da dokaj redko stopajo v igro. Na posnetku je ena redkih uspešnih akcij Komadine, ki jo v ozadju spremlja Goleš, Petkovič in Brulec (od leve proti desni). (Foto: B. Budja)

Iz Beograda s petimi medaljami

Državno prvenstvo v ciklokrosu: zlato za Finka, Ravbarja in Sandilja Papeža, bron za Eržena in Turka — Novomeščani razred zase

BEOGRAD — Minulo nedeljo je Beograd imel v gosteh najboljšje jugoslovanske kolesarje, ki so se na progi okoli Košutnjaka pomerili za naslove državnih prvakov v ciklokrosu. Novomeščani so že na začetku sezone dokazali, da bodo tudi letos v tem športu imeli glavno besedo. Zlata Finkova medalja in Erženova bronasta med mlajšimi mladinci, Ravbarjevo zlato in Turkov bron pri starejših mladincih ter Papeževa zmaga med člani so temu dovolj prepričljivo zagotovilo.

Nedeljska tekma je potekala na izredno težki progi z višinsko razliko 180 metrov, s številnimi vzponi in padci. Na startu so bili prav vsi najboljši jugoslovanski kolesarji iz vseh klubov, kot zanimivost pa je treba zapisati, da je v vsaki kategoriji nastopilo kar preko 40 kolesarjev, kar je svojevrsten rekord za tovrstne prireditve in dokaz močne konkurence. Novomeščani so na nedeljsko tekmo odpotovali trdno odločeni v uspeh, ničesar niso prepustili naključju, dobro so našturili progo, opremili kolesa, skratka pravi profesionalni odnos do dela, ob katerem rezultati niso mogli izostati.

Med mlajšimi mladinci se je že kmalu po startu ločila trojica Fink, Eržen (oba Krka) in Dolinar (Astra). Družno so vozili in tekli vse do tisoč metrov pred ciljem, ko si je Fink priboril odlično prednost in zmagal, Eržen pa je osvojil tretje mesto. Veliko manj zanimiva je bila preizkušnja starejših mladincev. Bogdan Ravbar je bil razred zase, vodil je od starta do cilja in prepričljivo zmagal, podobno kot Sandi Papež pri članih. Tekmo je izvedel brez

napake, izkoristil je veliko napako zasledovalcev in svojo prednost večal iz kroga v krog. Podobno kot Ravbar je večino tekmecev prehitel za cel krog in nič čudnega, če je Vasilije Morović, predsednik strokovnega sveta KZJ dejal, da bi moral Papež tekmovali izven konkurence.

300 PLANINCEV NA OBČNEM ZBORU

BREŽICE — Kar okoli 300 planincev se je pred dnevi zbralo v brežiškem domu JLA na rednem letnem občnem zboru, kot gostje pa so bili prisotni še planinci iz ostalih posavskih občin in Hrvaške. Ko so kritično spregovorili o minulem delu, predvsem na račun nekaterih starejših članov, ki se slabo udeležujejo pohodov, so poudarili tudi, da so bili v minulem letu številnejši za okoli 100 mladih, ki jih vključili v svoje vrste. Omenimo še, da so planinci ob tej priložnosti izdali glasilo Planinski utrinki, na čigar zadnjih straneh je natisnjen program izletov za letošnje leto, med novimi načrti pa omenimo predvideno odprtje dveh novih planinskih poti.

TEČAJ IN TEKMOVANJE

NOVO MESTO — Člani OO ZSMS Drska so pred dnevi s pomočjo OŠ Milke Šobar-Nataša, ki jim je odstopila vlečnico, pripravili tridenišni smučarski tečaj v Mrzli dolini. Tečaj je uspel, vodil pa so ga Jože Hartman, Tomo Luzar, Jernej Zemljič in Rudi Sever. Zadnji dan je bilo tudi tekmovanje, kjer je med cicibani zmagal Zemljič nad Golobičem in Dobovškom, pri pionirjih pa Avsec nad Severjem in Bukovcem.

ŠAH IN STRELJANJE ZA OBČINSKI PRAZNIK

ČRNOMELJ — V počastitev občinskega praznika Črnomelj bo najprej v soboto, 21. februarja, na vojaškem strelišču v Drežniku pri Vinici IV. tradicionalno strelsko tekmovanje ekip občinskih štabov TO, JLA, UNZ, ZRVS in drugih. Le dan kasneje, v nedeljo, pa organizirata črnomaljski TKS in TVD Partizan Stari trg hitropotezni šahovski turnir za posameznike. Turnir bo v hotelu Lahinja v Črnomlju, pričetek ob 9. uri.

Novoles zmagal v gosteh

Novomeški košarkarji potrdili odlično formo — Dekleta izpustila še zadnjo možnost za obstanek

SLOVENSKE KONJICE — Oba dolenjska predstavnika v republiški košarkarski ligi, Novoles pri moških in Labod pri ženskah, sta to soboto gostovala v Slovenskih Konjicah, njun izkupiček pa je polovičen. Dekleta so namreč po pričakovanju ostala praznih rok, fantje pa so prijetno presenetili s tesno, a zaslužno zmago.

COMET — NOVOLES 72:73 (40:35) — Novolesovci so dokazali, da njihova zmaga v minulem kolu proti Libeli ni bila naključna. Čeprav je spocetka kazalo na zanesljivo zmago gostiteljev, saj so vodili že s 14 točkami razlike (38:24), se Novomeščani niso predali. Do odmora so prednost Konjicanov precej zmanjšali, v prvih minutah nadaljevanja pa so gostitelji vnovič krepko povedli, rezultat je bil že 47:35 in nato še 66:56. Novolesovi igralci, razbremenjeni borbe za obstanek v ligi, so vnovič zaigrali domiselno in zbrano, dosegli zapore kar 17 točk in imeli zmago v žepu. Prava drama pa je nastala v zadnjih minutah, ko je Plantan 9 sekund pred koncem zgrešil dva prosta meta zaradi namerne osebne napake, gostitelji pa so podajo s strani prestregli. Dvakrat so poskušali z

metom na koš, a bili obakrat neuspešni in dve točki sta odšli v Novo mesto.

Novoles: Vučković 20, Lalič 2, Pintar 8, Kek 2, Seničar 4, Golobič 3, Zupavec 22, Plantan 12.

Po tej zmagi imajo Novomeščani že 20 točk in so na 8. mestu, v soboto pa igrajo v Ljubljani z ID Ježico.

COMET — LABOD 55:50 (26:27) — Novomeščanke so verjetno izgubile zadnjo priložnost, da se do konca prvenstva rešijo dna prvenstvene razpredelnice. Potem, ko so večji del srečanja v Slovenskih Konjicah vodile (le slabih pet minut do konca srečanja je bila njihova prednost 48:42), so na koncu ostale praznih rok. Gostiteljice so namreč s tremi zaporednimi trojkami dodobra spremenile rezultat in zmaga je ostala doma. Novomeščankam ostaja v uteho, da so zadnji dve srečanja dobro odigrale in obe tesno izgubile, malo pa je verjetno, da se bodo v naslednjih kolicih rešile izpada.

Labod: Srebrnjak 15, Gal 9, Bratož 6, Čavlovič 15, Smrke 5.

Z eno zmago ostajajo Novomeščanke še naprej na predzadnjem mestu, v soboto pa potujejo v Cerknico, kjer ob igrah, ki so jih pokazale doslej, niso brez možnosti.

HRIBARJEVA ZMAGA

JESENICE — Novomeški namiznoteniški igralci so se pred dnevi udeležili memorialnega tekmovalnega turnirja v Jesenicah, kjer je Marjan Hribar dosegel velik uspeh. V mladinski konkurenci je bil namreč razred zase in prepričljivo zmagal, ob tem pa je treba dodati, da so bili na Jesenicah zbrani res vsi najboljši igralci. Pred podobnim uspehom je bil Hribar tudi v članski konkurenci, kjer pa mu je spodrsnilo prav na zadnji stopnici, tako da je osvojil drugo mesto.

TURNIR TROJK

NOVO MESTO — Prizadevni mladinci OO ZSMS z Drske so pred dnevi pripravili tradicionalni turnir trojk v košarki. Tekmovalna se je udeležilo kar 20 ekip, največ uspeha pa je imela vrsta »Besta«, ki je igrala v postavi P. Seničar, Kumar in Zoran. Vrstni red naslednjih je bil: Union, Marof II, Drska II, Marof I, Lewis itd.

KATRCI ZA SMUČARJE — Miran Verdelj, podpredsednik KPO novomeške IMV, je minuli petek takole izročil ključke dveh avtomobilov R-4 Janezu Bukovniku, sekretarju Smučarske zveze Slovenije (desno). IMV namenja vozila našim smučarjem, ob slovesni predaji vozil je stekla tudi beseda o še plodnejšem sodelovanju smučarske zveze in IMV. (Foto: B. B.)

šport

Reprezentanca doma v Novem mestu

BEOGRAD — Novomeški kolesarji so v soboto v Beogradu izbojevali pomembno zmago. Ne vračajo se domov z državnega prvenstva v ciklokrosu le s petimi medaljami, od katerih so kar tri zlate, pač pa tudi z zagotovitvijo, da so tačas nosilci reprezentančnega programa naših najboljših kolesarjev. Ali z drugimi besedami: vse do konca maja bodo novomeški kolesarji delali po svojem programu, vmes pa na dirki Alpe-Adria, katere cilj bo 10. maja v Novem mestu, nastopili kot reprezentanca Jugoslavije.

Kar dobri dve uri je sobotna seja strokovnega sveta KZJ v Beogradu posvetila temu vprašanju in vlogi KD Krke, da njihovi kolesarji do konca maja delajo po klubskem programu treningov in nato predstavljajo reprezentanco Jugoslavije na mednarodni dirki Alpe-Adria. Nasprotovanj je bilo veliko.

● Novomeški kolesarji, ki bodo vse do konca maja predstavljali jugoslovansko reprezentanco, bodo najprej od 22. do 26. aprila nastopili v Franciji na dirki »Dolina gradov«, nato med 5. in 10. majem na dirki Alpe-Adria, od 17. do 20. maja na etapni dirki v Zahodni Nemčiji in med 24. in 31. majem na dirki po Nizozemski.

Rezultati, mlajši mladinci: 1. Fink (Krka), 2. Dolinar (Astra), 3. Eržen (Krka), 4. Kranjec (Krško), 9. Šturm (Krka); starejši mladinci: 1. Ravbar (Krka), 2. Jakomin (Rog), 3. Turk (Krka), 11., 12. in 13. mesto pa so si razdelili Peter in Roman Judež ter Krevs (vsi Krka); člani: 1. Papež (Krka), 2. Čubrič (Čukarički), 3. Pagon, 4. Lampič, 5. Polanc (vsi Sava),

NOV DRŽAVNI PRAK — Bogdan Fink, član kolesarskega društva Krka.

6. Smole, 11. Bojanc, 12. Robič (vsi Krka). B. B.

PRIMC 54,10 m V DISKU!

SPLIT — Na državnem zimskem atletskem prvenstvu v metih je Igor Primc dosegel enega svojih doslej najdaljših metov. S 54,10 m je bil v metu diska drugi in je tako prvi Iskrin atlet, ki je v sezoni 1987 osvojil medaljo na DP. Rezultat, ki ga je v neugodnih vremenskih razmerah v Splitu dosegel 14. februarja, napoveduje zelo dobro poletno sezono.

Opravili s preteklostjo?

V novomeški telesni kulturi je zavel nov veter

NOVO MESTO — Vse kaže, — čemer si v preteklosti niti sanjati da se odnosi in razmere v novomeškem športu vendarle urejajo. Več je vzrokov, ki potrjujejo takšno ugotovitev, temu v prid pa govorijo tudi nekatera zadnjadogajanja. Na prvem mestu velja seveda omeniti, da je kadrovskih zapletov, ki so bili precej časa izgovor za številne nepravilnosti in neurejenosti, naposled konec. Zveza telesnokulturnih organizacij je po ukinitvi ukrepov družbenega varstva dobila novega tajnika. prav tako ima profesionalnega tajnika naposled tudi TKS, oba pa sta se dela lotila dovolj zagnano in vestno.

Veseli pa še nekaj drugega. Z novimi delegati in novimi imeni v raznih organih TKS in ZTKO je zavel tudi nov veter. Dela se namerino in sprejetih kriterijih, kritike je opaziti tudi v rokometu. Priporočila in stališča TKS so spravila za skupno mizo predstavnike dveh ženskih rokometnih kolektivov. Novega mesta in Šentjerneja, o katerih pa smo obširno že pisali. Še bi lahko naštevali nekaj primerov, ki jih je prinesel novi in sveži veter v novomeški telesni kulturi, pa najsi gre tudi za to vidno tako obrobne stvari, kot so besede zahvale tistim, ki so za razvoj športa v Novem mestu v preteklosti veliko naredili, ali kaj drugega. Jasno je seveda, da popolnega zadovoljstva ne bo nikoli, a najpomembnejše je vendarle spoznanje, da se stvari premikajo. In to v korist telesne kulture! B. BUDJA

Za nagrado en sam žganec

Spomini na roško ofenzivo in dramatičen boj za preživetje

Na srečanju aktivistov novomeškega okrožja, ki je bilo decembra 1986 v Klubu delegatov v Ljubljani, smo imeli za večerjo teležjo obarvo z ajdovimi žganci. V prijateljskem partizanskem razpoloženju se mi je obudil spomin, kako sem med roško ofenzivo 1942 dobil za nagrado en sam žganec.

Bil je šesti dan roške, tj. italijanske ofenzive, ki se je začela 16. avgusta 1942 proti našemu političnemu in vojaškemu vodstvu ter partizanskim enotam, ki so bile v Kočevskem Rogu. Bili smo štirje iz zaščitnega Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet, ki smo, potem ko se je vodstvo skrilo v bunker, skupaj tavalj po Rogu: tovarišica Olga, doma iz Podturna, Martin Kos (Martinov), neki Hari in jaz. Prejšnji večer sem pripeljal skupinico v bližino kočevske vasice Pugled, ki je bila kot skoraj vse druge požgana. Tja smo se namenili, vedoč, da je v bližini vasi mlaka in bomo tako po štirih dneh vendar prišli do vode, ki bi nas odžejala. Prejšnji dan, ko sem zaradi lakote in žeje skoraj blodil, bi dal za kozarec vode vse. Ves čas sem si predstavljaj, da ležim v Krki, da se v njej potapjam in slastno požiram vodo. Vodo!

Kakšno uro hoda proti Pugledu smo srečali prve partizane. Bila je skupina igralcev, ki so se rešili v ofenzivi. Med njimi je bil brat Edvarda Kardelja, Janez, ki je naslednji dan padel.

Bil je lep, topel avgustovski dan. Skozi visoko drevje so prodirali sončni žarki. V gozdu je bil popoln mir, nobenega streljanja ni bilo več slišati in tudi letala nas niso več preletavala. Vendar smo hodili previdno in oprezali na vse strani, da ne bi padli v kakšno zasedo.

Še pred mrakom smo prišli na Pugled. Ko smo se bližali robu gozda, smo postali še previdnejši in smo se tipaje približevali mlaki. V njej je bilo še precej vode, v kateri je ležala poginjena krava. To nas ni motilo. Polegli smo na trebuhe in pogoltno srkali vodo. Pili smo nenasično. Ko smo tako potolažili žejo, smo začeli vedno bolj čutiti lakoto. Kot kakšni mrhovinarji smo se spravili na poginjeno kravo, ki še ni bila napeta in še ni smrdela; očitno, da še ni bila tako dolgo mrtva. Z noži smo razparali kožo na enem stegnu in iz njega izrezali več kosov mesa. Umaknili smo ena zanj v gozd in zakurili ogenj. Meso smo razrezali na manjše kose, jih natakali na vejice in tako držali nad ognjem. Preveč smo bili lačni in neučakani, da bi se meso dobro speklo nad žerjavico, pravzaprav smo ga le malo osmodili in napol surovo jedli. Seveda nismo imeli soli, krompirja, kruha ali česa drugega, pa vendar smo jedli, saj smo bili že vsega navajeni. Po »večerji« smo polegli okoli ognja in kmalu izčrpani zaspali. Niti straže nismo postavili. Spali smo, dokler nas niso zjutraj zbudili sončni žarki.

Toda tedaj še ni bilo konca ofenzive in ne stradanja, glavno pa je bilo, da smo bili še živi. Tako se nam je začel vračati tudi optimizem.

Jutro je bilo lepo. Odločili smo se, da bomo šli na Kunč. To je bila nekdanja lepa, najvišje ležeča kočevska vasica, v katere neposredni bližini je bil eden izmed redkih studencav na Ro-

gu. Med potjo smo naključno prišli do kraja, kjer je Lukova (dr. Franca Novaka) bolnišnica pri umiku iz zaselka nad Smuko pustila skoraj nov zapravljenček in ga skrila v gosto grmovje. Čudno, da ga niso odkrili italijanski vojaki, ki so sicer pretaknili vsak grm. Na vozu je bila vreča, v njej pa otrobi za konja. Mi smo mislili, da je ovsena moka. Te smo bili navajeni, saj smo v Starem Logu, kjer je bila intendantura Glavnega poveljstva, natepavali ovsen močnik potrikrat na dan. Ko smo od daleč zagledali Kunč, smo opazili postavne, ki so hodile okrog požganih hiš. Nismo vedeli, ali so italijanski vojaki ali partizani. Končno smo z velikim veseljem ugotovili, da so partizani.

SANJALI O KORITU IN POMIJAH

V vasi smo se srečali s številnimi znanimi starimi borci in aktivisti. Najprej smo se napili čiste studenčnice nato pa odšli na opuščeno njivo, kjer smo s fiziološkimi izbrskali nekaj samosevnega krompirja in rumene kolerabe, s katero so sicer krmili prašiče in živino. Zakurili smo ogenj in v menažke narezali krompirja in kolerabe, na vse to pa nasuli še otrobov. Soli ali karšnekoli zabele seveda nismo imeli. Kuhaja je dišala in imela tudi okus po pomijah za prašiče. Da bi malo spremenil okus in nadomestil sol, sem v »jed« natresel bukovega pepela izpod ognja. Pravijo, da v sili hudiče muhe žre. No, pa sem le prišel do tistega, česar sem si želel, ko sem bil pred dnevi najbolj lačen, da bi namreč prišel do svinjskega korita in jedel pomije, namenjene prašiču.

Tako smo se hranili še cela dva dneva in počivali, da bi si nabrali moči. Iz zbranih borcev smo formalni majhno četo, mene pa so izbrali za komandirja čete. To dolžnost sem opravljal le nekaj dni, kajti četa se je zopet razbila.

Tretji dan sem poslal na Hinje borca, ki je dobro poznal te kraje, da bi ugotovil, kakšen je položaj, in nam prinesel nekaj hrane. Proti večeru se je vrnil s poročilom o položaju, prinesel pa je cel hleb kruha in vrečko fižola. Kruh! Oči smo kar zabodli vanj. Razrezali smo ga na majhne kose, da je vsak dobil vsaj grizljaj.

Odločili smo se, da gremo naslednji dan na Hinje. Med potjo smo se ustavili na kolovozu nad Smuko. Izbrali smo si bolj skrit kraj, da bi lahko zakurili in skuhal fižol za kosilo in da bi se odpočili. Imeli smo vojaški kotliček, ki ga je nekdo rešil med ofenzivo. Med kuhanjem smo polegli v travo ob poti. Nestrpno smo čakali, da bo skuhan, in kuhar nas je tolažil, da bo to prav kmalu. Kar priteče stražar in sporoči, da se bližajo italijanska kolona. Vsak je zgrabil svojo puško in nahrbtnik ali torbo, kuhar pa je prevrnil vsebino kotla v ogenj in stresel vanj fižol, da ga ne bi dobili italijanski vojaki, ko ga že mi nismo mogli pojedti. Potihoma smo stekli (kot je večkrat dejal dr. Lojze Pirc) s stopetdesetimi kilometri na uro v bližnji gozd, ki nas je vzel v svoje okrilje, in Italijani nas sploh niso opazili. Tedaj smo pozabili na vso lakoto.

Ko smo lezli v hrib proti Topli rebri, smo naleteli na skalnem

pobočju na skupino našega političnega vodstva. V njem so bili med drugim Matija (Maček), Miha B. (Marjan Breclj), Zoran Polič in še nekaj drugih. Skupina se je pripravljala, da bi šla proti Notranjski, kamor smo se hoteli umakniti, kot mi je naročil tov. Luka (Leskošek) v začetku ofenzive. Ko sem jim povedal, kaj smo pravkar doživeli in da so v bližini Italijani, so se tudi oni umaknili višje v gozd, mi pa smo jo mahnilo proti Sv. Petru.

DOBRI RUS BI DAL VEČ

Ko smo prišli v vas, je bilo tu precej partizanov, ki so preživeli ofenzivo. Med njimi sta bila tudi Jože Rus, podpredsednik IOOF, in tajnica tovariša Kardelja, ki sta se izgubila od omenjene skupine. Ko sem povedal Rusu, da smo naleteli na skupino našega političnega vodstva, se je seveda želel pridružiti skupini, zato me je prosil, da bi jo šel iskati. Branil sem se, ker sem bil prepričan, da jih ne bom našel, saj so se premaknili vrag vidi kam. Rus je moledoval, da bi jih šel iskati, in iz obzirnosti in spoštovanja do njega sem se le odpravil. S seboj sem vzel enega izmed borcev. Vso noč sva taval. Seveda nisva naletela nanje. Imeli so pač dolge pete. Ko sva se zjutraj vrnila, mi je Rus dal v dlan za nagrado en sam žganec. Vem, da bi dobri Rus dal več, le ko bi imel. Žganec je bil takšen, da sem ga dal enkrat samkrat v usta. Nato sem odšel v odmaknjeno lopo, da bi se na miru odpočil in naspal.

Komaj sem si sezul gojzerje, že je pritekel tovariš Rus in mi povedal, da se bliža vasi kolona italijanskih vojakov. Na hitro sva se dogovorila, kajti strinjal se je z mojim predlogom, da bi šli v smeri Laše in bi pod Laščami, kjer je gosta hosta, prekorčili cesto Dvor — Smuka in nadaljevali pot proti Notranjski.

Ko smo bili blizu tega mesta, smo opazili novo kolono italijanskih vojakov, oni pa nas niso. Ni nam preostalo drugega, kot da smo se previdno vračali po isti poti nazaj proti Sv. Petru. Ko smo bili že blizu Sv. Petra, smo s hriba nad vasjo zagledali že tretjo italijansko kolono. Kam sedaj? Nazaj ne smeš, naprej ne veš. Zato smo se pomaknili nazaj v gozd in čakali. Ko se je znočilo, smo opazili, da ugašajo ognji na poti proti Sv. Petru, kjer je šla kolona. Zato smo domnevali, da so šli naprej v vas. Za njihovo kolono smo šli v smeri priti Kunč. Nismo šli daleč, ker se je stemnilo, in da ne bi zašli, smo se ustavili v poraščeni kotanji in tam prespali.

Zgodaj zjutraj smo nameravali nadaljevati pot, da nas ne bi iznadili Italijani. Toda bil sem zelo izčrpan in slab, da ne bi mogel več hoditi, zato sem predlagal Rusu, naj gredo naprej, jaz pa bom ostal z enim izmed borcev, dokler se ne bi malo opomogel. Toda Jože Rus me ni hotel pustiti, zato sem ga prosil, naj pošlje koga na Kunč, da mi bo prinesel čutarico vode. Ko sem se napil vode, sem prišel toliko k sebi, da smo lahko nadaljevali pot.

Na Kunču smo se ločili in pot sva nadaljevala sama z Rusom. Peljal me je v bunker, v katerega se je bilo zateklo naše politično in vojaško vodstvo in se tako med hajko skoraj čudežno rešilo. Rus je vedel, da je v bunkerju ostala vreča krompirja in nekaj soli. Skuhal nama je slano krompirjevo juho, krompirja pa sploh ni olupil.

Ko sva pojedla, sva nadaljevala pot proti Smrekovcu, kjer je bila Tomšičeva brigada. Postregli so nama s skromnimi ostanki kosila, ker tudi sami niso imeli kaj več. Ko sem pojedel, sem se ulegel v travo poleg Jožeta Prežlja (Džura) iz Novega mesta. Poznala sva se od mladih nog, saj je bil njegov brat Vinko moj sošolec, nazadnje pa sva bilaskupaj pred nekaj meseci, ko je bil kurir v štabu 5. grupe odredov. Precej dolgo sva se pogovarjala, nazadnje pa me je vprašal, odkod sem. Ni me spoznal, ker sem med ofenzivo tako shujšal, bil sem neobrit, umazan in strgan.

Tako sem končal z roško ofenzivo in sem bil nato dodeljen na politično delo v Tomšičevo brigado.

DR. MILAN DOLENC

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 20. II.

TV MOZAIK:
9.00 TEDNIK
10.00 DOKUMENTAREC MESECA: BOLNIŠNICA NA ROBU DEŽELE
13.35 — 23.50 TELETEKST
13.55 SP V SMUČARSKIH SKOKIH — 70 m
16.45 SP V KLASIČNIH SMUČARSKIH DISCIPLINAH — TEK NA 20 KM, posnetek
17.25 POROČILA
17.30 A. Šenoa: ZLATARJEVO ZLATO, 6. del nadaljevanke
17.45 FRAČJI DOL, 2. del ameriške lutkovne nadaljevanke
18.15 IZKUŠNJE IN PREIZKUŠNJE
18.45 RISANKA
19.00 DANES: OBZORNIK
JEZIKOVNI UTRINKI
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK

20.00 PETER VELIKI, 3. del nadaljevanke
20.55 LJUBLJANSKI TRAMVAJ — ŽIVLJENJSKA ZGODBA, dok. oddaja
21.25 PETER'S POP SHOW
21.45 DP V SMUČANJU — SUPERVESELALOM (M in Ž), reportaža
22.00 DNEVNIK
22.15 VRATARJEV STRAH PRI ENAJSTMETROVKI, nemški film
Zgodba filma režiserja Wima Wendersa, ki je nastal po romanu Petra Handkeja, je preprosta. Josphe kot vratar z dolgočasno spremlja nogometno tekmo, povzroči incident in kasneje zabliži v tujem mestu. Zbliži se z blagajničarsko kinematografa in jo po ljubzenski noči zadavi. Naslednji dan se z avtobusom odpelje proti meji, kjer ima njegova nekdanja ljubica gostišče.

18.00 Znanost — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Dokumentarni večer — 21.30 Včeraj, danes, jutri — 21.55 En avtor, en film: J. Galo: Navijač — 22.20 Angel v plamenih (finski film)

TV ZAGREB

8.20 Poročila — 8.25 Osmi B — 8.55 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 12.35 Prezri ste, poglejte! — 15.00 TV v šoli — 16.00 Dober dan — 17.10 Kronika Reke — 17.30 Osmi B — 18.00 Pogovori o znanosti — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Pod krinko (ameriška nanizanka) — 20.50 Ah, ta televizija (zabavnoglasbena oddaja) — 21.45 Dnevnik — 22.05 Mini show — 22.25 V petek ob 22h (kulturni magazin) — 23.50 Poročila — 23.55 Bis

DRUGI PROGRAM

15.55 Test — 16.10 Zimske radosti — 17.10 Dnevnik — 17.30 VIII. B —

SOBOTA, 21. II.

7.45 — 23.40 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 USTVARJAMO
8.20 PUNČKA
8.35 VROČE-HLADNO
9.05 MITI IN LEGENDE — IZ NOVE ZAVEZE: Kristusovo vstajenje
9.20 TEDENSKI ZABAVNIK
10.25 ČLOVEK IN GLASBA: Haydn in Esterhazy
11.20 MIR IN RAZOROŽITEV: Krepitev zaupanja
11.45 OMIZJE: EMIGRACIJA — TAKŠNA IN DRUGAČNA, ponovitev
14.40 SP V SMUČARSKIH KLASIČNIH DISCIPLINAH — TEK NA 50 KM, posnetek
15.25 DIVJI PONI, ameriški film
16.50 DP V SMUČANJU — VESELALOM (M in Ž), reportaža
17.10 KOŠARKA — CZ:PARTIZAN
18.25 NA ZVEZI

18.45 RISANKA
19.00 DANES: KNJIGA
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 PORTRET BURTA REYNOLDSA

20.45 ODRÉŠITEV, ameriški film
Štirje meščanski možakarji se odločijo, da bodo s kanuji preveslali še neukročeno reko sredi divjine, ki bo, ko bodo zgradili velik jez za elektrarno, poplavljena. Reka je vse bolj divja, narava trda in neizprosna. Če hočejo možje preživeti, se morajo podrediti novim zakonitostim. Tako kot je do njih nasilna narava, so nasilni in neprizanesljivi tudi ljudje, ki s to naravno živijo. Pride do nasilja in odločilne borbe za preživetje.

22.35 DNEVNIK
22.50 DEMPSEY IN MAKEPEACE, 6. del nanizanke

NEDELJA, 22. II.

8.55 — 12.35 in 13.55 — 22.55 TELETEKST
9.10 POROČILA
9.15 ŽIV ŽAV
10.05 LUTKE IN LUTKI
10.10 FRAČJI DOL, ponovitev 2. dela
10.35 DEMPSEY IN MAKEPEACE, ponovitev 6. dela nanizanke
11.25 DOMAČI ANSAMBLI: Ansambl Slovenija in Henčkov ansambel
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 POROČILA
14.10 MALU, 4. del nadaljevanke

14.55 POROČILA
15.00 POZNATE JUGOSLAVIJO? (kviz)
16.35 PRISLUHNI MO TIŠINI
17.20 LEV TOLSTOJ, 2. del sovjetskega filma
18.45 RISANKA
19.00 DANES: KINO
TURISTIČNI NAGELJ — NEŽA
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 POTOVANJE V VUČJAK, 4. del nadaljevanke
20.55 ŠPORTNI PREGLED
21.40 DP V ALPSKEM SMUČANJU — SLALOM (M in Ž), reportaža

PONEDELJEK, 23. II.

TV MOZAIK:
9.00 ZRCALO TEDNA
9.20 ŽIVLJENJE ALI SMRT ZGORNJE MEŽIŠKE DOLINE
16.20 — 22.40 TELETEKST
16.35 TV MOZAIK, ponovitev
17.25 POROČILA
17.30 JE TO RES PAPIR?
17.45 VROČE-HLADNO

18.15 NAŠA PESEM
18.45 RISANKA
19.00 DANES:

OBZORNIK
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 DRAGULJ V KRONI, 9. del nadaljevanke
20.55 OMIZJE: INFLACIJA BESED ALI DEJANJ?

TOREK, 24. II.

TV MOZAIK — POUČNA TV:
9.00 POKLICI V MESARSTVU
9.20 POKLICI V MLEKARSTVU
9.40 POKLICI V PTT
10.10 JEZIKOVNI UTRINKI
16.10 — 22.55 TELETEKST
16.25 TV MOZAIK, ponovitev
17.50 POROČILA
17.55 KMEČKE IGRE: OČE KOT GORA, MATI KOT HUDOBA, OTROCI PA VSI DOBRI

18.15 PERISKOP
18.45 RISANKA
19.00 DANES: OBZORNIK
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 LOČENE MIZE, 2. del angleške drame
21.05 PRISRČNO POZDRAVLJENI, PRIJATELJI, reportaža ob tednu beloruske kulture v Sloveniji
22.00 DNEVNIK
22.15 INTEGRALI

SREDA, 25. II.

TV MOZAIK:
9.00 LOČENE MIZE, 2. del angl. drame
10.00 MOSTOVI, ponovitev
16.45 — 22.50 TELETEKST
17.00 MOSTOVI, ponovitev
17.30 POROČILA
17.35 VIJAVAJA: Pavel Golia
18.20 SKRIVNOSTI MORJA, 3. del dok. serije
18.45 RISANKA
19.00 DANES: OBZORNIK
19.26 VREME

19.30 DNEVNIK
20.00 PO SLEDEH NAPREDKA
20.45 FILM TEDNA: ČAS NEDOLŽNOSTI
Junak filma je na svoji koži okusil prvo svetovno vojno, zato na kanadskem podežlju, kjer je učitelj, zagovarja pacifistične ideje. Mladi učitelj, ki se razlikuje od patriarhalnega okolja, pritegne svoje učence, zaljubljeni se v hčerko lokalnega velikaša. Vendar ga okolje zaradi njegove drugačnosti zavrača.
22.20 DNEVNIK
22.35 MEDNARODNO FIS TEK.

ČETRTEK, 26. II.

TV MOZAIK:
9.00 KAJ JE FILM
9.30 SLOVENSKI KRATKI FILM
16.20 — 23.00 TELETEKST
16.35 TV MOZAIK, ponovitev
17.35 POROČILA
17.40 ZBIS — NA KAJ BI IGRALI

17.55 BILO JE: PISMA IZ KLOBUKA
18.25 POTROŠNIŠKA POROTA
18.45 RISANKA
19.00 DANES: OBZORNIK
19.26 VREME

19.30 DNEVNIK
20.00 TEDNIK
21.00 SONCE IN SENCE, 2. del španske nadaljevanke
22.00 DOKUMENTARNE IVERI

22.10 DNEVNIK
22.25 MIR IN RAZOROŽITEV: PSEM ČUDOVITE DEŽELE (Česka)
22.50 MEDNARODNO FIS TEK: MOVANJE V SMUČARSKIH TEKIH, reportaža

DRUGI PROGRAM

13.15 Test — 13.30 Kako biti skupaj — 14.00 Operacija Y (sovjetski film) — 15.30 Beograjske zgodbe — 16.40 Dalas — 17.30 Repata pricesa — 18.30 EP v dvoranski atletiki — 19.20 Hokej Partizan: Kompas Olimpija — 20.00 Pred univerzijo — 20.15 Rokomet Pelister: Metaloplastika — 21.00 EP v dvoranski atletiki (posnetek) — 22.15 Športna sobota — 23.00 Glasba na ekranu — 23.10 Noč z vami

TV ZAGREB

9.00 TV v šoli — 10.30 Poročila — 14.15 Izbor iz programa plus — 15.30 Kritična točka — 15.15 Poročila — 15.20 TV koledar — 15.30 Narodna glasba — 17.00 Košarka CZ: Partizan — 18.30 Medtem — 19.30 Magazin — 20.15 Boljše življenje — 21.05 Pregažnani (ameriški film) — 22.25 Dnevnik — 22.45 Noč z vami

22.00 EP V SANKANJU
22.20 JAZZ NA EKRANU: ALADAR PEGE
22.50 POROČILA

DRUGI PROGRAM

8.40 Test — 8.55 Poročila — 9.00 Ščit in Pejsaji v meglji (film) — 12.00 Anglunipe (oddaja v romščini) — 12.15 Človeški možgani — 13.05 Videotilt (oddaja resne glasbe) — 15.55 EP v dvoranski atletiki — 19.30 Dnevnik — 20.00 Moja domovina — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Narodna glasba — 21.50 Mansfield park (2. del nadaljevanke) — 22.40 Oddaja iz kulture

DRUGI PROGRAM

16.00 Dober dan, šport — 17.10 Dnevnik — 17.30 Nekaj pomembnega ti imam povedati — 17.45 Vukov kotiček — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Indirekt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanstveni grafiti — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Mali koncert — 21.15 Meridijani — 21.50 Bulvar somraka (ameriški film)

DRUGI PROGRAM

17.10 Dnevnik — 17.30 Kdor hoče, ta zmore — 18.00 Mostovi-hidak — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Ko se koreni zavemo: Prva partizanska zima — 21.00 Žrebanje lota — 21.05 Zvezirvan čas — 21.30 Včeraj, danes, jutri — 21.45 Umetniški večer

MOVANJE V SMUČARSKIH TEKIH

DRUGI PROGRAM

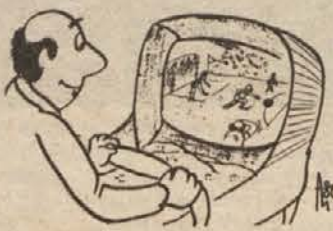
17.10 Dnevnik — 17.30 Rita Robinson — 18.00 Majhne razlike in njihove velike posledice — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zabavnoglasbena oddaja — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Čas podvigov — 21.30 Glasbena pogajanja

DRUGI PROGRAM

17.10 Dnevnik — 17.30 Zadnje leto otroštva — 18.00 Izobraževalna oddaja — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.30 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Košarka Zadar: Real — 21.40 Festove premiere: Kagemusha (japonski film)

ROŠKA OFENZIVA — Pohod Italijanov skozi Rampoho v Kočevskem Rogu avgusta 1942.

PRIDNO VADIJO — Ansambel Konkord šteje med uspešnejše mlade ansamble v Beli krajini. Za svoje uspehe, pravijo člani, se morajo zahvaliti predvsem dobri opremi in pogostim vajam. Imajo tudi že nekaj lastnih skladb. Zanimivo pa je, da imata le dva člana glasbeno izobrazbo, drugi so samouki. (Foto: M. Bezek-Jakše)

Želijo iz Bele krajine

Člani priljubljenega ansambla Konkord upajo, da jih bodo kmalu spoznali tudi onkraj Gorjancev

KRASINEC — Čeprav ansambel Konkord igra šele leto dni, je postal v Beli krajini že močno priljubljen. Z raznovrstno glasbo se je znal prikupiti mladim in starejšim.

Medtem ko imajo mnogi belokranjski ansambli vrsto težav, naj gre za neprimerne prostore za vaje ali staro in pomanjkljivo opremo, pa se 5 članov Konkorda pohvali, da so brez težav. Po njihovih besedah imajo najkvalitetnej-

šo opremo od vseh mladih belokranjskih ansamblov, prostor za vaje pa so našli pri vodji ansambla Branku Kapušinu na Krasincu. Ob tem malo za šalo in veliko zares povedo, da lahko poleg igranja na porokah ponudijo tudi prostor za svate, ki ga v nekdanji gostilni Brankovega očeta zares ne manjka.

Prvi uspeh, ki so ga dosegli, je bilo 2. mesto za lastno skladbo na lanskoletnem Glasu mladih Slovenije v Črnomlju. Takrat so igrali skupaj šele tri mesece, res pa je, da so imeli vsi že izkušnje, saj so predtem igrali pri drugih ansamblih. Pravkar pa Branko Kapušin (vokal in kitara), Darko Plut (vokal in klaviature), Jože Gorše (bas kitara), Bojan Joh (harmonika) in Andrej Klemenc (vokal in bobni) vadijo dve novi lastni skladbi, ki so ju skupaj napisali za pop delavnico. Če bodo uspeli, se jim bo hkrati uresničila tudi želja, da si bodo končno utrli pot iz Bele krajine. M. B.-J.

MLADI DOPIŠNIK

KULTURNI DAN

Ob obletnici smrti Franceta Prešerna 8. februarja vsako leto praznujemo kulturni praznik. Kulturni referenti iz vseh razredov na naši šoli so se že decembra dogovorili, da bo za ta praznik vsak razred pripravil tri točke. Pri razrednikovi uri smo si razdelili vloge. Pripravili smo recitacijo, pesem in igrice. Na trolejbusu. V ponedeljek smo imeli kulturni dan Naša beseda.

MIRJANA ČINKOLE, 3. a
OŠ 29. oktober
Šmarjeta

ŠPORTNI DAN

V torek, 3. februarja, smo imeli učenci osnovne šole Milka Šobar-Nataša športni dan. V lepem vremenu smo se v Mrzli dolini pomerili v veleslalomu. Tekmovalo je 60 učencev, med njimi le 5 deklet. Zmagal je Ivan Vidmar.

JOŽICA UNETIČ, 8. a
OŠ Milka Šobar-Nataša
Novo mesto

ŽIVAHNO V DUMŠ

NOVO MESTO — Dom učencev Majde Šilc se je prebudil iz zimskega spanja, športna in kulturna dejavnost sta oživel. Fantje so odigrali ragbijevsko tekmo na snegu, končano je tudi športno srečanje med DUMŠ in učenci SKŠ Grm. Dekleta so se pomerila v odbojki, fantje v košarki, na koncu pa je najprej poskrbel pisatelj in humorist Oleg Križanovskij — Igor, ki je obiskal učence DUMŠ, nato pa so v četrtki še učenci predstavili svoje pesmi. Na literarnem večeru so se predstavili tudi učenci SKŠ Grm, pesnici Martič in Kočevar ter gost Gutman. Izšla je prva številka domačega glasila. IVANKA VESELIČ
DUMŠ, Novo mesto

Novolesov dojenček je shodil

O uspešnem Novolesovem reševanju IGK na Račjem selu pri Trebnjem tudi na nedavnem 17. srečanju samoupravljavcev v Kragujevcu

Razvoj združenega dela z opiranjem na lastne moči in samoupravno združevanje sta bila osrednja tema na 17. srečanju samoupravljavcev »Rdeči prapor« v Kragujevcu. Srečanje je bilo namenjeno predvsem izmenjavi samoupravljaljskih izkušenj. Izvršni odbor kluba samoupravljavcev Trebnje se je odločil predstaviti primer uspešnega aktiviranja potencialov Novolesa pri preusmeritvi nerentabilnega proizvodnega programa IGK.

Doseženi rezultati so posledica odločnih, vendar temeljito proučenih ukrepov vodilnih delavcev in samoupravnih organov Novolesa, zavestnega odrekanja razvoja nekaterih tozdov in dobrega idejnopolitičnega dela družbenopolitičnih organizacij, pa tudi vsestranske pomoči občinskih struktur. Udeleženci javne razprave 5. februarja v TOZD TPE na Račjem selu so povedali, da je bila ustavitve proizvodnje keramičnih ploščic zelo težka odločitev. V ognju so imeli 14 projektov za proizvodnjo raznih proizvodov. Prepričani so, da so izbrali pravega. To sporočilo je pomembno za našo družbo, še posebno v današnjih gospodarskih razmerah, ko bi morala marsikatera delovna organizacija ubrati podobno pot.

Tovarna keramičnih ploščic IGK je bila zgrajena na Račjem selu pri Trebnjem pred 11 leti. Ljubljanske opekarne so s pomočjo širše družbene skupnosti tako uresničevale program vsaj delnega razvoja manj razvitih občin. Takrat sodobna tehnologija in sorazmerno enostavna proizvodnja sta zagotavljali zaposlitev več kot 100 ljudi. Odplačevanje posojil je bilo odloženo za dve leti, da bi tovarno lahko dokončno zgradili. Kot marsikje je tudi tu zmanjkalo investicijskega denarja, in ko je bilo treba začeti vračati posojila, se je izguba iz meseca v mesec večala. Kljub zagotavljanju, da imajo osnovni reprodukcijski material, kakovostno glino, tako rekoč pred pragom tovarne, je bila proizvodnja keramičnih ploščic obsojena na propad. Plin kot eden glavnih proizvodnih stroškov se je namreč nepričakovano podražil in tehnološka oprema je zastarela.

Ljubljanske opekarne pa SCT so se trudili sanirati proizvodnjo, vendar jim ni uspelo. Pri iskanju novega sanatorija so sodelovale tudi družbenopolitične organizacije in izvršni svet trebanjske občine. Zahtevno nalogo so ponudili novomeškemu Novolesu, ki

je propadajočo tovarno po temeljiti analizi možnosti za saniranje obstoječe proizvodnje vzel pod svojo streho. V posodobitev proizvodnje je vložil preko 100 milijonov dinarjev, toda proizvodnja zaradi spremenjenih pogojev gospodarjenja ni bila rentabilna. Ponovna analiza je pokazala, da je edina možnost ukinitve proizvodnje keramičnih ploščic. V tem času so strokovne službe delovne organizacije izdelale dolgoročni program, v katerega so vključile tudi razširitev proizvodnje za konvertibilno, predvsem ameriško tržišče. Delavci so vozili na usposabljanje za lesarsko delo v druge tozde, pravočasno so uvozili moderno tehnologijo in začeli proizvajati ploškovne elemente za potrebe pohištvene finalizacije. Naložba je Novoles veljala milijardo dinarjev, vendar ponovno zaposlenih 100 delavcev že dosegla pričakovane rezultate nekaj mesecev pred rokom.

Delavci na Račjem selu so optimisti, čeprav se ubadajo z velikimi težavami. Zavedajo se tudi, da bo treba v usposabljanje in šolanje kadrov vložiti še veliko časa in sredstev.

DUŠAN ZAKRAJŠEK

Industrija pletenin IN PLET p. o.

Dolnje Brezovo 34, 68290 Sevnica

Slovenija

Komisija za delovna razmerja

ponovno objavlja naslednja prosta dela oz. naloge:

1. APRETIRANJE PLETENIN — 1 delavec oz. delavka

Pogoji:
— IV — tekstilna šola kemijske smeri
— 12 mesecev delovnih izkušenj
— delo v treh izmenah
— dvomesečno poskusno delo

2. VODENJE IZMENE V OPLEMENITILNICI — 2 delavca oz. delavki

Pogoji:
— VI — tekstilne tehnologije, kemijske smeri ali kemijske tehnologije
— 24 mesecev delovnih izkušenj
— delo v treh izmenah
— trimesečno poskusno delo
Delovna razmerja bomo z izbranimi kandidati sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 10 dneh po dnevu objave splošno-kadrovski službi. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po izteku objave.

141/7-87

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

za občine
ČRNOMELJ,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA
IN TREBNJE

Z datumom 5. februarja 1987 je izšla 3. številka skupščinskega Dolenjskega lista, v kateri objavljajo:

OBČINA ČRNOMELJ

Sklep o začasnih ukrepih družbenega varstva zoper Integral, TOZD Medkrajevni potniški promet, tovorni promet in delavnice Črnomelj
Odlok o spremembi odloka o določitvi odškodnine za spremembo namembnosti kmetijskega in gozdnega zemljišča
Odlok o ureditvi nekaterih vprašanj s področja zasebne obrti v občini Črnomelj

OBČINA NOVO MESTO

Odlok o določitvi poprečne gradbene cene, ki se je oblikovala za m² stanovanjske površine v letu 1986 na območju občine Novo mesto
Odlok o spremembah odloka o komunalnih taksah v občini Novo mesto.
Odlok o uvedbi agromelioracijskega postopka na agromelioracijskem območju Podlipa
Popravek ugotovitvenega sklepa o sklenitvi sporazuma o temeljih plana samoupravne komunalne skupnosti občine Novo mesto
Sklep o povečanju stanarin in najemnin v občini Novo mesto
Spremembe in dopolnitve pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje solidarnostnih stanovanj

OBČINA RIBNICA

Popravek odloka o določitvi matičnih območij v občini Ribnica

OBČINA TREBNJE

Odlok o virih, osnovah in stopnjah prispevkov za financiranje programov samoupravnih interesnih skupnosti na področju materialne proizvodnje v občini Trebnje v obdobju 1986—1990
Sklep o povišanju cen komunalnih storitev v občini Trebnje
Sklep o povečanju stanarin in najemnin v občini Trebnje
Kot priloga k 3. številki SDL je izšlo tudi kazalo za leto 1986.

MERCATOR — KZ KRKA
Kmetijska TZO Suha krajina
n.sub.o. Žužemberk
Žužemberk 21

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

1. kuhar v gostišču Pod lipo, 2. natakar v gostišču Pod lipo.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
Pod 1: IV. kategorija strokovne izobrazbe — poklic kuhar in 1 leto delovnih izkušenj
Pod 2: IV. kategorija strokovne izobrazbe — poklic natakar in 1 leto delovnih izkušenj ali z delom pridobljena strokovna usposobljenost in 3 leta delovnih izkušenj.
Delovno razmerje pod 1 in 2 bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 1-mesečnim poskusnim delom. Kandidati naj pisne vloge z dokazili o šolski izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

137/7-87

VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD KRŠKO,
ŠOLSKA UL. 1 A, KRŠKO

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge strokovnega delavca:

VODJA ZDRAVSTVENOHIGIENSKEGA REŽIMA, PREHRANE IN VARSTVA PRI DELU

— višja medicinska sestra ali višji sanitarni tehnik
Potrebno je dodatno izobraževanje.
Dela in naloge združujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Kandidati naj pisne prijave s kratkim opisom dosedanjih del in nalog, življenjepisom in priloženimi dokazili o izpolnitvi pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Vzgojnovarstveni zavod Krško, Šolska ul. 1 a, 68270 Krško. O izbiri bomo kandidate obvestili v 10 dneh po izteku prijavnega roka.

147/7-87

SEME
EXPORT-IMPORT

Komisija za delovna razmerja TOZD
BEOGRAD, PE MARIBOR
Framska ul. 4, tel. 062/33-631

OBJAVLJA za svojo prodajalno v Novem mestu prosta dela in naloge

PRODAJALCA

Pogoji:
— kmetijski tehnik ali KV trgovec mešane stroke
— vsaj eno leto delovnih izkušenj v trgovini
— primerno zdravstveno stanje za delo s pesticidi
— poizkusno 3-mesečno delo

Kandidati naj pisne vloge pošljejo v 8 dneh na naslov: »SEME BEOGRAD, PEMAIBOR, 62000 Maribor, Framska ul. 4, ali pa jih oddajo v naši prodajalni v Novem mestu na Prešernovem trgu 15, kjer lahko dobijo podrobnejše informacije.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljenem postopku. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO
TOZD TOVARNA OPREME MIRNA

objavlja prosta dela in naloge

1. — vodja oddelka kontrole kvalitete

Pogoji:
— višja izobrazba strojne smeri
— 2 leti delovnih izkušenj
— organizacijske sposobnosti
— trimesečno poskusno delo
V okviru zaposlitve nudimo možnost rešitve stanovanjskega vprašanja.

2. — vodja oddelka operativne priprave proizvodnje

Pogoji:
— višja izobrazba strojne smeri ali organizacije dela
— 3 leta delovnih izkušenj
— organizacijske sposobnosti
— delovno razmerje bo z izbranim kandidatom sklenjeno za določen čas — dobo enega leta.
Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: IMV-TOZD Tovarna opreme Mirna, kadrovska služba. Obvestilo o izidu objave bodo kandidati dobili v 15 dneh po izbiri.

140/7-87

Gorenje SOZD
DO Gorenje SERVIS, p.o.,
Titovo Velenje
Komisija za delovna razmerja

oglašja
prosta dela in naloge:

SERVISER GOSPODINJSKIH APARATOV

v servisni enoti Gorenje v Kočevju

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- elektrotehnik jakega toka ali elektromehanič jakega toka
- 2 leti delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije

Za navedena dela in naloge je določeno poskusno delo po pravilniku o delovnih razmerjih.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Gorenje SOZD, DSSP, Sektor kadrovskega zavež, kadrovski oddelek, Partizanska 12, 63320 TITOVO VELENJE.

Prijav brez dokazil o izpolnjevanju pogojev in tistih, ki ne bodo prispele pravočasno, ne bomo upoštevali.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 45 dneh po poteku roka za prijavo.

139/7-87

NOVOLES

NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto
TOZD Tovarna akrilnih proizvodov Trebnje
Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

mizarja

Pogoji: poleg ostalih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- kvalificiran delavec lesne stroke
- tri leta delovnih izkušenj

Kandidati naj pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Novoles-TOZD TAP Trebnje, komisiji za delovna razmerja. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh.

147/7-87

MERCATOR — KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE, p. o.

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

1. prodajalca v Železnini Stari trg, Trebnje — za nedoločen čas
2. prodajalca v Živilih Šentrupert — za določen čas, nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu

Pogoji: pod 1. in 2.: končana šola za prodajalce in 6 mesecev delovnih izkušenj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

M-KMETIJSKA ZADRUGA, Baragov trg 3, 68210 Trebnje.

O izbiri bomo kandidata obvestili v 30 dneh po objavi.

143/7-87

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA NOVO MESTO, p. o., Ragovska 18

razpisuje

vpis otrok v Vzgojnovarstveno organizacijo Novo mesto za leto 1987/88.

Vpis bo od 2. do 20. marca od 9. do 16. ure na upravi VVO, Ragovska 18.

Istočasno bo vpis v VVE Šentjernej, v VVE Straža pa 3. in 4. marca dopoldne in 5. marca popoldne.

148/7-87

KULTURNI TEDEN

V okviru kulturnega tedna se je na naši šoli zvrstilo več prireditev. Ogleдали smo si razstavo študijske knjižnice iz Novega mesta ob 100-letnici smrti Frana Levstika, pripravili smo Našo besedo in občni zbor ŠKUD. Vsi izvajalci so se zelo potrudili. Najbolj pa je navdušila skupina, ki je izvajala jazz balet. Kulturni teden smo sklenili z ogledom Formanovega Amadeusa.

MOJČA BRULC
OŠ Šentjernej

OBISK PISATELJA

10. februarja je v knjigarni DZS gostoval pisatelj Branko Hoffman. Najprej smo si ogledali razstavo njegovih knjig, potem smo se pogovarjali s pisateljem o njegovih knjigah, o njegovem psu Ringu in Riku. Povedal je, da bo drugo leto izšla knjiga Ringo potepuh, in prebral odlomek iz svojih zapiskov za to knjigo.

LAURA HITI, 4.e
OŠ zborna odposlanec
Kočevje

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA OSNOVNE ŠOLE 29. OKTOBER, ŠMARJETA,

razpisuje prosta dela in naloge

— UČITELJA ZGODOVINE — ZEMLJEPISA

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoj: končana PA ali absolvent PA

Začetek dela takoj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

146/7-87

Podjetje za ptt promet Ljubljana, n. sol. o. TOZD Telekomunikacije Ljubljana, n. sol. o.

vabi k sodelovanju nove delavce za ekipe na področju Kočevja, Grosupljega in Ljubljane, in sicer:

- več delavcev brez poklica za enostavna dela na telekomunikacijskem omrežju z možnostjo proučitve za pomožnega monterja
- več monterjev telekomunikacij za vzdrževanje in gradnjo telekomunikacijskega omrežja
- več elektrotehnikov telekomunikacij oz. elektronikov za vzdrževanje in montažo telekomunikacijskih naprav oziroma omrežja.

Podrobnejše informacije o delu in delovnih pogojih kandidati lahko dobijo osebno ali po telefonu (324053) v kadrovski službi TOZD, Cigaletova 10, Ljubljana.

144/7-87

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, tast in stric

JANEZ KEBER

z Gomile 13, Šentjanž

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Pristrčna hvala Cestnemu podjetju Novo mesto, Metalni TLK Krmelj, kolektivu OŠ Tržišče, Gospodarski banki Ljubljana, Avtomontaži Ljubljana in Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani. Posebna zahvala pevskemu zboru Šmihel, krajevni skupnosti Šentjanž, Društvu upokojencev Šentjanž in župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Amalija, otroci Janez, Miro, Drago, Jožica, Branko in Olga z družinami ter ostalo sorodstvo

Žalost, delo in trpljenje
je bilo življenje vaše,
naj spomin na vašo dobroto
spremlja zdaj življenje naše.

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, odkar nas je zapustila naša mama, stara mama in sestra

NEŽA KOVAČIČ

iz Gorenjih Dol pri Škocjanu

Žalujoci: sin in hčerka z družinami ter sestra in brat

ŽIVILSKI KOMBINAT ŽITO, n.sol.o. LJUBLJANA, Šmartinska 154 TOZD PEKARNA KRŠKO, n.sub.o. KRŠKO, Cesta 4. julija 86 KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA ŽITO-TOZD PEKARNA KRŠKO

objavlja
prosta dela in naloge za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom:

1. VZDRŽEVALNA DELA I — 1 delavec
2. ENOSTAVNA DELA V PROIZVODNJI — 1 delavec

(v DE Krško)

Pogoji:

- pod 1: — IV. stopnja strokovne izobrazbe elektro smeri (KV)
- 1 leto delovnih izkušenj
- delo je po potrebi tudi popoldansko in nočno
- pod 2: — II. stopnja strokovne izobrazbe (popolna osnovna šola)
- 6 mesecev delovnih izkušenj
- delo je pretežno nočno
- zaželen izpit C kategorije

Pisne ponudbe z ustreznimi dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

ŽITO-TOZD PEKARNA KRŠKO, Cesta 4. julija 86, KRŠKO. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

138/7-86

ZAHVALA

Tiho in nepričakovano nas je v 74. letu zapustila naša draga mama, stara mama in teta

TEREZIJA KUPLJENIK

roj. Povodnik
iz Ždinje vasi 9 a

Lepo se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam izrekli sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala DO Krka-DSSD in SGP Pionir DSSD ter duhovniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: hčerki Cveta in Slava z družinama

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustil ljubi mož, oče in stric

JANEZ VOLČJAK

iz Dol. Suhadola 24

Najlepše se zahvaljujemo vaščanom, še posebno Francki Gorjanc, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence. Zahvaljujemo se tudi DO Kremen za podarjeni venec in izrečeno sožalje ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Hvala tudi pevkam za zapete žalostinke. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ana in Danica z družino

ZAHVALA

Po dolgotrajni težki bolezni nas je v 80. letu starosti zapustila draga sestra in teta

ROZALIJA KRHIN

Šentjernej, Cesta oktobrskih žrtev 38

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pisno ali ustno izrekli sožalje ter pokojnico spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Pogačarju, medicinski sestri Koračinovi in ostalemu osebju kirurškega oddelka za poškodbe v Novem mestu za trud in veliko skrb med boleznijo ter Domu starejših občanov v Novem mestu za čas bivanja. Zahvaljujemo se sosedom Kušljanu in Hudoklinu, Petru Bevcu iz Otočca, KK SZDL Šentjernej in govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu. Vsem še enkrat pristrčna hvala!

Žalujoci: brata Ivan in Lojze z družinama

Šentjernej, Ljubljana, Mirna, 3. 2. 1987

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

PETRA PREDOVIČA-Belega

z Jugorja

se pristrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, znancem in kolektivu Novotehne Novo mesto za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za zdravljenje, krajevni skupnosti in Zvezi borcev Jugorje, pevcem, govornikom za tople besede na domu in ob odprtem grobu, pogrebnikom in gospodu župniku Milanu Vranešiču za opravljeni obred in tople besede ob slovesu. Še enkrat iskrena hvala vsem!

Žalujoci: žena Marija, sin Janko in hčerka Pepca z družinama

ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

STANISLAVA ZADNIK

iz Dol. Kamenc 21

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo za vso pomoč družinama Čampa in Krnc. Hvala osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, gospodu župniku za opravljeni obred, DO Novoteks-TOZD IVS ter delavkam laboratorija Onkološkega inštituta Ljubljana.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti našega očeta

ALOJZA GOSPODARIČA

iz Dola pri Trebnjem

se najlepše zahvaljujemo vsem vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, pokojniku poklonili toliko cvetja in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo dr. Vilfanovi in ostalim zdravnikom ZD Trebnje, ki so mu lajšali bolečine, družini Lah, DO Trimo-tehnološki pripravi dela in vzdrževanju, kolektivu OŠ Trebnje, učencem 8. a razreda, Trebanjskemu oktetu ter kaplanu za pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena, sinova in hči z družinami

Ljubezen, delo, skrb, trpljenje, draga mama, tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

Po dolgi in hudi bolezni nas je v 84. letu zapustila naša draga mama

URŠULA ŽUPAN

Ržišče 8, Kostanjevica

Najlepše se zahvaljujemo DO Litostroj Ljubljana, Kostanjeviškemu oktetu, sosedom za pomoč, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki ste pokojno spremili v tako velikem številu. Hvala g. župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

20. februarja mineva žalostno leto, odkar se je od nas za vedno poslovil naš ljubi mož in oče

MIRKO MURN

iz Stavče vasi

Hvala vsem, ki vam spomin nanj ni ugasnil.

VSJ NJEGOVI

*Pomlad se v cvetje bo odela
moj dom pa hladen bo ostal.
Ne bom razmišljal, kam bi stopil,
ne bom pomišljal, kam bi glavo dal...*

ZAHVALA

Po dolgi in hudi bolezni je v 77. letu starosti dotrpel naš ljubi mož, oče, stari oče in tast

ALOJZ BARIČ

Dobrava 19, Podbočje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem ter sodelavcem Izletnika Krško, TOZD in PTT podjetja Novo mesto, Agrarije-Delikatese Brežice in OZM-posl. Krško za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo pokojnega na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo družini Vinter za veliko in nesebično pomoč, enako tudi dr. Nemetu in patronažnim sestram ZD Kostanjevica. Hvala tudi g. župniku za opravljeni pogrebni obred.

Žalujoci: žena Kristina, hčerka Albina in sin Vinko z družinama

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je nepričakovano za vedno zapustila dobra mama, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA LIBERŠAR

z Bučke 48

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, podarili vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter drago mamo v tako velikem številu spremili k večnemu počitku. Posebna zahvala DO IMV-tozd TA, USLUGI Zg. Šiška (pralnica in čistilnica), ŠOLSKEMU CENTRU Krško, LABODU LIBNA za podarjene vence, izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni

*A dan je črni moral priti,
bridkosti dan, ož dan solzan,
teško bilo se je ločiti,
a solze vse, ves jok zaman!*

V SPOMIN

19. februarja mineva žalostno leto, kar je neizprosna bolezen iztrgala življenje našemu ljubljenuemu možu, atu, sinu, bratu, stricu in svaku

JOŽETU TOMAŽINU

iz Korenitke

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, babice, sestre in tete

ALOJZIJE MEDIC

roj. Kastelic

Gorenja Straža 6

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno in pisno izrazili sožalje, darovali cvetje ter spremili pokojno na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo za pomoč Aševim, Poljančevim, Medicem, Marjeti Petkovič za poslovilne besede in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi mož, oče, brat, stric in zet

JOŽE KOČEVAR

iz Rožanca 10

Najlepše se zahvaljujemo številnim prijateljem, znancem in sorodnikom za izraze sožalja in podarjeno cvetje ter zdravniškemu osebju pljučnega oddelka bolnice Novo mesto za zdravljenje in nego. Prav posebna zahvala pa naj velja dobrim sosedom, vsem trem trgovnikom za tople poslovilne besede, PGD Petrova vas, DO ŽTP Novo mesto, ZB Petrova vas, Društvu upokojencev Črnomelj, DO Iskra Semič, gospodu župniku za opravljeni pogrebni obred in semiškemu pevskemu zboru. Hvala vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

OSMRTNICA

Po kratki in hudi bolezni je umrl

JOŽE KRANJČEVIČ

iz Leskovca pri Krškem

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Žalujoci: žena, sin in hčerka z družinama, brat in sestre z družinami, drugo sorodstvo, prijatelji in znanci

Leskovec pri Krškem, Krško, Ljubljana, Florida, York, Trnovo ob Soči, Dravograd, Veniše

Leskovec pri Krškem, 9. februarja 1987

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

V SPOMIN

22. februarja bo minilo žalostno leto dni, odkar nas je zapustil naš dragi sin, brat in stric

IVAN STARE

iz Črmošnjic 25, Semič

Hvala vsem, ki se ga spominjate in prižigate svečke v njegov spomin.

VSJ NJEGOVI

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je po dolgi in hudi bolezni zapustil naš dragi mož, ata, stari ata in praded

JOŽE ŠTIH

upokojeni rudar iz Kamenice 2 pri Krmelju

Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojnika spremili k večnemu počitku ter nam izrekli sožalje. Lepa hvala za podarjene vence in cvetje, pljučnemu oddelku bolnice Novo mesto, zdravstveni postaji Krmelj, govorniku za izrečene besede pri odprtem grobu, cerkvenim pevcem za lepo zapete pesmi in gospodu župniku za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste karkoli naredili za našega ata.

Žalujoci: vsi njegovi

Ljubezen, delo, skrb, trpljenje, draga mama, tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra mama, stara mama in prababica

FRANČIŠKA ŠKEDELJ

roj. Zupančič

z Uršnih sel 84

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, posebej pa sosedam Štefki, Cilki in Sonji Zadnik, za nesebično pomoč, za sočustvovanje z nami v najtežjih trenutkih in izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter tako številno spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala GD Uršna sela in Dobindol, DO Labod-TOZD Ločna, TOB Novo mesto, ZB in govornikom tov. Jožetu Fonu in Marjanu Klobučarju za ganljive besede ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: VSJ NJENI NAJDRAŽJI

tedenski koledar

Četrtek, 19. februarja — Konrad Petek, 20. februarja — Leon Sobota, 21. februarja — Irena Nedelja, 22. februarja — Marjeta Ponedeljek, 23. februarja — Marta Torek, 24. februarja — Matija Sreda, 25. februarja — Aleksander Čertek, 26. februarja — Matilda

LUNINE MENE
20. februarja ob 5.03 — zadnji krajec

kino

BREŽICE: 20. in 21. 2. italijanski akcijski film Mož, imenovan buldožer. 22. in 23. 2. ameriški pustolovski film Octopusy. 24. in 25. 2. ameriška drama Upr v vojni akademiji.
ČRNOMELJ: 19. in 20. 2. italijanska ljubezenska drama Ženska v ogledalu. 21. in 22. 2. jugoslovanska drama Srečno novo leto 49. 22. in 23. 2. jugoslovanska drama Večerni zvonovi. 23. in 24. 2. jugoslovanska komedija Lepota pregrehe. 24. in 25. 2. jugoslovanska socialna drama Sanje o roži. 25. in 26. 2. jugoslovanska melodrama Za srečo so potrebni trije.

službo dobi

SPREJMEM dimnikarskega pomočnika ali priučenega delavca. Stanislav ARH, dimnikarski mojster, Kamnik (P7-10MO)
TAKOJ zaposlim več delavcev in tesarjev (stavbnih) ter stavbne kleparje, OD dober. Informacije v soboto od 18. do 22. ure na telefon 84-661. (867-SD-7)

MLAJŠEGA DELAVCA za priučenje v mizarstvu sprejemem. Informacije: Matjaž Rajer, Tacenska 97, Ljubljana, tel. 52-312. (856-SD-7)

Takoj zaposlim kuharja ali kuharico za nedoločen čas. (Možnost zaposlitve tudi za upokojeince). Osebnih dohodkov in delovni čas po dogovoru. Gostilna pri Marički Bučna vas, telefon 25-228. (P 7 27 MO)

stanovanja

MLAD zaposlen par išče ogrevano enosobno stanovanje (opremljeno ali neopremljeno) v Novem mestu. Možnost predplačila. Ponudbe pod šifro: »FEBRUAR 87«. (752-ST-7)
NAJMEM sobo ali stanovanje v Novem mestu. Ludvik Virč, Tomšičeva 11, 68210 Trebnje. (764-ST-7)

MOŠKI srednjih let išče garsonjero ali stanovanje v Novem mestu, lahko starejše. Naslov v upravitelja (944/87). (944-ST-7)

ZAPOSLENO dekle išče v Novem mestu ali okolici enosobno stanovanje. Šifra: »MAJ«. (P 7-15 MO)

ZAMENJAM dvosobno družbeno stanovanje v lepem kraju na Gorenjskem za trisobno na Dolenjskem. Informacije po telefonu v večernih urah (068) 25-071. (914-ST-7)

motorna vozila

IMV KOMBI 1600, kompletan ali po delih, prodam. Smolci, Goriška vas, Mirna peč. (768-MV-7)

RENAULT 4 GTL, letnik 1984, prodam. Tel. (068) 32-168. (766-MV-7)

Z 750, 126 P, ugodno prodam. Franc Roje, Žužemberk 114. (805-MV-7)

R 4, letnik 1979, zadaj karamboliran, prodam. Informacije na tel. 56-133. (821-MV-7)

FIAT 126 P prodam, letnik 1984. Tel. 22-676. (815-MV-7)

ZASTAVO 101 in **ZASTAVO 750** prodam. Zvone Gorenc, Orešje 32, Šmarješke Toplice. (782-MV-7)

126 P, karamboliran, letnik 1979, prodam. Informacije na telefon 65-254 od 10. do 14. ure. (784-MV-7)

Z 750 S, letnik 1978, prodam. Bojan Kerme, Drska 46, Novo mesto. (822-MV-7)

SKODO 105 L, letnik 1977, dobro ohranjeno, prodam. Jože Matjašič, Dobe 8, Kostañjevica. (825-MV-7)

ZASTAVO 750, letnik 1982, prodam. Tone Nahtigal, Česnjice 8, Mokronog. (824-MV-7)

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, tozid Dolenjski list, Novo mesto. **USTANOVITELJ:** občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje. **CASOPISNI SVET** je organ družbenega vpilva na programske zasnove in uredniško politiko. **UREDNIŠTVO:** Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Risa Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Anton Jakše (novinarski servis in EP), Zdenka Ljndič-Dragas, Miljan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppey in Ivan Zoran.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 200 din, polletna naročnina 4.000 din, za delovne in družbene organizacije 8.000 din. Za tužino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (oz. druga valuta v tej vrednosti) na leto.

TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-820-970-257300-126-4405/9 (LB-Temeljna dolenska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za ekonomske oglase 2.600 din, na prvi ali zadnji strani 5.200 din, za razpise, licitacije ipd. 3.300 din. Mail oglas do deset besed 1.300 din, vsaka nadaljnja beseda 130 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefon: uredništvo (068) 22-606 in 24-200, novinarski servis 23-610, ekonomska propaganda, mail oglasi in naročniški oddelek 24-006. Nenaročenih rokoplavov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, tozid Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 19. 2. filmsko gledališče — ameriški glasbeni film St. Elmo's Fire. 20. in 21. 2. Upor v vojaški akademiji. Od 21. do 24. 2. (po tri predstave) francoska komedija Asasov (v gl. vlogi J. P. Belmondo). 25. in 26. 2. (ob 17. in 20. uri) ameriška tragikomedijska Let nad kukavičjim gnezdom. 26. 2. ameriški akcijski film Zarota v San Franciscu (ob 20. uri).

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 20. do 22. 2. ameriška komedija Vojska akademiji. Od 23. do 25. 2. ameriški akcijski film Komandosi. **SEVNICA:** 19. 2. drama V zaporu. 20. in 21. 2. glasbeni film Zapeljivost. 22. in 23. 2. karate Banditi iz Santunga. 25. in 26. 2. akcijski film Življenje v nevarnosti.

APN 6 z dodatno opremo, letnik 1985, prodam. Bojan Šmajdek, Stranska vas 33, 68000 Novo mesto. (789-MV-7)

TAM 2001 in kostañjevo kolje prodam. Marn. Dol. Dobrava 13, Trebnje. (790-MV-7)

JAVO, registrirano, 175 cm, prodam ali zamenjam za moped. Potok 39, Straža. (792-MV-7)

LADO 1600, letnik 1980—september, prodam. Cvitko, Ulica talcev 12, Kostañjevica na Krki. (798-MV-7)

MOTOR APN 6 prodam. Toni Frankovič, Oštrc 19, Kostañjevica. (830-MV-7)

ZASTAVO 101, staro 10 let, registrirano do septembra, ugodno prodam. Vurušič, Gor. Straža 163, Straža. (804-MV-7)

JUGO 45, star 10 mesecev, prodam. Telefon 24-979. (758-MV-7)

YUGO 45 A/1986 prodam. Šušteršič, Zagrebška 21, telefon 22-456, popoldne. (717-MV-7)

ZASTAVO 101, letnik 1976, prodam. Telefon 42-453. (818-MV-7)

R 4, letnik 1974, v dobrem stanju, prodam. Žgajnar, Šmarjeta 38, ogled popoldne. (762-MV-7)

R 16, registriran do februarja 1988, prodam. Ilke Vaštetove 16, Novo mesto. (843-MV-7)

Z 101, letnik 1977, prodam. Barbič, Mala Cikava 15, 68000 Novo mesto. (860-MV-7)

Z 101, letnik 1977, prodam. Bobič, Dobe 9 a, Kostañjevica na Krki. (861-MV-7)

R 4, dobro ohranjen, garažiran, letnik september 1983, prodam. Telefon 88-902, po 16. uri. (886-MV-7)

Z 850, letnik 1982, karoserija 1985, prodam. Ogled po 15. uri. Anton Zorko, Avguštna 4, Kostañjevica na Krki. (862-MV-7)

126 P prodam za 53 M ali zamenjam za karamboliran avto. Tel. (068) 25-820. (865-MV-7)

FICA—77, registrirana do januarja 1988, prodam. Telefon 56-645. (871-MV-7)

125 P/79 september prodam. Alojz Hočvar, 68293 Studenec, tel. 89-163. (P7-12MO)

R 4 GTL, letnik 1983, registriran do februarja 1988, prodam. Prešeren, Lobetova 42, Novo mesto, popoldne (869-MV-7)

OPEL KADET 1970 (karoserija obnovljena) ugodno prodam. Jože Žarn, Gorjanska 17, Kostañjevica. (871-MV-7)

ZASTAVO 750 LE, staro dve leti, in hondo, novo, prodam. Mala Cikava 8 a, Novo mesto. (872-MV-7)

ZASTAVO 850, december 1982, prodam. Pavlič, Ratež 54, tel. 85-901. (879-MV-7)

VW 1200 kasonar, letnik 1969, zelo dobro ohranjen, registriran, vozen, ugodno prodam. Tel. (068) 25-691. (880-MV-7)

R 4, letnik 1983, ugodno prodam. Telefon 42-156. (877-MV-7)

LADO 1200, registrirano za celo leto, prodam. Marjan Škrbec, Ratež 29, Brusnice. (876-MV-7)

JUGO 45, letnik 1985, prodam. Darko Bršec, Oražnova 22, Kostañjevica na Krki. (883-MV-7)

ZASTAVO 750, letnik 1981, registrirano do oktobra 1987, prodam. Tel. 44-028. (883-MV-7)

Z 101 mediteran, letnik 1979, prodam. Tel. (068) 20-460, od 17. do 19. ure. (881-MV-7)

Z 750, letnik 1982, prodam. Ludvik Kocmut, Gor. Straža. (827-MV-7)

ZASTAVO 850 prodam. Anica Verbič, K Roku 72, telefon 26-191, Novo mesto. (829-MV-7)

Z 750, letnik 1984, prodam. Virant, Stara vas 10, Škocjan. (906-MV-7)

TOMOS 15 SLC, letnik 1981, nujno prodam. Cena ugodna. Darko Vrtačič, Pristavica 1, Šentjernej. (891-MV-7)

R 4, letnik 1977, registriran do septembra 1987, prodam. Milan Pavlič, Roje 8, Šentjernej. (892-MV-7)

JUGO 45 L, letnik 1986, prodam. Tel. 23-878. (894-MV-7)

FIAT 128 sport, Z 850, letnik 1976, in R 4, letnik 1977, prodam. Zvonko Struna, Potov vrh 1 b. (899-MV-7)

FIAT 850 sport coupé, obnovljen, vozen, prodam. Zvone Uhernik, Otočec 48. (900-MV-7)

ZASTAVO 750, letnik 1977, v zelo dobrem stanju, prodam. Srebrnjak, Veliki Slatnik 34, Novo mesto. (901-MV-7)

BMW 520, letnik 1980, prodam. Tel. 84-994. (902-MV-7)

Z 101 GTL, letnik 1985, prodam za 240 SM. Tel. 28-036. (807-MV-7)

Z 750, letnik 1979 prodam po ugodni ceni. Franc Komljanec, Stara Bučka 18, 68275 Škocjan. (804-MV-7)

SKODO 110 LS, 1976, ohranjeno, registrirano do 15. 7. 1987, in 126 P po delih prodam. Tel. 24-140. (835-MV-7)

TOVORNI avto TAM 2001 prodam. Sred. Globodol 6, Mirna peč. (841-MV-7)

R 18 TLJ prodam. Tel. 25-862, popoldne. (849-MV-7)

ZASTAVO 750 SL, letnik 1979, prodam. Tel. 85-926. (850-MV-7)

Z 750, letnik 1980, dobro ohranjeno, prodam. Alojz Vidmar, Dolenja vas 18, Otočec. (917-MV-7)

R 4 TL, letnik 1983, prodam. Tel. 21-606. (915-MV-7)

R 4, letnik 1978, prodam. Janez Pavlič, Loka 15, Šentjernej. (920-MV-7)

OPEL KADET 1100, letnik 1974, in FIAT 750, letnik 1980, prodam. Dol. Kamence 27. (921-MV-7)

LADO 85/9 1300 S in Z 750 1982 prodam. Popovič, Drejetova pot 33, Novo mesto. Ogled po 15. uri. (913-MV-7)

Z 101/85/11 prodam. Gor. Kamenje 14, Novo mesto, tel. 25-858. (913-MV-7)

ZASTAVO 850, oktober 1984, prodam. Jurij Starešinič, Sečjeselo 18, Vrnica, tel. 55-370. (P7-22MO)

Z 101, letnik 1978, prodam. Tel. 42-527. (851-MV-7)

OPEL KADET, letnik 1979, in motorno kolo GILERA R x 200-endo, staro 7 mesecev, prodam. Lebanova 10, Novo mesto, tel. 24-393. (910-MV-7)

Z 101, letnik 1974, prodam. Informacije na telefon (068) 42-460. (845-MV-7)

UGODNO prodam CZ 750, letnik 1976, z več dodatne opreme, avtoradijo z ojačevalcem (EKVILAJZER) in dva zvočnika. Tel. 44-301, int. 40. (854-MV-7)

ZASTAVO 750 S, letnik 1978, obnovljeno in na novo registrirano, prodam. Alojz Pavkovič, Zavratec 21, Studenec, tel. 89-175. (857-MV-7)

DIANO, letnik 1977, registrirano do decembra 1987, in MZ 250 TS ugodno prodam. Tel. 51-396. (855-MV-7)

KOMBI VW 1600, letnik 1973 (podaljšana kabina + keson), prodam. Ogled v nedeljo. Tel. 21-546. (927-MV-7)

Z 101, letnik 1979, prodam. Tel. (068) 82-352. (P7-23MO)

126 P, letnik 1979, registriran do 1988, prodam. Magda Lekše, Groblje 13, Šentjernej. (930-MV-7)

Z 1300 lux, letnik 1980, dobro ohranjeno, prodam. Telefon popoldne 42-435. (931-MV-7)

MOPED APN 6 in 15 SLC prodam. Tel. 21-575. (945-MV-7)

LADO 1600, letnik 1980, prodam. Tel. 56-787. (942-MV-7)

prodam

Prodam - vinograd v Spodnjem ŠKRIVNEM pri PLETERJIH, 13 arov na kolih. Vršana gradbena parcela, dovoz z vsakim avtomobilom, elektrika blizu. Cekuta Jože, Košenice 2, Šmihel pri Novem mestu. (P 7 25 MO)

Prodam gostinski prekcunec ponev — (kiper) 40 l in prikolico za avto po zelo ugodni ceni. Informacije pri bife Slavček (dopoldan). (P 7 26 MO)

Prodam nov trajno žareči kuipersbusch-central. Kovačič, Nad mlini 45, Novo mesto. (759-PR-7)

POCENI prodam pomivalno korito, pralni stroj in hladilnik. Tel. 22-757. (7-20MO)

Prodam trosed, mizico in dva fotelja iz pliša. Tel. 27-372. (887-PR-7)

TELICO, brejo 8 mesecev, prodam. Jože Pangerc, Gor. Ponikve 14, (888-PR-7)

Prodam obnovljen pralni stroj Gorenje za 80.000 din. Moravec, Cesta herojev 38, Novo mesto, tel. 23-312. (828-PR-7)

KRAVO in hlevski gnoj prodam. Jelše 5, Mirna peč. (834-PR-7)

globtour

novi mesto
☎ 25-125, 25-789

UGODNO prodam rabljeno dnevno sobo. Pavel Žagar, Slavka Gruma 8, Novo mesto. (819-PR-7)

PRASIČA, 150 kg težkega, prodam. Rudolf Povše, Dol. Podbošt 8, 68216 Mirna peč. (811-PR-7)

KROMPIR za krmo prašičev prodam. Tel. 42-416. (779-PR-7)

PRODAM novo, še zapakirano spalnico. Tel. 42-430. (769-PR-7)

COMMODORE 64s kasnetikom in TV Jasna prodam. Informacije popoldne 42-204. (770-PR-7)

KRAVO prodam. Vrhpč 8, Mirna peč. (771-PR-7)

PO UGODNI CENI prodam cirkular in pločevinasto cisterno, nerabljeno (100 l). Colarič, Šentjakob 11, Šentjernej. (775-PR-7)

PRODAM tri krave in telico, vse breje. Lekše, Hudenje 3, Škocjan. (807-PR-7)

PRODAM kravo, staro 5 let, brejo 8 mesecev. Anton Kastelic, Pangrc grm, Brusnice. (781-PR-7)

POCENI prodam električno kitaro FRAMUS. Tel. 82-074, po 15. uri. (P7-9MO)

ZAMRZOVALNO SKRINJO (210 l) prodam. Telefon 26-483. (785-PR-7)

PRODAM žensko kolo na tri prestave v zelo dobrem stanju. Telefon 26-206. (787-PR-7)

STROJ s priklučkom (freza in plug) prodam. Informacije na telefon (068) 43-803. (817-PR-7)

PRODAM dve kobili, breji 10 mesecev, stari 5 in 8 let. Tone Medle, Brusnice 47. (852-PR-7)

MIZARJI! Prodam lesnoobdelovalni stroj s 5 operacijami. Gole, Stari trg 42, 68210 Trebnje. (799-PR-7)

PRODAM hrastove deske (3,5 cm), macesno stensko oblogo (135 cm/8 m dolžine), pograd, smrekov, nov. Naslov v upravi lista (945/87). (801-PR-7)

PRODAM košnjo sena v Koroških vasi, mizarški cirkular in hobi stroj. Brudar, Gotna vas 2. (803-PR-7)

PRODAM nov stereo kasetofon-radio TOSHIBA. Tel. 24-249. (760-PR-7)

DNEVNO SOBO prodam. Povše, Levstikova 3, Novo mesto. (736-PR-7)

KAVČ in dva fotelja, skoraj novo, prodam. Tel. 20-269. (916-PR-7)

PRASIČA, okoli 110 kg težkega, prodam. Irena Golob, Vrbovec 14, Šentjernej. (908-PR-7)

PRODAM nov trifazni cirkular. Jože Novak, Vel. Bučna vas 4, tel. 25-148. (918-PR-7)

PRODAM 1000 kg koruze v zrnju po 80 din. Tone Rešetič, Petelinjek. (890-PR-7)

PRODAM brezihnen pralni stroj, star 20 let, za 20.000 din. Telefon 25-466. (838-PR-7)

PRODAM kavč, raztegljiv v posteljo, dva fotelja, kombiniran štedilnik (štiri plin, dva elektrika). Tel. 23-053. (839-PR-7)

SEDEŽNO GARNITURO (dva fotelja in trosed) prodam. Nestrovič, V. Vlahoviča 6, Brežice. (842-PR-7)

KRAVO frizjiko, brejo 6 mesecev, prodam. Saje, Mali vrh 16, Mirna peč. (846-PR-7)

prekllici

VLADIMIR MIKLIČ, Podpreska 4, 61319 Draga, preklcijem neresnične besede, katere sem dne 8. februarja 1987 izrekel v gostilni Draga zoper Alojza PANTARJA, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. (P7-16 MO)

obvestila

STRANKE obveščamo, da vam na željo vzredimo najboljše kokoši nesnice pasme xiseks, rjave, stare 5 tednov. Prijavite se lahko do 15. marca 1987, prejeti pa jih boste 28. maja 1987. Stane ZDRAVJE, Zalog 17, Novo mesto, telefon 24-594. (863-OB-7)

POLAGANJE-ČIŠČENJE tapisov, itisona, preprog, brušenje parketa. Drago Saje, Dol. Toplice 192 (Cviblje), tel. 27-403. (907-OB-7)

BIORITEM vam izračunamo in natisnemo s pomočjo računalnika. Svoj naslov in rojstni datum (dan, mesec, leto) sporočite na naslov: Drago PETERLIN, p.p. 23, 68001 Novo mesto. Za štiri mesece 1000 din. Plačate po povzetju. (924-OB-7)

SPREJEMAM naročila za nesnice HISEX rjave, stare 8 tednov. V prodaji bodo 5. marca in 30. marca 1987 po 1.000 din komad v Šmarjeti 15, Šmarješke Toplice. (778-OB-87)

ZALUZIJE, rolete, platnene zavese montiramo in popravljamo. Tel. (061) 264-172, 271-455. (50-50-MO)

MAŠKARADNE OBLEKE za otroke prodam. Tel. (061) 266-940 ali (061) 448-475. (794-OB-7)

GOSPODINJE! Če vam zamrzovalna skrinja ledeni, rosi ali toči, pokličite Servis za izolacije na Truški c. 89, tel. (062) 413-606! Delamo po najnovejših metodah. Dam dve leti garancije. Viktor PAJEK. (754-OB-7)

DVE RAZSTAVI V MODERNI GALERIJ

LJUBLJANA — V Moderni galeriji je bila včeraj otvoritev retrospektivne razstave Vase Pomorišca, ki jo je pripravil in posređoval Muzej savremene umetnosti iz Beograda. Pomorišac (1893—1861) je eden vidnejših srbskih slikarjev iz časa med obema vojnama. V svojem zanimivem, čeprav pri nas malo znanem opusu, je izhajal iz izkušnje münchenske akademije, ki jih je navezoval na tradicije srbskega srednjeveškega slikarstva. Od včeraj pa je na ogled tudi razstava Nove pridobitve Moderne galerije 1983—1986. V tem času je bilo pridobljenih 1244 del, na razstavi pa je predstavljenih 50 del 30 avtorjev.

PRIZNANJA NAJBOLJŠIM

LJUBLJANA — V Domu španskih borcev v Ljubljani je bila minuli teden slovesnost, na kateri so podelili priznanja najboljšim v avto-moto športih za minulo sezono. Med dobitniki je bilo tudi precej dolenskih imen, ob njihovem naštevanju v naši predzadnji številki pa smo pozabili na Trebanjca Branka Rokavca, ki je prejel priznanje za 3. mesto na prvenstvu motociklistov v kategoriji do 125 ccm.

PREMALO PRIREDITEV V KULTURNIH DOMOVH

ČRNO MELJ — V zadnjih letih so v črnomaljski občini adaptirali 5 kulturnih domov in ljudsko knjižnico, sedaj pa je v gradnji še gribeljski dom. Tako se lahko pohvalijo, da imajo kulturne domove vsa krajevna središča. Niso pa v občini uredili vzdrževanja domov. Zveza kulturnih organizacij je lani prvič za to namenila milijon dinarjev, amortizacijo pa plačujejo le za črnomaljski kulturni dom. Žal so ti domovi zelo slabo izkoriščeni. Kulturna skupnost je letos prosila in spodbujala kulturne delavce po vaseh, da bi pripravili koledar prireditev v teh domovih, a niso naredili ničesar. Tako se v kulturni skupnosti boje, da bodo domovi, ki so sicer v glavnem večnamenski, tudi letos pretežno samevali.

ZAHTEVAJO DELITEV SKUPNIH ZEMLJIŠČ

KOČEVJE — Premoženske zadeve bivših agrarnih skupnosti na območju kočevske občine rešujejo že preko sto let, od takrat, ko je bil sprejet deželni zakon o delitvi skupnih zemljišč. Iz podatkov pristojne upravne občinske službe za minulo leto je moč ugotoviti, da ta vprašanja niso rešena za naselja Kostel, Rajšle, Suhor, Ajbelj, Kaptol, Lipovec, Sela, Banjaloka, Zapuže, Novi Lazi, Kuželj, Potok, Vas, Podstene, Stružnica in še mogoče katero drugo naselje. V tolikšnem časovnem obdobju se je gospodarski interes in pomen za ta zemljišča močno zmanjšal zaradi opuščanja ovčereje in govedoreje. Ne glede na to pa so upravičenci močno zainteresirani za dokončno razdelitev tega premoženja, ki je skupna last posameznih lastnikov. Težave pa nastajajo, ker je potrebno izvesti parcelacijo teh površin tako, kot jih imajo posamezniki v posesti. Občinski izvršni svet bo le moral zavzeti končno stališče v tej zadevi, ki se rešuje toliko let in je še vedno neresena. V. D.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

STANKA ROMA

z Griča pri Črnomlju

se najlepše zahvaljujemo za izraženo sožalje in darovano cvetje. Hvala sovaščanom, DO GG Črnomelj in DO Rudnik Kanižarica za izkazano pomoč. Posebej se zahvaljujemo GD Dobljče, LD Loka, pevskega zboroma, govornikom za poslovilne besede, duhovniku za opravljeni obred in vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, kakor tudi vsem, ki ste nam med težko boleznijo stali ob strani in nudili pomoč.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustila naša draga sestra in teta

MARIJA ŽAGAR

Od nje smo se poslovili 29. 1. 1987 na pokopališču na Mirogoju v Zagrebu. Zahvaljujemo se vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, posebno pa sestram iz Frankopanske 17 v Zagrebu, duhovnikom za opravljeni obred in poslovilne besede, družini Olup ter g. župniku iz Šmarjete.

Žalujoči: brat Tone in sestra Nežka z družinama, brat Jože ter ostalo sorodstvo.

Vinica, Orešje, Trebelno, Mokronog

Trpljenje in bolečine — vse hitro je minilo.

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila

MARIJA OŠTIR

iz Kostanjevice

Vsem, ki ste jo imeli radi, se od nje poslovili in s cvetjem počastili njen spomin, iskrena hvala.

Žalujoči: hčerka Mimi z družino in ostali sorodniki

ZAHVALA

V 57. letu starosti se je tiho poslovil od nas naš dragi oče, sin, brat, stari oče, tast

FRANC MRAVINEC

iz Podklanca 22 pri Vinici

Zahvaljujemo se vsem znancem, prijateljem in sosedom za vestransko pomoč, tov. Francu Žuglju za poslovilne besede, župniku za opravljeni obred. Iskrena zahvala osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, dr. Piletiču in dr. Čehovi.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

ANTONA KONDA

z Gradnika 13 pri Semiču

se najprsičneje zahvaljujemo sosedom z Gradnika, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in z nami delili bolečino. Posebej pa se zahvaljujemo Lojzu Kondi iz Novega mesta, govorniku Darku Plutu za poslovilne besede pred domačo hišo, Društvu upokojeencev Semič, pihalni godbi Metlika tersorodnikom in prijateljem za podarjene vence, cvetje in izrečeno sožalje. Iskrena hvala gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred ob zadnjem slovesu.

Žalujoči: žena Marija, sin Jože in Anton z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage žene, mamice, babice, sestre

MARIJE BARBIČ

roj. Vidic

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano materialno in finančno pomoč ter tolažilne besede ob kruti resnici. Posebna zahvala zdravnikom in osebju pljučnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, ki so pokojnici lajšali bolečine, DO Labod za materialno in finančno pomoč ter poslovilne besede ob preranem grobu, tov. Liscu, Bobiču, Obrtni zadrugi Hrast, Združenju obrtnikov Novo mesto ter ostalim obrtnikom za nesebično pomoč v času bolezni in ob smrti. Zahvaljujemo se g. Lapu za lepo opravljeni pogrebni obred in ganljive besede ob krsti, pevcem »Dušana Jereba« za zapete žalostinke, vsem darovalcem cvetja, sosedom, prijateljem, sorodnikom, znancem, delovnim organizacijam, učencem 8. d razreda OŠ Katja Rupena ter vsem, ki ste nam stali ob strani, nam nudili kakršnokoli pomoč, nam pisno ali ustno izrazili sožalje in pokojno v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Vsem ponovno prisrčna hvala.

Mož Albin s sinovoma ter hčerka Brigita z družino v imenu vsega sorodstva
Novo mesto, 14. 2. 1987

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

JOŽEFE KOPOREC

s Ceste 1 pri Velikem Gabru

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, pokojnici darovali cvetje in vence ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni poslednji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Vojki Gorjupovi in patronažnima sestram Jožici Lavrihovi in Vidi Kastelčevi za zdravljenje in nego med dolgotrajno boleznijo, Jožici in Danetu Štrempfljevima za pomoč in nasvete, župniku za lep obred, pevskega zboru iz Velikega Gabra in OOS Novoales iz Straže. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

Zakaj si morala nam umreti, ko pa s tabo je bilo lepo živeti? Odkar utihnil je tvoj glas, žalost, bolečina domujeta pri nas.

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je mnogo prezgodaj tragično zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

CELESTINA ANŽIČEK

roj. Križman

iz Zagorice 8 pri Mirni

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in sodelavcem iz OŠ ZDO Mirne, DO Novoales-tozd TAP in TPE Trebnje za podarjene vence in cvetje, za izrečeno sožalje in vestransko pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala gospodu dekanu za opravljeni obred. Vsem, ki ste pokojno spremili na zadnji poti, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Miro, otroci Miro in Marinka z družinama in Mojca ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustil naš dobri oče, stari oče in ded

ŠTEFAN GORŠE

iz Zapudja 5

Od pokojnega smo se poslovili 8. februarja. Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter vsem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti, tov. Bečanju in tov. Horvatu za poslovilne besede, lovski družini Dragatuš, ZZB Dragatuš in pevskega zboru v Dragatušu. Hvala župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Marija z možem Juretom, vnukinje Stanka, Nada in Silva z družinami

Ni več trpljenja ne bolečin, življenje je trudno končalo svoj boj. (S. Gregorčič)

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

JANEZ TOTTER

dolgoletni organist in pevovodja
iz Gribelj 13

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam ustno ali pisмено izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, ter za tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala krajevnim organizacijam ZB Griblje, GD Griblje, kolektivom Skupne službe SIS občine Črnomelj, DO Lek-TOZD Mengeš, DO KPL-TOZD Žale, DO Plutal Ljubljana, DO Iskra TOZD Črnomelj, govornikom Petru Požeku za slovo pri domači hiši, Marjanu Črnetu iz Črnomlja in Antonu Pezdircu s Krasinca za ganljive besede slovesa pri odprtem grobu. Iskrena zahvala pevskega zboru KUD Griblje, cerkvenemu zboru, pevskega zboru iz Mengša, g. župniku Jožetu Ovničku ter ostalim duhovnikom iz Metlike, Adlešič, Vrhniko in Sevnice pa za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: žena Neža, otroci Jakob, Janez, Julij, Tone, Jože, Neža, Ana, Ivanka, Marija, Lojze z družinami in sestre Marija, Meta in Marjana z družinami

Griblje, dne 2. februarja 1987

IVAN PEZDIRC

Ko človek prislusne pripovedi Ivana Pezdirc, se mu zazdi, da je odprl debelo knjigo zgodovine, v kateri je nekaj listov popisal prav ta Belokranjec. Zgovorni pripovedovalec tako slikovito niza dogodke iz svojega življenja, tesno povezane z našim narodnoosvobodilnim bojem, pa trpljenje, pogum, stiske svojih borcev, ki jih je vodil v številnih bitkah, akcijah, da je njegovo pripoved težko strniti v teh nekaj vrsticah.

Ivan, s partizanskim imenom Slavo, se je rodil v kmečki družini v Trnovcu pri Metliki konec leta 1913. Že kot šolarček v metliški osnovni šoli je občutil veliko krivico, ki se je godila vaškim otrokom. Smeli so namreč končati le štiri razrede, potem pa obiskovati ponavljalko. Prav gotovo se je že takrat v njem zadržal odpor do vsega nepravičnega, vsega, kar je tlačilo pošteno, preproste delovne ljudi. Zato se je pozneje, ko se je v Ljubljani zaposlil kot kovinar v Avtomontaži, hitro vključil v sindikat lesnih delavcev, ki je trikrat uspešno izpeljal štrajke, v tistih nemirnih časih pred drugo svetovno vojno sicer prepovedane. Ko pa bi moral leta 1941 začeti popravljati itali-

janske tovornjake, je raje pustil službo, se zaposlil na železnici in postal takoj vodja sabotažne skupine. Bil je izdan, a je imel srečo, da je pred belogardisti odnesel celo kožo. Njihov plen je postala le stanovanjska oprema in obleka, ki jo je imel pripravljeno za poroko. Tako z ohceto ni bilo nič, v njem pa je takrat dozorela odločitev, da odide v partizane.

Potem se je vse odvijalo kot po tekočem traku. Najprej je postal komandir Kleške čete, kmalu nato komandant 2. bataljona Belokranjskega odreda, ki je bil ustanovljen 26. junija 1942 na Mirni gori. Ko je bila septembra 1942 ustanovljena Cankarjeva brigada, je njegov bataljon postal 3. bataljon te brigade. Pozneje pa je postal komandant Belokranjskega odreda. Še danes je poleg številnih drugih funkcij predsednik odbora Belokranjskega odreda, ki ob današnjem črnomaljskem občinskem prazniku za številne zasluge prejema posebno priznanje.

Pezdirc je bil močno priljubljen med svojimi soborci. Bil je iznajdljiv, samoiniciativen, poln zvijač, a nikoli nagel pri odločitvah. Spoštoval je preproste kmečke ljudi in terenske delavce, brez pomoči katerih bi se zagotovo marsikatera akcija izjalovila. Zgovoren dokaz za to, da so mu tudi drugi zaupali, pa je, da so se muradi pridružili številni, predvsem mladi ljudje. Vedno je bil tisti, ki je vlival borcem optimizem, samozavest. Medtem ko sem bil zaskrbljen, ko sem koval načrte in me je bolelo srce, ko sem gledal trpljenje borcev in civilnega prebivalstva, pa sem bil vedno nasmejan, dobre volje. Nihče ni smel zaslišati strahu, nemira. Se spominja Pezdirc, ki ni nikoli dobro živel, a tudi nikoli obupal. Danes, ko si je dom ustvaril v Ljubljani in ko živi svobodno, pa pravi, da sploh ni več prostora za malodušje.

M. BEZEK-JAKŠE

V gradu Gradac kraljuje beda

V gradaškem gradu v izredno slabih razmerah živi osem strank

GRADAC — Gradaški grad je mogočna in častitljiva zgradba na okljuku Lahinje z bogato in za Belo krajino pomembno preteklostjo, vendar je danes, tak kakršen je, vse prej kot primeren za bivanje. Načel ga je zob časa, denarja za popravila ni bilo nikoli, kaj šele za obnovo,

Ena teh strank je tudi Silvo Zorec z ženo in tremi majhnimi otroki. Pred tremi leti so se Zorčevi čez noč znašli na cesti. Lastnik hiše v Bereči vsaj jim je borno imetje postavil pred vrata in družina je bila brez strehe nad glavo. »Z dvema otrokoma smo se potikali od očeta do bratov in sester. To je trajalo tri mesece,« je pripovedoval Zorec. Potem je Silvo s pomočjo Beti — tam je zaposlen zadnjih šest let, prej pa je delal v IMV — dobil dve sobi v gradaškem gradu. »Rekli so nam, da je to zasilno, dokler se ne najde kaj bolj primerne.« In ta zasilnost traja sedaj že tri leta in je vedno hujša, kot za vse ostale prebivalce gradu. Po tretjem otroku je Zorčeva po več kot enajstih letih službe v semiški Iskri in IMV ostala doma, kajti ob treh otrocih ne more hoditi v službo. Silvo zasluži v Beti okoli 7 starih milijonov, za otroke pa dobijo 2,6 starega milijona doklad.

»Vsi skupaj živimo v eni grajski sobi, tukaj kuhamo, spimo, vse. V drugo se bojimo stopiti, kaj šele, da bitam bivali. Stropse je udrl, okna so zgnila, šip ni. Vsako zimo nam v gradu zmrzne voda v ceveh, tako da moramo za kuhno ponjo v vas ali topiti sneg, za pranje smo jo nosili tudi iz Lahinje. Za ogrevanje te velike in

visoke grajske sobane imamo samo štedilnik; tako mrzlo je bilo, da nam je voda v pralnem stroju zmrznila. Hotel sem na lastnoroške zamenjati okna, ki se ne dajo dobro zapreti, ker je vse zvito. Od Beti sem dobil še dobra okna, tudi material bi mi dali na odplačevanje, s prijatelji bi sami vse naredili, pa so minastanovanjski v Metliki rekli, da ne smem nič spreminjati, ker je vse zgodovinsko zaščiteno. Če je zgodovinsko popravilo, naj pa še zgodovinsko popravijo, ne pa da moramo živeti v takem!« Seveda posledice takega življenja najbolj občutijo otroci; najstarejši hodi v prvi razred. »Skoraj vsak teden moramo s kakšnim v zdravstveni dom na 'servis'. V štedilniku kurimo noč in dan, pa nikakor ne moremo ogreti te sobane. Ko so bili v najhujši zimi pri meni sodelavci, so se zgrozili, češ da bomo vsi zmrzili. Obljubili so mi, da bom dobil garsonjero v Metliki, pa jo je potem

nekdo drug. Jaz nimam ne zvez ne denarja. Pa saj ne potrebujemo stanovanja v bloku, zadovoljni bi bili s kakšno staro zadružno hišo. Sam bi jo obnovil, bi vsaj vedel, kam vlagam denar in za kaj delam.«

Zorec je bil seveda večkrat tudi na socialni v Metliki. »Pravijo, da sem pijanec, da vse zapijem. Kako pa potem sam vzdržujem petčlansko družino?! Rekli so, da bi otroke vzeli in jih dali v rejo, da vsaj otroci ne bi bili na mrzlem. Žena in jaz sva pa lahko? Otrok ne dam! Niso ne bosni ne lačni, če pa zmrznemo, naj vsi skupaj.«

A. BARTELEJ

MARIJA DEBEVC: »Še nikoli nisem ničesar zadela, sedaj pa kar prvi dobitek!«

Glavni dobitek v Boštanj

Debevcovi so v akciji Podarim — dobim zadeli nagradni bungalov

BOŠTANJ — V nedeljskem četrtem žrebanju akcije v podporo jugoslovanskemu smučarskemu skladu Podarim-dobim je glavni dobitek, vikendski bungalov Avtoradgona, žreb dosodil Mariji Debevc, kuhrici na osnovni šoli v Boštanju.

»Vsa sem bila iz sebe, ko sem v nedeljo zvečer zaslila iz televizijskega sprejemnika svoje ime. Precej je zapel telefon v hiši in tudi hišni zvonec. Ni bilo dvoma, vsi so slišali enako, čestitali so sorodniki in znanci po moji in moževistriani,« opisuje navdve prijetno presenečenje. Ponedeljek je preživela kot običajno na svojem delu v kuhinji osnovne šole Boštanj. Ni še utegnili izvedeti, kakšen je sploh ta bungalov, pravijo pa, da je vreden okrog 4,5 milijona dinarjev.

Debevcova je že 17. leto kuharica v šoli. Izšolala se je na gostinski šoli v Novem mestu. Od mladih nog je vajena skromnosti. Možje sofer pri Transportu v Krškem. V novem naselju v Dolenjem Boštanju so si Debevcovi s prihranki zgradili hišo. Prav zategadelj bungalov, čeprav je prestavljen, ne bo poromal k njim. »Ena gradnja je bila kar zadosti. Marsikaj nam na hiši še manjka, če kaj, bi si rada uredila dom,« razgrinja načrte skrbna gospodinja Marija. Vinograda ali česa podobnega, kamor bi ta bungalov spadal, nimajo in ga tudi ne kanjijo imeti.

Debevcova je dvoje kartic Podarim-dobim izpolnila s hčerko, 13-letno učenko 6. razreda boštanske osnovne šole. »Vsako tekmo, kjer nastopajo naši smučarji, vedno z zanimanjem spremljata mož in hči. Tudi jaz se veselim uspehov naših smučarjev,« pravi Marija in dodaja, da še v sanjah ni pomislila, da bo sreča našla še nje.

A. ŽELEZNIK

VSE IMETJE PRED HIŠO — Pred tremi leti so Zorčevi vrgli iz hiše v Bereči vasi.

AGROPOP V DISKOTEKI OTOČEC

OTOČEC — Znana slovenska skupina Agropop bo ... 19. februarja, gostovala v Diskoteki Otočec na Otočcu. Ker je zanimanje precejšnje, pripravljajo organizatorji, da si že prej rezervirajo prostor in sedež na telefon 21-830 (Hotel grad Otočec). Ob tej priložnosti bo iz Novega mesta odšel tudi poseben avtobus, in sicer ob 9. uri zvečer.

ZABAVNO ZA DAN ŽENA

NOVO MESTO — Osrednja zabavna prireditev za dan žena na Dolenjskem bo v četrtek, 5. marca, ob 8. uri zvečer v novomeški športni dvorani Marof, kjer Festival Ljubljana pripravlja nastop znanih popevkarjev in humoristov. Nastopili bodo: Tereza Kesovija z ansamblom Branka Bulića, kantavtor Marijan Smode in člani slovenskega Moped showa Janez Hočvar-Rifle, Tone Fornezzi-Tof in Maja Boh. Vstopnice so na voljo pri turistični poslovalnici Globtoura v Novem mestu.

TEREZA KESOVIVA V N. MESTU

V okviru praznovanja dneva žena bo v četrtek, 5. marca, ob 20. uri v novomeški športni dvorani Marof velika zabavna in glasbena prireditev, na kateri se bodo občinstvu v vseh koncev Dolenjske predstavili naši trenutno najbolj priljubljeni umetniki: Tereza Kesovija z ansamblom Branka Bulića, kantavtor Marijan Smode ter neuničljivi Moped show z Janezom Hočvarjem-Rifletom, Tonetom Fornezijem-Tofom in še kom. Tereza in Marijan Smode bosta istočasno predstavila Dolenjskem najuspešnejše skladbe s svojih novih LP plošč (Moja poslednja i prva ljubav in Jožica, kje si bila). Informacije, prodajo vstopnic in sprejem naročilnic za vstopnice nudi poslovalnica Globtoura v N. mestu (tel. 068/25-789 in 25-125), (dv)

VLADO KRESLIN V BOŠTANJU

Trenutno eden najbolj priljubljenih slovenskih pevcev popularne glasbe Vlado Kreslin bo skupaj s svojim stalnim spremljevalcem Mirom Tomassinijem — oba pojeta in sespremljata s kitarama — in v okviru plesne predstave prve in še vedno edine slovenske potujoče videodiskoteke »Sraka« v soboto, 21. februarja, zvečer nastopil v Boštanju pri Sevnici. Plesni program se bo pričel ob 19. uri, uro prej pa bo rockovski kritik Drago Vovk mladim ob video posnetkih predstavil nekaj značilnosti nastanka rock glasbe v svetu. Prireditev bo v dvorani TVD Partizan. (dv)

ROCK SCENA V VAVTI VASI

VAVTA VAS — V soboto, 21. februarja, se bo v dvorani TVD Partizan v Vavti vasi predstavila nova dolenska rock scena. Nastopili bodo Lordi, Doza, Frakcija FM in Free 48. Prireditev se bo začela ob 19. uri. Vabljeni!

TOP LESTVICA DOL. LISTA

Diskoteka Otočec pripravlja nekaj novosti za svoje goste, in sicer bo poslej vsak teden enkrat v diskoteki gostovala znana beogradska pevka ZANA, ob vsakem gostovanju pa bo organiziran tudi avtobusni prevoz iz Novega mesta.

Lestvica je ta teden takšna:

1. Is this love? — A. MOYET
2. The rain — O. JONES
3. Take my breath away — BERLIN
4. The final countdown — EUROPE
5. You sexy thing — HOT CHOCOLATE
6. Victory — KOOL & THE GANG
7. Notorious — DURAN DURAN
8. French kissin — DEBBIE HARRY
9. The miracle of love — EURYTHMICS
10. Running in the family — LEVEL 42 (novost)

Tokrat dobi kaseto ROBERT BOJANC iz Novega mesta. Predloge za lestvico pošiljajte na naslov: Krka — Zdravilišča, Diskoteka Otočec, 68222 Otočec.

Z bioenergijo pomaga ljudem

Zdravko Malnarič s Kala pri Semiču s pomočjo nihala odkril vodo pod zemljo, našel izgubljenega človeka, odkriva bolezn — »Za posmeh mi ni mar«

KAL PRI SEMIČU — Ko je Zdravko Malnarič s Kala pri Semiču pred dvema letoma v časopisu prebral, da je iz mariborskega zapora ušel zapornik, je bolj za šalo kot zares vzel v roke njegovo fotografijo, zemljevid in nihalo in poskusil ugotoviti, kje se skriva. Odkril je, da je ubežnik v Novem Sadu, a je to obdržal zase. Nekoliko pozneje

je Zdravko zvedel, da so zapornika ujeli prav v tem mestu. »Res je, da sem že prej veliko bral o bioenergiji, ki lahko pomaga človeku pri odkrivanju marsičesa, vendar sem bil ob spoznanju, da sem tudi sam s pomočjo te energije in pripomočkov sposoben kaj odkriti, ne le presenečen, postalo me je strah samega sebe,« pove 30-letni sofer v semiški Iskri. Ko se je razvedelo o njegovi sposobnosti, ga je predsednik sveta krajevne skupnosti Semič prosil, naj odkrije, če je v bližini Iskre kakšno nahajališče vode. Tamkajšnje vasi imajo namreč že nekaj časa vodovod, vendar so zaradi pomanjkanja vode pipe največkrat suhe. Malnarič je v pičlih 30 minutah s pomočjo nihala in zemljevida našel le kilometer od Iskre proti Štrekljencu 9 metrov široko vodno žilo in ugotovil celo, od kod naprej je voda zastrupljena s PCB. »Sam sebi nisem verjel da to,

ozo kot Malnarič. Pri napovedovanju spola še nerojenim otrokom se je zmotil le enkrat.

»Priznam, da je bilo nekaj mojih napovedi tudi napačnih. Za to delo moram biti popolnoma zdrav, skoncentriran, imeti mir in tišino. Če kateri izmed teh pogojev ni izpolnjen, tudi uspeha ni. Povedati pa moram, da ugotavljanje s pomočjo bioenergije ni tako lahko, kot se morda zdi na prvi pogled! Ko odložim nihalo, sem bolj utrujen, kot če bi kopal v vinogradu,« pravi Zdravko, ki bi rad s svojo bioenergijo pomagal ljudem pri zdravljenju bolezn, iskanju izgubljenih, ukradenih predmetov in še čem.

»To lastnost sem pri sebi odkril čisto slučajno, prepričan pa sem, da je še veliko ljudi s prav takšnimi lastnostmi. Vendar jih mnogi ne odkrijejo, če pa že, sami sebi ne verjamejo ali pa se boje, da se jim bodo ljudje smejali, če bodo izdali svoja odkritja. Tudi meni so se in nekateri še vedno posmehujejo, a delam naprej, kajti po začetnem omahovanju sedaj zagotovo vem, da je skoraj vse, kar ugotovim z nihalom, včasih pa tudi z žico, res,« pravi trdno prepričan o svojih odkritjih Malnarič.

M. BEZEK-JAKŠE

Melaled uspešno topi led

Novost je izdelala skupina pod vodstvom inž. Primoža Ogorevca

KOČEVJE — Poročali smo že, da so na začetku zime preizkusili na brniškem letališču poleg opreme za čiščenje letaliških stez (izdelek RIKO Ribnica) tudi novi proizvod kočevske kemične tovarne, in sicer sredstvo za razledovanje letaliških stez ter za razledovanje in zaščito letal, imenovano »melaled«. To je eden prvih izdelkov, ki je sad sodelovanja kočevske in ribniške industrije. Pomočnik komercialnega direktorja Miran Čupkovič je o novosti povedal:

»Ledotope izdelujejo tudi že drugod, a je ta proizvodnja kljub vsemu še v povojih. Posebnost našega melaleda je, da vsebuje tudi sredstvo, ki varuje pred korozijo. Sicer pa sta glavni značilnosti tega izdelka še, da je popolnoma neškodljiv okolju, ker je biorazgradljiv, in da učinkovito topi led preprečuje zmrzovanje do -20° C. Izdelek je analiziral Zavod za raziskavo materiala v Ljubljani, opravljeni pa so bili tudi številni poskusi v laboratorijih in na letališčih.

Izdelek bo imel lepo prihodnost. Narejen je bil predvsem za izvoz, in sicer v vse države, kamor bo izvažal RIKO svoje proizvode za zimsko čiščenje letališč. Po protokolu, ki ga je RIKO podpisal z državami SEV lani, bodo tja izvozili do leta 1990 kar 150 strojev za čiščenje in polivanje letaliških stez. To pa pomeni, da bomo izvozili tudi nekaj 10.000 ton melaleda.«

J. PRIMC

Zdravko Malnarič

kar sem odkril, zares drži. Najraje bi šel kar z rokami kopat zemljo, da bi se prepričal.« Pozneje so vrtali v zemljo 41 metrov globoko in zares prišli do vode, spomladi pa bo vrtanja nadaljeval Geološki zavod iz Ljubljane.

Čeprav je Malnarič odkril že marsikaj, pa vse vedno preveri na različne načine, če zares drži. Po navsete je šel celo k znani Milki Petrovec-Koprivici v Ljubljano, ki uporablja enako metodo kot on. Hkrati, a seveda ločeno, sta pred dvema letoma našla Trboveljčana, ki ga je poprej že nekaj časa zaman iskalo veliko ljudi. Pred nekaj mesecij se zašel tudi ugotavljači bolezn med sodelavci. Nekateri so potem odšli še k zdravniku, ki jim je povedal isto diagn-

kozerija

NISEM IZ OPICE, OPICA SEM

Le z nekaj primeri, ki jih bom navedel, bom dokazal veliko zmoto strica Darwina. Njegov nauk poznamo.

Odkar stanujem v družbenem stanovanju, redno — tako se spodobi socialističnemu krajanu — plačujem prispevek za zaklonišče. Že najbolj poučene babice sem vpraševal po tem prostoru, pa so zijale kot ribe na suhem.

— Če bo kaj počilo, bo še najbolj varno v Rakovičevi lozi, so se smejale z brezzobimi usti. Nekaj redkih tudi s socialnimi.

Ko sem pričel graditi bajto, sem plačal vse komunalne in druge odušne prispevke. To je bilo pred letom, morda malce

več. Do današnjega dne — lanko se sami prepričate na gradbišču — do parcele še ni speljana niti steza, kaj šele pot. Električni si sponjam pri zelo oddaljenem sosedu, vodo pa še pri bolj. Odgovorni, ki sem se jim pritožil, so se le nasmihali, eden izmed njih je celo rekel, za mojim hrbotom, seve, da sem prismuknjen, tečen in nestrpen.

Obstal sem pri drugi plošči. Zmanjkalo mi je cvenka, kajti družbene datjave nimajo dna.

Oktoberja sem se preselil v novo, večje družbeno stanovanje. Za dan mrtvih smo setresli v njem jaz, žena in Mali.

— Ne moremo kuriti, ker je kurilnica neuporabna, so mi

povedali na stanovanjski samoupravni skupnosti. Dodali so še, da bo treba potrpeti do sredine decembra, kajti vseh stvari ne morejo odpraviti preko noči. Niso pa mi pozabili izpostaviti položnice za plačilo stanovanja in centralne kurjave. Vse sem moral plačati v zakonitem roku, sicer bi me lahko zabrisali na cesto. Zakonitost paje pri nas petnajstidnevna. Da ne bi šklepetal z zobmi, sem ogrelav sobo z električno pečico. V jezi in svoji nepremišljenosti sem zagrozil, da bom poslal račun za električno energijo samoupravni stanovanjski skupnosti, ki je po mojem mnenju kriva, da ne obračunje centralna kurjava, pa mi je

tovariš Foteljič rekel:

— Če imaš še živo staro mamo, izvoli poslati račun njej.

Ker je umrla pred dvajsetimi leti, sem račun poravnal jaz, in to trikrat zasoljenega, kajti med mojim trmoglavljenjem se je električna energija trikrat podražila. Zaradi objektivnih težav elektrogospodarstva. Tako vsaj so me obvestili po televizijskem dnevniku, po mediju, ki je tudi podražil svoje storitve. Spet zaradi objektivnih razlogov...

Razočaran sem nad stricem Darwinom. Bil je navaden blefer in šarlatan. Le kako more trditi, da sem se razvil iz opice? Jaz sem vendar navadna opica.

TONI GAŠPERIČ